ADDITIONES, ET CORRECTIONES BIBLIOTHECÆ BENEDICTINO-CASINENSIS, PRIMÆ PARTIS.

ADDITIONES, ET CORRECTIONES BIBLIOTHECÆ BENEDICTINO-CASINENSIS, ALIAS S. JUSTINÆ PATAVINÆ

PRIMÆ PARTIS

Tam quæ in ipso Opere ad calcem cujusque Litteræ Alphabeti ordine appositæ fuerunt, tam quæ postea longè majori numero adornatæ sunt.

PER REVERENDISSIMUM PATREM

D. MARIANUM ARMELLINI

SS. BENEDICTI, ET FELICIANI DE FULGINEO ABBATEM EJUSDEM BIBLIOTHECÆ AUTHOREM.

Accessit Appendix de quibusdam aliorum etiam per Italiam Ordinis S. P. BENEDICTI Congregationum tum Scriptoribus, tum Episcopis, tum denique Viris Sanctitatis opinione illustribus, ab eodem Revmo ARMELLINI collectis.

Transp.na

FULGINEI, ANNO MDCCXXXV.

Typis Pompei Campana Impressoris Episcopalis, Camer., & Publici.

SUPERIORUM PERMISSU.

Qui addit Scientiam, addit & Laborem.
Ecclesiastes cap. 1. *v.* 18.

Ut ea, quæ desunt corrigas.
Ad Tit. cap. 1. *v.* 5.

APPROBATIONES, ET FACULTATES.

PRO PP. LECTORIBUS COLLEGII ROMANI.

Librum, cui titulus est: *Correctiones, & Additiones Bibliothecæ Casinensis à Rmo P. D. Mariano Romano* Abbate Assisinate factæ, legant P. D. Mauritius à Regio Lepidi in Collegio nostro Romano Sac. Canonum Lector, & P. D. Petrus Paulus à Ravenna ibidem Sac. Theologiæ Lector, & quid de eo senserint ad Nos sedulò rescribant. Datum Aretii in Monasterio SS. Floræ, & Lucillæ die 21. Martii 1734.

D. CAROLUS A' PERUSIO PRÆSIDENS.

Locus ✻ Sigilli.

D. Christoph. à Bergomio Procancell.

De mandato Revmi Patris D. Caroli à Perusio Abbatis, ac Præsidis Generalis Congregationis Casinensis diligenter legi *Additiones, & Correctiones Bibliothecæ Benedictino-Casinensis Revmi Patris D. Mariani Armellini* Abbatis S. Petri de Assisio, nihilque in iis rectæ fidei, bonisque moribus contrarium deprehendi, quinimo singularem Clarissimi Authoris diligentiam, magnosque labores suspexi, quibus hanc Monasticæ historiæ partem, quæ viros doctrina celebres complectitur, conatus est illustrare, cui propterea plurimum nostra Congregatio, & litteraria Respublica debet, quod tot virorum doctissimorum res gestas, ac opera adeò accuratè descripserit, ac recensuerit; hinc dignas esse puto, ut typis mandentur. Ex Monasterio S. Pauli extra Urbem xv. Kal. Majas 1734.

Ego D. Petrus Paulus à Ravenna Decanus Casinensis, ac in Collegio D. Anselmi Sac. Theologiæ Professor.

Mandante Revmo Patre D. Carolo à Perusio Abbate, ac Congregationis Casinensis Præside, diligenter examinavi librum, cui titulus, *Additiones, & Correctiones Bibliothecæ Benedictino-Casinensis, nuperrimè exaratas à Revmo Patre D. Mariano Armellini* Abbate S. Petri de Assisio; Cumque in illis Vir Clarissimus verborum aptitudine, eaque, qua decet æquitate, illorum laudes prosecutus sit, quos sua in Bibliotheca multis de causis omiserat, quæ vero quoquo modo errata, studio veritatis apprimè illectus, candide reformaverit, inque requirendis singulorum Operibus, syllaboque accuratè texendo non vulgari labore, nedum Congregationis Nostræ, sed etiam litterariæ Reipublicæ bono insudaverit, dignas proinde censeo, quæ publicam lucem aspiciant, præsertim cum nihil offenderim quod Regulis Catholicæ fidei, bonisque moribus repugnans videatur.

Datum in S. Paulo extra Muros xv. Kal. Maii 1734.

D. Mauritius Vallisneri Decanus Congregationis Casinensis, ac in Collegio Benedictino D. Anselmi Romæ Sacrorum Canonum Lector.

PRO

PRO REVERENDISSIMO PATRE

D. MARIANO AB URBE.

CUm Librum inscriptum: *Correctiones, & Additiones Bibliothecæ Casinensis à Revmo Patre D. Mariano ab Urbe* Assisinatis Cœnobii Abbate concinnatæ: ex jussione nostra legerint P. D. Mauritius à Regio, & P. D. Petrus Paulus à Ravenna, alter Sac. Canonum in Collegio nostro Romano, alter Sac. Theologiæ Lector, nihilque in eo tum contra bonos mores, tum contra Catholicam fidem reperisse se se affirmarint, idcirco, ad Nos quod attinet, edi posse per præsentes nostras permittimus. Dat. Aretii in Monasterio SS. Floræ, & Lucillæ die 24. Aprilis 1734.

D. CAROLUS A' PERUSIO PRÆSIDENS.

Loco ✠ Sigilli.

D. Christoph. à Bergomo Procancell.

DE mandato Illustrissimi D.D. Francisci Ant. Castellucci Vicarii Apostolici, summa animi voluptate perlegi librum, cui titulus: *Additiones, & Correctiones Bibliothecæ Benedictino-Casinensis, Authore Revmo Patre D. Mariano Armellini* Abbate Sancti Petri de Assisio. Et cum in eo nihil deprehenderim contra fidem, & bonos mores, litterariæ Reipublicæ utilissimum, ac dignissimum typis censeo. Datum Fulginiæ die 10. Septembris 1734.

Canonicus Joseph Torelli librorum Revisor.

Attenta supradicta Relatione, Imprimatur

F. A. CASTELLUCCI VICARIUS APOSTOLICUS.

JUssu Reverendissimi Patris Magistri Fratris Thomæ Mariæ Silici Inquisitoris Generalis Spoleti attentè, eaque, qua mihi licuit diligentia perlegi Librum cui titulus: *Additiones, & Correctiones Bibliothecæ Benedictino-Casinensis Revmi P. D. Mariani Armellini* Abbatis S. Petri de Assisio; cumque in eo nihil veritati Catholicæ, fidei, aut morum disciplinæ adversum, quinimmò Clarissimi Authoris undecumque accuratam diligentiam, atquè omnigenam eruditionem repererim, publica luce verè dignum censeo. Datum Fulginei die 11. Septembris 1734.

Ego F. Michaelangelus de Philippis Ord. Prædic. S. Theologiæ Magister.

Die 7. Octobris 1734.

Attenta præmissa Relatione, Imprimatur

Fr. PETRUS PAULUS PALMA Vicarius Generalis S. Officii Spoleti.

BE-

BENEVOLO LECTORI SALUTEM.

Plures quidem Additiones, & Correctiones fecimus in utraque parte nostræ Bibliothecæ, quas tum ad calcem uniuscujusque Litteræ Alfabeti, tum in fine tam primæ, quam secundæ partis adiecimus, sed quia hujuscemodi Opera, nunquam integrè absolvuntur, partim quod non illicò, imò nec post plurimas, longasque perquisitiones notitiæ omnes inveniri possunt ad ea pertinentes, ideòque numquam finis sit inquirendi, partim quòd novæ semper lucubrationes in dies prodeunt: Idcirco alias hasce notitias, vel à me recens collectas, vel ab eruditis Amicis communicatas in hunc separatum Libellum redactas seorsum edendas curavi, supplementum eidem Bibliothecæ futuras. Gratum habeas id Lector; & si Deus O. M. vitam, & bonam valetudinem adhuc concesserit, Analectorum quoque editionem haud ita multo post expectabis: & interim vale.

NO-

NOMINA, COGNOMINA, &c. SCRIPTORUM, QUI ADDUNTUR PRIMÆ PARTI.

ADrianus	Miranda	Siculus	S. Martini
Albertus	Mazzolenus	Bergomas	S. Jacobi Pontidæ.
Andreas	. . . . .	A Panormo	. . . . .
Antonius	. . . . .	A Neapoli	. . . . .
Archangelus	Macrinius	Veronensis	. . . . .
Archangelus	Zuccarato	A Messana	S. Placidi
Augustinus	Randini	A Brixia	S. Mariæ Cæsenæ.
Benedictus	Bondigli	A Bononia	S. Mariæ Cæsenæ.
Benedictus	. . . . .	Hispanus	. . . . .
Benedictus	Ventura	Ab Arimino	. . . . .
Bernardus	Pennittini	A Panormo	S. M. Gangii.
Bernardus	Saivedra	Tranensis	Casini.
Cœsarius	Funetti	Cæsenas	S. M. Cæsenæ.
Camillus	Affarosi	Regiensis	S. Petri Regii Lepidi.
Cherubinus	Lanzaroni	Venetus	. . . . .
Gregorius	Naya	Syracusanus	. . . . .
Hieronymus	Petronius	Fractensis	Casini.
Hippolytus	Ballarini	Novarien.	Muriani.
Hyacinthus	de Castro	Panormitanus	. . . . .

PRimum omnium illud in Operis fronte profitendum erat, quod jam dictaveram, sed nescio qua typographi incuriâ, vel oblivione omissum est; Quidquid nempe in meâ Bibliotheca de quorundam Scriptorum sanctitate à me narratur, ex humana tantùm authoritate ad SS. Urbani VIII. præscriptum, * ibi à me dici. Omnia propterea S. R. E. tanquam veritatis Magistræ judicio, & censuræ, ut Virum Catholicum decet, libentissime, ac reverenter submitti.

* *An.* 1625. *die* 13. *Martii, &* 1634. *die* 5. *Julii.*

ADDI-

ADDITIONES, ET CORRECTIONES BIBLIOTHECÆ BENEDICTINO-CASINENSIS PRIMÆ PARTIS.

IN PRIMA NUNCUPATORIA

Pag. *6*. lin. 14., ubi hi Versus Anonymi afferuntur;

I*Ste quot Indigetes, quot Divos protulit Ordo?*
„ *Vix Fasti capiunt numerum, sunt æthere plures*
„ *Hi, qui Sanctorum sunt in monumenta vocati*.
Iidem sic Italicè redditi sunt.
„ *Quanti Eroi, quanti Santi al Ciel donato*
„ *Di Benedetto abbia l' immenso stuolo*
„ *Chi mai ridir potrà? Chi avrà segnato*
„ *Al Mar le arene, e le sue stelle al Polo*
„ *Ben hà il Casin' in Vatican scolpito*
„ *De suoi trionfi il numero infinito*.

IN PRÆFATIONE.

Pag. 18. lin. 32. Adde

Idem præstat Martinus Hankius, de *Romanarum rerum Scriptoribus*. Lipsiæ *1675*. in quarto, & quidem satis abundè.

IN PRÆMONITIONE AD LECTOREM.

Pag. 23. lin. 20.

Et ut recentiorum etiam authoritates in præcedentium confirmationem addamus, Cl. Franciscus Cendonus in Epistola Encyclica de Bibliotheca scriptorum totius Italiæ à se Italicè componenda, hæc inter cætera fatur — „ Non
„ si vuole però escludere quegli Autori, che nè con Opere insigni, nè voluminose hanno prodotto quel poco, che dal ristretto loro talento, o dalla corta
„ vita fu loro solamente permesso.

A

His omnibus addi possunt præter dicta, & allegata in Præfatione Bibliothecæ, seu in Præmonitione ad Lectorem, versiculi illi ab Angelico Aprosio in Bibliotheca Aprosiana pag. 304. allati, occasione, qua Augustinus Nibbius Min. Conv. Albintimiliensis eidem Bibliothecæ Aprosianæ dono dederat Compendium quoddam Philosophiæ M.S. Jacobi Magni, Caroli VII. Francorum Regis à Sac. Confessionibus, quod cum aliqui flocci facerent, utpote libellum satis minutum, Angelicus tamen aliter sentire se dixit, Opusculum illud minime spernendum ratus Deorum exemplo, nam inquit-

minuzzolo

Bacchus racemo munerari se cupit
Ceres maniplo, thus, merumque Juppiter,
Salisque micam non gravatus accipit.

IN INDICE AUTHORUM, qui de nostris scriptoribus Primę Partis loquuntur L.G. ubi dicitur, *Glorie degl'Incogniti* [idest Academicorum Venetorum] animadvertendum est, de Authore hujus libri varias circumferri Scriptorum Sententias. Philippus Labbè *Bibl. Biblioth.* Parisiis edit. 1664. pag. 90. Jo. Francisco Lauredano illum adjudicat. Antonius autem Libanorius in *Ferr. aur.* part. 3. pagin. 142. Jo. Baptistam Moronum ejus authorem constituit. At Hieronymus Brusonus in *Somniis Parnas.* Italicâ linguâ compositis, *Phantasia 6.* pag. 136. & 137. se ipsum ejus fœtus legitimum Parentem autumat, quamvis se inscio, & sine suo nomine, multisque in locis deformati, aliquibus etiam elogiis à quopiam alio additis, in lucem editi.

IN IPSO OPERE.

Pag. 1. lin. 22. Adde

„ ADRIANUS MIRANDA [Siculus à S. Angelo,] doctrinâ, ac vitæ San-
„ ctitate conspicuus, maximo in honore ob id apud omnes habitus. Ejus famâ
„ permotus Summus Pontifex, illi Provinciam difficilem demandavit, ad me-
„ liorem frugem, ac perfectiorem normam Moniales per totam Mazzariæ
„ Dięcesim redigendi; quod & egregie præstitit: ab eodem Summo Pontifice
„ Brundusii Episcopus renunciatus; cum vir sui abiectione præcipuus mori po-
„ tius exoptaret, quam tanto oneri impares, ut ajebat, humeros supponere,
„ precibus à Domino, ut moreretur impetravit. Socium habuit in reforman-
„ dis Sac. Monialium Cęnobiis D. Zachariam Caccamici ejusdem S. Martini
„ Monachum vitæ item perfectione laudabilem. Scripsit Adrianus in Sac.
„ Scripturam librum, cui titulus.
„ *Dux Cæcorum*, hodie in Bibliotheca S. Martini asservatur „ Ita prorsus, ac totidem verbis D. Vitus de Amico Monachus Catanensis in supplemento ad *Sicil. Sac.* Rocchi Pyrrhi novissimæ editionis 1733. tom. 2. pag. 196. in Notitia S. Martini de Scalis.

Qui Vitus à me rogatus, Epistolâ ad me data die 6. Februarii 1734. Catanæ, respondit, Pont. Max., qui Adriano reformationem Monialium Mazzariensium demandavit, fuisse Gregor. XIII., eamque reformationem contigisse an. 1576. Ejus librum - *Dux Cæcorum* asservari in Bibliotheca S. Martini, cujus Alumnus evaserat an. 1546. 22. Martii, ex quibus, cum extra omne dubium ponatur, Adrianum, sicut etiam ejus socium Zacchariam Caccamici, Monachum fuisse nostræ Congreg. uterque pariter inter Reformatores merito collocandus est. Idem Vitus in supplem. seorsim edito Catanæ 1733. in Notitiis S. Martini pag. VI. n. XVI.

Pag.

A

Pag. 2. lin. 28. Adde

ALBERTUS MAZZOLENUS Bergomas Cœnobii S. Jacobi de Pontida agri Bergomensis Professus an. 1714. 27. Maii, Vir sane doctus, & bonarum litterarum admodum studiosus: scripsit.

De Numimatibus Pisanis [nobilis scilicet Familiæ Venetæ Pisanorum.

Pag. 3. lin. 16. In ALDERANO DESIDERII

Composuit etiam

Tabulas Litterarum Martyrologii, & Festorum Mobilium, unà cum Apologia, quarum exemplar mihi olim Romæ ab Amico, ut excriberem communicatum, nuper [1733.] Venetias misi ad doctiss. & eruditiss. P. D. Angelum Calogierà Monachum Camaldulen. inter ejus opuscula Philologica imprimendum, sed prius ab aliquibus Amanuensis sphalmatibus expurgandum; estque opusculum undecim paginarum in fol.

Pag. 9 lin. 11. Adde

ALMERICUS DE ALMERICIS nobilis Cœsenas in Monasterio S. Mariæ de Monte extra Civitatem sito D.Benedicti assecla fieri voluit an. 16.... die.... evasitque eximius Theologus, præsertim in ea facultate, quæ mores ad divinæ legis præscriptum componit, & dirigit: eam namque quinquaginta propemodum annorum spatio Cæsenæ docuit, Episcopis idcirco illius Urbis, ob singularem, consumatamque ejus scientiæ peritiam, apprimè charus, & ab Emo Cardinali Ursino ibidem Episcopo, qui postea Benedictus XIII. *Magnus Theologus* passim nuncupatus. Hic cum ad summam senectutem pervenisset, morti jam proximus, coram Abbate, ac Monachis sibi adstantibus, copiosis lacrymis difluentibus, laxiorem morum disciplinam detestatus, si quas unquam molliores, aut minus tutas sententias dictasset, vel docuisset, eas se retractare, obliterare, & improbare professus est, seriò, & ineluctabilibus rationibus quotquot aderant, ad tutiorem, arctioremque morum doctrinam tradendam, & sectandam etiam, atque etiam adhortans: sanctissimis deinde Sacramentis piissimè susceptis, in pace quievit, octogenario major circa an. 1698. reliquit.

Plura volumina M. SS. in omnes tractatus ad morum doctrinam spectantes, quorum unum satis magnum in fol. pagg. 604. quod est *de Sacramentis*, extat apud D. Hippolytum Pugnettum Decanum, à me visum Assisii an. 1730. incipit, Ferunt Viri sapientes, idque pro comperto habent, Virtutes ipsas homini tanto esse ornamento, ut qui ad earum culmen se se elevaverint &c. Finit - Secundo ut Principium continens genus; & hoc modo Deus est in omnibus generibus: & per appropiationem in genere substantiæ, tanquam sibi magis appropinquabile - reliqui tomi remanent Cæsenæ.

Pag. 13. lin. 21. In ALPHONSO VILLAGUT.

Ubi dicit - extant hæc omnia ejus M. SS. in Bibliotheca S. Severini Neapolis: Adde - Cum Carolus VI. Romanorum Imperator, & Neapolis Rex, à Delatoribus percepisset, in Neapolitanis Bibliothecis, præsertim S. Severini Congregationis nostræ, libros quamplures reperiri, variâ, eâque multa de Jurisdictione disceptata continentes, jussit hujusmodi libros, in primisque Alphonsi Villagut M. SS. à nobis in nostra Bibliotheca recensitos, Viennam transferri, & in Cæsareo Carthophilacio recondi.

Pag. eadem lin. 44. In eodem ALPHONSO VILLAGUT

In regesto S. Simpliciani apud Mediolanum sic legitur

A

PRÆSIDENTES AN. 1608.

R. D. Gregorius à Castro Aretino Abbas Casini, cui mortuo successit primus Visitator Regni Neapolitani R. D. Alphonsus à Neapoli [hic est Villagut qui multa scripsit] fuit Præses, & Abbatiæ cessit; ut studiis incumberet.

Pag. 15. lin. 4. In AMBROSIO FERRARIO

In Hist. Monast. Hieronymi à Potentia, quæ M. S. extat in Bibl. S. Justinæ Pa-
„ tav. pag. 154. à tergo, sic dicitur - Ambrosius à Mediolano Abbas S. Georgii
„ M. Venet. professionem emisit an. 1522. in eodem S. Georgii Cenobio. Flo-
„ ruit admodum Latinis, Græcis, atque Hebraicis litteris, ac etiam Dialecti-
„ cæ, ac Philosophiæ studiis, transtulit è Græco in Latinum sermonem
„ *Plura Opera S. Jo. Chrysost. aliorumque Græcorum Patrum*, egregium insu-
„ per laborem impendit in emendandis *D. Hieronymi Epistolis à Translatorum*
„ *erroribus*, idque totum jussu S. R. E. Cardinalium sub SS. Pio V. Pont. Max.
Quæ omnia, nominis scilicet, ac Patriæ eadem nuncupatio, temporis quoque, ac studiorum ratio prorsus eadem, cum Ambrosio de Ferrariis optimè congruant, conjecturam haud levem mihi quidem ingerunt, Ambrosium de Ferrariis, hunc ipsum esse, à Potentino descriptum.

De eo insuper N. Gallois in Ephem. Erudit. Paris. 11. Julii 1668. ubi dicit Ambrosium de Ferrariis, fuisse Interpretem fidelissimum, sed tamen nonnulla erasisse, quæ erroribus Origenis favere videbantur. Adrianus Baillet in *Judiciis Sapientum* [*Jugement des Savans &c.*] In Interpretibus Latinis Paris. 1722. n. 907.

Pag. 16. lin. 12. In ANASTASIO UBERTI

De eo etiam Bernardinus Mansonus Min. Conv. in *Chronologia Cæsenæ* edita Pisis an. 1643. pag. 71.

Pag. 17. lin. 18. In ANDREA ARCIONO

Eum laudat Anagrammate, duplicique Epigrammate Petrus Clavarinus in *Musarum Plausu*, & *Gemmea Corona*. Perusiæ 1643. apud Bartholum. Jo. quoque Cinellus Bibl. Vol. pluteo 5. pag. 5. , ubi refert titulum ejus Orationis Italicæ in exequiis Seren. Ducis Parmę, & Placentię Raynutii Farnesii dictę in Ecclesia S. Jo. Evangelistæ Parmen: ibidem impress. ann. 1622. apud Antheum Viottum subdens: *La Virtù, & il merito di questo insigne Prelato non si ponno meglio ammirare, che considerandole nel Rmo Padre Abbate D. Angelo Maria suo Fratello*.

Pag. eadem 17. lin. 40. Adde

ANDREAS A PANORMO Monachus nostræ Congregationis scripsit.

Expositionem, sive Commentarium in Epistolam D. Pauli ad Romanos tom. 1. in 4. qui extat M. S. in Biblioth. S. Georgii M. Venet. ubi an. 1591. eandem expositionem diebus Dominicis recitabat; creditur autem ille esse, cujus Monastica Professio in Monasterio S. Martini de Scalis signatur an. 1580. die 8. Sept. Hæc tamen ejus expositio est incompleta, & haud multum procedit; Sed antea quatuor quæstiones examinantur, & deciduntur 1. Argumentum Operis: 2. Quæ causa extiterit D. Paulo ad Romanos nondum visos scribendi: 3. Cum constet D. Paulum ad Corinthios sæpius scripsisse, cur hæc Epistola sit in Ordine prima: 4. Divisio ejusdem Epistolæ.

Pag. 18. lin. 7. In ANDREA RAYNERIO

Obiit Andreas Raynerius non quidem an. 1714., ut ibi per Typographi errorem dicitur, sed an. 1716. Ibi-

A

Ibidem lin. 32. In eodem

Erat insuper Andreas à natura Poeta facundissimus, qui tanta facilitate, ac celeritate cujusque generis carmina veluti ex tempore promebat, ut vulgare illud suo quoque exemplo comprobaret. *Orator fit, Poeta nascitur*; & nihilominus Poetas ferè omnes assiduo studio pervolutabat. Innumera prorsus sunt quæ scripsit Carmina omnis generis Italicâ linguâ, Epigrammata, Odes Idylia, Cantica, aliaque id genus, & nonnulla Dramata.

Pag. 19. & seq. In ANDREA A SVESSA

Ibi à Julio Ambrosio Lucenti de eo dicitur. Hic Bmi Patris Benedicti spiritu vi„ vens, magis quàm suo, eâ æstuabat charitate, cum prò Deo loqueretur, ut „ sanguineas in lacrymas se effunderent oculi, sanguinem ora, & nares emit„ terent. Miraculum hoc divini amoris erat. Ita ille. At Cl. Erasmus Gattola, qui, ut ibidem dicimus, Rerum Casin. amplissimas notitias Lucenti communicavit, hæc ab eo præposterè, ac insulsè narrari, Epistolâ ad me datâ 13. Kal. Augusti 1733. dissertè affirmat; nam verba hac de re ab Erasmo Lucenti missa, desumpta ex Ephemeride Hieronymi Perusini, Andreæ in Casin. Præsulatu Successoris, hæc prorsus sunt. Era questo Padre.... zelante del Pu„ blico, ed amoroso del Monastero, del quale ragionando s'infiammava in mo„ do, che quel poco Sangue, che aveva [essendo di statura piccola] usciva „ negli occhi, per la bocca, per il naso, talmente, che pareva ferito. Scrisse „ con tanto affetto vicino à rendere lo spirito, al Deffinitorio, che commosse à „ lacrime più d' uno. Perse assai la Congregazione, ma il Monastero di Mon„ te Casino molto più, che si sperava, conforme ai beneficii fatti da Celle„ rario, scritti in altri luoghi, che dovesse giovare tanto più, quando era in „ maggior grado, & in quei pochi mesi, che governò, ancorche infermo di cor„ po, si mostrò animoso, e fece assai, ottenendo il moto proprio di Sisto V. „ della *Consermazione*, [cioè di poter dare il Sagramento della Cresima] *Con„ corso*, *Lettere di Giustizia*, *e di Grazie*, cose importanti alla giurisdizione „ spirituale assaissimo. Quorum verborum priora Lucenti confudit, invertit, & in alium sensum à genuino omnino alienum, perperam transtulit. Quamvis illa sanguinis effusio ob causam à Hieronymo indicatam, utpote adeò insolitam, nescio, an apud omnes, ita facilè fidem sit æquè habitura, Vide eumdem Erasmum in Addit. & Correct. Hist. suæ Casinatis pag. 142.

De eo p. parte Bibl pag. 220 & seqq.

Pag. 20. lin. 16. In ANGELICA BAITELLI

Cum verò haud pridem à viro fide dignifs. acceperim familiæ Baitellæ ramum, unde Angelica prodiit, adhuc Brixiæ vigere, ejusque rami recentissimos fructus, esse nobiles viros, Octavium Baitelli Venetiis prò Patria sua in præsens, Nuncium, seu Oratorem, & Julium Baitelli, ejusdem Octavii Filium dicendum est, eum, qui idem mihi tradidit, progeniem scilicet Baitellam, ex qua Angelica Parentes habuit, intercidisse, deceptum esse, meque pariter errore suo devium traxisse. Cæterum Angelica Cœnobio S. Juliæ Antistitæ dignitate præfuit.

1732. à Bonav. Finardi S. Georg. M. Ven. Abbate.

Pag. eadem lin. 26. In ANGELO MARIA ARCIONO.

Sic legatur. Hic per omnes honorum gradus, Cancellarii scilicet, Procuratoris Generalis in Romana Curia; ac deinde Abbatis, Visitatoris, & Deffinitoris, ad summum Præsidis Magistratum, non quidem semel, sed tribus omninò vicibus, fuit assumptus.

A

Pag. 21. lin. 16. In eodem ANGELO M. ARCIONO.

In ejus libro *de Translatione Sanctorum Parmensium* à pag. 84. usque ad. 97. legitur collectio lucubrationum metro, ac prosa Variorum, qui omnes Monachi ejusdem S. Jo. Evangelistæ fuerunt, quæ occasione Capituli Generalis pro Ecclesiæ ornatu dispositæ sunt nu. 21. A pag. autem 98. usque ad 182. sunt aliæ lucubrationes partim carmine, partim soluta oratione, tum Latina, tum Italicâ linguâ in solemni pompa prò translatione sacrarum Reliquiarum à pluribus eruditis viris Sæcularibus exponendæ, exhibitæ nu. 31.

Pag. 22. lin. 18. In eodem ANGELO M. ARCIONO.

Joannes Cinellus Bibl. vol. plut. 5. ipsi ARCIONO dicato impresso Parmæ 1686. apud Josephum dall' Oglio, & Hippolytum Rosatum, inter ejus laudes in nuncupatoria descriptas numerat IV. mirabiles Scalas, duas Parmæ, unam Sylvariæ, aliam Ferrariæ ab eo constructas. Angelum Gryllum Magistrum suum in pangendis carminibus acumine, ac dulcedine superasse. Quod tamen hyperbolicè potius dictum videtur. Ejus doctrinam in exteris regionibus magis magisque cognitam; citatque Christophorum Arnoldum in Præfatione ad Opera Velseri, sic scribentem - *Italorum operam, & sedulitatem, satis laudare non possum in perquirendis Velseri Epistolis, Sparaverii, scilicet, Nichesolæ, Oldoini, Vanni; Angelus quoque Maria Arcionus Abbas, & Præses Generalis Benedictinorum, nonnullas ad Angelum Gryllum &c. sedulò pervestigabant, sed frustrà. Verum illis maximis viris in Germania quoque nostrâ dudum celeberrimis gratiæ debentur*, & plut. 7. pag. 15. ubi recenset ejus libellum *Pompe Festive &c.* sic eum laudat - „ Corrisposero alla nascita di questo degno Prelato la bon-„ tà della vita, la letteratura, la cortesia, l' amor verso la Patria, e verso la „ sua Religione. Fu da Giovine discepolo nella poesia del P. D. Angelo Gril-„ lo Cigno Toscano, cognito al mondo per l' eleganza dei suoi componimenti, „ nè del Maestro men valse il degnissimo Scolare, come le sue bellissime Poe-„ sie chiaramente dimostrano, la cortesia fu impareggiabile, & io ne hò per „ sua bontà provati gli effetti - aliisque in locis suæ Bibliothecæ, nempe plut. 4. pag. 69. pluteo 9. pag. 26. & sequen. & plut. 8. pag. 11. In regesto MS. pag. 196. à tergo, ubi in margine. *Abbas, & Præses Vir doctus*.

Pag. 25. lin. 15. In ANGELO SANGRINO

Ubi ejus affertur carmen his verbis-

Si Tellus regitur Cœli moderamine Cœlo gaudet &c. sic legendum est

Si Tellus regitur Cœli moderamine Cœlo
Gaudente, ut Tellus gaudeat, ordo jubet &c.

Pag. 28. lin. 31. In eodem ANGELO SANGRINO

Idem Placidus Romanus loco ibi allegato, sicut etiam Constantinus Cajetanus, *de Religiosa S. Ignatii Institutione &c.* pag. 58. asserunt, Angelum Sangrinum fuisse Familia *Ricca*, quod utique nullatenus officit, quin familiâ etiam *de Faggis* esse potuerit, cum plurimæ sint per Europam Familiæ dupplici cognomine insignitæ, uno scilicet ex proprio genere, alio verò vel ex maternâ prosapiâ, vel ex aliquo loco, vel ex adoptione, vel ex hæreditate, vel demum ex quacumque alia re varias ob causas desumpto. Eum quoque laudat Vitus de Amico in suppl. Sic. Sacr. pag. 23. nu. XVII. in not. IV. S. Nicolai

de

A

de Arenis, cui Cænobio Sangrinus annis quatuor præfuit, eumque à ſpectata virtute, & ſcientia commendat.

Pag. 29. lin. 36. In eodem ANGELO SANGRINO.

Idem quoque tradit Conſtantinus Cajet. de *Religioſa* S. Ignatii &c. *Inſtitutione*: Ven. 1641. apud Chriſtophorum Thomaſin. in Præfat. circa finem pag. 25., narrans, S. Carolum Borromæum ad altiora currentem, montemque Caſinum adeuntem, exceptum ab Angelo Sangrino illius S. Cęnobii Abbate an. repar. ſal. 1562., ab eoque plures dies vias Domini, & ſemitas juſtitiæ edoctum, & in eximiæ Sanctitatis virum eruditum, ſicut antea adhuc Monachus unà cum Benedicto Canophilo, & Gregorio de Piſonibus S. Ignatium de Loyola, duos ferè menſes, apud S. Mariam de Albaneta an. 1538., inſtituendum ſuſceperat, quæ omnia Conſtantinus Juvenis Caſini degens ab eodem Angelo Sangrino jam nonagenario, aliiſque ejus Cænobii Senioribus ſæpè ſępius ſe audiviſſe affirmat; quarè ven. memoriæ Fridericus Card. Borrom. Archiepiſcopus Mediolan. laudati S. Caroli Conſobrinus in tantæ rei memoriam, Monaſterium, quod ipſe quoque Fridericus inviſerat, Ægidio [Sarniculo] Abbate, ſub ann. Chriſti 1589. hæcque acceperat, ejuſdem poſtea S. Caroli reliquiis donatum voluit an. 1621. ut publico illius ſcripto conſtat. & infra cap. 4. pag. 58. & ſeq. Inter alios doctrina, & pietatis laude excellebat Angelus Ricca Caſtro - Sangrinus in Samnio Maſſinâ Oriundus, Vir prudentia, & Religione non Monachis ſolum, verum, & populis, & Principibus, quin & ſummis Pontificibus charus, & venerabilis, qui plures libros conſcripſit, & diverſa poſtmodum Cęnobia in Congregatione Caſinen. perſanctè gubernavit, & totius Congreg. Præſidens fuit.

Pag. 32. lin. 2. In ANGELO GRYLLO.

Ubi dicit Agri Mantuani Oppidum, corrige Agri Vicentini Pagum.

Pag. 32. lin. pen. In eodem ANGELO GRYLLO.

Ante illa verba - *hæc poetica*, adde.

In libro, cui titulus *Farrago Carminum* Davidis Podavinii Brixienſis in Ss. Chriſti ſindonem, Auguſtæ Taurinorum aſſervatam, impreſſo Brixiæ apud Vincentium de Sabbio 1684.; leguntur 23. epigrammata Italica, & aliquot aliæ poeticæ lucubrationes Italicâ item linguâ Angeli Grylli.

Pag. 33. lin. 19. In eodem

Scripſit etiam Gryllus allegoricam expoſitionem Epici Poematis ab Hercule Utino editi cum hoc titulo - *Avvenimenti amoroſi di Pſiche del Sig. Ercole Udine.*, ripieni di dilettoſe vaghezze coll' erudita allegoria del Molt' Illuſtre, e Revmo Padre Abbate Grillo. In Venezia dal Ciotti 1626. Hæc allegorica expoſitio, pulcherrima quidem, & lepidiſſima, ſcripta à Gryllo in Epiſtolæ formam ad ipſum Herculem Utinum, legitur inter utramque Epiſtolam, Typographi nimirum ad Octavium de Rubeis nuncupatoriam, & laudati Herculis ad Lectorem. Invenitur pariter impreſſa in libro Epiſtolarum ejuſdem Grylli, quas Octavius Mennini, aliique collectas imprimendas curarunt Venetiis 1604. apud Ciottum in 4. lib. 4. diſtinctas pag. 331., quam editionem, quia antea nobis ignotam, in eodem Gryllo, ubi de eo in ipſo opere agimus, non indicavimus. Vide inſuper noſtra Analecta in eodem.

Pag. 36. lin. 4. In eodem GRYLLO

Ubi dicit Jo. Cinellus Bibl. volant. Plut. 5. pag. 65., & 69. adde

Ubi

A Ubi etiam refert Marii Bettini Bonon. Soc. Jesu drama, cui titulus - *Ludovicus*, impress. Parmæ apud Anthæum Viothum in 16. dicatum, ut ipse dicit, uni ex majoribus ejus temporis Monarchis, nempe Ludovico XIII. Gall. Regi, & uno ex majoribus Litteratis ejus ævi, Abbati scilicet Angelo Gryllo, subdens „ son piene le carte di buona parte degli Scrittori del suo tempo, delle lodi dell'Abbate D. Angelo Grillo &c. „ Bettinus verò in nuncupatoria, „ inter cætera - Ad te inquit unum, secundum Regem, Revmẽ Præses, „ jurè spectat hujus pręcipuè pars dramatis ..... Eccui potius, quam tibi „ Etruscorum Poetarum maxime congruat? - Sequitur autem Cinellus sic post quędam „ L'anno 1609. fece D. Angelo Grillo fabricare un bellissimo „ Sepolcro al Padre D. Teofilo Folengo Casin: autore della famosissima Mac- „ caronea, onde cantò il Tassoni nella *Secchia rapita* cant. 8. stan. 24.

E à termini d' Irlanda, e del Catajo
Splende il Sepolcro di Merlin Coccajo.

Pag. eadem 36. lin. 27. In eodem

Epigramma Urbani VIII. in ejus laudem legitur inter illius Pontificis, per id temporis Cardinalis, Poemata impressa Parisiis an. 1620. apud Antonium Stephanum pag. 70.

Pag. 40. lin. pen. & ult. In ANGELO de NUCE

Ubi dicitur de Crescimbenio in secunda suorum Commentariorum editione, sic corrige. In secunda Historię suæ vulgaris Poeseos editione anni 1714., &

Pag. 41. lin. 33. In eodem ANGELO DE NUCE.

Meminit etiam ejus Chronici N. Langlet dù Fresnoy in *methodo studendi Hist.* è Gallico in Ital. serm. conversa, & impress. Venetiis an. 1726. in 8. apud Sebast. Colet. tom. 2. cap. XI. pag. 39.

De eo in Bibliotheca P. 1. L.D. pag. 153. & seq.
De eo pariter in Bibl. pr. par. L.B. pag. 76.

Pag. eadem 41. lin. 36. In eodem ANGELO DE NUCE.

Cl. Erasmus Gattola Hist. Casin. tom. 1. part. 2. pag. 770. exhibet Epistolam Italicam Dominici Quesada Abbatis ad Basilium Zancharolum in qua sic eum laudat, - ma quello, che mi ha obligato in eccesso è, che V. S. nella sua eru- „ ditissima Opera, abbia fatto caminar me sotto l'istesso elogio col Revmõ „ Padre Abbate della Noce, Abbate di S. Severino, Persona consumata per „ lunga serie d'anni nella lettura delle speculative più insigni nei principali Mo- „ nasterj della Congregatione, ed eminentiss. nella Professione della Sacra „ Scrittura, e Ss. Padri, e singolare nelle belle lettere così Latine, come „ Italiane.

Pag. eadem, 41. lin. 36. In eodem ANGELO de NUCE

In Ephem: Liter. impress. Romæ an. 1670. in quarto per Nicolaum Tinassium, quarum author est Nazzarius, tom. 9. pag. 109. & seqq. referuntur admodum accuratè ejus *Notæ ad Chronichon. Casin. & Appendix* ad eandem de existentia Corporis S. P. Benedicti Casini.

Nuper, die scilicet 17. Febr. 1634. ab Amico Romæ communicata mihi fuit subsequens Epistola Angeli de Nuce, quæ cum hactenus fuerit anecdota, & plura meo judicio haud inutilia contineat, hic exhibendam duxi.

Lettera del P. D. Angelo della Noce al P. M. Antonio Cottone del Terzo Ordine intorno alle scritture da questi fatte contro Giulio Clemente Scotto.

Molt. Rev. Padre Sig. Osservandiss. Jeri mi giunse l'ultima di V. P. M. R. de' 30. Aprile col comando, che mi fa di trasmettere al P. M. Beretti in

Pia-

„ Piacenza, le Scritture, che io ebbi dal Sig. Conte Pelletti, e già oggi glie
„ l'ho inviate, raccomandatone per maggior cautela il ricapito a questo P.
„ Priore di S. Gervaso; Ma prima di farle partir da me le ho rilette attenta-
„ mente, per imprimermene più alta memoria, non avendo io nè potuto, nè
„ voluto farle ricopiare per non vederle storpiate, e disvisate dall'indoma-
„ bile, & incorrigibil barbarie di queste penne paesane, che mi han fatto
„ quasi impazzire di stizza qualunque volta m'è bisognato valermi dell'opera
„ loro in trascrivere qualche cosuccia.
„ In questa causa di V.P.M.R. io non ricuso di confessarmivi interessato, come
„ Parte, non solo per la nostra vera amicizia, ma eziandio perche la difesa
„ della verità, e interesse comune della Società Civile. Ne per quel, che à
„ me ne pare, e stato soverchio il rigore della sua sferza contro l'oppositore;
„ Anzi quando io leggo S. Girolamo, e non già contro Gioviniano, o Vigi-
„ lanzio, o altri Eretici, ma contro Ruffino, apprendo non derogar punto
„ alla mansuetudine Cristiana, e Religiosa, e più tosto esser necessario tal'
„ ora intrider la penna nel fiele, non che nell'aceto, per rintuzzare l'auda-
„ cia d'una lingua petulante, e maligna... Io per tanto lasciarei correre fran-
„ camente la prima dettatura della risposta *in facto*, e non la mutarei. Che
„ quanto all'altra difesa *in jure*, io son con lei, che sia di maggior decoro, se
„ sarà più breve. Tanto più che la copia della dottrina, e delle citazioni, o
„ non giova, o non bisogna.
„ La speranza della mia salute mi si và assottigliando sempre più, doppo che pro-
„ vo, che nessun rimedio mi profitta. Ma già posso dire, che *diù fui*, se non
„ *diù vixi*, onde oggimai è tempo di prepararsi a mutar clima, e purche
„ si approdi a buon porto, io son pronto a far vela ad ogni chiamata. Vor-
„ rei ben sentire franca, e stabile di sanità V. P. M. R., la di cui prospera vita
„ è gran parte della mia, si come è interesse pubblico. Prego Dio, che me
„ ne faccia pervenir le nuove, che ne desidero, ed a V. P. M. R. mi confer-
„ mo per sempre.

Pavia 5. Maggio 1662.

Obligatiss. e Divotiss. Serv. di tutto core
D. Angelo della Noce.

Vixit nihilhominus Angelus de Nuce adhuc 29. annis, nam an. 1691. Romæ diem clausit extremum, ut in Bibliotheca, ubi de eodem, dictum est.

Aliam ejusdem Angeli Epistolam, sed Latino idiomate, & quidem elegantissimam, ad Rachisium Genèro Monachum Casinensem, datam Ticino, legere poteris apud Erasmum Gattola in Hist. Monast. Casin. Tom. 1. Part. 2. pag. 773. & seq. ex quo etiam habemus, Angelum plures alias Latinas Epistolas scripsisse ad eundem Rachisium, Casini, ut ex eodem Erasmo colligitur, asservatas.

Pag. 43. lin. 16. In eodem ANGELO DE NUCE.

Ejus etiam defensionem contra Muratorium, satis quidem urbanè adornavit Cl. Erasmus Gattola in Accessionibus Hist. suæ Casinensis pag. 945., in qua tamen Muratorium ab ea in Angelum Censura excusare nititur, & alii potius Muratoriæ Prefationis, in qua censura legitur, Interpolatori tribuere: satis, inquam, humaniter.

Sed cum eadem pag. 945. paulò supra idem Gattola pergat asserere, Angelum de Nuce publicum in Romano Atheneo, sive in *Sapientiæ Archigymnasio*,

 Theo-

A

Theologiæ Professorem fuisse, contra Jo: Marium Crescimbenium, in Comment. Hist. suæ Vulg. Poeseos, vol.3. par.2. pag. 321. hoc negantem, idque Gattola probare ex eo nitatur, quod Severinus Pepe Abbas Casinens., & Angeli olim discipulus, & amicus anno 1678. Elogium ejusdem Angeli a Casimiro Chranovio Monacho Polono, inter alia Abbatum Casinen. Elogia, post ea, quę M. Ant. Scipio concinnavit, exarandum curaverit, in Tabulario Casinensi cum aliis asservatum, in quo Elogio affirmatur, *Angelum in Sapientia Archigymnasio Romano publicum Lectorem Philosophiam, & Theologiam aliis excolendas tradidisse*; Erasmi momenta nihil prorsus evincere persuasum habeo; nam Severinus Pepe amore in Magistrum, & Amicum abreptus, quod incertis rumoribus de Nucei publicâ in Romano Lyceo Theologiæ professione audierat, facile credidit [ut sumus proni ad ea, quæ optamus, nobisquę, ac nostris honorifica arbitramur, credenda] & litteris per Chranovium mandatum voluit. Nec tamen authenticum aliquod documentum hac de re protulit. Ceterum cl. Carolus Cartharius in *Serię Professorum Romani Athenæi* maxima diligentia ab eo confecta, quæ M. S. in fol. apud eruditiss. Julium Mandosium cl. Equitis Prosperi filium extat, nihil penitus de hoc Angeli in eodem Atheneo publico Theologiæ Magisterio tradit, traditurus certè si ita, ut Pepe credidit, res contigisset, cum eodem ferè Carthatrii tempore in medio ætatis flore Angelus versaretur, circa nempe ann. 1660., Cartharius verò ann. 16..... diem suum obiit; quemadmodum alios ex nostra Congregatione Romanos Professores sedulo recenset, Benedictum nempe Castelli pag. 281., & Theophilum Martium pag. 682. de quibus Nos in Bibliotheca suis locis.

Pag. 46. lin. 14. In ANGELO MARIA QUIRINO.

Concinnavit etiam Eminentissimus Quirini.

1. *Enchiridium Græcorum*, quod de illorum dogmatibus, & ritibus Romanorum Pontificum decreta, post schismatis Epocham edita, nunc primum in unum collecta complectitur: ad Bened. XIII. Pont. O. M. Beneventi ex Typographia Archiepis. 1728. in 8. pagg. 127. Præmittitur Epistola nuncupat. ad laudatum Pont. sequitur admonitio ad Lectorem, accedit alia Epistola ad eundem supremum Antistitem ex Corcyra die 3. Jan. 1725. qua eum certiorem facit de Diœcesis illius conditione, in qua Gręci, Latinique simul permixti degunt, ac de ordine, & ratione, qua ipse hactenus in eorum regimine usus est. De quibusdam autem rebus dubiis consilium petit. Hanc Epistolam aliæ duę comitantur ad Quirinum ipsum; prima ejusdem Pont. Max. altera Cardinalis Orighi, nomine Sac. Congregationis Concilii Tridentini Interpretum, utraque in approbationem, & commendationem rerum à Quirino ibi gestarum. Item edidit.
2. *Epistolam Pastoralem* ad Clerum, & Populum Brixiensem, De constructione novę Ecclesiæ Cathedralis; Brixiæ 1732. typis Jo: Mariæ Ricciardi in 4., cui Ecclesiæ Quirinus vasa omnia argentea, quæ nunc sunt ad ejus usum, post suam mortem legavit, & dum vivit, Chorum, & totum Presbyterium regio planè sumptu exornandum magnificentissimè suscepit, pro quo pręter Altare [de quo infra] pergrandem etiam Beatissimæ Virginis in Cœlum Assumptæ, & duodecim Apostolorum Icones à celebri Pictore Jacobo Zoboli Mutinensi Romæ jam pingendas curavit.
3. *Epistolam Pastoralem ad Populos Vallis Camonicæ* post reditum ab illorum vi-

visitatione, impressam Brixiæ apud eundem, eodem an. 1732.

A

Idem Emus inhærens doctissimorum hominum studio, præsertim Monachorum nostrorum Congregationis S. Mauri, qui toti fuerunt, & adhuc sunt, in illustrandis, ac nitidissimis characteribus denuò edendis Sanctorum Catholicæ Ecclesiæ Patrum Operibus, animadvertens, neminem hactenus ex recentioribus hanc provinciam in Opera S. Ephrem Siri clariss: Orientalis Ecclesiæ luminis suscepisse, ipse hanc Spartam adornandam nuper sibi delegit, ut scilicet Romæ Typis Vaticanis Jo: Mariæ Salvioni, Opera omnia illius SSmi Doctoris splendidiss. recudantur, in tom. 4. distributa, quorum 4.

4. *Panoplia* nuncupandus; continens dissertationes, & adnotationes ad rem Ecclesiasticam illustrandam opportunas, & præsertim ad Cattholicæ fidei dogmata adversus, tam veteres, quam nuperos sectarios, ex traditione Ecclesiæ Siriacæ, cujus Tuba, & Oraculum S. Ephrem extitit, confirmanda, peculiare pensum est, quod calamo suo pertractandum Emus Quirinus assumpsit; cum enim à Sanctissimo Clemente XII. an. 1730. Vaticanæ Bibliothecæ Apostolici Bibliothecarii authoritate, ac munere præfectus sit, in id potissimum incumbit, ut suo studio, vigilantiâ, & industriâ Vaticana Bibliotheca toto terrarum Orbe celeberrima, cui nuperrimè plurimos, eosque pretiosissimos codices, usui suo olim addictos, dicavit, ac donò dedit, eo, quo decet splendore, ubique refulgeat.

Idest Armamentarium.

Nec omittendum reor, Quirinum an. 1733. formandum curasse propriis expensis marmoreum Simulacrum Bened. XIII. Pont. Max., qui eum Sacra Purpura donavit, erigendum in ejusdem tumulo, quod brevi magnificentissime construetur apud Ecclesiam S. Mariæ supra Minervam Ord. Prædicatorum, in ipso Divi Dominici Sacello ab eodem Pont. Max. nuper, electis lapidibus nobiliter exornato; quod sane Quirini grati animi virtutem erga SS. Benefactorem egregiè commendat.

Quo eodem anno idem Emus insignem, ac venustissimam Aram, antiquis, pretiosisque marmoribus discolorem prò Ecclesia Cathedrali Brixiensi ejus jussu, ac impensis in Urbe constructam, variis de causis mutata sententia, præsertim quod Brixiani Templi amplitudini, non satis responderet [cujus idcirco absolutissimo ornamento aliud Altare latius, & augustius, nec minus, imò magis adhuc pretiosum, nunc pariter in Urbe extruendum curat] Ecclesiæ D. Gregorii ad clivum Scauri, ubi Monachi Camaldulenses degunt, elarargitus est, additis pulcherrimis Bmæ Virginis, & Divorum Andreæ Apostoli, & Gregorii M. Pontificis imaginibus ab egregio Antonio Balestra Veron. Pictore elaboratis, hisce cum inscriptionibus.

„ S. Andreæ Apostolo, quod solemni ejus die, trigesima Nov. Anni 1723.
„ in Basilica S. Marci Episcopalem Unctionem receperit; Angelus Maria Card.
„ Quirinus, Antistes primùm Corcyrensis, deinde Brixiensis, venerationis
„ argumentum tantis auspiciis debitum exhibiturus, princeps hoc Sacellum
„ Templi eidem dicati, Arâ, Imagine, Pavimento, aliisque ornamentis
„ instruxit Anno 1734.

„ S. Gregorio Magno, Quem hujus Templi ædes Patronum alterum, antea
„ Conditorem, Monachum, & Abbatem venerantur, æquè, ac Andreæ Apo-
„ stolo devoti cultus obsequium præstaturus A. M. Tit. S. Marci Cardin. Qui-
„ rinus S. R. E. Bibliothecarius, Sacellum hoc ornavit, quo grati pariter ani-

A

„ mi erga ædium Incolas Camaldulenses Monachos ob Vangadiciæ Abbatiam, „ quam in eo Ordine obtinet, statueret monumentum: optimo sanè consilio, non solum quia Camaldulensis Congregat. præfatam Vangaditiæ Commendam valde conspicuam in agro Rhodigino ipse Emus possidet, sed etiam quia ejusdem Gregoriani Cænobii Ascetæ Ecclesiam illam fatiscentem ævo demoliti, novam in meliorem, pulchrioremque formam, non ita pridem, magnis sumptibus à fundamentis erexerant, omni propterea commendatione dignissimi, nam id minimè ad ipsos pertinebat, cum ea Ecclesia Cardinalis Comendatarii, qui ejus redditibus fruitur, jurisdictioni, ac providentiæ subjaceat, qui etiam Monachi paulo ante totum Cænobium, addita recèns, nobili Bibliotheca, reædificarunt.

Victorellus in addition. ad Ciac. in Pio IV. Sforz. Pallav. in Hist. Concil. Trident. lib. 24. c. 11. n. 1.

S. Petrum Urseolum. S. Gerardum Sagredum, S. Laurentium Justinianum.

Romæ item in Palatio D. Marci Serenifs. Venetiarum Reipubl. à Pio IV. concesso, cujus partem satis amplam Venetus Cardinalis antiquior, ejusdem Ecclesiæ D. Marci titulo insignitus inhabitandam, de more accipit, præclarum opus idem Cardinalis effecit, quod ejus tum historicam eruditionem, tum in amantissimam Patriam eximium studium omni ævo testabitur; nam in majori aula argutâ methodo coloribus redditos voluit, primo Pontifices Maximos num. IV., mox Cardinales omnes, quos Urbs illa celeberrima Heroum fæcunda parens, ejusque amplissima ditio, Romanæ Ecclesiæ, ideoque Catholico Orbi protulit; tres postea nobiles Venetos, Sanctorum fastis adscriptos, tum Duces quinque pietate insignes, qui Regale Paludamentum Monastico Divi Benedicti Cucullo commutarunt; Patriarchas postea Venetiarum; Romanæ deinde Rotæ Auditores, pariter Venetos, sacras denique contra infideles Venetorum expeditiones, additis singulis Ordinibus distichis singulis, ab ipsomet compositis, rem clarissimè exprimentibus. In aliis verò Aulis Episcopos præcipuarum ejus Regionis Urbium intuentium oculis subiecit, & in alio remotiori cubiculo, Cardinalium omnium, qui S. R. E. Bibliothecarii fuerunt, Icones conspiciendas dedit. Nec Religionis cura præterita, D. enim S. P. Benedictum, hìc in Sublacensi specu, illìc in Casinensi Archisterio commorantem, picturâ demonstravit. Optandum porrò est, ut harum omnium Imaginum nomina, & inscriptiones, totamque operis seriem, utpote immortali memoriâ dignas, ne temporis edacitate, aliisve infortuniis decoloratæ, e parietibus deleantur, eruditus aliquis talium rerum amator peculiari libello collectas, & accuratè descriptas æternitati commendet. Interim Cl. Joseph. Rocchus Volpi Patavinus e Soc. Jesu, & Romæ in Græcorum Collegio studiorum Præfectus, & Polemicæ Theologiæ Prælector, eruditissimis libris editis, præsertim *Latio Veteri*, satis notus, in lib. qui *Venetia Sacra Purpurata* ab eo inscribitur, ubi de Cardinalibus ex Seren: Reipublicæ dominatione assumptis agit, hanc ipsam eorundem Venetorum Cardinalium descriptionem à Quirino penicillo exhibitam, ac delineatam, suo calamo celebrat.

Eidem Emo Joseph Blanchinius celeberrimi, doctissimique Francisci Blanchinii Romanæ Curiæ Prelati Fratris filius, tunc Canonicus Bibliothecarius Ecclesiæ Veronen. nunc Presbyter Oratorii de Urbe, dicavit *Narrationem Pseudo-Athanasianam in Symbolum* impress. Veronæ 1732. Typis Berti, & in Epistolâ nuncupatoriâ, Ecclesiasticæ Historiæ, Græcæque linguæ, ex communi eruditorum voce, peritissimum illum appellat, ejus deinde Opera enumerat, ingenium denique, doctrinam, facundiam, humanita-

tatem, insuper modestiam, pietatem, ceterasque virtutes multis concelebrat. Sed animadvertendum est, ubi dicitur in Bibliotheca pag. 45. lin. 14., eum creatum fuisse Cardinalem an. 1727. die 26. Novemb. rem non ita se habere; nam creatus fuit Cardinalis anno 1726. die 9. Decembris, & reservatus in pectore; anno vero 1727. die 26. Novemb. publicatus in Consistorio secreto.

A

Pag. 47. lin. 13. Adde

ANONYMUS Cæsenas nostræ Congregationis Monachus in Cænobio S. M. de Monte, scripsit.

De *Elocutione* tom. 2. qui potius sunt commentaria in Ciceronem de *Oratore* asservatos ibidem.

Pag. 48. lin. 25. Adde

ANONYMUS nostræ Congregationis Monachus scripsit librum, hujusce tituli, & Argumenti.

Prattica, e Modo facilissimo Cattolico da Cristo prima verità insegnato alli suoi Apostoli per scacciare dai Corpi umani, & irrazionali, & inanimati, che all' Uomo servono, con ogni infallibilità, il Demonio: est M. S. in 4. pagg. 227. apud me ex dono D. Hippolyti Pugnetti, dividitur in Capita XXI. incipit.

„ At ubi venit plenitudo temporis &c. finit. nel terribile, e glorioso tuo nome „ Giesù Nazzareno, e SS. Trinità Padre, Figliuolo, e Spirito Santo.

Ad Gal.

Adnectitur alius brevis tractatus de eadem re in tria Capita divisum, quæ nihil aliud continent, quam sententias novi Testamenti ad propositum cujusque Capitis argumentum.

Pag. 51. lin. 15. In ANSELMO PAJOLO

Comparaverat autem sibi selectam, ac pretiosam Bibliothecam, præsertim Poetarum ferè omnium Latinorum, Italorum, & Gallorum, quorum singulos eruditis, ac doctis Notis marginalibus illustravit.

Ibidem lin. 43. Adde.

ANSELMUS DANIELI à Syracusis in Sicilia nobili stirpe natus an. 1670. die 24. Junii, apud S. Nicolaum de Arenis Catanæ Monachus evasit an. 16. die ....., ac deinde Abbas ejusdem, aliorumque Cænobiorum, & Congregationis nostræ Visitator. Vir fuit morum honestate, & zelo Monasticæ observantiæ præditus; Romæ in nostro Divi Anselmi Collegio Theologiæ, ac sac. Canonibus operam dedit, quos postea, sicuti etiam Philosophiam, & Theologiam, XX. annorum spatio alios docuit; multo insuper, ac diuturno labore, nec minori eruditione collegit.

Quidquid unquam à Catholicis authoribus scriptum fuit in defensionem Cathedræ S. Petri, Romanique Pontificis Christi Vicarii: IV. Tomis, optimo ordine, ac methodo digestum; prælo quidem paratum opus, sed quod ejus morte interveniente, M. S. remansit, obiit enim Militelli Abbas S. Benedicti an. 1730. die 20. Augusti ætatis suæ anno sexagesimo expleto. De eo Vitus de Amico Supplem. Sic. Sac. Catanæ 1733. notitia 4. pag. 34. & sequen. & pag. 55. & seq. n. XL., & not. X. pag. 156. n. LXXVIII. quibus in locis ejus doctrinam, prudentiam, lenitatem, solertiam, æconomicam curam, vigilantiam, zelum, in Ecclesiis, & Sacrariis pretiosâ supellectili, in Bibliotheca selectis libris locupletandis eximiam liberalitatem, ceterasque virtutes, multis commendat, eique funebrem Orationem ab Innocentio Savonarola Cler. Regular. celebri Concionatore dictam, typisque eodem ejus obitus anno editam, narrat.

Pag. eadem. 51. lin. 24. Adde

AN-

A ANTONINUS A NEAPOLI in Sac. Casinen. Cœnobio Monachum induit an. 1616. die 13. Junii, cujus etiam celeberrimi Tabularii diù Præfectus fuit; Ejus Archisterii sacras Antiquitates illustrandi studiosissimus, scripsit

1 *Vitas Sanctorum Casinensium*, quibus adiecit.

2 *Vitas S. Demetrii*, & Sociorum. S. Martii, sive Martini Eremitæ; S. Dominici, vulgo Sorani. S. Rodulphi Episcopi Eugubini; quas Vitas D. Bernardino Salvedra, cujus rogatu illas composuit, nuncupavit. scripsit etiam

3 *De Sacri Divi Benedicti Corporis* nunquam interrupta possessione Vindicias Casinenses conduplicatas; quæ omnia asservantur MSS. in laudato Tabulario Casinensi.

Ejus meminit cum laude Abraham Bzovius [quocum, sicut etiam cum pluribus aliis viris doctis, Michaele præsertim Monacho, arcta ei necessitudo intercessit] in Vita S. Adalberti Episc. Pragensis. Fusius de eo agit Cl. Erasmus Gattola in Hist. Abbat. Casin. Part. 2. Sæculo 12. pag. 769.

Pag. 55. lin. ult. In ANTONIO MARIA COTONIO.

Professus est Casini an. 1674. non verò 1747. ut ibi per errorem Typographi dicitur.

Pag. 54. lin. 14. Adde

ARCHANGELUS MACRINIUS patriâ Veronensis S. Mariæ de Pratalea, ut ex Regestis judicari potest, alumnus factus an. 1539., die 20. Aprilis, Abbas deinde S. Nicolai de Littore Ven. obiit an. 1592. die 26. Dec. die Sabbati, hora 5. noctis, ut in margine ejus opusculi mox enunciandi adnotavit Fortunatus Ulmus, scripsit.

Paraphrasim 7. Psalmorum Pœnitentialium Italicis versibus, cum argumento primò omnibus, deinde singulis Psalmis præfixo, eodem carmine. Argumentum generale tale est.

Ingiusto.

Arde di vile amor Davidde, e pecca
Contro Iddio, contro Uria, contro se stesso.
Ripreso da Natan si riconosce,
Piange il peccato suo, d' alti lamenti
Gli antri fa risonar, e i piani, e i colli.

Extant in Bibliotheca S. Georgii M. Venetiarum M. SS.

Pag. eadem 54. lin. 31. Adde

ARCHANGELUS ZUCCARATO Messanensis à zelo, atque eruditione comendatus, post varias præfecturas, regimini S. Placidi de Calonero admotus, optimè se gessit; scripsit dum esset in minoribus.

De Epistola B. M. Virginis ad Messanenses Tractatum eruditis quibusque probatum; præfuit annis duobus. Randatii mortuus, ibi honorificè tumulatur -- Ita prorsus Vitus de Amico in supplem. ad Sicil. Sac. Rocchi Pyrrhi 2. edit. anni 1733., quæ quamvis celebrata dicatur Panormi apud Hæredes Petri Cappellæ, verè tamen facta fuit Venetiis per Sebast. Coleti: Ibi igitur Vitus tom. 2. pag. 1148. in serie Abbatuum Monast. S. Placidi de Calonero ad an. 1693., verbis supra relatis de Zuccarato loquitur, sed quo anno Monasticam professionem emiserit, quove anno obierit, sicut etiam, an ejus tractatus impressus ne, an verò ineditus sit, & ubi nam inveniatur [quæ omnia ad absolutam notitiam sunt perquam necessaria] minimè indicat. sed an. 1734. die 6. Febr. Epistolâ ad me datâ Catanæ, idem Vitus corrigit locum depositionis Archangeli, qui fuit Messanæ in suo Mo-

Messanæ in suo Monasterio. De eo in Biblioth. 2. p. L. V. p. 34.

na-

nasterio, non verò Randatii, ut in laudato supplemento per errorem haud veridicæ narrationis acceptæ, adnotatum fuerat.

A

Pag. 57. lin. 6. In ARNOLDO WIONE

Ubi dicit: quicumque is demum fuerit, Adde

Is fuit N. Langlet de Fresnoy, qui etiam in *methodo studendi Histor.* ex Gallico in Italicum sermonem translatâ, & Venetiis impress. in 8. an. 1726. per Sebast. Coleti tom. 2. cap. XI. p. 38. de Arnoldi Ligno Vitæ pessimè loquitur, *infelicem illum, ac miserum librum* appellans; quod sanè criterium, sicut & quędam alia similis notę ab eo prolata, Langleti animum nimis intemperantem, & studio partium abreptum, satis ostendunt. Sint utique in Arnoldi opere sui errores, ut ferè in omnibus aliis authoribus plus minus reperiuntur, sicut Gabriel Bucelinus ibi a me allegatus, ingenuè fatetur, & ob nimiam operis vastitatem, & quod primus illud sit aggressus, excusat; pręsertim eum per ea tempora adhuc obscuriora, tot præclara monumenta ad rem historicam, nondum in lucem prodiissent, sed in tenebris etiam tunc laterent. Haud parvam nihilominus laudem plurima in eo contenta, præclara, utilia, vera, & recondita, maximo studio, & labore ab eo collecta, & ab interitus, & oblivionis faucibus eruta, non Langleti adeo rudem vituperationem merentur. Quis enim, nisi illi qui maledicunt diei, mundi luminaria, ipsumque totius luminis fontem, solem, omnino detestanda audebit asserere, eo quia in ipsis maculæ quędam appareant? aut quis, nisi Timon ille Atheniensis, Misantropos propterea dictus, totum humanum genus, ferro, ac igni devoveat, ob eam nempe causam, quod nullus ferè hominum vitio aliquo, aut defectu careat? & nemo sine crimine vivat; neque enim, Martiale Authore, liber ille penitus est damnandus, imò est comendandus ubi.

Job. cap. 3. v. 8.

Sunt bona, sunt quædam mediocria, sunt mala plura
Quæ legis hic, aliter non fit Avite, liber

Et Martinus Hanchius, de *Rerum Romanarum* script. Lipsiæ 1675. in Præfat.
„ Tantopere nostrum ab ingeniis eorum distat, qui nullum hominum, in quo
„ mala bonis permixta reperiuntur, voluntatibus diversis ad res diversas directis
„ simul odio, simul amore prosequi valent, sed cujus non omnia probanda sunt,
„ omnia reprobant; & totum contemnunt, quem non debent comendate totum.

Nec tamen mirum fuerit, Langletum adeo inurbane Arnoldi opus excepisse, cum hæc ejus optimos etiam Authores culpandi libido, & immoderata censura, nec Cl. quidem, ac doctiss. Josepho Scaligero pepercerit, carpens scilicet nimis acriter ejus insigne opus, de *emendatione temporum*, eique inutilis modò libri notam inurens Cap. 3. ejusdem Methodi *Cet Liure* dicens, n' *et il pas plus d' aucun usage*, & in versione Italica pag. 7. *questo libro non ha più alcun uso.* Quamvis enim nec liber iste suis defectibus careat, talis nihilominus est, ut Authori suo *Magni Litterati* nomen, & opinionem apud omnes vere doctos, Langleto invito, & frustra reclamante, obtinuerit, qui tamen Langletus illud Græciæ Sapientis meminisse debuerat: *ne quid nimis.*

Pag. 60. lin. 46. In ARSENIO LEODIENSI.

In antiquò Regesto apud me, sic de eo dicitur
„ Hic fuit cubicularius Eugenii Papæ IV. post cujus mortem rediens ad Con-
„ gregationem, obiit Abbas S. Pauli de Urbe.

Pap. 62. lin. 2. Adde

ATTILIUS VIGNOLA Patavinus, qui in Cęnobio D. Justinę Deo se vovit an. 1690.

A

1690. die 24. Junii, & nunc Prior est titularis, transtulit ex Gallico in Italicum sermonem.

Avvisi, e riflessioni sopra le obligazioni dello statò Religioso, per animare quelli, che l' hanno abbracciato ad adempire la loro vocazione. Opera utile non solo ai Religiosi, ma ancora a tutti quelli, i quali vogliono vivere nel Mondo con soda pietà. Composta da un Monaco Benedittino della Congñe di S. Mauro, e tradotta dalla lingua Francese da un altro Monaco Benedittino della Congñe Caf. In Venezia appresso Cristoforo Zane 1730. tomi 2. in 12.

Pag. 63. lin. 27. In AUGUSTINO LAMPUGNANO

Ejus Ode in *Electionem Seren. Antonii Priuli* sic inscribitur, *Clio Plaudens, & exultans* in Seren. Principis Venetiarum Antonii de Priulis electione. Ode D. Augustini Lampugnani Monachi Casin. dicata Perillustri, ac Rev. D. D. Paulo Containo Ferrariensis Ecclesiæ Canonico. Venetiis 1618. apud Antonium Pinellum Impress. Ducalem in 4. Dedicans est Marcus Antonius Broilus, qui de Authore hujusce lucubrationis, sic loquitur in principio opusculi — in „ cujus electionem, cum hæc Ode scripta circumferretur, & a summis viris „ summopere laudari audierim, statim nacta occasione, Authorem ipsum con„ sului, eamque eflagitavi, nihil ille hujusce rei suspicabatur, concessit tamen „ non invitus, sed verecundus, quin & in Illmum Cardinalem Priolum aliam „ addidit. Utramque typis consignandam volui &c. — Angelicus autem Aprosius, qui in Bibliotheca Aprosiana pag. 297. & seqq. Augustinum Lampugnanum laudat, ejusque Opera diligenter enumerat, asserit, eum dono dedisse eidem Bibliothecę Aprosianę non solum exemplaria eorundem suorum Operum quę ibi referuntur, sed etiam alios variorum Authorum libros haud sanè contemnendos, cujus effigiem ad vivum expressam in Aprosiana Bibliotheca idem Aprosius veteris amicitię memor, collocandam curavit.

Adhuc extat Ferrarię Familia Containi satis Civilis.

Pag. 66. lin. 26. Adde

AUGUSTINUS RANDINUS Brixianus Cęsenę in Monasterio S. Mariæ de Monte Regularibus Ordinis nostri sacris initiatus est sub Alexandro Perusino Abbate, unde Romam missus in nostro D. Anselmi Collegio, Theologię, ac Juri Pontificio operam dedit, & optimi ingenii, ac ferventioris studii erga meliores litteras, linguam pręsertim Gręcam, quam egregiè callet, sicut etiam Gallicam, specimen ostendit. Deinde Regii Lepidi celeberrimi Benedicti Bacchini auditor fuit, a quo haud parum philologicę eruditionis hausit, quam postea aliquot non contemnendis lucubrationibus ad Reipublicæ litterarię utilitatem diffudit. Placentię quoque aliquandiù sacros Canones docuit. Vivit nunc Patavii, Cęnobii S. Justinę Prior Claustralis, creatus an. 1732. in Comitiis Generalibus Perusię celebratis die X. Mensis Maii.

Sed ejus studiorum labores, multiplices, & varios, illius modestia obsistente, nec ab ipso, nec ab ejus fratre pariter Monacho, qui tres MSS. tomos eorundem apud se custodit, singillatim cognoscere ullatenus potui; alii deinceps forsitan scient, & in publicum bonum, vel eos ipsos, vel eorum synopsim, aut saltem titulos evulgabunt. Interim, quæ a communi, eruditoque amico, rerum, ac studiorum ejus optimè conscio, de ejus lucubrationibus haud pridem accepi, Lectori exhibeo. Scripsit ergo hactenus.

1. *Plures dissertationes Polemicas, & Historico - Ecclesiasticas*, quę simul junctę plures tomos MSS. conficiunt, in quibus pręcipuę ecclesiasticę historię difficultates, & recentiores fidei controversias accuratè admodum pertractan-

A

ctantur, non omissâ tamen amplissimâ earum notitiâ, quę præteritis sæculis agitatæ sunt, intermixtis etiam nonnullis Historico - Criticis Animadversionibus in Hæreses, & Hæresiarchas, unâ cum dilucidâ explicatione Ethnicæ Theologiæ, ejus præsertim, qua proximioribus ætatis nostræ Sæculis Christianam Veritatem impetere conati sunt.

2 *Judicium de Puella Brixianæ Diœcesis Lucretia Gambara*, quæ putabatur Sacris Stigmatibus insignita, ei soli ab Emo Quirini Episc., & à S. Inquisitione prò examine, & experimento traditâ, quod sanè Augustini Judicium adeò solidum, probatum, ac optimâ mêthodo digestum est, ut animarum Rectoribus, præcipuè quæ hujusmodi, aliisque donis cælestibus decoratæ creduntur, magno usui esse possit. Hoc autem Judicium in tres partes dividitur; In prima agitur de Lucretiæ oratione, quæ ad solidioris mysticę doctrinæ trutinam discutitur: In secunda quæritur, an in ea puella illusio, & Dęmonis deceptio viguerit, & affirmativè concluditur, & probatur. In tertia denique, an collusio in illius animæ Directore locum habuerit disquiritur, & admodum dubitatur, & in ancipiti relinquitur.

Pag. 68. lin. 26. In AUGUSTINO VENERIO.

Dicitur ibi Marinus Albritius Veneriani Elogii scriptor, in margine; *nunc Prior*; sed non est Prior Marinus, sed hactenus an. 1735. tantummodo Decanus, ejus verò frater Clemens Albritius Sac. Monast. Casinen. Professus, Prioris dignitatem obtinuit, quod causam æquivoco dedit.

B

PAg. 70. lin. 4. In BALTHASSARRE MORABITO.

Dicitur ibi Abbatis infula in nostra Congregat. ornatus fuisse. At hoc minime verum esse nuper didici ex Epist. Cl. D. Viti Mariæ de Amico Monachi Catanensis, & Prioris, rerum Sicularum, præsertim ad Monachos nostros pertinentium callentissimo, & Supplementi ad Siciliam Sacram Rocchi Pyrrhi Authoris, ad me data Catanâ die 6. Febr. 1734. æquivocum autem inde ortum est, quod Balthassar duplici cognomine, ut pluribus aliis usu evenit, signatus fuit, *Morabito*, paterno scilicet, & *Abbate*, materno, unde creditus fuit, Abbatis dignitatem obtinuisse, quod idem Vitus asserit in eodem Supplem. Siciliæ Sac. Catan. 1733. pag. 54. in Notitia S. Nicolai de Arenis, ubi me jure, & meritò corrigit.

Ibidem lin. 7. dicitur Catanensem terræmotum, quo Monasterium nostrum ea in Urbe corruit, contigisse an. 1690. quod corrigendum est, cum revera acciderit an. 1693. ex Antonino Mongit.

Pag. eadem 70. lin. 12. In BAPTISTA MANTUANO.

Dicitur ibi Professus S. Benedicti Mantuani, seu de Padolyrone an. 1411. sed error est in aliquo Regesto, unde hoc accepi, nam in veteribus Regestis alumnus, & quidem inter primos S. Justinæ Patavinæ nominatur, & an. 1411. Monasterium S. Benedicti de Mantua nondum unitum erat Congregationi S. Justinæ, quod contigit an. 1419. sub Martino V.

Pag. eadem 70. lin. 42. In BARNABA PARMENSI.

Barnabas Parmensis non fuit scriptor, sed tantum editor Vitæ S. Jo: Abbatis: hæc enim iisdem prorsus verbis edita reperitur in Actis SS. Ordinis S. Ben.

B

tom. 7. & ex præviis observationibus circa finem Jo: Mabill. eidem Vitæ additis intelligitur, desumptam eam fuisse ex antiquiss. Codice MS. Ecclesiæ Placen. Ejus autem author, licet Anonymus, credi nihilominus potest, vel unus ex ipsius discipulis, vel aliquis discipulorum ejus familiaris, quod quidem verosimilius videtur ex iis, quæ pag. 8. & 9. ejusdem Vitæ narrantur. Barnabas ergo nihil aliud præstitit, quam editionem illius vitæ curare, & nuncupatoriam Epist. D. Mauro Parmensi S. Jo: Evang. Abbati, eidem prefigere.

S: vero Bernardi Uberti Epis. Parm. Vitam à Barnaba typis traditam, nullibi hactenus invenire potui, ideoque quid ad eum Barnabas contulerit assequi minimè possum: De eodem Sancto plures quidem Scriptores agunt; Arnol. nempe Wion in lign. vit. Alph. Ciacc. in Vit. Pont. Phil. Ferr. de SS. Italiæ Didacus de Franchis in Vit. S. Jo: Gualb. Ferdin. Ughell. Ital. Sac. Bonav. de Angelis in hist. Parmen. & noviss. ejus vitam scripsit D. Thesaurus Veli Monachus Vallumbr. Abbas S. Praxedis Romæ, ubi etiam eam imprimendam curavit apud Gulielmum Facciottum an. 1612. Cardinali Odoardo Farnesio Episcopo Parmensi dicatam.

Pag. 72. lin. 2. In BARTHOLOMÆO TABERNA.

Dicitur ibi congessisse in Chronicon S. Mariæ de Licodia, & S. Nicolai de Arenis a se compositum, plurima pertinentia ad Congreg. Siculam, & Casin. & ad alia Siciliæ Monasteria. Quod tamen à veritate alienum esse nuper me docuit laudatus Vitus Maria de Amico in supra allegata Epist. nam Bartholomeus Taberna composuit quidem Chronicon S. M. de Licodiâ, & S. Nicolai de Arenis, non autem de aliis Siciliæ Monasteriis aliquid scripsit; sed quia eidem Tabernæ Chronico adnectitur aliud Chronicon Siculorum Monasteriorum Ord. nostri, creditus fuit Taberna, hoc quoque Chronicon adornasse, cujus revera author fuit alius Monachus S. Martini de Scalis Alumnus, cujus nomen ignoratur.

Idem Vitus de Amico Sicil. Sac. pag. 52. n. 11. fusè de eo agit, primumque omnium S. Nicolai Chronicon maximo labore composuisse affirmat.

Pag. eadem 72. lin. 42. In BARTHOLOMÆO DE ALEXANDRO.

Descripsit etiam Italico sermone.

Vitam S. Barbarę V. & M. teste Vito de Amico in Supl. ad Sicil. Sac. Rocchi Pyrrhi secundæ editionis an. 1733. tom. 2. pag. 1184. sed impressa ne fuerit, an MS. remanserit, & ubi reperiatur, minime indicat, & in iisdem Notitiis seorsim impress. Catanæ 1733. pag. XIX. & iterum pag. 32. & tertiò pag. 55. morum innocentiâ, disciplinæ monasticæ zelo, prudentiâ, doctrinâque clarum vocat. Veteres Tabularii Codices Notis utilissimis illustrasse; Chronicon continuasse, Bibliotecham adauxisse, Sacrarium ditasse, Ostensorio aureo, gemmis ornato, Sanctorumque Reliquiis Ecclesiam locupletasse, testatur.

Pag. 73. lin. 41. In BASILIO GRADI.

De eo dicitur ibi Monachum primò fuisse Congreg. Melitensis in Mari Adriatico, & pag. 117. lin. 38. Monastica veste donatum a Chrysostomo Calvini Monacho Casin. & laudatæ Melitensis Congreg. Reformatore, & postea Archiepiscopo Ragusino; idque ex relatione Rmi Patris D. Bernardi Sorgo nobilis Ragusini, & Melitensis Congreg. Præsidis an. 1710. mihi ipsi Romæ facta; anno deinde 1530. die 8. Decemb. transisse Basilium ad nostram Casin. Congreg. Sed revera non ita se habet res; nam Chrysostomus Cal-

Calvini in Casin. Monasterio eodem an. 1530. die 26. Julii Congreg. nostram ingressus est, ut dicitur in Bibl. eadem pag. 117. lin. 12., & etiam in Catalogis tam Episcoporum pag. 13. lin. 44. quam Reformatorum pag. 5. lin. 17. Non ergo potuit ipse adhuc non Monachus Basilium Gradi Melitæ inter Tyrones admittere, imò nec potuisset ante annum 1547. quò a Paulo III. Pont. Max. Melitensis Reformatio ei fuit demandata, ut dicitur in eodem Catalogo Reform. eadem pag. 5. lin. 22. Rursus Basilius Gradi, non quidem an. 1530. die 8. Decemb. sed an. 1540. die 2. Julii Manachis Casin. adscriptus fuit, ut nuper inventum est adnotatum in ejus libro de *Virginitate* qui MS. in Bibl. S. Georgii M. Venet. adhuc extat, ubi à tergo hæc prorsus leguntur verba a Fortunato Ulmo ibi exarata „ D. Basilio di Ragusa si „ vestì dell' abito Monacale nel Monasterio di S. Maria della Croma (quod „ est nostræ Casin. Congreg.) presso Ragusa l' anno 1539. li 2. Luglio, e l' „ anno seguente, cioè 1540. il giorno stesso 2. Luglio fece la sua Professione.

Potuit nihilominus Basilius, dum Monachus esset Casinensis, discipulus Chrysostomi extitisse, tum in scholasticis scientiis, tum in moralibus virtutibus, & regulari disciplina, cum uterque prope Ragusium moraretur, ille Monasterio Lacromensi, hic in Melitensi, sed hoc non nisi post an. 1547. Ille verò Basilius, vel potius Blasius a Ragusio, qui in nostris Regestis invenitur an. 1530. die 8. Decemb. Monachus Casin. factus, alius sit oportet à Basilio Gradi toties laudato; hisque veris existentibus, narratio Rmi Sorgò ex hac parte corruit, Nosque eò magis cognoscimus, quam facile in figendis hujuscemodi Epochis per Arabicos numeros, vel Typographorum inertiâ, vel Amanuensium oscitantiâ, vel etiam ipsorum met Authorum imprudentiâ, licet contra voluntatem, sępe sępius erretur, manu, & calamo furtim Scriptoris mentem fallentibus. In Regestis quoque, tum annus, quo plerique Monachi, vel Tyronum vestibus induti sunt, vel solemnem Professionem emiserunt, tum eorum nomina, & cognomina, Amanuensium incuriâ, imò & inscitiâ perperam aliquando notata sunt, quod quidem haud levibus anachronismis occasionem præbet. Qua de re lepidum quid hic etiam optimè quadrans legitur in Chronico Regiensi D. Petri Muti, sive del Gazata, allati nuperrime à D. Camillo Affarosi in *Memoriis Historicis* Ss. Prosperi, & Petri Regiensis impress. 1733. pag. 294. lin. 23. „ Quantum potui, omnia seriose ordinavi, ut veritatis habeatur effectus, quamvis in talibus òporteat sæpius nominando diem, mensem, & annum, mentiri, quia quæ ab aliis audivimus, notamus, impossibile est enim omnibus „ interesse, quæ omnia veritatis assequendæ gratia dicta sunto.

Et quoniam Chrysostomi Calvini hic mentionem iterum fecimus, sciendum est, eum provectâ aliquantò ætate Monachum induisse, anno videlicet ferè 35. ætatis suæ, studiis tamen, & virtute consumatissimum.

Quod autem in Bibliot. pag. 118. lin. 19. dicitur, eum interfuisse an. 1541. Sessioni 7. & 8. Concilii Tridentini, error Typographi est, qui 1541. prò 1547. posuit.

Pag. 74. lin. 30. & Pag. 75. lin. ult. In BASILIO PARADISI.

Fuit nobili quidem familiâ Raven., sed Venetiis ex Patritia item familiâ oriundâ an. 1512. Abbas Michael Justiniani in Epist. ad Hieron. Fabri, quæ extat Ravennę in Bibl. Spiritus S. Theatinorum, inter Epist. MSS. ejusdem Fabri tomis duobus contentas, Basilii vitam se scripturum spopondit, quod tamen,

B

Carolus Moscheni editus Venetiis in 12. an.

an postea præstiterit, habeo incompertum. Author Epist. Brutorum, quas Missivas vocant, sæpe Basilium laudat, ejusque Carmina in medium affert. Jo:etiam MariusCrescimbenius haud semel de eo mentionem facit in Comm. Vulg. Poes. tom. 4. lib. 3. Cent. 2. n. 46. pag. 16. & 212., & Cent. 4. num. 15. pag. 182. Ejus Odes primò ab ipso compositæ, impressæ fuerunt Neapoli apud Franciscum Hieron. Collignì an. 1641.

Pag. 76. lin. 22. In BASILIO PEROTRICHIO.

Ex acceptis litteris a Rmo Patre D. Bonaventura Finardi, Abbate S. Georgii M. Venet., hæc notanda, pariterque addenda hic sunt, nempe. In Indice MSS. ejusdem S. Georgii Major. invenitur quidem cognomen hujusce Basilii, sic per errorem inscriptum, videlicet *Perotrichii*, at in ipso Codice ejus Operum MS. in 4. n. 345. diversum est, scilicet *Percichi*, in quo Codice legitur hæc adnotatio Fortunati Ulmi,, D. Basilio Percichi da Montona Abb. Casinense Monaco Professo di Perugia in S. Pietro, morì, mentre ,, di Priore di S. Giorgio di Ven. dove giaceva infermo, ebbe nuova di essere ,, eletto Abbate nel 1571. li 14. Agosto, di febre acuta, che per sei giorni l' ,, aveva travagliato; Questo medesimo ha scritto, oltre *le* 4. *Incursioni de* ,, *Turchi* qui raccolte, anche le guerre de Triestini con Veneti, e *La descrizione dell' Histria* in Latino, & un *Compendio delle Guerre de Veneziani* contro i Turchi in Italiano volgare.

De eo in nostra Bibl. pag. 1. pag. 173.

In alio verò Codice pariter MS. in 4. sign. n. 346. habetur idem Basilii opus ab Ulmo indicatum cum hoc titulo - *de Histria Littorali*, *&* *Mediteranea*, in cujus libri fronte, hæc leguntur.

,, Obiit Basilius Percichi, cum esset Prior S. Georgii M. Venet. an. 1571. die ,, 14. Augusti febri acuta correptus ad sex dies - & in alia pag. - Authore D. ,, Basilio Percichi de Montona Monacho Casin. Priore S. Georg. M. Ven. Pro- ,, fesso S. Petri de Perusio - est autem Montona Oppidum Histriæ prope Pisinum: quamobrem corruit conjectura de ejus Patriâ *Plebebona*, & an. Professionis in Bib. indicatâ eadem pag. 76. nam Professus est an. 1545. 4. Febr.

Leand. Albert. pag. 503. Venet. 1568.

Pag. eadem 76. lin. 36. In BASILIO ZANCAROLO.

Quod idem, Basilium nempe Zancarolum non fuisse Monachum Casinensem, sed Congregationi Casinensi addictissimum, dubio procul liquet ex Epistola Dominici Quesada ad eundem Zancarolum datâ Aretio an. 1665. die 2. Novembris, quam integram affert cl. Erasmus Gattola in Hist. Casin. impress. Ven. an. 1733. tom. 1. p. 2. pag. 770. in qua Dominicus Basilium titulis *Admodum Illustris*, *&* *Vestræ Dominationis* prosequitur, qui utique Monachis, & Religiosis Viris haudquaquam conveniunt, sed potius sæcularibus personis, aut etiam sæcularibus Presbyteris. Sed Congreg. Casin. Abbas, Monachum Casinensem *Paternitatis Vestræ*, uti in usu habemus, titulo nuncupasset.

De eo in Bibl. pag. 15. & seq.

Pag. eadem 76. lin. 37. Adde.

BENEDICTUS ARRIGONI Ravennas ex nobili Arrigonia Familia Mediol. Marchionatus titulo illustri, oriundus, professus est Monasticum institutum in Cęnobio S. Vitalis Ravennæ an. 1541. die 5. Junii. Fuitque vir Latinis, Gręcisque litteris apprimè excultus, & Theologica facultate, præsertim eâ, quę mores dirigit, excellens. Nam in Bibliotheca ejusdem S. Vitalis plures extant libri Gręcorum Authorum, nomine ipsius Arrigonii signati, sicuti etiam plurimi alii optimę notę, tum Latina, tum Italica Lingua conscripti,

ſcripti, ejus pariter nomine inſigniti, ſed quod majus eſt, ibidem aſſervantur ab eo compoſiti.

1 *Tractatus de Miſſa*, & *de Peccatis*, ubi 1. agitur de Miſſa in generali, 2. *de Peccato quid ſit?* 3. *de pœnis temporalibus*. 4. *de pœnis Purgatorii*. 5. *de pœnis Inferni*. 6. *de Pœnitentia*. 7. *de Paſſione Domini*, Incipit, *Circa Miſſam in generali, conſideranda ſunt tria &c.*, & continetur pag. 236.

Hic Ordo mihi videtur pręcipuus, nam Miſſa eſt propitiatio prò peccatis, Pęnę temporales expiant ipſa peccata, ſi patienter perferantur. Pęnę Purgatorii ſatisfaciunt prò peccatis in hac vita non penitus expiatis. Pęnę Inferni ſuperſunt obduratis. Pęnitentia eſt remedium peccatorum. Paſſio denique Chriſti eſt robur, & virtus Pęnitentię.

2 *Tractatus de Regularibus*, & *tranſeuntibus ad Religionem*. 1. ſecundum Theologos. 2. ſecundum Canoniſtas.

3 *De ſtatu Monachorum* Incipit - *Circa Religionem quatuor ſunt notanda &c.* eſt pagg. 165. Tractatus uterque unico libro comprehenditur in 8. MS. in cujus fronte alienâ manu ſic dicitur - Opera D. Benedicti Arrigonii Monachi Caſinenſis Ravennæ. De eo honorificam mentionem facit Thomas Thomai in Hiſt. Ravennę par. 4. c. 4. pag. 191. ſecundæ editionis, ubi inter Hiſtoricos, eum recenſet, vocatque *eloquentiſſimum*, ſed quidnam hiſtoricum elucubraverit minime indicat.

Pag. 78. lin. 11. In BENEDICTO BACCHINI.

Jo: Cinell. ejus Panegyrim in S. Nicol. Tolentin. ſic laudat.

„ Che i componimenti del P. Bacchini mio Cariſs. Amico, non ſolo rieſcano,
„ e ſi facciano ammirare ſu i pulpiti, mà anche ſotto l' occhio, queſto ſuo bel-
„ liſs. e giuditioſiſs. Panegirico ne fa indubitata fede -

Pag. 80. lin. 12. In eodem BENEDICTO BACCHINI.

De ejus Hiſt. *S. Bened. de Padolyrone* meminit N. Langlet du Freſnoy in Methodo ſtudendi hiſt. e Gallico in Italicum Idioma converſâ impreſs. Ven. 1726. in 8. apud Sebaſt. Colet. cap. 46. pag. 286. de eo etiam magna cum laude Hyacinthus Gimma in hiſt. Italiæ litteratæ tom. 1. pag. 153. & tom. 2. pagg. 668. 771. & 1128.

Pag. 89. lin. 24. Adde.

BENEDICTUS BONDIGLI Patriâ Bononienſis Cæſenæ in Monaſterio S. Mariæ de Monte D. Benedicti placitis adhærere ſtatuit an. 1698. die 26. Decemb. Inde Romam miſſus inter Collegii Anſelmo-Benedictini ſodales Theologiæ, ac Sac. Canonibus addiſcendis ſtudium adhibuit, ſed quia ejus ingenium ad plura ferebatur, præter ſcholaſticas ſcientias, quas Peruſiæ, alibique docuit, Arithmeticam etiam, & Muſicam facultatem, ſed præſertim Poeſim, impensè coluit, & plurima Carmina ab ejus artis profeſſoribus haud parum commendata, compoſuit. Demum provectâ jam ætate ſacrarum Concionum ſtadium decurrere voluit, illudque an. 1733. Aſſiſii in Cathedrali Eccleſia confecit, me audiente. Lucubrationum autem ejus hic eſt elenchus.

1 *Diſcorſo Accademico* del P. Lettore D. Benedetto Bondigli da Bologna Monaco Caſinenſe, Accademico Offuſcato, per gli applauſi di giubilo delle glorioſe nozze di Filippo V., e di Eliſabetta Farneſe, Monarchi delle Spagne, celebrati nel Monaſtero Caſinenſe di S. Maria del Monte dal P. Abbate D. Benedetto Vittorio Roſetti da Forlì; In Ceſena 1715. nella Stamperia del Riceputi in foglio. - De quà lucubratione mentio fit in Bibliotheca volanti Jo.

Ci-

B

Cinelli Plut. 19. pag. 29. In eo libro, in quo plures aliorum etiam Poeticæ Lucubrationes continentur, non solum laudata Oratio, sed nonnullæ etiam inscriptiones, totiusque rei narratio, Epist. quoque nuncupatoria, ac demum verba omnia Epithalamii Dramatici, Musicis notis alliganda, Bondilii sunt fætus.

2 *Drama Sacrum*, seu, ut dicunt *Oratorium*, de D. Francisca Romana, in concentum redactum à celebri Phonasco Augustino Finazzolio impressum Maceratæ an. 1722. ibidemque in Ecclesia PP. S. J. decantatum curâ, & operâ Illmi D. Amici Aloysii Marchionis de Riccis.

3 *Collectio Carminum* variorum Poetarum Academiæ Reformatæ Cæsenatensis, *de Victoriis Austriacis* contra Turcas, quam sub nomine fratris sui Doctoris Josephi Bondilii Faventiæ luci tradidit an. 1718. typis Josephi Antonii Archi Impressoris SS. Inquisitionis in 8. eleganti, eruditâque Epist. nuncupatoria Principi Eugenio à Sabadia dicatam, in quo libro pag. 49. legitur etiam ejus Ode satis prolixa 80. versuum.

4 *Dissertatio de causa funestæ mortis* nobilis Matronæ Corneliæ Zangaræ de Bandis Cæsanatis, quæ an. 1731. die 20. Mensis Maii in proprio cubiculo omni ex parte clauso reperta est tota ferè nocturno tempore combusta, quam causam effluviis sulphuris, ac nitri in ea domo congregati, aliisque rebus phisicis, ac naturalibus Bondilius attribuit, circumstantias omnes hujusce horrifici eventus clare describens, à doctis propterea, & insignibus viris, valde commendatus; de quo tragico infortunio eruditam aliam dissertationem scripsit etiam D. Petrus Paulus Ginanni, de quo 2. parte Bibl. pag. 231.

5 *Plures insuper Academicas Orationes* in aliquibus Academiis habuit, nam adscriptus fuit *Offuscatis*, & *Philomatis reformatis* Cæsenæ, cujus postremæ Academiæ fuit unus ex primis Institutoribus, seu potius Reformatoribus, & unicus Censor, *Insensatis* Perusiæ, *Philargitis* Forolivii, *Philoponis* Faventiæ, *Concordibus* Ravennæ, *Immaturis* Pergolæ, *Arcadibus* denique Urbis Romę sub nomine *Pheristidis Isidii*.

6 *Academicam Orationem* habuit in Colonia Arcadia Augustæ Perusiæ an. 1722. in laudem Innocentii XIII. de Comitibus prò ejus ad Summum Pontificatum electione, sicut etiam - *Panegyricam Concionem* Assisii in Ecclesia Cathedrali S. Ruffini; de Beatis *Jacobo à Marchia* nuncupato, & *Franc. Solano* Ord. Min. an. 1727. quo à Benedicto XIII. Pont. Max. Sanctorum fastis solemniter adscripti sunt.

7 *Innumera denique Carmina* Italica lingua cecinit omnis generis, quæ partim aliquot aliarum collectionum libellis inserta, partim in volantibus foliis impressa circumferuntur. Inter ea Ode Pindarica 114. versuum in Nuptiis Serr: Principum Antonii Farnesii, & Henrichettæ Atestinæ Parmæ, ac Placentiæ Ducum, legitur in Collectione carminum prò iisdem Nuptiis impressâ Parmæ an. 1724. pag. 74.

8 Transtulit etiam ex Gallico in Italicum sermonem tomum secundum D. Matthei Petitdidier tunc Monachi nostri è Congreg. Lotharingica SS. Withoni, & Hydulphi, nunc verò Episc. *de Concilio Constantiensi*, nam primum tomum transtulit, typisque commisit Rev. Pater Fr. Vincentius Maria Ferretti Ord. Prędicatorum, nobilis Anconitanus, Magister, & modò Inquisitor Generalis Perusiæ, qui primum illum tomum Bened. XIII. voluntate, Romæ in Typographia Collegii de *Propaganda Fide* imprimendum cura-

curavit an. 1729. secundus verò tomus à Bondilio translatus apud eundem P. Magistrum Ferretti, Bondilio ipso concedente, adhuc remanet, ineditus tamen. Ejus titulus talis est -

9 *Dissertazione Historica*, e Teologica, in cui si esamina qual sia stato il sentimento del Concilio di Costanza, e dei principali Teologi, che vi furono, sopra l'Autorità de' Papi, e sopra la loro Infallibilità; seguita da un' altra Dissertazione, dove si esamina, se sostenendo l' infallibilità de' Papi in materia di fede, si distruggano le libertà della Chiesa Gallicana; del P. D. Matteo Petitdidier Abbate di S. Pietro di Senon. dell' Ordine di S. Benedetto al SSmo Padre Nostro Signore Papa Benedetto XIII.

In commendationem ejus dissertationis de Phenomeno Cęsenatensi, scripsit insignem Epist. Illmus Marchio, & Eques Melitensis Fr. Thaddæus Rangoni Patritius Mutinensis, quæ talis est -

„ Frà le tante Relazioni, e Dissertazioni comparse quì intorno al veramente
„ raro, e strepitoso caso dell' infelice Dama Bandi, la più esatta al certo, e
„ la più dotta, e la più spiegativa è stata quella di V.R. per sentimento di tut-
„ ti questi intendenti, e versati nelle Filosofie, che l' hanno letta, con-
„ siderata, e lodata. Io per tanto, che avevo col mio prevenuto il lo-
„ ro, unisco adesso a cotesto tutti quelli del mio grato animo, e per-
„ essi la ringrazio quanto debbo, non solo perche ha voluto essere così
„ facile ad appagare la mia curiosità, ma perche ancora l' ha fatto così com-
„ pitamente, e così pontualmente. Pronto ancor' io egualmente sarò sem-
„ pre in tutto ciò, che potesse occorrere alla R. V., e che ella avesse, come
„ la priego, la confidenza suggerirmi, e mentre io aspetto, e desidero lo
„ faccia, mi dichiaro con tutta la stima.

Modena 23. Maggio 1731.

D. V. R. . Fr. Taddeo Rangoni.

Melchior etiam della Briga Cęsenas Soc. J. in Collegio Senensi Ptolomæo Theologiæ, ac Mathesis Lector, de eadem re sic Bondilio nostro scribit -

„ Il suo foglio andarà in Francia, perchè mette con distinzione tutte quelle
„ particolarità, che mi richiedea l' Accademia Reale delle scienze, per po-
„ terci discorrer sopra con fondamento, e il discorso aggiunto è degno di
„ V. P., mentre in poco dice molto, e scende a render ragione delle cir-
„ costanze più minute .... Veda dunque V. P. che nei punti sostanziali ci
„ siamo accordati, senza sapere uno dell' altro. La ringrazio per tanto del
„ discorso, di cui mi ha favorito, così spinto dal Sig. Giacomo, il quale a
„ tanti incommodi, che io gli ho recati, ha aggiunto ancora questo; mentre
„ come ho accennato sin dal primo periodo, l' Accademia Reale non mi ri-
„ chiedeva altro che le circostanze del fatto, per farci sopra in Parigi i suoi di-
„ scorsi .... Nondimeno perche il discorso di V. P. per altro bellissimo, è in-
„ trecciato colle particolarità del fatto, io lo spedirò tale quale in Francia dove
„ non lasciarà d' esser approvato, quanto in Italia ...

Siena 3. Settembre 1731.

Denique haud parum ad ejus laudem contulerit subsequens Testimonium Academiæ Philomatum à Cl. Jacobo Mazzono Cęsenate, Dantis Comedię Defensore, ac Illustratore celeberrimo an. 1559. institutę, quę cum deinde, ut omnium rerum humanarum fert conditio, penitus fuisset collapsa, anno tandem 1716. sub Auspiciis B. V. Deiparæ instaurata, & reformata, pulchrius

B

chrius refloruit, ut in libro, cui titulus - *Prose, e Rime de' Riformati di Cesena nel riaprire la loro Academia il dì* 13. *Agosto* 1717. In Faenza per l' Archi, nella lettera al *Benigno Lettore*. Atti dell' Accad. sotto il di 17. Novembre 1716. Luogo dell' Impresa ✠ dell'Accademia de' Riformati di Cesena, che è una Serpe, la quale passando per un Rosajo, lascia la vecchia spoglia col motto: *Meliora induit*.

„ Al Gentilissimo, & Eruditissimo Padre D. Benedetto Bondigli Lettor Casi-
„ nense Accademico Riformato.
„ Essendo ben degno premio delle imprese letterarie, la memoria, che serva,
„ è a quegli spiriti, che furono così generosi, di gloria, e gli altri d' incita-
„ mento alle virtuose fatiche, siccome resta V. P. M. R. descritta sulla pri-
„ ma fronte degli Atti dell' Accademia Riformata per uno dei Principali suoi
„ Ristoratori, così ne debbe uscire qualche publico onorevole documento, che
„ io perciò stendo, attestando il merito, che ella, ed ha, ed averà sempre
„ con l' Accademia predetta, dalla quale sarà in perpetuo riconosciuta per
„ Padre, come al presente viene considerata per uno dei suoi lumi maggiori.
„ In fede &c. questo dì 1. di Marzo 1717. Pier Santi Caldei Segretario.
„ Luogo del ✠ Sigillo.

Pag. 91. lin. 10. In BENEDICTO CANOPHILO.

Professus est nostram Regulam an. 1523. non vero 1525.

Pag. 92. lin. 46. In eodem BENEDICTO CANOPHILO.

Verba Constant. Cajet; quibus eum laudat in lib. de Relig. S. Ignat. Instit. cap. 4. pag. 59. hæc sunt „ Benedictus Canophilus Castro Sangrinus, ob virtu-
„ tem, & singularem, qua eximiè præditus erat, prudentiam Juris, illi sęculo,
„ Romanisque Pontificibus notissimus.

Pag. 97. lin. 25. In BENEDICTO CASTELLI.

Eum laudat duplici Epigrammate, & Anagrammate, Petrus Clavarinus in *Musarum Plausu*, & *Gemmea Corona* impressa Perusiæ 1643. apud Angelum Bartholum.

Pag. 98. lin. 10. In BENEDICTO GUIDIO.

In Bibliotheca S. Georg. M. Ven. extant plurà ejus opera, & pręter varia jam in Bibliotheca relata, hęc insuper reperiuntur.

1 *Elegia in obitu D. Mauri Bellunensis* dum esset in Feretro: incipit -
Flumina mæsta super Babilonia flere sedentes
Possumus amissi tristia damna fratris &c. constat versibus 42.

2 *Elegia alia nomine alicujus Rustici*, qui bonis suis parvis, & paucis spoliatus, Patriam, camposque deserere cogitur; incipit -
Me miserum tantos nequeo sufferre dolores
Qui mihi dum vivam vulnera Cordis erunt; & infra
En periere Canes, & crevit turba Luporum
Caprarum strages, excidiumque Boum: & post pauca
Factus inops dulcem Patriam, camposque relinquo
Et multum lacrymans non rediturus eo. Constat versibus 18.

3 Est etiam ibi alia lucubratio eidem Guidio attributa exametris versibus num. 30. ad Clariss. Virum Barbadicum: incipit -
Forsitan ignoti Musam mirabere vatis
Ad te ferre gradus, quem mille negotia pressant &c.

Sed cum infra hi etiam versus legantur.

Ad

B

Ad mea nam deni resident convivia Nati; & paulo post -
Quod reliquum Cereris cultor mihi pauperis agri
Legerat externi cogor consumere Mensis: & in fine
Te mea Progenies exili voce precatur
Exili nam longa hebetant jejunia vires.

Extremi.

Propterea hæc lucubratio alterius videri posset, nisi exemplo præcedentis credendum esset, hanc pariter à Guidio nomine alicujus personæ multis liberis oneratę, & ad pauperiem, & calamitatem redactæ, fuisse compositam.

Pag. 101. lin. 9. Adde.

BENEDICTUS HISPANUS Monachus nostræ Congreg. scripsit -

Speculum Conscientiæ tom.1. in 4. MS. extat in Bibl. S. Georgii M. Ven. constat capit. 25. pag. 298., sed est opus incompletum, in cujus fronte sic dicitur - *Per R. P. D. Benedictum Hispanum Congreg. Casin. Monachum*, in quo de natura actualis peccati, idest mortalis, & venialis differitur, & Regulæ quędam assignantur, quibus utraque secernuntur, eorumque differentia specifica perlucidè tractatur. Item de Pęnitentia, de Confessione, de Indulgentiis amplissime agitur. Divinæ Scripturæ SS. Patrum, Sacrorumque Canonum Testimoniis, & Authoritatibus ubique allegatis, Melchiori Aymo Casinensi Monacho suo in Christo Filio dilecto nuncupatum.

Pag. eadem 101. lin. 43. Adde.

BENEDICTUS VENTURI ab Arimino Monachus Congreg. nostræ apud S. Petrum Urbis Mutinensis composuit libellum, cui titulum dedit -

La Porpora trionfante nei fuochi di giubilo fatti rappresentare dal Rmo P. D. Fortunato Sedazzari Abbate vigilantissimo di S. Pietro di Modena per l'assunzione al Cardinalato del Ser. Prencipe Rinaldo d'Este, dedicata al Alt. Ser. di Alessandro II. Duca della Mirandola, da D. Benedetto Venturi di Rimini Monaco Casinense nel detto Monastero. In Modena per il Degni 168[illegible] in 4. pag. 47.

Continet Opusculum Epist. nuncupatoriam, satis prolixam, descriptionem deinde Molis ignivomæ cum lemmatibus Latina prosa, metroque Italico enunciatis, sequitur Ode ad eundem Rmum Abbatem cum duobus Epigrammatibus Italicis, omnia ab ipso Venturi concinnata. Professionem autem Monasticam emisit Benedictus Venturi in Monasterio S. Vitalis Ravennæ an. 1664. die 21. Martii: in Cęnobio verò S. Petri Mutinensis fuit solum Monachus de familia, ut dicunt, non autem ab initio Monachatus ejus alumnis adscriptus.

Pag. 104. lin. 12. In BENEDICTO DE UVA.

Angelicus Aprosius in Bibl. Aprosiana Bononiæ apud Manolessum 1675. pag. 415. & seq. ejus tria opera ab *Anfrano Matthia Fransono* inter plura alia variorum eidem Aprosianæ Bibliothecæ donata, enumerat. 1. *Il pensier della morte*. 2. *Il Doroteo*. 3. *Le Vergini prudenti*.

In ejus postremi operis commendationem curiosum hoc eruditi Poetæ Laurentii Legati Tetrastichon affert.

DE BENEDICTO AB UVA Monacho Caf. Dialogismus, Poeta, & Abstemius.

P. *Sponte Casinatem quid nunc Abstemius Uvam*
Usque legis, Latices ejus & usque bibis?

Ab. *Non ne celebratas si lætas Amazzonas Æstræ*
Et mihi sit grati nectaris Uva parens.

B

Hæc Aprosius. At Scipio Ammiratus in Dialogo prenotato *Il Rota*, ò vero *delle Imprese*, impresso Florentię an. 1598. apud Philippum Juntam in 4. pag. 30. *Vincentii de Uva* [qui postea Benedictus] pulcherrimum, ac ingeniosissimum Emblema multis commendat, quorum verborum venustati, ac proprietati, ne quid per Paraphrasim detrahatur, eadem immutata, veluti in suo fonte hic lectoribus degustanda propinare consultius puto.

„ Un gentilissimo Giovine Gentilhuomo Capovano nostro novello amico, „ Sig. Bernardino, il cui nome è Vincenzo d' Uva, il quale scrive molto bene, „ & intende le cose Latine sottilissimamente, ha fatto un' impresa, che certo „ merita lode. Costui amando una Sig. assai nobile, & alla sua modesta fortu„ na di gran lunga superiore, chiamata Delia, fece una Luna con un mar sot„ to assai luminosa, con quelle parole d' Orazio - *nocturno renidet*; Che sa„ pete, che seguita *Luna mari*, e per la Luna, come a ciascuno è noto s'in„ tende *Delia*. Ves. Certo l'Impresa è molto bella, e non accade dir come dis„ se il Giovio, che chi non è versato nel Poema d' Orazio non sà quel, che „ segue; Che quando questo non si sapesse, basta, che la pittura il dimostra, „ dove si vede & la Luna, & il Mare; & che la Luna risplenda la notte nel „ Mare, & che il Mare divenga chiaro per lei, e anco manifesto ad ogni per„ sona, & già Virgilio ne fa ancor' egli menzione quando dice - *splendet tre„ mulo sub lumine Pontus*.

Vescovo di Potento M. Nino de Nini.

Pag. eadem 104. lin. 38. In BERNARDINO CAMPANARI.

Ubi dicit. Jam proximus electioni Episcopatus: adde Ferentini in Hernicis, ut Franciscus Dominicus ejusdem Bernardini ex Fratre Pronepos Canonicus Cathedralis Ecclesiæ Verulanæ, septuagenarius senex, ex Lauretana peregrinatione redux, & ad Sanctuaria Assisiensia religionis gratia divertens, Hospes meus, die 15. Aprilis anni 1733., quo tempore Cęnobii S. Petri Assisii Abbas eram, mihi ipsi affirmavit.

Pag. eadem 104. lin. 41. Adde.

BERNARDINUS SAIVEDRA natione Apulus Tranensis Patria in Sac. Casin. Cęnobio inter Monachos admissus, cum bonæ frugi vir evasisset, ejusdem Casinensis Monasterii Neapoli Procurator plures annos fuit; deinde Prior electus in eodem Casinen. Asceterio annis quatuor eo munere functus est; demum creatus Abbas, laudato Archicęnobio aliquandiù pręfuit, quo tempore dum Neapolitani Regni Monasteria Visitatoris authoritate inviseret, Andrię in S. Marię Miraculorum oborta ęgritudine, divinis Sacramentis munitus, animam piissimè Deo reddidit an. 1624. die 18. Nov. Magno omnium Monachorum luctu, ob ingentem ex obitu tanti Viri provenientem universę Congregationi, nedum Casinensi Archisterio jacturam. Hic adhuc in juventute existens, composuit -

Dissertationes duas Italica lingua; primam *de existentia* apud Casinum Sacri Corporis SS. P. Benedicti, & quod nunquam illinc in Gallias deportatum fuerit, multis probat, quam dissertationem Matthęus Lauretus creditur vidisse. Secundam *de Monachatu Benedictino* S. Gregorii M., quę in Tabulario Casin. asservatur, teste cl. Erasmo Gattola in Hist. Mon. Casin. tom. 1. par. 2. pag. 769. ubi de eo agit, & etiam supra pag. 104. in Serie Abbatum. Affert quoque Gattola testimonium D. Antonii à Neapoli Archivi Casin. tunc pręfecti an. 1624. qui eum tum prudentia, tum vitę sanctitate, & doctrinę præstantia celebrem appellat, ab omnibus propterea plurimum dilectum, & honoratum.

Pag.

Pag. 105. lin. pen. In BERNARDO CLAVELLO.

B.

Ubi dicitur Arpinum Volscorum olim valde celebrem Civitatem, ruinis, ruderibusque ferè nunc obrutum &c. Intelligendum est de Veteri Arpino, ejusque magnificis, ac præclaris ædificiis, præsertim à Marco Tullio; & Cajo Mario constructis, ut ex ipso Clavello constat,& ut ferè omnibus ædibus antiquis ubique terrarum, Romæ præsertim, & Carthagine, evenisse conspicitur, juxta illud Italici Homeri -

Giace l' alta Cartago, e a pena i segni
Dell' alte sue ruine il sito serba
Mujono le Città, mujono i Regni
Cuopre ogni pompa, e fasto arena, ed erba &c.

Et de Urbe Roma [antiqua nempe] Joseph Silos Icone 3.

Reginam, ut Latii Romani, & compendia Mundi
Æternunque caput cerneret imperii
Noricus Arctoo venit Peregrinus ab Orbe
Vicit, & ætereas per juga celsa vias
Jam subit in Tybrim: hic jam circumspectat, & illinc
Et septem geminis itque, reditque jugis
Matrem Orbis, Dominamque Urbem dum querit in Urbe
Nusquam Romulidum Urbs obvia in Urbe fuit.
Proh! rerum, inclamat fatum resolubile! constat
Heù nihil, heù celeri turbine cuncta rotant &c.
Non Romam, at Romæ exuvias, gelidumque cadaver
Et cinerem magnæ Matris, & ossa vides,
Quin laniata ævo, discerptaque vindice ferro
Hùc, illùc sparso marmore frusta jacent
Non Arces, non Templa nitent, non tecta Quirini
Aurea, nec celebri saxa animata manu.
. . . . totum at nunc vasta ruina est
Consenuit, tremulo vertice genua labant
Nempe manent sua fata Urbes, manet inclyta Regna
Funus atrox, Regum & tecta superba cadunt &c.
Inspexisse tamen pretiosa cadavera Romæ
Inclyta sat merces est, pretiumque viæ.

Et ut, magis adhuc recentiora afferamus, Epigramma Italicum Hieronymi Preti de eodem argumento adiiciamus.

Qui fu quella d' Impero antica sede
Temuta in Pace, e trionfante in Guerra
Fu, perch' altro che il luogo or non si vede
Quella che Roma fu, giace sotterra
Queste, che l' erba copre, e calca il piede
Fur moli al Ciel vicine, ed or son terra
Roma, che 'l Mondo vinse al tempo cede
Che i piani inalza, e che l' altezze atterra
Roma in Roma non è. Vulcano, e Marte
La grandezza di Roma a Roma han tolta
Struggendo l' opre di natura, e d' arte
Voltò sossopra il Mondo, e in polve avvolta

B

E fra queste ruine a terra sparte
In se stessa cadeo morta, e sepolta.

Hæc Silos, & Preti de veteri Roma, licet recens Roma tanta sit Urbs, omnium totius Orbis Urbium nunc etiam clarissima, ac pulcherrima: Quid ad hæc Arpinum? culex scilicet ad Elephantem.

Licet Arpinum in præsens, ut Cl. ac doctissimus Abbas Erasmus Gattola Epist. ad me data 13. Kal. Augusti scribit - Oppidum sit amplum, & habitatoribus fræquens, honestis Civibus, ac pluribus J. U. Doctoribus refertum, & lanificio suo celebre. Esto Michael Antonius Bodrantius Lexici Geographici pag. 61. edit. Patav. an. 1691. disserte dicat. *Arpinum hodie Castrum est, & paucis constat Incolis.* Ego cum locum non viderim, Erasmo viciniori (nam Arpinum 9. tantum milliaria à Casino Monte distat), quam Bodrantio extero, ac remoto, credendum reor, quamvis ipsemet aliquot in locis laudati Lexici asseveret se Italiam, & Regni Neapolitani varias oras lustrasse.

Pag. 106. lin. 22. Adde.

BERNARDUS PENNITTINI à Panormo Poesi sacræ addictus. Ejus ingenii monumentum sunt inter alia quatuor haud parva Carminum volumina, quorum titulus.

Agiomachia, ubi plures Patrum vitæ heroicè describuntur, ac in Bibliotheca Sac. Monast. Casinen. asservantur. Ita prorsus Cl. Vitus Maria de Amico Monachus Catanensis in supplemen. ad Sicil. Sac. Rocchi Pyrrhi edita ann. 1733. Venet. quamvis ibi dicatur Panormi, tom. 2. pag. 1669. in Notitia S. Martini; sed cum illic Epocha nulla notetur idem de hoc Bernardo dicendum esset, quod supra de Adriano Miranda, & de Archangelo Zuccarato diximus, indubitanter scilicet Casinensis Congregationis Monachum eum fuisse, ex hoc solummodo, affirmari non posse: Nisi postea idem Vitus Epist. ad me data an. 1734. ex Regesto Monachorum S. Martini de Scalis attulisset ejus Monasticam Professionem in eodem Cęnobio an. 1632. die 21. Martii, ex quo dubium omne tollitur nostræ Congreg. Monachum Bernardum extitisse.

Pag. 108. lin. 4. In BONAVENTURA FINARDI.

Excessit è Vita Finardus Venetiis in S. Georgio M., ubi à tribus jam annis Abbatis munere fungebatur, pulmonum ardore, & pectoris Apostemate consumptus ineunte an. 1733. die 5. Januarii ętatis suę circiter 60. amicorum omnium, ac in primis meo ingenti dolore.

C

PAg. 109. lin. 27. In CÆSARE GOTHO.
Ubi dicitur an. 1672. contigisse Messanensium defectionem, sic corrige 1674. ex Antonino Mong.

Pag. 110. lin. 12. Adde.

CÆSARIUS FUNETTI nobilis Cęsenas, percelebris, ac doctiss. Cardinalis de Albicis sanguine propinquus, in Cœnobio S. Mariæ de Monte extra Cæsenam Monachis nostris adnumeratus est an. 1625. die 7. Oct. Severiores ęquè disciplinas, ac humaniores litteras coluit, quarum specimen dedit sequenti lucubratione.

1 *Plau-*

C

1 *Plausus Illmo, ac Rmo* D. Stephano Brancatio S. Adriani Calabriæ Provinciæ Abbati, V. S. Referendario, & Cæsenæ Urbis Gubernatori vigilantiss. D. Cæsarius à Funettis Cæsenas in Monasterio S. Mariæ Decanus Casinensis, Philosophiæ, ac Theologiæ Lector, arguendo contra Conclusiones publicè defensas in Ecclesia PP. Eremitarum S. Augustini prò solemniis D. Catharinæ V. & M. dicatas eidem Illmo, ac Rmo, alludens ad ejusdem stemma, coram illo, virtutes ejus, rudibus licet delineamentis, adumbrans, sic dicebat &c. Elogium hoc impressum fuit an. 1643. sed absque nomine Impressoris, & loci. Abbas postea creatus, Monasterium S. Vitalis Ravennæ administravit ab an. 1664. usque ad an. 1667. quo tempore Cardinalis Coelii Piccolominei Senensis, Legati à Latere Provinciæ Emiliæ [nunc Romandiolę] rogatu, imò jussu, sequens opus composuit, cujus hic est titulus -

2 *Introductio proemialis* ad intelligendum, & interpretandum non solum Psalterium Davidis, sed totam etiam Sacram Scripturam, acta, & habita à D. Cæsario Funetti Abbate Casinensi S. Vitalis Ravennæ, de mandato Emi, ac Rmi D. D. Cęlii Card. Piccolominei Legati à Latere Provinciæ Romandiolæ SSmi D. N. Alexandri Papæ VII. coram eodem Emo in suo Apostolico Palatio, in quo jussit introduci *Academiam veteris, ac novi Testamenti*; hoc tamen consilio, vel proposito, ut jam supradictus Abbas incipiens à Psalterio Regis Prophetæ, esset Paraphrastes, qui sic in suggesto ratiocinatus est „ ut imperio Eminentiæ suæ obtemperaret, & ejus pietati, ac de-
„ votioni satisfaceret, nec non vulgaretur humillimus, addictiss. & obse-
„ quentiss. servus tanti Principis, qui sicut est decus, & gloria Urbis, & Or-
„ bis, ac ornamentum Purpuratorum Sac. Collegii, ita universæ virtutis Epi-
„ logus, & cunctigenæ laudationis dignoscitur grande compendium. Incipit -
„ Multis Explosis argumentis, nihil præclarius, ad manum promptius, & ad
„ meam imperitiam explicandi Sac. Scripturam præstantius adesse poterit,
„ quam illud Atheniensis Oratoris Periclis &c. est MS. in fol. apud D. Petrum Paulum Ginanni Ravennatem Monachum, & Priorem Casinensem, & in Collegio Anselmo - Benedictino Romæ Sac. Theologiæ Lectorem, qui eandem Isagogen eruditam, pulchram, & efficacem esse per Epist. mihi testatus est; addens Cæsario propositum fuisse totum Psalterium multifariam prò sensuum literalis, allegorici, tropologici, & anagogici diversitatem explicare, ut ipsemet Cæsarius indicat, hujusce *introductionis* pag. 3. quod an perfecerit hactenus est incompertum.

Pag. eadem 110. lin. 12. Adde.

X CAMILLUS AFFAROSI nobili genere Regii - Lepidi ortus, ibidem in Monasterio S. Petri Claustralem vitam elegit an. 1699. die 2. Aprilis, & post Decanatus promeritum honorem ęconomico officio in eodem Cęnobio laudabiliter functus est. Romam deinde profectus in Basilica S. Pauli Pœnitentiarii munere decoratus an. Jub. 1725. Apostolicum ministerium sedulò, ac utiliter adimplevit. Quod ad litteras verò pertinet, ex quo Cl. Benedicti Bacchini discipulus extitit, ad optima studia, præsertim antiquitatis, eximium amorem concepit, quo ductus inclyti Cęnobii sui Historiam concinnavit libris duobus distinctam, quam approbantibus Josepho Maria Sandio D. Justinæ Bibliothecario, & Augustino Randino ibidem Priore. Viris egregiè doctis, Patavii evulgavit cum hoc titulo -

Me-

C

Memorie Istoriche del Monastero di S. Prospero di Reggio date alla luce da D. Camillo Affarosi Monaco Benedettino della Congregazione Cassin. nel Monasterio di SS. Pietro, e Prospero della medesima Città. Parte prima usque ad an. 1314. In Padova 1733. Per Gio. Battista Conzatti. 4. pag. 463.

In hoc opere intermiscet etiam Camillus compendiariam Historiam tum Episcoporum Regiensium, tum publicorum eventuum, qui aliquo modo cum rebus ejusdem Monasterii conjuncti sunt. A pag. autem 339. usque ad 352. texuntur Italicè vita, & miracula S. Venerii Abbatis, tum à pag. 363. usque ad 463. sequitur Collectio Documentorum, & Monumentorum, quæ in hisce Memoriis Historicis allegantur.

Hoc Camilli opus magna cum laude referunt Ephem. Liter. Albritianæ die 28. Augusti num. 35. an. 1734.

Pag. eadem 110. lin. 27. In CAMILLO MANCINI.

De eo etiam Vitus de Amico supplem. Sic. Sac. Notit. 1. S. Martini pag. IV. num. LXXVII. & iterum Notit. IV. S. Nicolai de Arenis pag. 55. num. X. ubi à morum comitatè, & prudentia eum comendat.

Pag. 112. lin. 41. In CASIMIRO CHRANOVIO.

Scripsit etiam jussu Severini Pepe Abbatis Casinensis an. 1678.

Elogia Casinensium Abbatum ab eo loco, ubi celeberrimus Marcus Antonius Scipio desierat, quæ MSS. asservantur in Archivio Casin. ut testatur cl. Erasmus Gattola in addit., & correct. Historiæ suæ Casinatis, pag. 945.

Pag. 113. lin. 24. In CASIMIRO FRESCHOT.

De ejus libro. *Pregi della Nobiltà Veneta* meminit N. Langlet dù Fresnoi in *Methodo studendi* Historiis impress. Ital. Venet. 1726. in 8. apud Sebast. Coleti c. 46. pag. 26.

Pag. 114. lin. 42. Adde.

CASSIODORUS BERTHOLINI Mantuę Familiâ satis honestâ modo extinctâ prodiit, & in Monasterio S. Benedicti de Padolyrone Congreg. nostram ingressus est an. 1648. die 17. Sept. Vir probus, & optimi exempli, quem ego adhuc in Monastico Tyrocinio positus Romæ sępius vidi an. 1677. & seqq. ubi Monialium nostrarum S. Ambrosii de Maxima, Confessiones aliquot annis excepit. Scripsit stylo satis florido, & amęno, ut per ea tempora usus obtinebat

Breve, e succinta narrazione delle sante, e degne Virtù della divota Cassinen. M. D. Aurelia Franchi Monaca in SS. Cosma, e Damiano di Brescia dell' Ordine di S. Benedetto, composta in S. Scolastica di Subiaco l' anno 1674. adi 27. Settemb. Extat Authographa MS. in Archivo præfati Monast. SS. Cosmæ, & Damiani, unde nuper excripta fuit, & ejusdem Synopsis mihi ab Amico eruditissimo D. Angelo Calogierà communicata, quam in nostro Catalogo Virorum Sanctitate Illustrium è nostra Congregatione L. A. pag. 13. & seqq. Lectoribus exhibemus. Ceterum Cassiodorus fuit etiam Confessarius earundem Monialium SS. Cosmæ, & Damiani Brixiæ, quo tempore laudatæ quoque Aureliæ Spiritualem curam gessit. Prior deinde renunciatus ejusdem S. Benedicti Mantuani, munus summa prudentiæ laude, ac vigilantia Regularis disciplinæ quinquennio exercuit, quo expleto ibidem piissimam, & Justis simillimam mortem oppetiit an. 1696. die 23. Oct. ætatis suæ an. 67. pluribus pietatis, ac beneficentiæ suæ in eodem Cœnobio monumentis relictis, inter quæ marmoreum ejus Templi Altare in

quo

quo SSmæ Euchariſtiæ Sacramentum aſſervatur, haud parvo impendio ipſe conſtruendum curavit.

C

Pag. 115. lin. 47. Adde.

CHERUBINUS LAZZARONUS Venetus noſtræ Congreg. Monachus, Iadræ publicus Artium Profeſſor, compoſuit.

Zara.

1 *Epigrammata duo* Illmo, ac Rmo D. Jo: Baptiſtæ Agucchio Archiep. Amaſien. in Ser. Ven. Dominio Apoſtolicæ Sedis Legato. Venetiis apud Ant. Pinellum 1624.

2 *Epigramma* Rmo D. Cornelio Merendellæ Ab. S. Georg. M. in ejus reditu à Capitulo Generali, impreſſum.

3 *Triumphum* Franciſci Zeni Dalmatiæ, ac Epiri Præfecti; 84. verſibus Virgilianis decantatum, Venetiis per manum Ginamini 1633.

Pag. 117. lin. 19. In CHRYSOSTOMO CALVINI.

Integer titulus ejus Tranſlationis S. Dorothei hic eſt,

Sancti Dorothei Sermones XXI... à Chryſoſtomo Calabro Monacho Caſin. è Græcâ in Latinam linguam tranſlati. Venetiis apud Bologninum Zalterium 1564. in 8. nuncupatio verò libri talis eſt. „ Religioſæ non minus, quam „ Sacrarum Litterarum ſtudioſæ Juventuti Caſinati Chryſoſtomus Calvinus „ Calaber Gimilianenſis, Monachus, & ipſe Caſinas S. P. D. -

Subdit autem poſt quædam Calvinus rem notatu dignam, nempe. „ Verte-„ rat olim illos [Sermones], Monachus quidam Hilarion Veronenſis, homo „ ſanè Latinis apprimè eruditus; Ceterum multis quidem in locis, vel quod „ Græci Sermonis ſenſum non aſſequeretur, vel certe [quod magis credo] „ quia mendoſis uſus ſit exemplaribus, lapſus eſt, & compluribus abundavit „ erroribus &c. ex Monaſterio Melitenſi prope Raguſium idibus Maii 1563.

De eo in noſtra Bibl. 1. part. Lit. H pag. 224. & ſeq.

Pag. 120. lin. 5. In COLUMBANO BORDONO.

In Bibliotheca S. Georgii M. Venetiarum reperitur Columbani Bordoni

Panegyris in ſolemni tranſlatione S. Juſtinæ Patavinæ impreſſa Patavii an. 1627. apud Joſephum Sardi quæ forte eadem eſt, ac ejus Oratio in feſto S. Juſtinæ in Bibliotheca relata.

Pag. 121. lin. 22. In COLUMBANO A BRIXIA.

Ubi dicit, in fine, adde pag. 82. primæ editionis Romanæ apud Galeatium Chracas an. 1689.

Ibidem lin. 27. ubi dicit - Ne dà in luce alcune; adde, Ottave.

Pag. 127. lin. 9. n. 21. In COSTANTINO CAJETANO.

Ejus Epiſtola, de Simulacro SSmi Crucifixi in Baſilica S. Pauli de Urbe magna veneratione culto, à Michaele Juſtiniano relata, ut ibi dicitur in Epiſtolis memorabilibus parte 3. pag. 233. edit. Romæ apud Tinaſs. 1675. talis eſt.

„ La Sacra bocca, palato, e dentatura con la poſitura del SSmo Crocifiſſo „ della Sacroſanta Baſilica Patriarchale di S. Paolo, per ogni oſſervanza, „ che da vicino conſideratamente da me ſi è fatta, biſogna in ogni modo „ affermare, che non vi ſia ſemplicemente l'antico artificio fatto dal ſuo Mae- „ ſtro alcune centinara d'anni prima, che parlaſſe alla di ſe divota S. Brigi- „ da Principeſſa di Svezia, ma che v'intervenga qualche particolar grazia, e „ del divino laſciatoci dall'iſteſſo Criſto nell'atto non ſolo della ſua divina fa- „ vella, ma anche doppo, come da ogn'uno ſi può facilmente oſſervare. „ Si prova queſto particolarmente, che avendo io peregrinato per tutta quaſi

l'Ita-

C

„ l' Italia, e fuori di quella, & in Sicilia, & avendo visitato, e riverito quasi in
„ tutte le Città, e luoghi particolari di dette Provincie moltissime Imagini di
„ Cristo Crocefisso, & in niuna di quelle, benche ottimamente intagliate, e
„ con artificio particolare, ho visto che abbiano una sì fatta bocca, palato, e
„ dentatura con sua positura, quali a riguardarli insieme con la divozione,
„ che partoriscono internamente, si vede non so che di timore, e meraviglia.
„ Quanto alla materia di detto Santo Crocefisso è di legno Cipresso, si come
„ ho considerato con la presenza di Maestri di legname, e la Croce è di no-
„ ce, e la sua grandezza è qualche poco maggiore della statura di un uomoro-
„ dinario. Quando fu fabricata la sua Testa, è faccia, per quanto si può con-
„ siderare, teneva, sì come la bocca, così gl' occhi serrati, & il detto
„ Capo stava chino in atto di morto, il che appare dall' apertura del Costato.
„ Mà per divino volere, mentre parlò alla sudetta S. Brigida, che stava
„ orando al lato destro, si vidde, che il capo alzatosi si voltò arrivando anche
„ il Collo, aprendovi non solo la bocca, in atto di parlare, ma anche gli oc-
„ chi, che guardavano l' istessa Santa &c.
„ Si trova l' originale nella Biblioteca della Sapienza, d' onde si è avuta per
„ opera di M. Severoli Avvocato Concistoriale.

Pag. 130. lin. 9. In eodem COSTANTINO CAJETANO.

Librorum ejus de Nummis, & Numismatibus &c. meminit Philippus Labbè etiam in *Bibliot. Biblioth.* edit. Parif. an. 1664. pag. 26.

Pag. 133. lin 22. In eodem CAJETANO.

Indicem vero MSS. Librorum Bibliothecæ Anicianæ, qui paginis XV. continetur, an. 1733. ego ipse Venetias misi ad Cl. & eruditiss. P.D. Angelum Calogiera Camaldul. ejus opusculis Philologicis inserendum, & imprimendum.

Pag. eadem 133. lin. 42. In eodem CAJETANO.

Meminit ejus ipse Alphonsus Ciaccon. in Vit. Pont. edit. Romæ an. 1677. tom. 1. col. 780. ubi loquens de B. Gregorio Cardinali Ostiensi Abbate olim SS. Cosmæ, & Damiani Romæ Transtyberim (quod Monasterium propter quotidianas panis eleemosinas pauperibus abunde elargitas, ad *micam auream* vocabatur, nunc autem Cœnobium est Monialium S. Claræ Fratribus S. Francisci Aracœlitanis de Observantia subiectum, *S. Cosimato* vulgò appellatum.] Hujus vitam, inquit Ciacc. scripsit *Constantinus Cajetanus* Abbas S. Baronti, & Romæ edidit 1616. in 4. Golmarius quoque Marsiglianus in Prologo Vitæ S. Firmani Piceni Abbatis Italicè à se descriptæ, & impressæ Tarvisii an. 1726. narrat vitam Latinam ejusdem S. Firmani à Theodorico Floriacensi Monacho anno ultimo Othonis III. Imperatoris exaratam, advectam primùm fuisse Romam circa annum Domini 1645. à Constantino Cajetano, qui illam ex antiquissimo exemplari MS. charactere Langobardico Petri Novellani Syracusis asservato, exscripserat; quæ vita extat modo Romæ in Bibliot. *Sapientiæ* inter Opera MSS. ejusdem Constantini Cajetani.

Idest Hieronymus Lagomarsinus soc. Jesu.

Pag. eadem 133. lin. 43. In eodem CAJETANO.

Philippus Labbè ei etiam tribuit librum -

De Ponderibus medicinalibus, post Gasparem Molsium, & Simlerum in Epitome Gesneriana.

De ejus libello, *De Religiosa S. Ignatii institutione &c.* magna cum vituperatione loquitur N. Langlet du Fresnoys [is enim est Author *du Cataloque des principeaux Historiens &c.*] in *Methodo studendi Historiis* è Gallico in Ita-

C

Italicum translata, & Venet. impressâ 1726. in 8. apud Coletum cap. XIII. in Hist. Jesuit. pag. 53. cui propterea idem repetendum est, quod supra in his ipsis Additionibus ad Arnoldum Wionem, de eodem diximus.

Pag. 136. lin. 7. In eodem CAJETCNO.

Ejus etiam defensionem contra Allatium, & Erythræum adornavit Al. ac doctiss. Abbas Erasmus Gattola, eamque Julio Ambrosio Lucenti Abb. Cistercien. misit, qui Latinè suo Stylo redditam in Italiâ Sacrâ Ughelliana restricta, aucta &c. imprimendam curavit, ubi de Episcopatu Casinensi agitur.

De Constantino Cajetano Vitus de Amico suppl. Sic.Sacr.edit. Catanæ 1733. in Not. IV. S. Nicolai pag. 52. n. XVI. & pag. 53. n. V., ubi multis eum laudat. Sed ejus assertioni de perpetua Vaticanæ Bibliothecæ custodia ei à Clemente VIII. demandata, ob dicta in mea Bibliotheca, minimè assentior.

Pag. 138. In CONSTANTINO ROTIGNI.

Composuit novissimè [1733.]

Dissertationem Epistolarem pro Apostolicorum Canonum, & D. Augustini mente, *De Romani Pontificis* supra Generale Concilium Authoritate assequenda, qua de re disputationem cum *Raymundo Missori* Min. Conventualium Magistro per Epist. instituit propediem Venetiis ex Typographia Francisci Pitteri in publicam lucem emittendam, ut asserunt Ephemerides Litterariæ Albritianæ Venetiis impressæ an.1733. die 31. Octob. ubi celebris Theologus, & doctus Criticus, & Cl. Bened. Bacchini dignus alumnus nuncupatur. Degit nunc Ravennæ Sac. Canonum Prçlector, & Tyronum in Monastica disciplina sedulus, ac diligens Institutor. Prodiit die 24. Aprilis cum hoc titulo.

De Canonibus vulgò Apostolicis ad editas jam Vindicias SS. Cypriani, ac Firmiliani, & de Papæ judicio comparatè ad Concilium prò vindicando S. Augustino à tergiversationibus nuperrimi defensoris Declarationis Gallicanæ Dissertatio duabus Epistolis comprehensa, altera Critica R. P. *Constantini Rotigni* Monachi Cassinensis in Ravennate Monasterio S. Vitalis Sac. Canonum Interpretis, altera Apologetica R. P. *Raymundi Missorii* Minoritç Conv. prò Serenissima Venetorum Republica Revisoris publici. Venetiis 1734. Apud Franciscum Pitterum Bibliopolam in 4. pagg. 98. Ita Ephemerides Albritianæ, hæc addentes „ Come consta dal titolo, la dissertazione presente viene formata da due erudite lettere, l'una Critica del Padre *Rotigno*, „ l'altra Apologetica del Padre *Missorio*. Ambe versano sopra i due celebri „ Canoni XLV. e XLVI., detti communemente Apostolici, ne quali rigettasi il Battesimo degli Eretici; ambe dimostrano sopra di ciò l'ottime conghietture, e la fina Critica del loro rispettivo Autore per rapporto alla „ mente di *S. Agostino*; ambe finalmente sono composte con quella civiltà, ed „ onestà, che conviene ad un dotto, e religioso Critico —

Pag. 139. lin. 17. In CORNELIO CODANINO.

Ipse etiam creditur scripsisse.

Vitam D. Joannis Baptistæ Nani nobilis Veneti, Monachi D. Georgii M. Venet. morum Sanctimonia celebris, de quo Nos in Catal. Virorum Sanctit. Illũm Lit. I. pag. 21. & seqq. quç MS. reperitur in Bibl. S. Justinæ Patav. in Hist. Monast. D. Hieronymi à Potentia, de quò item in Bibliot. parte 1. Lit. H. pag. 219.

Pag. eadem 139. lin. 26. In eodem CORNELIO CODANINO.

In Bibliotheca S.Georgii M.Venet. reperitur Cornelii Veneti (qui creditur esse Codaninus)

C

Ode versibus Sapphicis in laudem Rmi P. D. Aloysii Squadroni Abbatis S. Georgii M. ac Præsidis Congreg. Casinensis, est impressa, sed absque nomine Impressoris, & loci.

Pag. 140. lin. 14. In CORNELIO DE FRANCESCHIS.

Ejus Oratio in Nativitatem Domini sic inscribitur.

Cornelii Franciscii Veneti Benedictini Oratio in Natalem Domini, in Ecclesia Servorum 1572. habita; Venetiis per Jac. Simbenium 1573. in 4. An autem aliæ ejus lucubrationes typis pariter traditæ sint, adhuc habeo incompertum.

Pag. eadem 140. lin. 18. In eodem CORNELIO DE FRANCESCHIS.

Sed observandum, Cornelium hunc de Franceschis Monachum fuisse Congreg. Melitensis in mari Adriatico, ut ex nuncupatoriâ ejus Orationis in *Nativitatem Domini* patet: nisi forte etiam ipse ex eadem Congreg. Melitensi ad nostram Casinensem transierit, vel in nostris Monasteriis, ut plures alii Melitenses Monachi, Studiorum causâ aliquandiù permanserit, ex quo inter Casinenses Monachos, scriptoresque recenseri meritò possit: dicavit autem eam Orationem studiosæ Juventuti FF. Ord. Servorum B. M. Virginis, quam etiam religiosam Juventutem Hebraicam linguam, aliasque scientias edocebat, ut ex eadem Epistola nuncupatoriâ cognoscitur.

Pag. 142. lin 33. In CORNELIO MARGARINO.

Laudatur ejus Bullarium Casin., præter plurimos alios Authores, à Laurentio Marchiò Lucensi in libro, cui titulus — *Il Forastiere informato delle cose di Lucca*. Lucæ an. 1721. in 4. apud Marescandolos, pag. 105. & 106. Meminit etiam ejusdem Bullarii N. Langlet dù Fresnoy in Methodo studendi Hist. e Gallico in Italicum Sermonem conversâ, & Venetiis impressa 1726. in 8. cap. 11. pag. 39. Ad Cornelium Margarinum legitur Epistola Caroli Magri, Dominici, Hierolexici Authoris Fratris, *de Picturis* septimi sæculi, & sequentium Romæ formatis: est MS. apud me.

Pag. eadem 142. lin. 35. In CORNELIO MERENDELLA.

Corrigendus est primò annus Monasticæ Professionis, qui fuit 1592. die 17. Jan. non verò 1621. die 2. Aprilis, ut ibi per errorem dicitur; deinde animadvertendum est, eum scripsisse Epistolam in Bibliotheca relatam ad Josephum Pisanum an. 1628. non autem 1648. ut in eadem Bibliotheca perperam scribitur. Denique sciendum est, illum Abbatem fuisse S. Georgii M. Venetiarum, ex Chronologia Abbatum ejusdem S. Georgii M. Venet. ab an. 1622. usque ad an. 1627. quo ad regendum Monasterium S. Jacobi Pontidæ transivit. Anno autem 1633. iterum Cœnobio S. Georgii M. præfuit usque ad an. 1637. post quem Monasterium S.S. Felicis, & Fortunati Vicentiæ administrandum suscepit: Præter autem laudatam ad Josephum Pisanum Epistolam, alia reperitur an. 1630. ad Populum Pontidiacum, quę fuit quidem impressa, sed ut iterum imprimatur dignissima ob profundam, selectamque doctrinam, & eximiam, quam præsefert erga eundem Populum charitatem, & spiritum verè Apostolicum, quo repleta est. Ejus exemplar ab Amico nobis cōmunicatum, in gratiam pii, ac Religiosi Lectoris hic exhibemus.

„ *Cornelius Abbas de Cella*, qua detinetur, ad Populum Pontidæ Anno Do-
„ mini 1630.

„ De fenestra cubiculi, quin potius de foramine ergastuli, quo propter te deti-
„ neor, ad te locuturus, vidua Plebs mea, quid solatii, quid præsidii
„ præstare possim, vix video. Cum non solum percusserit te Dominus in honorabili-

C

„ bilibus Civibus tuis diro pestilentiæ flagello, & circumædificaverit adver-
„ sum te, ut non egrediaris, & aggravaverit compedem tuum, & concluserit
„ vias tuas vallis, & vectibus, sed præcipitaverit, nec pepercerit, omnia spe-
„ ciosa tua: destruxerit in furore munitiones tuas, & dejecerit in terram;
„ Tollens, scilicet Sacerdotes, & Pastores tuos, qui tibi verè sunt spirituales
„ munitiones, alterum per mortem, alterum auferens per carcerem. Doleo,
„ quidem, super te, & doleo vehementer. Sed quid agam? Si locutus fuero,
„ non quiescit dolor meus, & si tacuero, non recedit à me. Verum, si &
„ verba subtraxerit, quæ sola ei remanserunt, Pastor conclusus, quo pabulo
„ vescentur paucula oves? quo duce rectam viam tenebunt errabundæ pecu-
„ des? Loquar, loquar in amaritudine animæ meæ, primò verba supplica-
„ tionis, & dicam Deo. Noli nos condemnare. Ne memineris iniquitatum
„ nostrarum antiquarum, neq; novissimarum. Citò anticipent nos misericor-
„ diæ tuæ, & erue nos à mala morte. Deinde loquar vobis, Dilectissimi in
„ Christo, verba commonitionis, & dicam cum Isaia Propheta. Derelinquat
„ impius vias suas, & vir iniquus cogitationes suas, & revertatur ad Domi-
„ num. Tria enim hæc, si unquam præstanda fuere, modò in primis præstan-
„ da sunt, quando utraq; periclitatur salus, animę videlicet, & corporis.
„ Abiicere, inquam, & derelinquere vias peccatorum, pravas dimittere cu-
„ piditates, & ad Deum toto corde converti. Quis scit si convertatur, & ipse
„ Deus, & ignoscat, sicut fecit Ninivitis, & revertatur à furore iræ suæ, &
„ non peribimus omnes, sicut plurimi vicini nostri perierunt? Quod ad me
„ attinet, maxima mihi tristitia est, quòd prohibitus sum vos, sicut cępi, in
„ publicis supplicationibus cum vexillo Sanctissimæ Crucis anteire, peccatorum
„ confessiones audire, Sacrum viaticum infirmantibus exhibere, Missæ Sacri-
„ ficium Deo offerre, cæteraq; sacerdotalia munia implere. Sed cum nihil
„ horum valeam, effundo pro vobis in conspectu Dei orationem meam, &
„ tribulationem vestram, atq; meam ante ipsum pronuncio, sperans in divi-
„ na Bonitate, quòd pro sacrificio sit acceptura meum non posse, sed velle
„ consuetum offerre Sacrificium; & utinam inveniat gratiam in Majestatis suę
„ conspectu petitio mea, ut quam primum educar ab isto carcere. Intrepidus
„ subito revertar ad pristinas functiones, & ad debita justitiæ, & pietatis officia.
„ Et signo Crucis, non pharmaco munitus, aut balsamo ægrorum thalamos
„ penetrabo securus. Quod si contingat pro vobis erigendis, & juvandis, me
„ cadere, & succumbere; pergratum mihi erit, & persuave, pro illis animabus
„ facilem unam, & brevem subire mortem, pro quibus Dominus meus Chri-
„ stus Jesus pęnas innumeras pertulit, & mortem amarissimam. Abeant, abeant
„ onerosi illi consolatores, & consiliatores, qui dicunt animæ meæ. Transmigra
„ in Montem, seu in Villam, sicut passer, sicut homo levis, sicut inconstans,
„ qui onus animas curandi, quod mecum portare debuerant, à propriis humeris
„ excutere, & à meis deiicere satagunt; & onus damnabilis negligentiæ mihi im-
„ ponere nituntur, dum suadent, quòd dimissa Pastorali cura cum morbidis ovi-
„ bus, ad salubriora me recipiam loca, ut vitam hanc miseriis plenam serva-
„ re queam, majoribus certè, ac gravioribus suppliciis reservandam. Cum
„ fortissimo illo Joab magni Davidis Duce, tenente cornu altaris, dum pete-
„ retur ad necem, iterum, atque iterum respondere paratus sum. Non
„ egrediar, non egrediar, sed hic moriar. Quamvis in Domino confido,
„ quòd non moriar. Vos interim Charissimi filii, quorum eximia charitas multis

Job. 16. Job. 10. Ps. 78. Isaj. 55. Ps. 141. Ps. 10. 3. Reg. 2.

C

„ mihi jam argumentis innotuit, state in Domino, illum timete; invicem
„ diligite, invicem subvenite: culpas plangite, & quantum distat ortus ab
Ps. 102. „ occidente, illas à vobis longè facite. Jam enim incipiunt miseriæ. Jam
„ quod procul sonabat malum in aliis, propè sævit in nobis. Jam à nobis
„ spreta Divinæ comminationis verba transierunt in justissimæ animadversionis
„ verbera. En morimur dilectissimi, & quasi aquæ dilabimur super terram.
„ En incipit judicium à Domo Dei, extincto nuper hujus Ecclesiæ Ministro,
„ qui vestras animas regebat. En despicimur ab amicis, en eiicimur ab Ur-
„ banis, quasi percussi à Deo, & humiliati, ità ut possimus cum afflicto
Ps. 37. „ Rege dicere. Amici mei, & proximi mei adversum me appropinquave-
„ runt, & steterunt. Ubiq; cætus gementium, ubiq; chorus lamentatium,
„ ubiq; greges dolentium. Quos auribus percipiens ex hoc deserto habitacu-
„ lo, exitus aquarum deducunt oculi mei; fletibusque hujus Populi, lachry-
„ mas meas associo, totusque mærore tabesco. Tabesco, inquam, quia non
„ ex corporali præsentia vestræ communico tribulationi, & orationi. Tabe-
„ sco, quia nec ipse vobis Sacerdos presto esse valeo; nec alium Sacerdotem
„ vobis providere, cum unusquisq; sibi caveat, sibi timeat, sibi consulat, &
Job. 5. „ utinam benè consulat. Quale itaque gaudium mihi erit, qui ultra hęc, in
„ tenebris, & in vinculis sedeo, & lumen Cœli non video? Non video Do-
„ minum Jesum, qui est verum lumem Cœli, & vera lux mundi? Cum cellæ
„ limitibus coarctatus, nec sacrum facere, nec minus videre permittor?
„ Verè Domine, super me confirmatus est furor tuus, & omnes fluctus
Ps. 87. „ tuos induxisti super me. Sed, quæso, educ de custodia animam meam
Ps. 141. „ ad confitendum nomini tuo: sicut, & antea faciebam in Ecclesia hac
„ magna, in populo frequenti laudans te. Qui Populus hodie, heu ra-
Ps. 34. „ rus nimis, & dispersus, pars vagatur quærens absconsionem, & se-
„ curitatem à contagio, & à cęlesti fulmine: pars sedet pavidus domi, nec
„ præ timore appropinquare audet templo, ex quo, licet de loginquo; audiens
„ Fratrum meorum preces in Choro psallentium, utcumque recreetur spiri-
„ tus meus; tamen quia particeps mihi non videor esse cęterorum canen-
„ tium te: me tanquam mortuum arbitror à corde, & vulneratum in
„ sepulchro, cujus non sis memor amplius. Ad Vos iterum redeo. Cha-
„ rissimi, quos consolari, quos animo erigere cupio, & corpore servare:
„ hortorque vos obnixè, ut post exactam peccatorum expiationem, post
„ humiles, & fervidas orationes, post carnis castigationem, post paupe-
„ rum refectionem, etiam aliquo voto publico, & communi, divi-
„ nam Justitiam flectere, & misericordiam conciliare studeatis, vel Capel-
„ lam Christo Redemptori in Ecclesia statuendo; vel Sacellum D. Roccho
„ erigendo, vel donarium aliquod eidem Sancto offerendo. In quibus singu-
„ lis votis, quodcumque malueritis eligere, tertiæ partis expensas ego pro
„ Monasterio isto me libentissimè collaturum promitto, spem maximam conci-
„ piens, quòd his mediantibus divina nos Clementia benigne respiciat, &
„ incolumes in tot calamitatibus nos custodiat. Quod præstare dignetur pro
„ sua pietate Rex ille Regum, cujus viæ judicia, cujus judicia justificata in se-
„ metipsa. Cui laus, honor, & benedictio in sæcula.

Extat etiam in Bibliotheca S. Georgii M. Ven. alia ejus Epistola MS. data an. 1634. die 5: Junii ad Angelum Venetum Abbatem Ragusiensem S. Mariæ Lacromensis, qui Cornelium rogaverat, ut monita, & documenta ad bo-

num

num regimen sibi præberet, in qua Epistola Cornelius Sacræ Paginæ Authoritatibus, SS. Patrum, aliorumque Scriptorum testimoniis, ostendit, quid facere quisque debeat antequam dignitatem ineat, quidque post receptum Ecclesiasticum ministerium: quæ Epistola pariter prælum meretur; ubi asserit, se tunc [anno scilicet 1634.] decimum octauum annum in Præsulatu agere; incipit „ R. P. D. Angelo Veneto Abbati Lacromensi D. Cornelius „ Abbas S. Georgii prospere agere, & in munere Pastorali bene proficere. Ro- „ gas amantiss. Frater, quin potius urges, ut tibi ad Abbatis munus assumpto, „ ego in eodem, diù quidem, nescio an utiliter versatus [scio certè quod per „ annos duo deviginti in eo jaceô penè attritus] aliquam bene regendi formam „ dictare velim, quâ & tibi consulere, & aliis prodesse valeas, & durissimum „ illud judicium evadere, quod iis, qui præsunt, fiet. Optimum sanè est, quod „ petis, sed quod à me non ità facile præstari possit, cum per tam longa „ temporum spatia Subditos didicerim tolerare potius, quam regere, susti- „ nere magis, quam curare &c. „ quæ prosequitur div. Scripturæ, SS. Patrum, Authorum etiam profanorum, Senecæ præsertim sententiis, mirum in modum Prælatorum officium demonstrans. Nec omittendum reor, aliquos existimare, hunc ipsum Cornelium Merendellam Authorem esse Vitę Jo: Baptistæ Nani, in Hist. Monastica MS. Hieronymi à Potentia, relatæ, quam tamen alii Cornelio Codanino adiudicant, ut paulo ante diximus.

In ejus laudem [Cornelii nempe Merendellę] scripsit, typisque tradidit Epigramma Cherubinus Lazzaronus Monachus noster, ut supra in eodem Cherubino dictum est. Item aliud Epigramma in ejus commendationem scripsit Petrus Vandinus, ut in Appendice Bibliothecæ diximus.

Pag. 145. lin. 13. In CORNELIO CERASO A NEAPOLI.

Eum allegat Casimirus Vincentius Chranovius Monachus Polonus in Vitâ Zachariæ Petronii impressâ Neapoli an. 1678. apud Anton. Gramignanum in 4. cap. 7. pag. 93. & seqq. Item de eo Cl. Erasmus Abbas Gattola in Hist. Monast. Casin. tom. 1. par. 2. pag. 860. ubi plura tum de ejus vita, moribusque tum de ejus lucubrationibus narrat, de primis quidem hæc; Monasticæ disciplinæ, ac paupertatis in primis observantissimus, Tyronum Magistrum in Cęnobio Mantuano aliquandiù egit, deinde Monialium nostri Ordinis in Oppido Taleacotio (olim Cassioli) Provinciæ Samnii [nunc Aprutii] itemque Sanctimonialium S. Lucæ Oppidi Quercini prope Alatrium, postulante ejus Urbis Episcopo confessiones excepit. Casinum reversus, quamvis senectute, affectâque valetudine gravaretur, divinæ tamen Psalmodiæ, die, noctuque, quoad licuit, nunquam defuit. De ejus verò ingenii fętibus hæc subdit.

Composuit, sub nomine tamen Petri Rossetti ejus Sororis Filii, honoris, ac amoris ineum gratiâ.

1. *Breve descrizione delle cose notabili di Gaeta* Città antichissima, e fortezza principalissima del Regno di Napoli, secondo le notizie Istoriche raccolte dal Sig. D. Pietro Rossetti, e divisa in dieci Discorsi. In Napoli presso Salvator Castaldo l'anno 1675. Iterumque ibidem apud Carolum Porsile an. 1683. Et demum tertiò apud Dominicum Antonium Parrinum, & Michaelem Aloysium Matium an. 1689. Cujus operis Authographum multo auctius eidem d. Erasmo Gattola Cajetano, ipse Cornelius dono dedit.

2. *Historia del Monasterio di S. Liberatore* della Majella in Abruzzo [quod Sac. Casin. Archisterio adnexum, & subiectum est] quam sub nomine *Francisci Danese*, typis Neapolitanis tradidit anno ... Item

3. *Soda*

D

2. *Oratio in funere Augustiss. Mariæ de Medicis* Franciç, & Navarrç Reginç. Ad illmos, & amplissimos Optimates Galliç. Parisiis apud Dionysium Langlçum 1643. 4. pagg. 8.

3. *Ode carmine Jambico expressa* 50. versibus constans in laudem Rmi P. D Ambrosii Maggii Cremonensis: Ravennç ex Typographia Impressor. Camelium an. 1646. in fol.

4. *Elogium de eodem Rmo P.* qui secundo creatus fuit Præses. Ibidem apud eosdem 1646. in fol.

5. *Elogium de Emo Cardinali Carolo Rossetto*. Ibidem typis Petri de Paulis, & Jo: Baptistç Joannelli 1646.

6. *Ode Carmine Jambico expressa* pro utroque Paschate feliciter auspicando. Ibidem apud eosdem in fol: 1646. constat versibus 92.

7. *Carmen Hendecassyllabum*, sive nocturna lucubratio super illa verba Lucç *nemo mittens manum ad aratrum &c.* Ad Paulum Bononiensem Monachum Congregationis Casinensis, dum à Novitiis excedens, solemni Religionis voto ad Aras in S. Vitalis Cçnobio Ravennç 13. Kal. Junias 1646. qui dies Pentecostes festus erat, sese solemniter obstrinxit. Ibidem apud eosdem 1646. in fol. versus sunt 65. extant hçc opuscula Codneri in Bibl. S. Georgii M. Ven.

Pag. 154. lin. 13. In DOMINICO QUESADA.

In Bibl. S. Georgii M. Ven. extat MS. in 4. ejus *Oratio de Pœnitentia SSmi P. N. Benedicti* dicata Rmo D. Angelo Gryllo Cœnobii S. Pauli Abbati dignissimo.

Pag. eadem 154. lin. 15. In eodem DOMINICO QUESADA.

Fuit autem Dominicus Quesada nobili stirpe progenitus, sed ex Hispania oriundus: Prioris etiam munere functus est: Ecclesiam Casinensem XXV. millium ducatorum impendio çdificavit difficillimis ob annonç penuriam temporibus; Sacrarium quoque argenteis vasis ditavit, totumque Cçnobium multa supellectili auxit. Prçter Casinense, & Aretinum, Perusinum etiam S. Petri, Sublacense S. Scholasticç, Aversanum S. Laurentii Monasteria administravit.

Ejus Synodum multis laudat Fr. Joseph Theologus Cardinalis Filomarini Archiepiscopi Neapolis, cujus ille jussu eam recognovit, Epist. ad ipsum Dominicum data, in qua inter cçtera ejus Isagoges ad Synodales materias summorum Pontificium ore dignissimas dicit, tum ob dictorum efficaciam, & energiam, tum ob doctrinç prçstantiam, & gravitatem &c.

De eo fusius agit Cl. Abbas Erasmus Gattola Hist. Casin. tom. 1. Part. 2. primo quidem pag. 709. & seqq. in serie Abbatum, deinde in ipsa Hist. pag. 770. ubi affert integram Epist. Italicam ejusdem Dominici ad Basilium Zancharolum, datam Aretii 1655. 2. Novemb. in quâ primò è re Casinensis Cçnobii, ac Monachorum fuisse dicit, commendatum eum à sè eisdem, ut humanas, Grçcas, Latinasque litteras ibidem doceret, ejus potius comitati devinctissimum se profiteri, quod in suo eruditiss. Opere se quoque tot inter prçstantissimos Prçsules recensere voluerit. Quodque longe majus est, quod se eodem, quo doctiss., ac meritiss. Angelum de Nuce Elogio comprehendere, ac honestare dignatus sit. Cçterum çgrè admodum se ferre, illum Aretium ad suum Monasterium minimè divertisse, ubi quædam sua opera, quç sub calamo habebat, ei ostendere proposuerat &c. Quæ autem, aut quot fuerint illæ Quesadæ lucubrationes, aut ubi nam Gentium remanserint, çquè mihi, ac Gattolç ignotum. Denique Jo: Caramuel, qui in Bibliotheca inter Quesadç laudatores affertur, ejus honorifi-

De eo in Bibl. part. 1. L. B. pag. 76. in medio. Infulata Zodiaci Mystici Virgo.

rificam mentionem facit in *Theologia Morali Fundamentali*, in Epiſtola ad eximios PP.DD. Magiſtros Sac.Theologiæ Doctores, & Profeſſores &c. Obiit autem Queſada, ſponte jam in ordinem redactus, anno 1664. die 3. Oct. ętatis ſuę anno LXIV.

E

PAg. 155. lin. 38. In ERASMO GATTOLA.

Opus ſuum Gattola tandem evulgavit an. 1733. ſed cum hoc titulo multò quidem diverſo ab eo, quem mihi olim ipſemet Caſino tranſmiſerat.

1 *Hiſtoria Abbatiæ Caſinenſis*, per ſæculorum ſeriem diſtributa, quâ Leonis Chronicon à Petro Diacono ad annum 1138. continuatum, in pleriſque ſuppletur, & ad hæc uſque noſtra tempora ex probatiſs. authenticiſque documentis producitur, inſertis operis initio, Monaſterii deſcriptione, & ad calcem, pro laudati Chronici Authoribus Apologia; ſtudio, & labore D. Eraſmi Gattola Cajetan. Abbatis *S. Matthæi ſervorum Dei*, & celeberr: Caſinen. Archivi Præfecti. Pars prima, à primo conſtructi Monaſterii Sæculo, nempe ab anno Chriſti 529. ad Sæculum VIII. ſeu ad ann: Chriſti 1200. Venetiis apud Sebaſt. Coleti an. 1733. in fol.

2. Pars, ſeu tomus II. ibidem apud eundem pariter in fol. ab anno Chriſti 1200. ad annum 1725. ideſt à conſtructi Monaſterii Sæculo VIII. ad Sæcul. XIII.

3. *Ad Hiſtoriam Abbatiæ Caſin. Acceſſiones*, quibus non ſolum de juriſdict. quâ ab an. 740. eadem uſque nunc gaudet Regum, Imperatorum, Pontificumque beneficentiâ, deque Caſin. Archivi præſtantia prolixè diſſeritur, ſed & Civitates, & loca Monaſterii, eorumque antiqua rudera deſcribuntur, graveſque clarorum virorum de Liri fluvio hallucinationes referuntur, & emendantur, additis Riccardi à S. Germano, & Anonymorum Caſinen. Chronicis à mendis expurgatis, unoque, ac altero Emortuali, & Kalendario ab ejuſdem Archivi Codicibus excriptis. Venetiis apud Sebaſt. Coleti 1734. in fol. tom. 1. in duas partes diviſus pagg. 906. Eum, ejuſque opera, quæ referunt, plurimum laudant Ephem: lit. Albritianæ nempe *Hiſtoriam Caſin.* an. 1733. *Acceſſiones* verò an. 1734. die 28. Aug. 2. 35. Sed poſtremum hoc ejus opus, nempe *Acceſſiones* poſthumum eſt. Nam Cl. Author obiit Caſini nuperrimè, & quidem piiſſimè, Kalendis nimirum Maii anni 1734. ætatis ſuæ an. 72. cum ipſe anno 1662. in hanc lucem prodiiſſet, cui in Caſinenſi Baſilica, ſolemniter, ac honorificentiſs. ac ſi illius Archiſterii Abbas tunc eſſet, parentatum eſt, habita funebri Oratione à D. Angelo Longo ibi Sac. Theologiæ Prælectore. At quantum eidem Cęnobio, imò univerſæ Reipub. Litterariæ detrimenti Eraſmi obitus attulerit, explicari vix poteſt, ob ſacræ antiquitatis, præſertim Monaſticæ, & Caſinenſis, profundam, reconditam, & prorſus ſingularem eruditionem, qua erat præditus, cui reliquę virtutes, quę optimum decent Monachum, ornamentum, & decus addebant. Tumulatus fuit in Cęmeterio S. Annę, ejuſque corpus peculiari capſula ligneâ tamen, & populeâ, nam lignum aliud nobilius pręſto non erat, cum ipſe alioquin cedrina, & aurea dignus eſſet reconditum fuit, appoſita ad ejus caput plumbea pyxide, & intus breviſſima inſcriptione in pergamena, cujus nam corpus illud eſſet, indicante, cum pręterea Stephanus de Stephano,

nunc

E

nunc Casinen. Archimandrita marmoream inscriptionem in Casinen. Archivo ad perennem ejus celeberrimi Præfecti laudem erigendam imperaverit.

Pag. 156. lin. 10. & seq. In eodem ERASMO GATTOLA.

Ubi dicitur Ecclesiarum omnium Casinen. Diœcesis bona, ac latifundia tribus Inventariis confectis in libros redegit, quæ Inventaria Sacra Romana Rota approbavit in decisione *nullius*, *seu Montis Casini Manutensionis* an. 1714. coram Lancetta. Non satis res explicatur: nam Erasmus [ut ipsemet aliâ Epistola ad me data 13. Kal. Sept. ejusdem anni] scribit, tot Inventaria concinnavit, quot sunt Ecclesiæ, Pia loca &c. unius cujusque Oppidi, vel Castri jurisdictionis Casin. ex quibus Inventariis Sac. Rota Romana, tria approbavit, Ecclesiarum scilicet *Receptitiarum S. Mariæ*, *S. Pauli*, *& S. Mariæ de Piternis* Oppidi Cervaris. Causa autem deficientis narrationis fuerunt priores notitiæ hujusce rei non adeò claræ, ac distinctæ, mihi Casino transmissæ.

Pag. 159. lin. 6. In EUGENIO GAMURRINI.

Composuit etiam Eugenius.

Historiam Aretinam, quam se vidisse MS. in Episcopio Aretino testatur Lagoqueus in Notis Fastorum Francisci Dyni, quam tamen historiam nunc reperiri Florentiæ in Bibliotheca Medicea S. Laurentii, à nobili viro fide dignissimo nuper accepi. Ceterum eandem Aretinam Historiam à Gamurrino contextam refert quoque Ludovicus Jacobilli in Vitis SS. Umbriæ, & idem Franciscus Dyni in sua *Defensione Papatus*, *& Martyrii S. Felicis* Papæ II. impressa Lucæ in 4. an. 1732. apud Leonardum Venturinum pag. 54. Inter Censores autem Gamurrin. est etiam Abbas Macchionus Clusinus in responsione criticâ ad eundem Gamurrinum, impressâ Neapoli apud Rosellum, & iterum Romæ auctâ apud Marcum Campanam. At anno 1666. item Romæ prodiit in lucem libellus cum hoc titulo.

Albero della Famiglia Dragona Confidata descritto, e difeso dal Conte Alberto Schlifer. In Roma per il Varese 1666. in 12. qui Comes in Epistola ad Lectorem ita fatur „ Prima, che tu entri a leggere, convien che sappi, che „ io non ho scritto per altro fine, che per difendere l'Albero della Famiglia „ *Dragona Confidata* da alcune Opposizioni fatteli, dopo che fu dato alle stam„ pe dal P. D. Eugenio Gamurrini Monaco, e Decano Casinense „ ex quibus verbis intelligitur, hanc arborem Genealogicam à Gamurrino typis traditam fuisse antequam Historiam suam Genealogicam familiarum nobilium Etruriæ, & Umbriæ publici juris faceret, nam primus tomus ejusdem Historiæ Genealogicæ non nisi an. 1668. evulgatus fuit Florentiæ apud Honuphrium.

Pag. eadem 159. lin. 28. In eodem EUGENIO GAMURRINO.

Meminit ejus Historiæ Genealogicæ N. Langlet Du Fresnoy in Methodo Studendi Hist. Italicè impressâ Venetiis 1726. in 8. apud Coletum Cap. XVIII. pag. 344. Laurentius Marchiò Lucensis, in Libro, *Il Forastiere informato delle cose* di Lucca impress. Lucæ 1721. in 4. apud Marescandolos pag. 99. Julius Negri Histor. Script. Florentin. pag. 503.

Pag. 161. lin. 39. In EUTHYTIO CORDES.

In libro MS. Orationum in Concilio Tridentino habitarum à Stephano Cataneo Abbate S. Mariæ Gratiarum in Agro Placentino, qui asservatur in Monasterio S. Mariæ de Cæsena, ejusque exemplar Parmæ in Cœnobio S. Jo. Evangelistæ, legitur pagin. 101. Epistola nomine Rmi Præsidis, & Deffinitorum nostræ Congregationis Rmo D. Carolo Cardinali à Lotharingia, qui petierat

Monachum aliquem, prò reformando quodam Monasterio nostri Ordinis, qua de re laudati Patres Cardinali respondent, missuros se Euthytium, ut Gentis mores, loci consuetudines, Monasterii situm, magnitudinem, ac vires exploraret &c. quod idem repetitum est in Catalogo Reformatorum, ubi de eodem Euthytio agitur.

F

Pag. *163*. lin. 17. In FABIANO COLUMBO.

Ejus Opusculum *Elettuario di Gemme Divine* &c. impressum iterum fuit Panormi apud Jo. Baptistam Ricciardum an. *1727*. in 8. Operâ Cl. Antonini Mongitore, qui nomen proprium *Fabiani*, non *Fabii*, ut in Bibliotheca [incuria ut puto Typographi] ei apponendum curavit; nam aliàs idem Opusculum absque Authoris nomine impressum fuerat.

Pag. eadem *163*. lin. *37*. In eodem FABIANO COLUMBO.

Ubi dicitur Cl. Mongitorium errasse in hujus Authoris nomine, *Fabiam* eum prò *Fabiano* appellando, addendum est, Mongitorium ipsum prò sua singulari ingenuitate, errorem hunc, alioquin adeo levem, qui fortè Typographi potius fuit, jam correxisse, tam in Indice nominum, & cognominum, qui est ad calcem 2. tomi, quàm in alio suo insigni opere, cui titulum dedit, *Palermo divoto di Maria Vergine* tom. 2. impresso Panormi in 4. an. 1720. pag. *99*. ubi eum à Juventute ferventissimâ in Deiparam pietate præditum asserit, à qua Congregationem nostram ingrediendi spiritum ei afflatum dicit, & pag. *362*. ubi eum virum æque doctum, ac probum cum opinione Sanctitatis defunctum vocat. Qui laudatus Mongitorius idem etiam egregiè admodum præstat in omnibus aliis erratis, vel à se, vel à Typographis, vel ab aliis in sua Bibliotheca patratis, diligentissimè corrigendis, tam in Appendicibus jam impressis, quam in aliis mox imprimendis, quæ res illum verum, magnumque litteratum ostendit, cui veritatis amor, & splendor, non fucatæ sapientiæ umbra, unicè cordi est.

Pag. *165*. lin. *31*. In FELICIA RASPONA.

Non adeò quidem libenter Felicia Monasterium ingressa est, nec Cęnobiticam Vitam satis studiosè auspicata, sed postea supernâ aspirante gratiâ, concepto cęlestis spiritus fervore, toto corde ad Deum conversa, Christi bonus odor tota in Civitate, ne dum in Cęnobio esse cępit. quod etiam non nihil antea è Monasticę disciplinę culmine collapsum, Felicia verbo, & exemplo ad optimam frugem reduxit. Ipsa interim bonarum litterarum, ac Musicę artis studiis multam operam impendens, ex iisdem haud parum solatii; ac honesti oblectamenti capiebat. Hinc factum, ut clarissimi ejus temporis vates summis laudibus eam celebrarent, à Moniali, quæ ejus vitam, utpote socia, & comes individua, litteris consignavit, accuratè collectis, inter quas duæ extant pręclarissimi Poetę, & Equitis *Commendatoris Annibalis Cari*, quæ in principio ejus Carminum leguntur impress. Venet. in 8. per Bernardinum Juntam 1584. pag. 2. Felicia autem ingenii sui, studiorumque, veluti dulcissimos fructus, Italica lingua, solutâque oratione ad propriam, aliarumque Monialium, omniumque Christifidelium spiritualem utilitatem, quædam composuit, typisque evulgavit, nonnulla etiam metro cecinit in nostra Bibliotheca relata.

Pag.

F

Pag. eadem 165. lin. 34. In eadem FELICIA RASPONA.
Ejus liber de *Cognitione Dei* sic inscribitur.
Ragionamento della Sig. D. Felice Rasponi di Ravenna Monaca in S. Andrea sopra la Cognizione di Dio; Operetta non men fruttuosa, & utile all'anime nostre, che curiosa per quelli che si dilettano di leggere. In Bologna appresso Alessandro Benacci in 8. sed annus impressionis desideratur. Hunc librum imprimendum curavit D. Lucretia Roberti, cui Raspona illum MS. dono dederat; quæ in Epistola ad Lectorem, sic de Felicia loquitur „ Mi
„ condussero nelle stanze della Sig. D. Felice Rasponi, Donna veramente all'
„ età nostra, oltre la nobiltà, e chiarezza del Sangue, singolarissima in tutte
„ quelle cose, che possono in Donna Illustre, di buono ritrovarsi; perciochè
„ in lei si vede [come in un chiarissimo specchio] tutta la bellezza di Elena
„ Greca, l'onestà di Lucrezia Romana, l'animo, e prudenza di Zenobia, e
„ la dottrina, che si legge esser stata nelle sorelle di Socrate Filosofo &c. Tho-
„ mas denique Thomai Hist. Par. par. 1. cap. IV. pag. 14. & seq. ita eam laudat.
„ Al presente si trova Abbadessa dell'onorato Monasterio di questo Tem-
„ pio [S. Andrea] la Molto Rev. D. Felice Rasponi, Donna veramente all'età
„ nostra rarissima, e d'immortale memoria degna, siccome ne fa ampia fede tra
„ le altre opere bellissime fatte da lei, quella che tratta della *Cognizione di Dio*,
„ e l'altra dello *stato Monacale*, le quali ambedue si veggiono alla luce del
„ Mondo non senza gran meraviglia, e stupore di tutti quelli spiriti geniali,
„ che si dilettano della virtù „ ex quo colligimus, Feliciam alia opera lucubrasse a nobis hactenus ignorata.

Pag. 168. lin. 4. In FELICE PASSERO.
Professionem Monasticam emisit an. 1575. non verò 1570.

Pag. eadem 168. lin. 42. In eodem FELICE PASSERO.
Leo Allatius in *Dramaturgia* impress. Romæ 1666. Indice 2. pag. 382. Felicis Passeri etiam hoc opusculum refert.
David Perseguitato.

Pag. 170. lin. 23. In FELICE ROMA.
Ubi dicit, eum obiisse an. 1607. sic corrige 1707.

Pag. 173. lin. 9. In FLAMINIO PATE'.
Inter Abbates in generalibus Comitiis congregatos Perusiæ an. 1643. invenitur etiam Flaminius Patè laudibus exornatus a Petro Clavarino S. Petri de Perusio Priore in *Musarum plausu*, *&* *Gemmea Corona* impressâ ibidem in 4. apud Angelum Bartholum ann. 1643. duplici videlicet Anagrammate, & Epigrammate.

Pag. 174. lin. 43. In FORTUNATO ULMO.
Ejus etiam extat in Biblioth. S. Georgii M. Venet. MS. in fol.

1 *Elegia ad R̃mum Abbatem Angelum Gryllum*, composita anno 1619. die 1. Jan. incipit. Bonum omen.

Nuncius hinc Pauli venit qui ad limina sacra
Magni ortus Christi, quo celebrasse diem
Contigit, austero vidit te, incedere vultu
Angele cum hinc lætus psalleret inde chorus &c.

Constat versibus 46. item.

2 *Epigramma Italicum* ad Simulacrum SS̃mi Crucifixi in Ecclesia ejusdem S. Georgii M. olim à Philippo Brunelleschi inciso espirantis actu; est impres-

 sum

ſum, ſed abſque loci, & Impreſſoris nomine; denique Elegia 28. verſuum ſic inſcripta.

3. *Poſteritati incitamentum*, Imagini Thomæ Mauroceni Turcarum terroris affigendum monumentum &c.

G

PAg. 178. lin. 37. In GABRIELE CASTAGNONO.

Ejus extant in Bibliotheca S. Georgii M. Venetiarum.

Prò SS. D. N. Innocentii Papæ X. ſtemmate, Augurale Elogium. Neapoli apud Jacobum Guffatum 1644. in fol. item.

Conciones duæ Panegiricæ, quarum prima in honorem S. Januarii habita fuit in Eccleſia Archiepiſcopali Neapolis in feſto ejuſdem S. Tutelaris; Secunda de laudibus S. Soſii Epiſc. Miſenatis, & M. impreſſæ in 4. Neapoli apud eundem an. 1645. Joſepho Lomellino D. Severini Abbati dicatæ die 10. Oct. anni ejuſdem 1645.

Invenitur ejus Elogium cum reliquis Monachorum Caſinenſium à Cornelio Ceraſo conſcriptis, & in Tabulario Caſinenſi aſſervatis.

Pag. 184. lin. 4. In GREGORIO CORTESIO.

Ejus liber *de Adventu S. Petri Romam* extat etiam MS. in Bibliotheca Vaticana ſign: Cod: 355. 4.

Pag. 187. lin. 34. In GREGORIO DUCO.

Ejus *Scaccheida* impreſſa iterum fuit pariter Vicentiæ in 4. anno 1607., in quo opere plano, ac ſimplici ſtylo deſcribuntur Maurorum, ac Scitharum bella, & Amazonum res geſtæ. Ipſius etiam labor eſt.

Raccolta di lagrime di Poeti diverſi per la morte di Eleonora d'Eſte, impreſſa ibidem, ſed nomen Impreſſoris, & locus impreſſionis deſiderantur.

Pag: 289. lin. 14. Adde.

GREGORIUS NAVA natione Siculus Syracuſis ortum habuit an. 1682. die 23. Julii, Genitoribus origine Illuſtribus Nicolao Nava, ex Dynaſtis Bonæfidei, & Angelâ Bonannâ Principis Linguæ-Groſſæ filiâ. Anno 1697. Sæculo nuncium remiſit, & in Cœnobio S. Nicolai de Arenis Urbis Catanen: Monaſticam vitam profiteri voluit, unde poſt datam Philoſophiæ operam, Romam mittitur, ut in noſtro D. Anſelmi Collegio Sacrâ Theologiâ, ac Jure Pontificio imbueretur; quod cum feliciter ei ceſſiſſet, è re noſtra eſſe viſum eſt, illi, quæ adeo egregie didicerat, alios docendi onus imponere. Pertulit id novennio Catanæ in ſuo profeſſionis Cœnobio, ex quo cum ejus doctrinæ fama longius manaſſet, Sanctiſs. Inquiſitionis Conſultor, & Cenſor,& Catanenſis Diœceſis examinator Synodalis,ac Illuſtriſs. Raymundi Rubi Epiſc. Catanenſis Theologus electus fuit, quibus in honorum gradibus vixit uſque ad annum 1731.qui die 4.Aprilis terminum vitę ei impoſuit,cum in noſtra Congregatione ab an: 1714. Decani munere decoratus fuiſſet. Edidit.

Theſes Orbis Philologici ad mentem D. Anſelmi, ſive, ex Philoſophica Hiſtoria ſelectas Controverſias ad illam ſpectantes. Meſſanæ Typis Victorini Maffei 1709. in 4. Manuſcripta prælo parata.

2. *Reſponſa Canonico-Moralia*. 3. *De Bulla Cruciatæ*. 4. *De Oratoriis privatis*. Ita prorſus aliis tantum verbis Cl. Antoninus Mongitore in adjunctis ad ſuam Bi-

G

Bibliothecam Siculam propediem edendis, ex quibus, quæ ad Casinenses Monachos Regni Siciliæ pertinent decerpta, mihi perhumaniter communicavit per Epistolam an. 1733. die 18. Novemb. & Vitus de Amico in suplem. Sic. Sac. Catanæ 1733. Notit. 4. pag. 56. num. XII.

Pag. eadem 189. lin. 37. Adde.

GREGORIUS PATERNO', ex nobilissima Progenie Catanæ ortus an. 1590. Octavio Paternò, & Livia Cultelli Parentibus, in seculo Gualterius dictus Prior Cęnobii S. Nicolai de Arenis, ac morum comitate, & scientia commendatus, scripsit.

Super Cantica Canticorum, in quo de Ecclesiæ militantis, ac triumphantis honoribus differit. Opus verè pium, quod Lectoris studium incendit, ac pietatum fovet, proditque Authoris virtutem; obiit Gregorius 1644.

Tota hæc narratio est D. Viti de Amico Monachi Catanensis, & Prioris in Supplem. Sic. Sacr. Rocci Pyrrhi iterum editæ an. 1733. tom. 2. pagg. 1183. in Notitia S. Nicolai de Arenis, cumque in ea Vitus annum obitus Gregorii Sęculo XVII. assignet, extra omne dubium est, Gregorium Paternò Congreg. nostræ Monachum fuisse, quamvis id Vitus clarè non exprimat, Professionis ejus Monasticæ annum, diemque saltem indicando, sicut etiam, an ejus opus impressum, & quo loco, & anno fuerit, an verò MS., & ubi reperiatur.

Pag. 190. lin. pen. & seq. In GREGORIO SAYRO.

Haud verum est, Sayrum, Congregationis Benedictinæ Anglicanæ primò alumnum fuisse, ac inter præcipuos ejusdem Congreg. Sodales numeratum, deinde nostris adscriptum, nam cum adhuc Sæcularis homo esset, Casinum veniens, ibidem post Tyrocinii annum Monasticam Pro essionem emisit an. 1589. die 28. Oct. ut ex Chartulà ejus Professionis propria ipsius manu exaratâ, & in Casin. Tabulario etiam num custodita, teste Cl. Abbate D. Erasmo Gattola ejusdem Archivi Præfecto, liquido apparet, quod idem Gattola fusè repetit in *Accessionibus Hist.* suę Casin. impress. Ven. 1734. pag. 944. itemque ex ejusdem Sayri Epistola nuncupatoria ad Clem. VIII. Operi suo, *de Sacramentis in Genere* præfixâ, in qua inter cetera hæc „ ac tandem ali- „ quando divina favente gratia, volente, ac vocante Deo, D. Benedicti Or- „ dinem, licet ubique sanctissimum, ob regularem tamen Casin. Cong. & prę- „ sertim sacri illius Casin. Cęnobii observantiam, toto Orbe celeberrimum in- „ gressus fuerim, omnem operam &c. Denique inde quoque patet, quod Anglicana Congregatio per ea tempora, unico tantum Monacho, eoque decrepito sene constabat, à quo facultate sibi tributa, Thomas Præstonus Anglus Casinensis Cœnobii Monachus Anglicanam Congreg. instauravit, Monastico habitu pluribus Anglis Juvenibus indutis. Is autem Thomas Casini Monachus effectus est an. 1591. biennio scilicet postquàm Sayrus ibidem nostris sociatus fuerat. Ea autem Anglicanæ Congr. instauratio non ante Sæculum XVII. evenit.

De eo 2. par. Bibl. pag. 200. lin. 13. & in Catal. Reform. & Vir. Sanct. Illustrium.

Pag. 191. lin. 8. In eodem SAYRO.

Provecta jam ætate Sayrum obiisse, non autem an. ætatis suæ 32. nondum expleto, ut ibi dicitur, constat ex Epist. nuncupatoriâ præfixâ *Clavi Regiæ* ejusdem Sayri impress. Ven. an. 1607. apud Baret. Baret. fol. pagg. 1128. iterumque ibidem per eundem an. 1615. & à D. Mauro Monacho Anglo Cardinali Mont-Alto dicatæ, ubi §. 3. sic Maurus loquitur „ Pater quidem „ ipse (Sayrus) priusquam finem dedit, finem accepit, & jam plenus fide,

Editioni hujusce operis.

ple-

G

„ plenus operum, dierum plenus, ut manipulus Tritici in tempore collectus „ in abundantia sepulchrum ingreditur, &c.

At ego Bononiæ in S. Proculo supra januam Aulæ Rm̃i Abbatis sub Imagine ejusdem Sayri sæpius sic legi: *Obiit ætatis suæ anno XXXII.* Quamobrem hoc dicendum superest, vel ibi Scriptorem per inscitiam, aut incuriam errasse, vel temporis diuturnitate deletam aliquam numeralem literam, quæ præposita præfato numero sic -- LXXXXII. vel sic melius LXXXII. Sayri ætatem 82. annorum esprimere debuisset, si plenus dierum è vivis excessit. Quo magis mirandum est à nemine hactenus ex tot doctissimis viris, vel Bononiæ commorantibus, vel illàc transeuntibus, & liberalis curiositatis gratia Urbis Cœnobia, sicut alia publica loca (ut fieri solet) invisentibus, errorem illum (si error est), fuisse deprehensum, & ut corrigeretur admonitum: ò utinam scire possemus quò verè ætatis suæ anno Sayrus vitam expleverit! sed mihi modo datum non est, hanc adire Corinthum.

Interim per Amicum Antiquitatis peritum memoratam inscriptionem in præfato S. Proculi loco existentem denuo lustrandam curavi, ut constaret, an ita ut retuli se haberet, vel ego, qui non semel eam ibidem aspexi, hallucinatus semper fuerim. At ille integram, totidemque verbis ac litteris exscriptam mihi transmisit die 19. Septem. 1733. nempe -- D. Gregorius Sayrus Anglus Mon. Casin. omni prorsus disciplinarum genere eruditus, ut ejus scripta indicant, flor. An. M. D. CII. obiit ætatis suæ an. XXXII.

Præterea cum Sayrus an. 1589. die 28. Octob. professus sit, & an. 1602. objerit inter nostros annis dumtaxat 13. versatus est, quo adeò brevi tempore si omnia sua Opera moralia concinnavit, æquè mirum fuerit, quam si tantum ad an. 32. vitam produxisset, vel si adhuc in sæculo degens eadem Opera moralia, aut eorum partem [res omnino inusitata] elucubrasset. Rursus si plenus dierum diem suum obiit, & inter nos 13. solum annos moratus est, senem admodum eum Congregat. nostram ingressum fuisse dicendum erit. Præssiori igitur trutina adhuc opus hic est.

Ceterum Baretius præter eam Clavis Regiæ editionem à se celebratam præfato anno 1607., & aliam an. 1615. tertiam quoque adornavit an. 1618. pariter in fol. Cardinali Scipioni Burghesio dicatam, cui novas, utilesque additiones apposuit R. D. Franciscus Baretius laudati Baretii filius, quæ fuit quinta hujus operis editio eodem Baretio teste, præter aliam Col. Agrip. 1608.

Pag. eadem 191. lin. 29. in eodem SAYRO.

Ejus Clavis Regia impressa primum fuit Venetiis an. 1604. Authore Georgio Draudio in Bibliotheca Classica.

Pag. 192. lin. 14. In eodem SAYRO.

Ejus Meditatio in Psalmum *Miserere*, & in *Pater noster* nuperrime fuit typis tradita Venetiis an. 1733. apud Sebastianum Coleti Operâ Cl.D. Erasmi Gattola, in sua Historia Monasterii Casinen. tom. 1. Par. 2. pag. 763. & sequen.

H

PAg. 201. lin. 5. Adde:

HERCULEM TAMBUSIUM Monachum Ferratiensem, & postea Episcopum Ravellanum, in Catalogo Episcoporum recensuimus, sed in Bi-

H

Bibliotheca inter Scriptores minime enumeravimus, quia nimirum aliquid eum elucubrasse tunc nobis notum non erat; At cum nuper ex Antonio Libanorio *in Ferraria Aurea* part. 1. pag. 85. impressa Italicè Ferrar. an. *1669.* apud Marestos, didicerimus, eum scripsisse Opera pulcherrima.

De Ecclesiasticis Ritibus - De Vita Spirituali; & de Græco transtulisse quasdam - *Preclaras lucubrationes Veterum Authorum* [quorum tamen nomen non exprimit] omnia quidem publicâ luce dignissima, ipse quoque Casinensium Scriptorum albo omni jure adscribendus est.

Ceterum Libanorius in ejus laudes effusus, primo illius stirpem satis honestam, virorumque illustrium fęcundam parentem, dicit, deinde Ingenii felicitatem in addiscendis humanioribus litteris, linguâ presertim Gręcâ, qua veluti maternâ utebatur, celebrat; Monachum verò scientiâ, ac optimis moribus conspicuum, præcipua Congregationis munera, atque Generalis Procuratoris in Romanâ Curia officium obtinuisse narrat; & ob eruditionem à Julio III. cui erat in paucis charus, Episcopum renunciatum an. 1555. die 18. Sept. tum pręclaris vitæ exemplis, ac sanctis moribus; tum Pastorali vigilantiâ, ac solicitudine, plurimum credito sibi Populo profuisse. Reversum in Patriam Principum Estensium varia negotia procurasse, à quibus honores, & privilegia pro sua familia consequutum; & an. 1563. die 23. Martii petentibus Monachis nostris eorum perpulchrum, ac magnificum templum D. P. Benedicto sacrum solemniter dedicasse, quod recens una cum amplissimo, regioque Monasterio ædificaverant. Denique an. 1570. mortales exuvias in eadem Patria deposuisse, atque in Ecclesia S. Francisci sepultum, ex Guarino lin. 2. pag. 54. Ughello Ital. tom. 1. pag. 104. post an. millesimum, quibus addendus Placidus Romanus in supplem. ad Petrum Diaconum *de Vir. Illustribus Casin.* sed animadvertendum est, tam Ughellum, quam Libanorium aliosque perperam dicere, Herculem creatum Episc. à Julio III. an. 1555. die 18. Septem. nam Julius III. die 23. Martii anni predicti 1555. mortem obiit; ut clarissimè Alphonsus Ciacc. in Julio III. Card. Pallav. in Hist. Conc. Trid. pag. 416. edit. Roman. 1664. lib. 13. quare etiam in nostra Biblioth. hęc Epocha emendanda est.

Cum nempe, ex Pemposiano antiquissimo Cęnobio juxtà Mare Adriaticum in convallibus Comaclensibus ob aeris intemperiem in Urbem Ferrariam se recipere coacti sunt.

Pag. 208. lin. 22. In HIERONYMO BENDANDO.

Juvenis, & adhuc in sęculo degens Valerianum Ravennatem Virum magna virtute, ac selecta eruditione pollentem, ut ejus Opera impressa indicant, Rhetoricæ Artis Præceptorem habuit, in cujus postea obitu Hieronymus pulcherrimum Epitaphium concinnavit, quod lapidi insculptum Valeriani tumulum contegit, illudque affert etiam Hieronymus Fabri *Sac. mem. Raven.* part. 1. pag. 117. At Bendandus postmodum in celebri S. Vitalis Cęnobio Monachus effectus est an. *1626.* die 10. mensis &c.: *Ejus Panegyris in laudem Venetæ Reip.* impressa fuit Bononiæ apud Hæredes Benaccii 1644. Author libri, *Glorie degl' Incogniti*, duodecim alias *Declamationes* impressas Bendando attribuit, diversas quidem illas à declamationibus in *Conviva Platonico* enunciatis - In ejus laudem Odem scripsit Franciscus Lolli Ravennas quæ legitur inter *Lyrica ejusdem Premata* impressa Venetiis an. 1660. apud Milochium in 12. pag. 100. cui operi nomen imposuit *Pallade lagrimante*; incipit - *Quel dì, che avara puote &c.* In Ephem. Liter. Italiæ tom. 4. pag. 456. vocatur Bendandus; *Vir ætatis suæ, suæque Religionis doctissimus*; Jo: Cinellus, qui citatur de eo agens, in Bibl. vol. Plut. 6. pag. 65. agit etiam

de

H de eo Plut. XVII. pag. 49. Seraphinus quoque Pasolinus, qui eum laudat in Lustr. Raven. Part. 6. lib. 15. pag. 45. celebrat pariter illum in Vir. Ill. Rav. l. 3. c. 1. pag. 48.

Pag. 212. lin. 18. Adde.

De eo in Catal. Vir. Sanctitate Illustrium.

HIERONYMUS PETRONIUS, Frater Germanus magni Servi Dei Zachariæ Petronii, Fractis, quod est Campaniæ Oppidum Cajet. Diœcesis, nobili Familia prodiit, & in Casinensi Asceterio Monasticis votis se Deo dicavit an. 1591. die 25. Martii, fuitque vir non minus insigni probitate, quam doctrina conspicuus. Vicarii Generalis Diœcesis Casin. plures annos magnæ integritatis laude munus exercuit; creatus postea Prior, ac deinde Abbas titularis, fidelissimè, exemplo fratris, ad obitum usque Deo adhæsit, qui ei feliciter contigit an. 1636. scripsit.

Vitam alterius Fratris sui Marci Antonii Petronii Presbyteri sęcularis in odium Ecclesiasticæ Immunitatis, & obedientiæ Episc. suo debitę à nefariis quibusdam instar S. Thomæ Cantuarien. occisi, Martyris propterea titulo digni, quę vita asservatur in Tabulario Casin. Hieronymus autem non solum invictâ fortitudine parentationi hujus fratris sui adfuit, sed Cajetano etiam Episc. scripsit, quatuor adhuc fratres sibi superesse ad obeundam mortem haud absimilem eadem de causa paratissimos. Ex Hist. Casin. Cl. D. Erasmi Gattola tom. 1. par. 2. pag. 768.

Meminit etiam ejus, ingenti cum honore Casimirus Vincentius Chranovius Polonus in vita laudati Zacchariæ Petronii edita Neapoli an. 1678. cap. 1. pag. 3. quem Casimirum Nos etiam in Catal. Viror. Sanctit. Illustrium, ubi de Hieronymo pariter agimus pag. 10. lin. 21. allegamus.

Pag. eadem 212. lin. 30. In HIERONYMO MINIATI.

Descripsit etiam Romæ degens.

De eo in nostra Bibl. lit. A. pag. 201. & seqq.

Portianam conjurationem, ut constat ex Epistola Hieronymi Alliotti ad eundem Hieronymum Miniati datâ an. 1472. die 7. Decemb. Quæ autem fuerit illa *Portiana Conjuratio,* adhibito non solum pro mea virili parte studio, sed consultis etiam eruditissimis Viris, inter quos Ludovico Antonio Muratorio, inveniri, ac sciri nullatenus adhuc potuit; neque dixerit quis pro *Portianâ*, legi debuere *Pazzianam,* ex eo quod circa ea tempora, aliquot nobiles Florentinis, quorum præcipui erant Pazzii Mediceorum æmuli, contra eosdem conjuratione initâ in ipsâ Metropolitanâ Ecclesiâ, atque inter ipsa Missarum solemnia Julianum Mediceum natu minorem interemerunt, Laurentium vero ejus seniorem fratrem in gutture vulnerarunt, nam hoc facinus contigit an. 1478. 25. April. Miniatus autem Portianam conjurationem descripsit an. 1472. sex nimirum saltem ante Pazzianam conspirationem annis, quod fieri, si de hac sermo illic esset, nonnisi per prophetiam potuisset.

S. Reparatę seu S. Mariæ de Flore.

Pag. 121. lin. 23. In HIERONYMO RUSCELLI.

Cum Abbas esset Casinensis Cęnobii scripsit.

6 *Ephemerides rerum omnium, ac Litium*, quę in dies notatu dignæ accidebant, sane admodum utiles, tum ad posterorum eruditionem, tum ad mores, & consuetudines retinendas, tum denique ad jura, & prærogativas sartas tectas servandas; extant hucusque in Tabulario Casin. incipiunt ab an. 1590. usque ad 1595., quo regimen illud dimisit, earum initium est „ essendosi fin „ dal principio della Riforma della Congregazione nostra Casinense, ed an- „ che avanti in qualche particolar Monasterio, introdotto un Libro nominato

di

H

„ di *Ricordi &c.* dove sommariamente si raccolgono le cose notabili, massime
„ intorno alla cura del temporale, cavandosene da questi lume, ed utile di mol-
„ ta importanza, come si è discorso, dove si sono introdotti, e riformati detti
„ libri, e trovandosi in questo Sagro Monasterio con molta diligenza incami-
„ nati diversi ordini di scritture, e meglio da posteri riordinate, non solo ser-
„ vono giornalmente all' occasioni, ma sono splendore di questo Sagro luogo,
„ servendosene molti popoli a terminare le loro liti, e pertinenze &c.

Pag. eadem 222. lin. 26. In eodem HIERONYMO BUSCELLI.

Notandum est, octona illa carmina [quæ Itali *stanze* vocat] *de Nativitate Domini*, non esse fętum Hieronymi Ruscelli, ut in veteri Indice librorum Bibliothecæ S. Georgii M. Venet. per errorem dicitur, sed esse genuinam lucubrationem Jo. Evangelistæ Mormilii, de quo secunda parte Bibliothecę pag. *36*. qui carmina illa eidem Hieronymo Ruscelli dicavit. At scriptor Indicis dedicantem cum eo, cui dedicatio facta est, perperam confudit. De Hieronymo Ruscelli novissime Mich. Ang. Belf. in Lyc. Aug. pag. 121.

Pag. 223. lin. 16. In HIERONYMO SYLVA.

Hunc Hieronymum Sylvam probabilius existimo eum esse, qui Patriam habuit Castrum Goffredi in ditione Mantuana, quique Monasticam Professionem emisit in Monasterio S. Benedicti Padolyronensis an. 1534. die 12. Julii, fuitque Abbas S. Salvatoris Papiæ an. 1581. cum istum præter temporis rationem magis congruentem, tum sibi, tum lucubrationi suæ, tum denique ei, cui illam nuncupavit, aliqua etiam bonarum literarum congnitione imbutum fuisse, aliunde quoque constet, quod de primo hactenus minimè patet.

Castel Giuffre.

Pag. 225. lin. 39. n. 2. In HILARIONE GORBETTA.

Ubi dicit 2. *Oratio in Telismanum*. Adde.

In dissertationibus Cl. Augustini Calmet Monachi Lotharingi Gallicè ab eo Authore editis, & in Latinum Idioma à Dominico Mansio egregiè conversis, demumque in Italicum sermonem translatis à Lamberto Cajetano Pomsampieri, utroque Lucensi, & Lucę impressis an. 1729. apud Sebast. Dominicum Cappuri in 4. tom. 1. dissert. 18. pag. 222. lin. 9. & seqq. dicitur, *Talismanum* esse magicam figuram, qualis erat illa, quæ Canis ęrei formâ apud Beelsephonem in confinio Egypti, & Maris Rubri, à Grotio ex Rabbinis asseritur, vel potius fingitur, aut somniatur extitisse, veluti Idolum, cui limitis illius custodia credita erat, qui Canis æreus latrando Israelitarum fugam Ægyptiis prodidit. At vero Turcæ Telismanos vocant suos Sacerdotes. Lucas Wading. Annal. Min. ad an. 1342. n. 10. sed apud Græcos Telismani, seu Stichii sunt Characteres Magici; Claudius Salmasius in Kerkoetium variis in locis; Gaffarellus, de *Curiositatibus inauditis*, & alii, ut *Du Cange* in Glossar. & quidem Salmasius de Telismanis ita loquitur, *de Annis Climactericis* pag. 579. „ Numquam fiebant hæc Telesmata sine alicujus statuæ erectione, aut imaginis „ sculpturâ, quæ ad Horoscopum signi, & planetæ Epemuasin sive ingressum „ in aliquod signum, constitui solebat ab horum Telesmaton artificibus, aut „ sculpi: Scorpius formabatur, vel sculpebatur contra morsus scorpii horo- „ scopandi scorpii signo. Aliæ imagines, vel hominum, vel bestiarum effin- „ gebantur cum aliquo habitu, vel figura, vel consecratione ad pericula va- „ ria, aut casus, insultus hostium, aut incursus bestiarum, aut alios casus de- „ pellendos, quæ omnia, ut dixi, Telesmata, & Stichiomata dicebantur.

Nam per id temporis magica ars in Egypto valde dominabatur Janne, & Mambre Magorum Pharaonis tūc Principibus. Exodi 7.12. & postea sæculo XV. Era Christiana cujusmodi superstitio Talismanorū scilicet, plurimum revixerat. Neque enim ex Corbettæ libro dignosci potest an in personā aliquam, an verò in rem ipsam magicā, orationem illā scripserit.

Pag. 227. lin. 48. In HILARIONE GENUENSI.

H

Cl. Scipio Maffei Veronen. in lib. cui titulum fecit, *Traduttori Italiani*, Ven. 1720. in 8. apud Coletum pag. 33. Hilarionem Genuensem interpretem asserit *Tractatus S. Augustini de S. Virginitate*, & pag. 38. *Tractatus S. Basilii de Virginitate*, & denique pag. 47. *sermonis* cujusdam, *S. Ephrem Siri*, quos omnes impressos dicit Brixiæ an. 1566. Justus Fontanini, in lib. della *Eloquenza Italiana* Class. XIV. §. 3. affert verum, ac integrum titulum Operum Hilarionis Genuen. è Græco in Italicum sermonem translatorum, scilicet *Della perfetta Verginità*, de SS. Basilio, ed' Agostino, con una breve disputa della Castità, è un succinto discorso in lode della medesima di S. Efrem, è alcuni spiritualissimi esercizii di S. Gertrude Vergine tradotti da Ilarione Genovese. In Brescia presso i Marchetti an. 1566. in 8. Quamvis autem hunc Hilarionem Monachum Casinensem fuisse neuter eorum exprimat, fuisse tamen, & quidem eum ipsum, de quo Nos in Bibliotheca, & nominis, & Patriæ, temporis quoque, ac loci impressionis ratio, omnino convincunt.

Ibidem In eodem HILARIONE.

In lib. MS. *Orationum* in Conc. Trid. habitarum a Stephano Cataneo Abbate S. Mariæ Gratiarum, Cæsenæ in Monast. S. Mariæ de Monte asservato pag. 135. dicitur, demandatam fuisse Hilarioni Genuensi, unâ cum eodem Stephano Cataneo, a PP. nostris in Dieta anni 1557. congregatis, censuram in Opera D. Maximi a Florentia, *Novum* nempe *testamentum* e Græco in Latinum Sermonem ab eo translatum, Typisque inconsultis nostris superioribus traditum, sicut etiam *Catenam auream*, quam in Epistolas D. Pauli confecerat, qui Hilarion ibidem egregiè commendatur, ejusque Epistola eandem censuram continens, RR. PP. D. Isidoro à Placentia, & D. Andreæ ab Asula Abbati S. Benedicti scripta, quibus eandem censuram examinandam iidem Patres commiserant, optimæ notæ esse cognoscitur.

De eo in 2. part. Bib. pag. 107.

Pag. 228. lin. 28. In HILARIO BONONIA.

Verba quibus eum laudat Angelus Maria Arcioni in libello *de SS. Parmensium Translatione* an. 1661. pag. 32. hæc sunt: „ Et in un' altro Anniversario celebratosi il mercordi per gli Benefattori, predicò il P. Abbate D. Hilario di „ Milano pel desiderio, che mostrò di sentirlo questa Città, restando impres„ sa in questi Letterati la memoria del valore di questo Padre fattosi qui cono„ scere nelle replicate prove di due Quadragesimali, e d' un' Avvento.

Parma.

Pag. 229. lin. 20. Adde.

HIPPOLYTUS BALLARINI Novariæ honestâ familia prodiit, fuitque primum Monachus Congr. nostræ Casinensis, sed postea adulta jam ætate ad Camaldulensem Congreg. transivit Venetiis in Monasterio S. Michaelis de Muriano an. 1533. sed quo nomine anteà vocaretur, quove in Cœnobio nostris adscriptus fuerit, adhuc me latet; nam cum ex una ad aliam Congreg. fit transitus, etiam nomina aliquando mutari consueverunt. In veteri quidem Regesto, apud me Monachorum nostrorum, reperiuntur plures Monachi nostri Patriâ Novarienses, sed quisnam fuerit, qui postea D. Hippolytus Camaldulen., divinare non possum, Quod verò Casinensis Monachus extiterit, liquidò constat ex Codice MS., qui Ravennæ asservatur in Monasterio Classensi Monachorum Camaldulensium, in quo Abbates ejusdem Cœnobii recensentur, ibidemque hæc notatio, Casinensis scilicet Hippolyti Monachatus, scribitur an. 1556. quo ille Classensis Abbas creatus fuit, teste Cl. ac doctiss. Abb. Petro Canneto immortalis memoriæ, in Epist. ad Rmum Abbatem Camal-

maldulen. D. Jo: Benedictum Taſſis data an. 1694. 25. Januarii. Camaldulenſium igitur Hippolytus inſertus albo, adeò laudabiliter ſe geſſit, ut brevi admodum giganteis veluti greſſibus ad primarias Ordinis ſui dignitates pervenerit; nam an. 1538. anno ſcilicet à Profeſſione V. Viſitator [quo munere an. etiam 1549. functus eſt] ac deinde plurium Monaſteriorum Abbas, S. Michaelis ſcilicet de Muriano bis, S. Mariæ Carcerum in agro Patavino, Cęnobii quoque Claſſenſis, demumque totius Congreg. Generalis Præſes electus fuit an. 1557. qua in dignitate an. ſequenti 1558. die 27. Septem. migravit ad plures Venetiis in pręlaudato S. Michaelis Cęnobio. Scripſit Hippolytus librum hujuſce tituli -

1 *Tractatus de diligendis inimicis*, piis hominibus ſummè utilis. Impreſſus quidem fuit liber in 4. ſed annus, locuſque impreſſionis, & nomen Impreſſoris deſiderantur, quamvis ex nuncupatoria Epiſt. Jo. Baptiſtæ Patavino Camaldulenſium Moderatori, data ex Cęnobio S. Michaelis de Muriano Kal. Jan. an. à Chriſto nato 1546. annus etiam, quo opus publicam lucem aſpexit, conſtare poſſit. Hic liber è Latino in Italicum Idioma tranſlatus fuit cum hac inſcriptione -- *Trattato d' amare i Nemici* del R. P. D. Hippolito da Novara Mon. Camald. molto utile à tutti i fedeli, tradotto da Meſſer Franc. Monoſino da Prato Vecchio, in Venet. 1555. per Bartolomeo Imperatore in 8. Ita in Bibl. Cinelliana Plut. XI. pag. 66.

2 *Itinerarium mei D. Hippolyti de Novaria* Generalis Congregationis, & Ordinis Camaldulen. & S. Michaelis de Muriano, eorum, quæ pro tempore, ex officio præfato, acta, geſtaque fuerunt. Incipiens de anno 1557. Ita reperitur inter MSS. S. Matthiæ de Muriano ejuſdem Congregationis [quæ duo hęc conſpicua Monaſteria circa Murianum obtinet] eſtque pagg. 56. in 4.

De Hippolyto Ballarini præter Cinellum, & Cannettum in præcitata Epiſtola, agunt quoque Lazarus Aug. Cotta de Amęno *in Muſæo Novar.* Ventura Minardi Camald. in tractatu, *de Bagni di Caldiero nel Territorio Veroneſe* Veronæ 1594. apud Hieronymum Diſcipulum, in 8. pag. 52. à tergo, ubi eum ob virtutes, & probitatem, Principibus acceptiſſimum, cunctiſque cordatis viris gratiſſimum dicit. Denique Regeſta actorum Capitularium Congreg. Camald. Sign. L. I, quæ clarè erroris convincunt Thomam Mini Camald. in *Catal. SS. Beatorum*, aliorumque Illuſtrium Virorum ejuſdem Congreg. impreſſ. Florent. 1606. in 4. pag. 47. de tempore electionis ipſius Hippolyti in Generalem Moderatorem, illud an. 1554. aſſignantem, mortem verò 1556. ſicut etiam Auguſt. Fortunium in Hiſt. Camald. par. 1. lib. 3. Cap. 24. & 25. ubi in eundem errorem impingit.

Pag. 231. In HIPPOLYTO PUGNETTI.

Ubi dicit „ Elogia Virorum Illuſtrium litteris, & armis Auguſtæ Peruſię, remanſerunt ibidem apud Doctorem Petrum Paulum Chriſtiani: adde: At „ idem Doctor Chriſtianus hac de re à me requiſitus, reſpondit per Epiſt. datam Peruſiæ tertio Kalen. Julii an. 1731. pauca tantum aliquot Peruſinorum elogia à Pugnetto delineata potius, quam compoſita relicta ſibi fuiſſe, quorum nulla habita ratione, ipſe ex Cęſaris Alexii Manuſcriptis, aliiſque probatiſſimis tum Authoribus, tum documentis deſumptâ materiâ, omnium tam armis, quàm litteris Illuſtrium ad eam diem Peruſinorum ſuo Marte, ſuoque ſtylo Muſęum abſolutiſſimum, prò virili adornaſſe, nondum tamen typis conſignatum. At Pugnettus Epiſt. ad me data Farfâ 17. Kalen. Majas an.

H

an. 1734. pergit asserere, Elogia Illustrium Perusinorum à se rite, ac rectè composita fuisse, & elaborata, præsertim Defunctorum. Ego cum ea non viderim, nec quot, & qualia sint perpenderim, litem hanc dirimere haudquaquam possum, sed potius ipsis horum elogiorum scriptoribus, vel cuilibet alteri dirimendam relinquo.

Ibidem lin. 27. In Eodem.

Sed hæc Pugnetti Opuscula non omnia, multoque minus ea, quæ ad Italiæ Concilia, & Tridentinam Synodum pertinent, ad umbilicum perducta hactenus sunt, nec Colophon illis additus, sed multâ adhuc limâ, & secundis curis indigent, quas nescio, an Pugnettus deinceps sit illis amplius adhibiturus, nam nuper in Sublacensem specum una cum aliquot aliis Monachis, Nicolâi Mariæ Tedeschi Archiepiscopi Apamensis, & Congreg. Sacr. Rituum à Secretis operâ, & beneficentiâ, à SS. D. N. Clem. XII. approbatâ, & commendatâ, illuc congregatis, se se recepit, ut ibi regulari observantiæ, solitudini, abstinentiæ, orationi, chameuniis, sacrisque Christi fidelium confessionibus audiendis, strictiori deniquè pœnitentiæ totus incumberet. Quare D. O. M. exorabam, ut ejus, sociorumque inceptum opus tam egregium confirmare, augere, & ad perfectum culmen perducere, demumque perseverantiæ dono coronare dignaretur. Sed an. 1733. Pugnettus Sublaco quoque discessit, & ad Farfense Monasterium se contulit, non alia utique de causa, nisi ut in majori solitudine, Deo, sibique unice vacaret; Quamvis enim Sublacensis specus, ratione situs, locus sit ab hominum consortio remotissimus, undique tamen confluentium, devotionis, ac Sacramenti Pœnitentiæ percipiendi gratiâ fidelium turmis, frequentissimus in dies redditur, ex quo nimirum Clem. XI. P. M. concessione [Caroli Barberini Card. opera] Monachi quatuor Pęnitentiarii, ejusdem ac almę Lauretanę Domus, aliarumque Basilicarum authoritatis, quotidie quidem, sed pro singulis semel in anno, ibidem constituti sunt. Sperabam igitur, fore ut Farfæ ultimam, otio illo i i beato, suis opusculis Pugnettus manum imponeret, sed hac spe me decidere coegit ipse Pugnettus, qui alia Epist. ad me scripta 8. Maii 1734. asserit, multa se ex suis operibus non ita pridem aliis donasse, multa dissipasse, multa deniquè huc, illucque dispersisse, consilio mihi quidem minimè probato, utpote intempestivo: sed cum Farfæ Pugnettus ob aeris gravitatem in adversam valitudinem incidisset, ejusdem reparandæ causa iterum Sublacum rediit.

De eo in Bibl. par. 2. pag. 115 & in Catal. Episcopor. pag. 42.

Pag. 232. lin. 44. In HONORATO FASCITELLO.

Ejus Carmina leguntur in *deliciis Poetarum Italorum* collectis à Ranutio Ghero, & editis Francofurti an. 1608. in 16. par. 1. pag. 952. & novissimè inter Carmina aliquot Illustrium Italorum, Patavii apud Josephum Cominum an. 1719. in 4. Opera Viri Cl. Jo. Antonii Vulpii, qui in Epist. ad Lectorem, eadem Fascitelli carmina, utpote *Catulli elegantiis affluentia* commendat; & in fronte eorundem *elegantissima* ea nuncupat. Affert deinde plures alios Authores eum laudantes, nempe Doctiss. Petrum Victorium Epist. l. 2. Epist. ad ipsum Fascitellum, ubi inter cętera „ Te semper amavi, & propter admi-„ rabiles virtutes merito suspexi &c. „ Marium Conradum lib. 13. *de lingua Latina*, ubi inter celeberrimos Latinæ linguæ superioris ætatis Professores, Pontanum scilicet, Castilionem, Varchium, Jo: Baptistam Arcuccium, Cottam, Navagerium, Fracastorium, Amalthæum, Marullum, Gambaram, etiam Fascitellum enumerat, quorum tamen scriptis non minus quam

Vir-

H

Virgilii, Horatii, aliorumque Veterum, posteritatem adjuvandam asserit. Ferdinandum Ughell. in Ital. Sac. quem Nos etiam in Catalogo Episcoporum pag. 21. ubi de eodem Fascitello, allegamus.

Scipio Ammiratus in Dialogo *il Rota, overo dell' Imprese*, excuso Florentiæ in 4. an. 1598. apud Phil. Juntam 4. pag. 47. prope finem narrat, Fascitellum multa dixisse de antiqua Inscriptione in quodam viridario existente. Sed inter omnia Fascitelli carmina lepidissimum videtur Endecassyllabum ad Paulum Jovium, de reditu suo Romam. Lege.

Jovi, quem potè nil novi latere
Rescisti ne hodie tuum sodalem
Qui te plus reliquis tulitque, fertque
Et semper feret in suis ocellis
A' duro tibi Samnio rediisse?
Neges ò utinam, senex beate
Sic sit, ipse ego, nuntiusque primus
Bisque hoc nomine carus esse possim.
Sed seu sic habeat, quod ipse malim,
Se res, sive aliter, tuus sodalis
A duro tibi Samnio reversus
Te solvere jubet, manusque pronus
Absenti, ut licet, osculatur ambas.
Hoc primùm, a regione tum remotâ
Vectos caseolos dat, atque pernas,
Addit præterea Lepusculosque
Duos, quos ab Anagniæ ruinis
Venator tibi tradidit ferendos
Tu ne despice qualecumque munus
Paulo post aderit sodalis ipse
Cum rerum tibi sacculo novarum
Canet versiculos suos jocosos
Tu gravem tuam Historiam repones.

Pag. 232. lin. 44. In HONORATO MEDICEO.

Corrigendus est annus Professionis Monasticæ, quam emisit an. 1572. non autem 1574. ut ibi per Typographi errorem dicitur; nec verum est, Honoratum prosequutum fuisse Annales Casinenses à Placido Romano inchoatos, ut mihi antea relatum fuerat, nam, ut nuper à Cl. Abbate Erasmo Gattola didici, Epist. ad me data Casino 13. Kal. Aug. 1733. [quod etiam repetit in *Accession. Hist. suæ Casin.* pag. 942.] Placidus Petruccius Annalium suorum tomum primum ab erectione Casinen. Cęnobii incæpit, usque ad an. 1138. ubi olim Petrus Diaconus desierat; secundum verò ab eodem ann. 1138. usque ad 1580. At Honoratus Annales suos ab ann. 484. exorditur, perducitque usque ad an. 1610. in 3. partes distributos. Quæ omnia nemo ipso Erasmo Casinen. Tabularii monumentorum omnium callentissimo, certius scire umquam potuit.

Pag. 234. lin. 46. In HONORIO ANSALONE.

In Regesto Professorum S. Martini de Scalis extra Panormum cujus exemplar nuper ad me transmissum fuit, notatur ejus Monastica Professio an. 1579. die 29. Nov. ex quo tempus ejus Professionis in Bibliotheca adscriptum ann. 1532. die 8. Dec. corrigendum est, sicut etiam annus 1570. quo ab Arnoldo Wione Honorius floruisse dicitur, & verius existimandum cum Mongitore, eum claruisse an. 1590. nam Vitus de Amico in Suplem. Sic. Sac. notit. 1. S. Martini pag. VI. num. XV. idem efferit, floruisse nempe circa an. 1590.

Pag. eadem 134. lin. 49. & pag. 235. lin. 6. In HONORIO JORLANDA.

Idem Vitus ibidem num. IV. ejus Tractatum *de Duabus Mariis*, varia eruditione dicit refertum.

Pag. 235. lin. 47. In HONORIO THOTO.

Ubi dicit *Repertorium Archivi S. Angeli de Cajeta ab Honorio concinnatum exscri-*

sum, sed absque loci, & Impressoris nomine; denique Elegia 28. versuum sic inscripta.

3. *Posteritati incitamentum*, Imagini Thomæ Mauroceni Turcarum terroris affigendum monumentum &c.

G

PAg. 178. lin. 37. In GABRIELE CASTAGNONO.

Ejus extant in Bibliotheca S. Georgii M. Venetiarum.

Prò SS. D. N. Innocentii Papæ X. stemmate, Augurale Elogium. Neapoli apud Jacobum Gaffatum 1644. in fol. item.

Conciones duæ Panegiricæ, quarum prima in honorem S. Januarii habita fuit in Ecclesia Archiepiscopali Neapolis in festo ejusdem S. Tutelaris; Secunda de laudibus S. Sosii Episc. Misenatis, & M. impressæ in 4. Neapoli apud eundem an. 1645. Josepho Lomellino D. Severini Abbati dicatæ die 10. Oct. anni ejusdem 1645.

Invenitur ejus Elogium cum reliquis Monachorum Casinensium à Cornelio Ceraso conscriptis, & in Tabulario Casinensi asservatis.

Pag. 184. lin. 4. In GREGORIO CORTESIO.

Ejus liber *de Adventu S. Petri Romam* extat etiam MS. in Bibliotheca Vaticana sign: Cod: 355. 4.

Pag. 187. lin. 34. In GREGORIO DUCO.

Ejus *Scaccheida* impressa iterum fuit pariter Vicentiæ in 4. anno 1607., in quo opere plano, ac simplici stylo describuntur Maurorum, ac Scitharum bella, & Amazonum res gestæ. Ipsius etiam labor est.

Raccolta di lagrime di Poeti diversi per la morte di Eleonora d'Este, impressa ibidem, sed nomen Impressoris, & locus impressionis desiderantur.

Pag. 289. lin. 14. Adde.

GREGORIUS NAVA natione Siculus Syracusis ortum habuit an. 1682. die 23. Julii, Genitoribus origine Illustribus Nicolao Nava, ex Dynastis Bonæfidei, & Angelá Bonanná Principis Linguæ-Grossæ filiâ. Anno 1697. Sæculo nuncium remisit, & in Cœnobio S. Nicolai de Arenis Urbis Catanen: Monasticam vitam profiteri voluit, unde post datam Philosophiæ operam, Romam mittitur, ut in nostro D. Anselmi Collegio Sacrâ Theologiâ, ac Jure Pontificio imbueretur; quod cum feliciter ei cessisset, è re nostra esse visum est, illi, quæ adeo egregie didicerat, alios docendi onus imponere. Pertulit id novennio Catanæ in suo professionis Cœnobio, ex quo cum ejus doctrinæ fama longius manasset, Sanctiss. Inquisitionis Consultor, & Censor, & Catanensis Diœcesis examinator Synodalis, ac Illustriss. Raymundi Rubi Episc. Catanensis Theologus electus fuit, quibus in honorum gradibus vixit usque ad annum 1731. qui die 4. Aprilis terminum vitę ei imposuit, cum in nostra Congregatione ab an: 1714. Decani munere decoratus fuisset. Edidit.

Theses Orbis Philologici ad mentem D. Anselmi, sive, ex Philosophica Historia selectas Controversias ad illam spectantes. Messanæ Typis Victorini Maffei 1709. in 4. Manuscripta prælo parata.

2. *Responsa Canonico-Moralia*. 3. *De Bulla Cruciatæ*. 4. *De Oratoriis privatis*.

Ita prorsus aliis tantum verbis Cl. Antoninus Mongitore in adjunctis ad suam Bi-

G

Bibliothecam Siculam propediem edendis, ex quibus, quæ ad Casinenses Monachos Regni Siciliæ pertinent decerpta, mihi perhumaniter communicavit per Epistolam an. 1733. die 18. Novemb. & Vitus de Amico in suplem. Sic. Sac. Catanæ 1733. Notit. 4. pag. 56. num. XII.

Pag. eadem 189. lin. 37. Adde.

GREGORIUS PATERNO', ex nobilissima Progenie Catanæ ortus an. 1590. Octavio Paternò, & Livia Cultelli Parentibus, in seculo Gualterius dictus Prior Cęnobii S. Nicolai de Arenis, ac morum comitate, & scientia commendatus, scripsit.

Super Cantica Canticorum, in quo de Ecclesiæ militantis, ac triumphantis honoribus differit. Opus verè pium, quod Lectoris studium incendit, ac pietatum fovet, proditque Authoris virtutem; obiit Gregorius 1644.

Tota hæc narratio est D. Viti de Amico Monachi Catanensis, & Prioris in Supplem. Sic. Sacr. Rocci Pyrrhi iterum editæ an. 1733. tom. 2. pagg. 1183. in Notitia S. Nicolai de Arenis, cumque in ea Vitus annum obitus Gregorii Sęculo XVII. assignet, extra omne dubium est, Gregorium Paternò Congreg. nostræ Monachum fuisse, quamvis id Vitus clarè non exprimat, Professionis ejus Monasticæ annum, diemque saltem indicando, sicut etiam, an ejus opus impressum, & quo loco, & anno fuerit, an verò MS., & ubi reperiatur.

Pag. 190. lin. pen. & seq. In GREGORIO SAYRO.

Haud verum est, Sayrum, Congregationis Benedictinæ Anglicanæ primò alumnum fuisse, ac inter præcipuos ejusdem Congreg. Sodales numeratum, deinde nostris adscriptum, nam cum adhuc Sæcularis homo esset, Casinum veniens, ibidem post Tyrocinii annum Monasticam Pro essionem emisit an. 1589. die 28. Oct. ut ex Chartulà ejus Professionis propria ipsius manu exaratâ, & in Casin. Tabulario etiam num custodita, teste Cl. Abbate D. Erasmo Gattola ejusdem Archivi Præfecto, liquido apparet, quod idem Gattola fusè repetit in *Accessionibus Hist.* suę Casin. impress. Ven. 1734. pag. 944. itemque ex ejusdem Sayri Epistola nuncupatoria ad Clem. VIII. Operi suo, *de Sacramentis in Genere* præfixâ, in qua inter cetera hæc „ ac tandem aliquando divina favente gratia, volente, ac vocante Deo, D. Benedicti Ordinem, licet ubique sanctissimum, ob regularem tamen Casin. Cong. & pręsertim sacri illius Casin. Cęnobii observantiam, toto Orbe celeberrimum ingressus fuerim, omnem operam &c. Denique inde quoque patet, quod Anglicana Congregatio per ea tempora, unico tantum Monacho, eoque decrepito sene constabat, à quo facultate sibi tributa, Thomas Præstonus Anglus Casinensis Cœnobii Monachus Anglicanam Congreg. instauravit, Monastico habitu pluribus Anglis Juvenibus indutis. Is autem Thomas Casini Monachus effectus est an. 1591. biennio scilicet postquàm Sayrus ibidem nostris sociatus fuerat. Ea autem Anglicanæ Congr. instauratio non ante Sæculum XVII. evenit.

De eo 2. par. Bibl. pag. 200. lin. 13. & in Catal. Reform. & Vir. Sanct. Illustrium.

Pag. 191. lin. 8. In eodem SAYRO.

Provecta jam ætate Sayrum obiisse, non autem an. ætatis suæ 32. nondum expleto, ut ibi dicitur, constat ex Epist. nuncupatoriâ præfixâ *Clavi Regiæ* ejusdem Sayri impress. Ven. an. 1607. apud Baret. Baret. fol. pagg. 1128. iterumque ibidem per eundem an. 1615. & à D. Mauro Monacho Anglo Cardinali Mont-Alto dicatæ, ubi §. 3. sic Maurus loquitur „ Pater quidem „ ipse (Sayrus) priusquam finem dedit, finem accepit, & jam plenus fide, ple-

Editioni hujusce operis.

G ,, plenus operum, dierum plenus, ut manipulus Tritici in tempore collectus ,, in abundantia sepulchrum ingreditur, &c.

At ego Bononiæ in S. Proculo supra januam Aulæ Rmi Abbatis sub Imagine ejusdem Sayri sæpius sic legi: *Obiit ætatis suæ anno XXXII.* Quamobrem hoc dicendum superest, vel ibi Scriptorem per inscitiam, aut incuriam errasse, vel temporis diuturnitate deletam aliquam numeralem literam, quæ præposita præfato numero sic -- LXXXXII. vel sic melius LXXXII. Sayri ætatem 82. annorum esprimere debuisset, si plenus dierum è vivis excessit. Quo magis mirandum est à nemine hactenus ex tot doctissimis viris, vel Bononiæ commorantibus, vel illàc transeuntibus, & liberalis curiositatis gratia Urbis Cenobia, sicut alia publica loca (ut fieri solet) invisentibus, errorem illum (si error est), fuisse deprehensum, & ut corrigeretur admonitum: ò utinam scire possemus quò verè ætatis suæ anno Sayrus vitam expleverit! sed mihi modo datum non est, hanc adire Corinthum.

Interim per Amicum Antiquitatis peritum memoratam inscriptionem in prefato S. Proculi loco existentem denuo lustrandam curavi, ut constaret, an ita ut retuli se haberet, vel ego, qui non semel eam ibidem aspexi, hallucinatus semper fuerim. At ille integram, totidemque verbis ac litteris exscriptam mihi transmisit die 19. Septem. 1733. nempe -- D. Gregorius Sayrus Anglus Mon. Casin. omni prorsus disciplinarum genere eruditus, ut ejus scripta indicant, flor. An. M. D. CII. obiit ætatis suæ an. XXXII.

Præterea cum Sayrus an. 1589. die 28. Octob. professus sit, & an. 1602. objerit inter nostros annis dumtaxat 13. versatus est, quo adeò brevi tempore si omnia sua Opera moralia concinnavit, æquè mirum fuerit, quam si tantum ad an. 32. vitam produxisset, vel si adhuc in seculo degens eadem Opera moralia, aut eorum partem [res omnino inusitata] elucubrasset. Rursus si plenus dierum diem suum obiit, & inter nos 13. solum annos moratus est, senem admodum eum Congregat. nostram ingressum fuisse dicendum erit. Præssiori igitur trutina adhuc opus hic est.

Ceterum Baretius præter eam Clavis Regiæ editionem à se celebratam prefato anno 1607., & aliam an. 1615. tertiam quoque adornavit an. 1618. pariter in fol. Cardinali Scipioni Burghesio dicatam, cui novas, utilesque additiones apposuit R. D. Franciscus Baretius laudati Baretii filius, quæ fuit quinta hujus operis editio eodem Baretio teste, præter aliam Col. Agrip. 1608.

Pag. eadem 191. lin. 29. in eodem SAYRO.

Ejus Clavis Regia impressa primum fuit Venetiis an. 1604. Authore Georgio Draudio in Bibliotheca Classica.

Pag. 192. lin. 14. In eodem SAYRO.

Ejus Meditatio in Psalmum *Miserere*, & in *Pater noster* nuperrime fuit typis tradita Venetiis an. 1733. apud Sebastianum Coleti Operâ Cl.D. Erasmi Gattola, in sua Historia Monasterii Casinen. tom. 1. Par. 2. pag. 763. & sequen.

H

PAg. 201. lin. 5. Adde:

HERCULEM TAMBUSIUM Monachum Ferrariensem, & postea Episcopum Ravellanum, in Catalogo Episcoporum recensuimus, sed in Bi-

Bibliotheca inter Scriptores minime enumeravimus, quia nimirum aliquid eum elucubrasse tunc nobis notum non erat; At cum nuper ex Antonio Libanorio *in Ferraria Aurea* part. 1. pag. 85. impressa Italicè Ferrar. an. 1669. apud Marestos, didicerimus, eum scripsisse Opera pulcherrima.

H

De Ecclesiasticis Ritibus - De Vita Spirituali; & de Græco transtulisse quasdam - *Præclaras lucubrationes Veterum Authorum* [quorum tamen nomen non exprimit] omnia quidem publicâ luce dignissima, ipse quoque Casinensium Scriptorum albo omni jure adscribendus est.

Ceterum Libanorius in ejus laudes effusus, primo illius stirpem satis honestam, virorumque illustrium fęcundam parentem, dicit, deinde Ingenii felicitatem in addiscendis humanioribus litteris, linguâ presertim Gręcâ, qua veluti maternâ utebatur, celebrat; Monachum verò scientiâ, ac optimis moribus conspicuum, præcipua Congregationis munera, atque Generalis Procuratoris in Romanâ Curia officium obtinuisse narrat; & ob eruditionem à Julio III. cui erat in paucis charus, Episcopum renunciatum an. 1555. die 18. Sept. tum pręclaris vitæ exemplis, ac sanctis moribus; tum Pastorali vigilantiâ, ac solicitudine, plurimum credito sibi Populo profuisse. Reversum in Patriam Principum Estensium varia negotia procurasse, à quibus honores, & privilegia pro sua familia consequutum; & an. 1563. die 23. Martii petentibus Monachis nostris eorum perpulchrum, ac magnificum templum D. P. Benedicto sacrum solemniter dedicasse, quod recens una cum amplissimo, regioque Monasterio ædificaverant. Denique an. 1570. mortales exuvias in eadem Patria deposuisse, atque in Ecclesia S. Francisci sepultum, ex Guarino lin. 2. pag. 54. Ughello Ital. tom. 1. pag. 104. post an. millesimum, quibus addendus Placidus Romanus in supplem. ad Petrum Diaconum *de Vir. Illustribus Casin.* sed animadvertendum est, tam Ughellum, quam Libanorium aliosque perperam dicere, Herculem creatum Episc. à Julio III. an. 1555. die 18. Septem. nam Julius III. die 23. Martii anni predicti 1555. mortem obiit, ut clarissimè Alphonsus Ciacc. in Julio III. Card. Pallav. in Hist. Conc. Trid. pag. 416. edit. Roman. 1664. lib. 13. quare etiam in nostra Biblioth. hęc Epocha emendanda est.

Cum nempe, ex Pemposiano antiquissimo Cęnobio justà Mare Adriaticum in convallibus Comaclensibus ob aeris intemperiem in Urbem Ferrariam se recipere coacti sunt.

Pag. 208. lin. 22. In HIERONYMO BENDANDO.

Juvenis, & adhuc in sęculo degens Valerianum Ravennatem Virum magna virtute, ac selecta eruditione pollentem, ut ejus Opera impressa indicant, Rhetoricæ Artis Præceptorem habuit, in cujus postea obitu Hieronymus pulcherrimum Epitaphium concinnavit, quod lapidi insculptum Valeriani tumulum contegit, illudque affert etiam Hieronymus Fabri *Sac. mem. Raven.* part. 1. pag. 117. At Bendandus postmodum in celebri S. Vitalis Cęnobio Monachus effectus est an. 1626. die 10. mensis &c.: *Ejus Panegyris in laudem Venetæ Reip.* impressa fuit Bononiæ apud Hæredes Benaccii 1644. Author libri, *Glorie degl' Incogniti*, duodecim alias *Declamationes* impressas Bendando attribuit, diversas quidem illas à declamationibus in *Conviva Platonico* enunciatis - In ejus laudem Odem scripsit Franciscus Lolli Ravennas quæ legitur inter *Lyrica ejusdem Premata* impressa Venetiis an. 1660. apud Milochium in 12. pag. 100. cui operi nomen imposuit *Pallade lagrimante*; incipit - *Quel dì, che avara puote &c.* In Ephem. Liter. Italiæ tom. 4. pag. 456. vocatur Bendandus; *Vir ætatis suæ, suæque Religionis doctissimus*; Jo: Cinellus, qui citatur de eo agens, in Bibl. vol. Plut. 6. pag. 65. agit etiam

de

H de eo Plut. XVII. pag. 49. Seraphinus quoque Pasolinus, qui eum laudat in Lustr. Raven. Part. 6. lib. 15. pag. 45. celebrat pariter illum in Vir. Ill. Rav. l. 3. c. 1. pag. 48.

Pag. 212. lin. 18. Adde.

De eo in Catal. Vir. Sanctitate Illustrium.

HIERONYMUS PETRONIUS, Frater Germanus magni Servi Dei Zachariæ Petronii, Fractis, quod est Campaniæ Oppidum Cajet. Diœcesis, nobili Familia prodiit, & in Casinensi Asceterio Monasticis votis se Deo dicavit an. 1591. die 25. Martii, fuitque vir non minus insigni probitate, quam doctrina conspicuus. Vicarii Generalis Diœcesis Casin. plures annos magnæ integritatis laude munus exercuit; creatus postea Prior, ac deinde Abbas titularis, fidelissimè, exemplo fratris, ad obitum usque Deo adhæsit, qui ei feliciter contigit an. 1636. scripsit.

Vitam alterius Fratris sui Marci Antonii Petronii Presbyteri sęcularis in odium Ecclesiasticæ Immunitatis, & obedientiæ Episc. suo debitę à nefariis quibusdam instar S. Thomæ Cantuarien. occisi, Martyris propterea titulo digni, quę vita asservatur in Tabulario Casin. Hieronymus autem non solum invictâ fortitudine parentationi hujus fratris sui adfuit, sed Cajetano etiam Episc. scripsit, quatuor adhuc fratres sibi superesse ad obeundam mortem haud absimilem eadem de causa paratissimos. Ex Hist. Casin. Cl. D. Erasmi Gattola tom. 1. par. 2. pag. 768.

Meminit etiam ejus, ingenti cum honore Casimirus Vincentius Chranovius Polonus in vita laudati Zacchariæ Petronii edita Neapoli an. 1678. cap. 1. pag. 3. quem Casimirum Nos etiam in Catal. Viror. Sanctit. Illustrium, ubi de Hieronymo pariter agimus pag. 10. lin. 21. allegamus.

Pag. eadem 212. lin. 30. In HIERONYMO MINIATI.

Descripsit etiam Romæ degens.

De eo in nostra Bibl. lit. A. pag. 201. & seqq.

Portianam conjurationem, ut constat ex Epistola Hieronymi Alliotti ad eundem Hieronymum Miniati datâ an. 1472. die 7. Decemb. Quæ autem fuerit illa *Portiana Conjuratio*, adhibito non solum pro mea virili parte studio, sed consultis etiam eruditissimis Viris, inter quos Ludovico Antonio Muratorio, inveniri, ac sciri nullatenus adhuc potuit; neque dixerit quis pro *Portianâ*, legi debuere *Pazzianam*, ex eo quod circa ea tempora, aliquot nobiles Florentinis, quorum præcipui erant Pazzii Mediceorum æmuli, contra eosdem conjuratione initâ in ipsâ Metropolitanâ Ecclesiâ, atque inter ipsa Missarum solemnia Julianum Mediceum natu minorem interemerunt, Laurentium vero ejus seniorem fratrem in gutture vulnerarunt, nam hoc facinus contigit an. 1478. 25. April. Miniatus autem Portianam conjurationem descripsit an. 1472. sex nimirum saltem ante Pazzianam conspirationem annis, quod fieri, si de hac sermo illic esset, nonnisi per prophetiam potuisset.

S. Reparatę, seu S. Mariæ de Flore.

Pag. 121. lin. 23. In HIERONYMO RUSCELLI.

Cum Abbas esset Casinensis Cęnobii scripsit.

6 *Ephemerides rerum omnium, ac Litium*, quę in dies notatu dignæ accidebant, sane admodum utiles, tum ad posterorum eruditionem, tum ad mores, & consuetudines retinendas, tum denique ad jura, & prærogativas sartas tectas servandas; extant hucusque in Tabulario Casin. incipiunt ab an. 1590. usque ad 1595., quo regimen illud dimisit, earum initium est „ essendosi fin
„ dal principio della Riforma della Congregazione nostra Casinense, ed an-
„ che avanti in qualche particolar Monasterio, introdotto un Libro nominato
di

H

„ di *Ricordi &c.* dove sommariamente si raccolgono le cose notabili, massime
„ intorno alla cura del temporale, cavandosene da questi lume, ed utile di mol-
„ ta importanza, come si è discorso, dove si sono introdotti, e riformati detti
„ libri, e trovandosi in questo Sagro Monasterio con molta diligenza incami-
„ nati diversi ordini di scritture, e meglio da posteri riordinate, non solo ser-
„ vono giornalmente all' occasioni, ma sono splendore di questo Sagro luogo,
„ servendosene molti popoli a terminare le loro liti, e pertinenze &c.

Pag. eadem 222. lin. 26. In eodem HIERONYMO BUSCELLI.

Notandum est, octona illa carmina [quæ Itali *stanze* vocat] *de Nativitate Domini*, non esse fętum Hieronymi Ruscelli, ut in veteri Indice librorum Bibliothecæ S. Georgii M. Venet. per errorem dicitur, sed esse genuinam lucubrationem Jo. Evangelistæ Mormilii, de quo secunda parte Bibliothecę pag. 36. qui carmina illa eidem Hieronymo Ruscelli dicavit. At scriptor Indicis dedicantem cum eo, cui dedicatio facta est, perperam confudit. De Hieronymo Ruscelli novissime Mich. Ang. Belf. in Lyc. Aug. pag. 121.

Pag. 223. lin. 16. In HIERONYMO SYLVA.

Hunc Hieronymum Sylvam probabilius existimo eum esse, qui Patriam habuit Castrum Goffredi in ditione Mantuana, quique Monasticam Professionem emisit in Monasterio S. Benedicti Padolyronensis an. 1534. die 12. Julii, fuitque Abbas S. Salvatoris Papiæ an. 1581. cum istum præter temporis rationem magis congruentem, tum sibi, tum lucubrationi suæ, tum denique ei, cui illam nuncupavit, aliqua etiam bonarum literarum congnitione imbutum fuisse, aliunde quoque constet, quod de primo hactenus minimè patet.

Castel Giuffre.

Pag. 225. lin. 39. n. 2. In HILARIONE GORBETTA.

Ubi dicit 2. *Oratio in Telismanum*. Adde.

In dissertationibus Cl. Augustini Calmet Monachi Lotharingi Gallicè ab eo Authore editis, & in Latinum Idioma à Dominico Mansio egregiè conversis, demumque in Italicum sermonem translatis à Lamberto Cajetano Pomsampieri, utroque Lucensi, & Lucę impressis an. 1729. apud Sebast. Dominicum Cappuri in 4. tom. 1. dissert. 18. pag. 222. lin. 9. & seqq. dicitur, *Talismanum* esse magicam figuram, qualis erat illa, quæ Canis ęrei formâ apud Beelsephonem in confinio Egypti, & Maris Rubri, à Grotio ex Rabbinis asseritur, vel potius fingitur, aut somniatur extitisse, veluti Idolum, cui limitis illius custodia credita erat, qui Canis æreus latrando Israelitarum fugam Ægyptiis prodidit. At vero Turcæ Telismanos vocant suos Sacerdotes. Lucas Wading. Annal. Min. ad an. 1342. n. 10. sed apud Græcos Telismani, seu Stichii sunt Characteres Magici; Claudius Salmasius in Kerkoetium variis in locis; Gaffarellus, de *Curiositatibus inauditis*, & alii, ut *Du Gange* in Glossar. & quidem Salmasius de Telismanis ita loquitur, *de Annis Climactericis* pag. 579. „ Numquam fiebant hæc Telesmata sine alicujus statuæ erectione, aut imaginis
„ sculpturâ, quæ ad Horoscopum signi, & planetæ Epemuasin sive ingressum
„ in aliquod signum, constitui solebat ab horum Telesmaton artificibus, aut
„ sculpi: Scorpius formabatur, vel sculpebatur contra morsus scorpii horo-
„ scopandi scorpii signo. Aliæ imagines, vel hominum, vel bestiarum effin-
„ gebantur cum aliquo habitu, vel figura, vel consecratione ad pericula va-
„ ria, aut casus, insultus hostium, aut incursus bestiarum, aut alios casus de-
„ pellendos, quæ omnia, ut dixi, Telesmata, & Stichiomata dicebantur.

Nam per id temporis magica ars in Egypto valde dominabatur Janne, & Mābre Magorum Pharaonis tūc Principibus. Exodi 7. 12. & postea sæculo XV. Era Christiana cujusmodi superstitio Talismanorū scilicet, plurimum revixerat. Neque enim ex Corbettæ libro dignosci potest an in personā aliquam, an verò in rem ipsam magicā, orationem illā scripserit.

Pag. 227. lin. 48. In HILARIONE GENUENSI.

H

Cl. Scipio Maffej Veronen. in lib. cui titulum fecit, *Traduttori Italiani*, Ven. 1720. in 8. apud Coletum pag. 33. Hilarionem Genuensem interpretem asserit *Tractatus S. Augustini de S. Virginitate*, & pag. 38. *Tractatus S. Basilii de Virginitate*, & denique pag. 47. *sermonis* cujusdam, *S. Ephrem Siri*, quos omnes impressos dicit Brixiæ an. 1566. Justus Fontanini, in lib. della *Eloquenza Italiana* Class. XIV. §. 3. affert verum, ac integrum titulum Operum Hilarionis Genuen. è Græco in Italicum sermonem translatorum, scilicet *Della perfetta Verginità*, de SS. Basilio, ed' Agostino, con una breve disputa della Castità, è un succinto discorso in lode della medesima di S. Efrem, è alcuni spiritualissimi esercizii di S. Gertrude Vergine tradotti da Ilarione Genovese. In Brescia presso i Marchetti an. 1566. in 8. Quamvis autem hunc Hilarionem Monachum Casinensem fuisse neuter eorum exprimat, fuisse tamen, & quidem eum ipsum, de quo Nos in Bibliotheca, & nominis, & Patriæ, temporis quoque, ac loci impressionis ratio, omnino convincunt.

Ibidem In eodem HILARIONE.

In lib. MS. *Orationum* in Conc. Trid. habitarum a Stephano Cataneo Abbate S. Mariæ Gratiarum, Cæsenæ in Monast. S. Mariæ de Monte asservato pag. 135. dicitur, demandatam fuisse Hilarioni Genuensi, unà cum eodem Stephano Cataneo, a PP. nostris in Dieta anni 1557. congregatis, censuram in Opera D. Maximi a Florentia, *Novum* nempe *testamentum* e Græco in Latinum Sermonem ab eo translatum, Typisque inconsultis nostris superioribus traditum, sicut etiam *Catenam auream*, quam in Epistolas D. Pauli confecerat, qui Hilarion ibidem egregiè commendatur, ejusque Epistola eandem censuram continens, RR. PP. D. Isidoro à Placentia, & D. Andreæ ab Asula Abbati S. Benedicti scripta, quibus eandem censuram examinandam iidem Patres commiserant, optimæ notæ esse cognoscitur.

De eo in 2. part. Bib. pag. 107.

Pag. 228. lin. 28. In HILARIO BONONIA.

Verba quibus eum laudat Angelus Maria Arcioni in libello *de SS. Parmensium Translatione* an. 1661. pag. 32. hæc sunt: „ Et in un' altro Anniversario celebratosi il mercordi per gli Benefattori, predicò il P. Abbate D. Hilario di „ Milano pel desiderio, che mostrò di sentirlo questa Città, restando impres„ sa in questi Letterati la memoria del valore di questo Padre fattosi qui cono„ scere nelle replicate prove di due Quadragesimali, e d'un' Avvento.

Parma.

Pag. 229. lin. 20. Adde.

HIPPOLYTUS BALLARINI Novariæ honestâ familia prodiit, fuitque primum Monachus Congr. nostræ Casinensis, sed postea adulta jam ætate ad Camaldulensem Congreg. transivit Venetiis in Monasterio S. Michaelis de Muriano an. 1533. sed quo nomine anteà vocaretur, quove in Cœnobio nostris adscriptus fuerit, adhuc me latet; nam cum ex una ad aliam Congreg. fit transitus, etiam nomina aliquando mutari consueverunt. In veteri quidem Regesto, apud me Monachorum nostrorum, reperiuntur plures Monachi nostri Patriâ Novarienses, sed quisnam fuerit, qui postea D. Hippolytus Camaldulen., divinare non possum, Quod verò Casinensis Monachus extiterit, liquidò constat ex Codice MS., qui Ravennæ asservatur in Monasterio Classensi Monachorum Camaldulensium, in quo Abbates ejusdem Cœnobii recensentur, ibidemque hæc notatio, Casinensis scilicet Hippolyti Monachatus, scribitur an. 1556. quo ille Classensis Abbas creatus fuit, teste Cl. ac doctiss. Abb. Petro Canneto immortalis memoriæ, in Epist. ad Rñum Abbatem Camal-

maldulen. D. Jo: Benedictum Taffis data an. 1694. 25. Januarii. Camaldulensium igitur Hippolytus insertus albo, adeò laudabiliter se gessit, ut brevi admodum giganteis veluti gressibus ad primarias Ordinis sui dignitates pervenerit; nam an. 1538. anno scilicet à Professione V. Visitator [quo munere an. etiam 1549. functus est] ac deinde plurium Monasteriorum Abbas, S. Michaelis scilicet de Muriano bis, S. Mariæ Carcerum in agro Patavino, Cęnobii quoque Classensis, demumque totius Congreg. Generalis Præses electus fuit an. 1557. qua in dignitate an. sequenti 1558. die 27. Septem. migravit ad plures Venetiis in pręlaudato S. Michaelis Cęnobio. Scripsit Hippolytus librum hujusce tituli -

Tractatus de diligendis inimicis, piis hominibus summè utilis. Impressus quidem fuit liber in 4. sed annus, locusque impressionis, & nomen Impressoris desiderantur, quamvis ex nuncupatoria Epist. Jo. Baptistæ Patavino Camaldulensium Moderatori, data ex Cęnobio S. Michaelis de Muriano Kal. Jan. an. à Christo nato 1546. annus etiam, quo opus publicam lucem aspexit, constare possit. Hic liber è Latino in Italicum Idioma translatus fuit cum hac inscriptione — *Trattato d' amare i Nemici* del R. P. D. Hippolito da Novara Mon. Camald. molto utile à tutti i fedeli, tradotto da Messer Franc. Monosino da Prato Vecchio, in Venet. 1555. per Bartolomeo Imperatore in 8. Ita in Bibl. Cinelliana Plut. XI. pag. *66*.

2 *Itinerarium mei D. Hippolyti de Novaria* Generalis Congregationis, & Ordinis Camaldulen. & S. Michaelis de Muriano, eorum, quæ pro tempore, ex officio præfato, acta, gestaque fuerunt. Incipiens de anno 1557. Ita reperitur inter MSS. S. Matthiæ de Muriano ejusdem Congregationis [quæ duo hęc conspicua Monasteria circa Murianum obtinet] estque pagg. 56. in 4.

De Hippolyto Ballarini præter Cinellum, & Cannettum in præcitata Epistola, agunt quoque Lazarus Aug. Cotta de Amęno *in Musęo Novar.* Ventura Minardi Camald. in tractatu, *de Bagni di Caldiero nel Territorio Veronese* Veronæ 1594. apud Hieronymum Discipulum, in 8. pag. 52. à tergo, ubi eum ob virtutes, & probitatem, Principibus acceptissimum, cunctisque cordatis viris gratissimum dicit. Denique Regesta actorum Capitularium Congreg. Camald. Sign. L. I, quæ clarè erroris convincunt Thomam Mini Camald. in *Catal. SS. Beatorum*, aliorumque Illustrium Virorum ejusdem Congreg. impress. Florent. 1606. in 4. pag. 47. de tempore electionis ipsius Hippolyti in Generalem Moderatorem, illud an. 1554. assignantem, mortem verò 1556. sicut etiam August. Fortunium in Hist. Camald. par. 1. lib. 3. Cap. 24. & 25. ubi in eundem errorem impingit.

Pag. 231. In HIPPOLYTO PUGNETTI.

Ubi dicit „ Elogia Virorum Illustrium litteris, & armis Augustæ Perusię, re„ manserunt ibidem apud Doctorem Petrum Paulum Christiani: adde: At „ idem Doctor Christianus hac de re à me requisitus, respondit per Epist. datam Perusiæ tertio Kalen. Julii an. 1731. pauca tantum aliquot Perusinorum elogia à Pugnetto delineata potius, quam composita relicta sibi fuisse, quorum nulla habita ratione, ipse ex Cęsaris Alexii Manuscriptis, aliisque probatissimis tum Authoribus, tum documentis desumptâ materiâ, omnium tam armis, quàm litteris Illustrium ad eam diem Perusinorum suo Marte, suoque stylo Musęum absolutissimum, prò virili adornasse, nondum tamen typis consignatum. At Pugnettus Epist. ad me data Farfâ 17. Kalen. Majas

 an.

H

an. 1734. pergit asserere, Elogia Illustrium Perusinorum à se rite, ac rectè composita fuisse, & elaborata, præsertim Defunctorum. Ego cum ea non viderim, nec quot, & qualia sint perpenderim, litem hanc dirimere haudquaquam possum, sed potius ipsis horum elogiorum scriptoribus, vel cuilibet alteri dirimendam relinquo.

Ibidem lin. 27. In Eodem.

Sed hæc Pugnetti Opuscula non omnia, multoque minus ea, quæ ad Italiæ Concilia, & Tridentinam Synodum pertinent, ad umbilicum perducta hactenus sunt, nec Colophon illis additus, sed multâ adhuc limâ, & secundis curis indigent, quas nescio, an Pugnettus deinceps sit illis amplius adhibiturus, nam nuper in Sublacensem specum una cum aliquot aliis Monachis, Nicolai Mariæ Tedeschi Archiepiscopi Apamensis, & Congreg. Sacr. Rituum à Secretis operâ, & beneficentiâ, à SS. D. N. Clem. XII. approbatâ, & commendatâ, illuc congregatis, se se recepit, ut ibi regulari observantiæ, solitudini, abstinentiæ, orationi, chameuniis, sacrisque Christi fidelium confessionibus audiendis, strictiori deniquè pœnitentiæ totus incumberet. Quare D. O. M. exorabam, ut ejus, sociorumque inceptum opus tam egregium confirmare, augere, & ad perfectum culmen perducere, demumque perseverantiæ dono coronare dignaretur. Sed an. 1733. Pugnettus Sublaco quoque discessit, & ad Farfense Monasterium se contulit, non alia utique de causa, nisi ut in majori solitudine, Deo, sibique unice vacaret; Quamvis enim Sublacensis specus, ratione situs, locus sit ab hominum consortio remotissimus, undique tamen confluentium, devotionis, ac Sacramenti Pœnitentiæ percipiendi gratiâ fidelium turmis, frequentissimus in dies redditur, ex quo nimirum Clem. XI. P. M. concessione [Caroli Barberini Card. opera] Monachi quatuor Pęnitentiarii, ejusdem ac almę Lauretanę Domus, aliarumque Basilicarum authoritatis, quotidie quidem, sed pro singulis semel in anno, ibidem constituti sunt. Sperabam igitur, fore ut Farfæ ultimam, otio illo in beato, suis opusculis Pugnettus manum imponeret, sed hac spe me decidere coegit ipse Pugnettus, qui alia Epist. ad me scripta 8. Maii 1734. asserit, multa se ex suis operibus non ita pridem aliis donasse, multa dissipasse, multa denique huc, illucque dispersisse, consilio mihi quidem minimè probato, utpote intempestivo: sed cum Farfæ Pugnettus ob aeris gravitatem in adversam valitudinem incidisset, ejusdem reparandæ causa iterum Sublacum rediit.

De eo in Bibl. par. 2. pag. 115 & in Catal. Episcopor. pag. 42.

Pag. 232. lin. 44. In HONORATO FASCITELLO.

Ejus Carmina leguntur in *deliciis Poetarum Italorum* collectis à Ranutio Ghero, & editis Francofurti an. 1608. in 16. par. 1. pag. 952. & novissimè inter Carmina aliquot Illustrium Italorum, Patavii apud Josephum Cominum an. 1719. in 4. Opera Viri Cl. Jo. Antonii Vulpii, qui in Epist. ad Lectorem, eadem Fascitelli carmina, utpote *Catulli elegantiis affluentia* commendat; & in fronte eorundem *elegantissima* ea nuncupat. Affert deinde plures alios Authores eum laudantes, nempe Doctiss. Petrum Victorium Epist. l. 2. Epist. ad ipsum Fascitellum, ubi inter cętera „ Te semper amavi, & propter admi- „ rabiles virtutes merito suspexi &c. „ Marium Conradum lib. 13. *de lingua Latina*, ubi inter celeberrimos Latinæ linguæ superioris ætatis Professores, Pontanum scilicet, Castilionem, Varchium, Jo: Baptistam Arcuccium, Cottam, Navagerium, Fracastorium, Amalthæum, Marullum, Gambaram, etiam Fascitellum enumerat, quorum tamen scriptis non minus quam

Vir-

Virgilii, Horatii, aliorumque Veterum, posteritatem adjuvandam asserit. Ferdinandum Ughell. in Ital. Sac. quem Nos etiam in Catalogo Episcoporum pag. 21. ubi de eodem Fascitello, allegamus.

Scipio Ammiratus in Dialogo *il Rota, overo dell' Imprese*, excuso Florentiæ in 4. an. 1598. apud Phil. Juntam 4. pag. 47. prope finem narrat, Fascitellum multa dixisse de antiqua Inscriptione in quodam viridario existente. Sed inter omnia Fascitelli carmina lepidissimum videtur Endecassyllabum ad Paulum Jovium, de reditu suo Romam. Lege.

Jovi, quem potè nil novi latere
Rescisti ne hodie tuum sodalem
Qui te plus reliquis tulitque, fertque
Et semper feret in suis ocellis
A' duro tibi Samnio rediisse?
Neges ò utinam, senex beate
Sic sit, ipse ego, nuntiusque primus
Bisque hoc nomine carus esse possim.
Sed seu sic habeat, quod ipse malim,
Se res, sive aliter, tuus sodalis
A duro tibi Samnio reversus
Te solvere jubet, manusque pronus
Absenti, ut licet, osculatur ambas.
Hoc primùm, a regione tum remotâ
Vectos caseolos dat, atque pernas,
Addit præterea Lepusculosque
Duos, quos ab Anagniæ ruinis
Venator tibi tradidit ferendos
Tu ne despice qualecumque munus
Paulo post aderit sodalis ipse
Cum rerum tibi sacculo novarum
Canet versiculos suos jocosos
Tu gravem tuam Historiam repones.

Pag. 232. lin. 44. In HONORATO MEDICEO.

Corrigendus est annus Professionis Monasticæ, quam emisit an. 1572. non autem 1574. ut ibi per Typographi errorem dicitur; nec verum est, Honoratum prosequutum fuisse Annales Casinenses à Placido Romano inchoatos, ut mihi antea relatum fuerat, nam, ut nuper à Cl. Abbate Erasmo Gattola didici, Epist. ad me data Casino 13. Kal. Aug. 1733. [quod etiam repetit in *Accession. Hist. suæ Casin.* pag. 942.] Placidus Petruccius Annalium suorum tomum primum ab erectione Casinen. Cœnobii incæpit, usque ad an. 1138. ubi olim Petrus Diaconus desierat; secundum verò ab eodem ann. 1138. usque ad 1580. At Honoratus Annales suos ab ann. 484. exorditur, perducitque usque ad an. 1610. in 3. partes distributos. Quæ omnia nemo ipso Erasmo Casinen. Tabularii monumentorum omnium callentissimo, certius scire umquam potuit.

Pag. 234. lin. 46. In HONORIO ANSALONE.

In Regesto Professorum S. Martini de Scalis extra Panormum cujus exemplar nuper ad me transmissum fuit, notatur ejus Monastica Professio an. 1579. die 29. Nov. ex quo tempus ejus Professionis in Bibliotheca adscriptum ann. 1532. die 8. Dec. corrigendum est, sicut etiam annus 1570. quo ab Arnoldo Wione Honorius floruisse dicitur, & verius existimandum cum Mongitore, eum claruisse an. 1590. nam Vitus de Amico in Suplem. Sic. Sac. notit. 1. S. Martini pag. VI. num. XV. idem efferit, floruisse nempe circa an. 1590.

Pag. eadem 134. lin. 49. & pag. 235. lin. 6. In HONORIO JORLANDA.

Idem Vitus ibidem uum. IV. ejus Tractatum *de Duabus Mariis*, varia eruditione dicit refertum.

Pag. 235. lin. 47. In HONORIO THOTO.

Ubi dicit *Repertorium Archivi S. Angeli de Cajeta ab Honorio concinnatum ex-*

scri-

H

cripsit nitido, pulcherrimoque charactere D. Cornelius Rosetti à Neapoli Sac Monast. Casin. Professus; Cl. Abbas Erasmus Gattola Epist. ad me datis 13. Kal. Augusti, & 16. Kal. Sept. an. 1733. putabat esse corrigendum cognomen Amanuensis Cornelii, & Ceraso pro Rosetto scribendum, asserens ab an. 1564. usque ad 1660. neminem Casini Monachi habitu indutum, nisi D. Cornelium à Verona, cognomine Biemma, & D. Cornelium Ceraso à Neapoli, de quo Nos in Bibl. p. 1. L. C. pag. 145. Sed animadvertendum est, hunc etiam Cornelium, ut plures alii, vel dupplici cognomine fuisse — *Ceraso de Rosettis*, vel cognomen hoc Rossetti, quod ejus sororis filii erat, Petri nempè Rossetti, Cornelium usurpasse, sub cujus pariter nomine, & cognomine opus quoddam evulgavit, ut suprà dictum est in hisce ipsis Additionibus ad pag. 145. lin. 13. sed jam pudet in re nullius momenti, & verba, & tempus conterere.

Pag. 239. Adde.

HYACINTUS DE CASTRO, Panormi natus ex Hispania tamen oriundus, Monasticum induit cucullum in Cœnobio S. Martini de Scalis an. . . . . . die . . . . . . ubi quoad vixit, conspicuæ pietatis præbuit exempla, quod idem clarè testatur devotissimus ab eo conscriptus libellus editus suppresso nomine cum hoc titulo.

1. *Corona del P. S. Benedetto*; 2. *Memoria del suo glorioso Transito*; 3. *Rinovazione dei voti Religiosi*; 4. *Cristiane proteste, e Indulgenze*; 5. *Segno de S. Mauro per gl' infermi*; 6. *Assoluzione di pena e colpa per i Moribondi*; 7. *Religiosi doni della Religione Benedittina, e numero dei suoi Santi*. In Palermo per Gasparo Bajona 1714. in 16. & iterum ibidem apud eundem 1720. pariter in 16. Vivere desiit Hyacinthus in Monasterio suo ann. 1720. die 2. Martii. Ex Additionibus Antonini Mongitore ad suam Bibliot. Siculam, MSS., sed propediem imprimendis, mihi per Epistolam humanissimè, quod pertinet ad Casinen. Monachos illius Regni, communicatis an. 1733. die 18. Nov.

Suprà pag. 48. lin. 32. In HIERONYMO MINIATI.

Ubi dicit, Inveniri, aut sciri nullatenus adhuc potuit. Adde.

Quanam scilicet fuerit Portiana conjuratio.

Sed tandem notitiam hanc, & quidem absolutissimam obtinui, à doctiss., & eruditiss. Francisco Valesio, qui prò consueta sua, ac singulari humanitate, Epistolâ ad me datâ Romæ Nonis Maii 1735. docuit, *Porcianam conjurationem*, eam fuisse, quam Stephanus Porcari nobilis Romanus, familiâ modo extinctâ, contra Nicolaum V. Pontificem Max. an. 1453. orditus est, eâ scilicet ambitione, ut Romam in Reipublicæ formam restitueret, quod facinus Porcarius capite luit, qua de re loquuntur etiam B. Platina in Vita ejusdem Nicolai V., Pius II. in suis Commentariis, ac omnium fusissimè Stephanus Infissura in Diariis, quæ Jo: Eccardus publici juris fecit; en igitur causa, cur Viris etiam doctissimis ea conjuratio non ita obvia fuerit. Ortum id ex Amanuensis, vel inscitia, vel negligentia, qui prò *Porciana*, vel *Porciara*, *Portianam* conjurationem scripsit.

Quæ à Porcio Catone originem se trahere venditabat.

Rerum Romanarum Italica lingua.

AD-

ADDITIONES, ET CORRECTIONES SECUNDÆ PARTIS

Tam quæ in ipso Opere ad calcem uniuscujusque Litteræ, Alphabeti ordine, appositæ fuerunt, tam quæ postea longè majori numero adiectæ sunt.

SCRIPTORUM, QUI ADDUNTUR SECUNDÆ PARTI.

Nomina.	*Cognomina.*	*Patriæ.*	*Monasterio.*
Januarius	Salines	Neapolitanus	S. Severini
Ignatius	Georgii	Ragusinus	Melitensis
Julius	Calinus	Brixiensis	
Leonardus	Vairus	Beneventanus	
Nicolaus	Florentinus	S. Mariæ	Florentiæ
Nicolaus Maria	Riccioli	Catanensis	S. Nicolai de Arenis
Paulus	Ballantini	Florentinus	SS.Flor. & Lucillę Aretii
Petrus	Cœlestinus	Messanensis	S. Placidi de Calonero
Petrus	Orlando	Panormitanus	S. Placidi Messanæ
Placidus	Mennus	Ragusinus	Lacromensis
Robertus	Garzias	Panormitanus	S. Martini de Scalis
Romualdus M.	Rizzari	Calatanixetensis	S. Nicolai Catan.
Seraphinus	Gonzalez	Panormitanus	S. Martini de Scalis
Silvester	Michaeli	A Vasto	
Victorinus	Paternò	Panormit.	S. Mart. de Scal.
Vincentius	Neapolitan.		
Vitus Maria	De Amico	Catanen.	S. Nicol. de Aren.
Zaccharias	Serenus	Romanus	Casini

In Indice Authorum, qui de nostris Scriptoribus Secundæ Partis mentionem faciunt L. G. ubi dicitur: *Glorie degl' Incogniti* adde. Author hujus libri est, vel Franciscus Lauredanus, vel Jo: Baptista Moronus, vel Hieronymus Brusonus, ut supra in Additionibus Primæ Partis clarius, & fusius dictum est.

IN INDICE COGNOMINUM SCRIPTORUM

SECUNDÆ PARTIS ADDENDI.

Pag. 7. lin. 7. In JACOBO CARRARA.

Vita S. P. Benedicti ab eo ex Gallico in Italicum ſermonem translata impreſſa tandem fuit Venetiis an. 1733. apud Chriſtophorum Zane in 4.

Pag. 8. lin. 46. In JACOBO CAVACCIO.

Ejus Hiſtoriæ S. Juſtinæ meminit N. Langlet du Freſnoy in Methodo ſtudendi Hiſtoriis ex Gallico in Italicum Idioma converſa, & Venetiis impreſsâ an. 1726. in 8. apud Coletum cap. 46. pag. 263. tom. 2.

Pag. 9. lin. 25. Adde.

JANUARIUS SALINES Neapoli nobili familiâ, ex Hiſpania tamen oriundâ, prodiit, ibidemque in Cenobio S. Severini, noſtris adſcribi voluit an. 1710. die 21. Auguſti. Ingenii præditus acumine, poſt datam Philoſophiæ, ac Theologiæ operam, Romam miſſus, in noſtro D. Anſelmi Collegio, Theologiæ, ac Sacrorum Canonum curſum confecit: Neapoli deinde in laudato S. Severino, demumque Ticini Regii in S. Salvatore eaſdem facultates docuit; compoſuit.

Notas ad Imperium Occidentale Caroli Sigonii impreſſas cum eodem Sigonii libro; una cum aliis Virorum eruditiſs. Notis, Mediolani an. 1733., ut referunt Ephemerides litterariæ Albritianæ ejuſdem anni, Venetiis editæ. Quarum Annotationum cenſuram Rmus P. Præſidens duobus noſtris doctiſſimis Monachis Jo: Gaſparo Beretta, publico in Ticinenſi Gymnaſio Profeſſori, & Jo: Andreæ Aſtezzato S. Simpliciani Priori demandavit, quorum alter Epiſtolâ ad me datâ Brixię 3. nonas Febr. 1734. aſſerit eaſdem Januarii Notas, licet breviuſculas, admodum tamen doctas, & eruditas eſſe, dignas propterea haud exiguâ commendatione, & plauſu.

Pag. eadem 9. lin. 39. Adde.

IGNATIUS GEORGI Nobilis Raguſinus Congreg. Melitenſis in Mari Adriatico

I

tico Alumnus factus an. 1707. . . . . jure, ac meritò in hac Scriptorum Casinensium Bibliotheca honorificum locum meretur; præterquam quod enim Melitensis Congregatio auspiciis Pauli III. Pont. Max. à Chrysostomo Calvini à S. Gemiliano, Casinensi Monacho, ad normam nostræ Congreg. reformata, vel potius veluti ex integro fuit instituta, ex quo Melitenses Monachos inter Casinenses recensendos nemo inficiari, aut æquè revocare possit in dubium, ipse etiam Ignatius, ut plerique alii laudatæ Congreg. Melitensis Ascetæ, aliquot annis in nostris Monasteriis, Venetiis, & Patavii scientiis strenuè vacando, insigni profectu commoratus est, quod ut impensius faceret, oblatam Abbatis dignitatem in sua Congreg. recusavit an. 1714. quamvis jam diù esset Prior, quam nihilominus postea superiores sui ei detulerunt, & an. 1723. die 2. Maii electus fuit Præsidens ejusdem Melitensis Congreg. & ferè eodem tempore à Republica Ragusina Theologus, & Consultor; quod tamen munus impedimento illi minimè fuit, quin optimis adhuc studiis incumberet, quibus multiplicem doctrinã, & omnigenam eruditionem acquisivit, ut plura, quæ scripsit, vulgavitque Opera testantur, videlicet Illyricâ linguâ.

De quibus Nos suis locis

1 *Usdasi Mandaliene pocornize* Spilli od Marsiglie Spievani po D. Ignatiu Giorgi Opatu Melitenskomu Kcemisce josc, raslike Piesni duhoune, i diello Spraune, Slofcene od Istoga prilagaju, idest.

Suspiria Magdalenæ pœnitentis in Specu Massiliensi, carmine expressa à D. Ignatio Georgi Abbate Melitensi, Poema Thelogico - Mysticum, cui subnectuntur etiam plures aliæ poeticæ lucubrationes, tum sacræ, tum profanæ ab eodem compositæ. Additur in fine liber primus ejusdem Magdalidos ab eodem Authore heroico carmine Latinè redditus. Venetiis 1728. apud Christophorum Zane in 4. opus insigne, & pulcherrimum pagg. 226. prӕter præfationes.

2 *Vulgatæ Psalmorum editionis* in locis obscurioribus aliarum versionum, ac Interpretationum claritate interpolatæ, Illyrica Metaphrasis cum notis, sive *Saltier Slovinki* Spievan pò D. Ignatiu Giorgi Opatu Melitenskomu. *Psallite sapienter* Psal. 46. Venetiis 1729. apud Christophorum Zane sub signo S. Ignatii in 4. pag. 512. præter pag. alias 44. Prologomenorum.

3 *D. Paulus Apostolus* in mari, quod nunc Venetus sinus dicitur, naufragus, & Melitæ Damaltensis Insulę post naufragium hospes, sive, de genuino significatu duorum locorum in Actibus Apostolicis, cap. 27. E 27. *Navigantibus nobis in Adria*; cap. 28. A. *Tunc cognovimus quia Melita Insula vocabatur*. *Inspectiones Anticriticæ*. Authore D. Ignatio Georgi Benedictino, è Congreg. Meliten. Ragusina: Adiicitur brevis dissertatio dę Catellis Melitęis, Venetiis in 4. apud Christophorum Zane 1730. pagg. 312 præter 54. prologomen - & figuras æreas. Adnectitur Epist. Cl. Equitis Antonii Vallisnerii ad eundem Ignatium, in quà varia experimenta *Terræ Candidæ*, seu Boli Melitensis in Mari Aphrico contra viperarum morsus afferuntur, & confutantur; quæ Epist. allata jam fuerat à doctiss. & cl. Viro D. Angelo Calogierà Camaldulensi Monacho S. Michaelis Muriani Venet. & Sac. Theologię Lectore, selectâ, reconditâque Philologia ornatiss. & Litteratos omnes, operâ, ac eruditione sua juvandi studiosissimo, tom. 3. Collectionis variorum Opusculorum pag. 193., quæ Collectio continet innumeras ferè dissertationes, aliosque ingenii fętus plurium Italorum potissimum recentiorum, quæ cum MSS. essent, ac parvæ molis; facillimè disperdi poterant, ac perire,

H nisi

I nisi Calogeræ labor, ac diligentia eorum perennitati consuluisset, qua sane cura eximiam laudem, & commendationem consequutus est, cum de Rep. Literaria benemerentiss. ita sese præstiterit, & adhuc præstare pergat; nam undecim jam tomos in 12. eorundem Opusculorum ab anno 1728., usque ad 1735. evulgavit Venetiis per Christophorum Zane. Sed ad Ignatium redeamus. Ejus quoque labor est --

4 *Il Novitio Benedittino*, overo, Brevi insegnamenti di ciò, che il Novitio di qualunque Istituto religioso deve nell' interno, è nell' esterno quotidianamente pratticare. Opera tradotta dal Latino, & accresciuta con alcuni discorsi alla stessa materia confacenti, da un Monaco Benedettino Nero della Congreg. Melitese. In Venetia per Cristoforo Zane 1730. in 12. pagg. 380. præter Præfationem. Hujus libri primus Author fuit D. Philippus Franciscus Monachus Congreg. S. Mauri, qui illum Gallicè composuit, edidit que sub titulo *Exercitiorum Spiritualium cujuslibet diei pro Tyronibus*, postea verò Monachus alius Anonymus ejusdem Congreg. S. Mauri auctum illum Latine reddidit, Ignatius demum Italicè. Habet MSS. à se compositas.

1 *Antiquitates Illyricas* à diluvio Noachico ad ortum Christi Domini, quas subsequuntur dissertationes fere 200. ad loca dubia in iisdem Antiquitatibus illustranda opportunæ, & in 3. classes divisæ; quarum prima dissertationes Illyrico-Dalmaticas, secunda Illyrico-Thracias, tertia Illyrico-Sarmaticas complectitur. tom. 2. in fol.

2 *Epinicium Principi Eugenio à Sabaudia*, Turcarum triumphatori, libris 4. decantatum, cum aliis omnigenis Poematiis Latinis. Additis Poematibus Anecdotis Ælii Lampridii Cervini Poetæ sub sæculi XV. finem Laureati, aliorumque. in 8.

3 *Miscellanea variarum dissertationum* Theologicarum, Canonicarum, Phisicarum, Philologicarum &c. in fol.

Pag. 10. lin. 17. In IGNATIO SQURCIALUPI.

Ubi dicitur, recuperasse eum Casinen. Cœnobio *plurima prædia, Oppida, aliaque olim amissa*, idque ex Authoribus, qui de eo agunt, inter quos M. Antonius Scipio gravissimus Sctiptor ibi allatus pag. 11. l. 44. in elogiis Abbatum Casin. 2. edition: pag. 215. & seq. appellat Ignatium *Casinen. Cœnobii restauratorem, ejusque Bonorum recuperatorem*; animadvertendum est Cl. Abbatem Erasmum Gattolam Hist. Casin. nuperum Scriptorem, & à pluribus annis Casin. Tabularii Præfectum, ideoque omnium ejusdem Monumentorum scientiss. Epist. ad me datâ 13. Kal. Aug. 1733. diserte inficiari Oppidum aliquod, aut Castellum Archisterio Casin. ab Ignatio recuperatum fuisse.

Pag. 11. lin. 15. In eodem IGNATIO SQUARCIALUPI.

Ejus liber *de Visione Fernandi Consalvi* reperitur M. S. in Bibl. S. Georgii M. Ven. cum hoc titulo.

Compendiolus Visionis Illmi Principis Fernandi Consalvi; de Reformatione Monasterii Casinen. est pagg. 5. incipit „ Divinam Illmi Fernandi Consalvi „ Visionem &c. 11. finit. Videas bona Domini in terra viventium, juxta Pro„ phetæ verbum, omnibus diebus vitæ tuæ in senectute uberi, & benedictio„ nibus longævitatis multis.

Ibidem lin. 28. In Eodem.

Extat etiam ibidem aliud ejus.

Carmen Elegiacum ad B. Virg., & preces super vitæ exitu, incipit.

Ad

Ad te confugio supplex Regina Polique
Terrarumque potens, & mea damna queror &c.
Sunt autem ista carmina n. 218. manu Costantini Cajetani, sicut etiam laudatum opusculum, *De Visione Fernandi &c.*, exscripta; qui asserit fuisse à se correctas, & ordinatas Ignatii lucubrationes, quæ vitiatæ fuerant, partim Amanuensium negligentiâ, partim ob ejus immaturam mortem, immaturam scilicet ejus scriptis, quæ forsitan ad ultimam lineam minimè perduxerat, non verò personæ, cum anno ætatis suæ LXXVIII. mortem objerit, quam nemo immaturam dixerit.

Pag. 12. lin. 25. & seqq. in eodem IGNATIO SQUARCIALUPI.

Leonem X. Pont. Max. precibus, & persuasione Ignatii Squarcialupi impulsum, pensionem IV. millium aureorum, quam sibi, dum Casin. Monasterii *Commendam* Julii II. Pont. Max. rogatu dimitteret, reservaverat, & Pontifex creatus adhuc retinuerat, benignè eidem Cœnobio indulsisse; idque ex Petro Ricordato, qui ibi explicatur, præter Placidum Puccinellum locis ibidem allegatis, narratur, sed laudatus Gattola id multo magis negat, asserens Leonem adhuc Cardinalem Casinensis Cœnobii *Commendæ* cessisse hac inter ceteras conditione publicis tabulis consignatâ die 22. Febr. 1504. more Florentino, ut scilicet, si contingeret, disponente Domino, eum ad summum Pontificatum assumi, illico, & re ipsa pensio eadem cessare intelligeretur, & ad idem Monasterium redire, sublata de eadem Pensione tam prius, quam postea secus aliquid faciendi, quacumque facultate. Ego sanè uni Erasmo credendum potius existimo, qui documenta hæc, sicut & reliqua omnia, in suo fonte degustavit.

Pag. 15. lin. 9. In INNOCENTIO COESIO.

Ejus etiam sunt fœtus sequentia Opuscula.

1 *Vetustate legum conservantur Imperia*. Oratio habita Venetiis in Comitiis Generalibus Casin. Regii-Lepidi typis Prosperi Vedrotti an. 1690. in 12. 2. *Gubernantium concordiâ, ac justitiâ Respublicæ conservantur*. Oratio habita ibidem prò gratiarum actione post Generalia Comitia, ibidem apud eundem eodem anno in 12. 3. *Insulæ Benedictinæ pretiosis Apocalypsis lapidibus exornatæ*. Oratio in Funere Reverendissimorum Abbatum Casin. habita in eisdem Comitiis Generalibus. Ibidem apud eundem eisdem an. & forma. 4. *De S.P. Benedicto in Casino Monte Apollinis, & Veneris Idola prosternente*. Carmen; Ibidem apud eundem ut supra. De hisce Opusculis loquitur Dionysius Andreas San-Cassani tom. 20. Bibl. Vol. Cinellianæ impress. Patavii in 8. an. 1718. apud Jo. Baptistam Conzatti Pluteo 20. pag. 72. & 73. 5. *Vita Pulcheriæ Augustæ* impress. in 12. sed annus, & locus impressionis à me desiderantur. 6. *Panegyris in laudem Ill.mi, & Excell.mi Francisci Mauroceni* Equitis, & D. Marci Procuratoris, ac Venetæ Classis Imperatoris Augustissimi, dum relatâ e Turcis victoriâ Patras, Naupactum, duasque Naupacti Arces Venetis subegit armis. Illustriss. atque excellentiss. D. Hieronymo Ascanio Justiniano dicata. Venetiis an. 1687. apud Franciscum Valvasensem: pagg. 11. in fol. cum nuncupatoria Epist. & ad Lectorem admonitione; reperiuntur hæc opuscula in Bibl. S. Georgii M. Venet.

Pag. 16. lin. 17. In JOANNE PERUSINO.

De eo nuperrime Michael Angelus Belforti Oliv. in Lyceo Augus. edit. Neap. an. 1733. per Felic. Moscam. 12. pag. 80. ubi sapientia illustrem, pietate illustriorem illum vocat.

I Pag. 18. lin. 17. In JO. ANDREA ASTEZZATI. Scripsit etiam
1 *Epistolam*, in qua annus XVII. supra DCCC. Bernardi Italię Regis emortualis ostenditur, & aliæ Lotharii Imperatoriis, ac Ludovici Junionis ejus filii à vulgatis noviter observatę Epochæ exhibentur; est impressa, licet locus non exprimatur, ut creditur, Mediolani, sicuti etiam ibidem data est, ex edibus S. Simpliciani pridie Idus Januarii 1733. in 4. pag. 49. Scripta autem fuit eruditissimo D. Laurentio de Georgiis Papiensi, Cisterciensi Monacho, & in Cęnobio S. Ambrosii Mediolani Tabularii Pręfecto, Antiquitatis scrutatori studioso., sibi ex studiorum etiam similitudine in paucis amico, qui Astezzati sensum, de quibusdam Ludovici Imperat. Epochis, & de anno emortuali Bernardi Italiæ Regis exquisierat. Is dissertationem hanc Epistolarem, publicâ luce dignissimam censens, eam insciò Authore imprimendam curavit. In Epist. ad Lectorem, nomine quidem Typographi editâ, sed ut existimo ab eodem D. Laurentio digestâ, in laudem hujusce Opusculi sic dicitur.

Jo. Gasp. Beret. de quo in Bibl. L. I.

„ Hæc Epist. Corollarium haud injucundum erit rebus antea ab eodem Authore
„ discussis in adnotatis ad dissertationem Italiæ Medii Ævi Anonymi Medio-
„ lanensis. Quæ omnia, quamvis Epist. limites non excedant, molem su-
„ perant gravitate rerum in ipsa discussarum, & Scriptorum coetaneorum, ac
„ recentiorum testimoniis ab Authore productis -- In laudem verò ejusdem
„ Authoris hæc initio idem præfatur „ Jam Litterator. Reipublicæ notum est ce-
„ leberrimum nomen D. Jo. de Astezzatis Brixiani Monachi Benedictino-Casi-
„ nensis, qui publicæ luci donans opusculum *Evangelistæ Manelmi De obsidio-
„ ne Brixiæ*, tot illud Commentariis, atque Adnotationibus exornavit, ut ha-
„ ud parvam apud bonos omnes laudem, commendationemque retulerit; tum
„ maximè ob artis criticę peritiam, cujus ope obscuriorum temporum tenebras
„ detergens, restituta Diplomatum serie, & Cronologiæ ratione, non me-
„ diocrem sibi famam, Lectoribusque delectationem contulit, ac proventum.
Ephemerides quoque Litterariæ Albritianę Venetiis evulgatę an. 1733. die 29. Augusti perhonorificè de hac eadem Epistola, ejusque Authore verba faciunt. „ Il nome dell'Autore è celebre fra gli eruditi per il suo Libro intito-
„ lato *Evangelistæ Manelmi De obsidione Brixiæ* stampato in Brescia in 4. e que-
„ sta lettera è piena di eruditione antica, e di sode riflessioni sopra varii Diplo-
„ mi malamente da altri intesi, e riferiti, difendendo con modestissima criti-
„ ca il suo assunto, massime contro l' Anonimo insigne Autore della famosissi-
„ ma Disertatione *Italiæ Medii Ævi*, in fol. e sue difese in altro volume in 4.
„ ambedue stampate in Milano, Opera Philippi Argilati, qui insuper nuperrime inseruit tomo IV. Caroli Sigonii *de Regno Italiæ* Epistolam aliam ejusdem Jo. Andreæ Astezzati ad ipsum Argilatum olim Pontidâ scriptam, *De correctione Tabulæ Palestinæ* Nicolai Sansonii celebris Geographi, cum aliquot notulis qui quidem Argilatus inscio, nihilque tale suspicante Astezzato arbitratu suo id sibi vindicavit, cum aliud sit publicæ luci exponendum, aliud privatis curis, & domesticis scriniis recondendum aliquid scribere, quamvis Astezzatus vel in ipsis primis lineis à scopo minimè aberret. Ex prima verò Astezzati Epist. cognoscimus alia item opera ab eodem elucubrata, nempe.
1 *Illustratio Chronologiæ* Pontificum, Cęsarum, & reliquorum Italiæ, & Franciæ Regum à sęculi VII. circiter exordiis ad usque finem XII. ex illorum Epistolis diplomaticis, aliisque documentis accuratè itinera persequendo; cujus operis licet non adhuc absoluti fama occasionem dedit communi Amico

n ostro

I.

nostro eruditiss. mihi scribendi, fuisse ab Astezzato compositam Historiam Langobardicam, quod tamen ipse Astezzatus Epist. ad me data 8. Kal. Octob. 1734. disserte inficiatus est.

2 *Notæ ad Regnum Italiæ Caroli Sigonii* cum animadversionibus modestissimis, ut semper illi fuit in more, non solum in ipsum Sigonium, sed in Baronium etiam, Pagium, aliosque. Sed quia in idem Regnum Italiæ Cl. Joseph Antonius Saxius Notas pariter contexuit propediem imprimendas, idcirco *ne aliquot à tanto Viro præoccupata* (Astezzati sunt verba.) videretur repetere, integrum ipsum opus, vel hac de causa oblivioni censuit esse donandum. Item ab anno, vel eo amplius, sub calamo habet dissertationem.

3 *De itinere Alexandri III. Pont. Max.*

Quia autem in perlustrandis, recensendis, verisque ab apocryphis secernendis Antiquitatis documentis, admodum præstat, ideò ut hanc egregiam operam variis in Tabulariis impenderet, fuit requisitus. Igitur nullis parcens laboribus, ut Remp. Literariam juvare posset, ordinavit 1. *Tabularia* Monasteriorum nostrorum S. Faustini, & Jovitæ Brixiæ, & S. Juliæ Monialium ejusdem Urbis, eorum omnium indicibus absolutissimis concinnatis, præmissâque singulis brevi eorundem Cœnobiorum erectionis narratione, digestis pariter materiarum titulis ordine Alphabetico, & Chronologico, quod sanè plurimum confert, tum ad invenienda, tum ad intelligenda eorundem Archivorum diplomata, & monumenta; prosequutus est quoque 2. *Indicem Tabularii* Monasterii nostri S. Euphemiæ ejusdem Brixiæ olim à Cornelio Margarino inchoatum ab anno scilicet 1650. ad hæc usque tempora 1733. Recto item ordine disposuit. 3. *Archivum magni Nosocomii* S. Mariæ vulgo *di Campagna* in Urbe Placentia, cujus tamen Indicem haudquaquam digessit ob suum ab eadem urbe Placentina Brixiam versus discessum, denique ordinandum suscepit. 4. *Tabularium Monasterii nostri* S. Jacobi Pontidæ agri Bergomensis, ejus Diplomata recensens, monimenta disponens, ac recognoscens, omniaque in optimam formam redigens; in quo studio præclaro æque, ac proficuo, indefesso labore usque ad annum 1734. quo Placentiam ad Prioris officium exercendum rediit, perseveravit, omni propterea laude, ac commendatione, non minus quam ob tot alia egregie adeo ab eo elucubrata dignissimus.

Pag. 18. lin. 37. In JO. ANDREA RICCIO.

Ex Cl. Erasmo Gattola in Hist. Casin. tom. 1. part. 2. pag. 775. discimus, Jo: Andream Riccium.

1 *Varios divinæ paginæ Codices* explanasse, à Genesi nimirum ad Ecclesiasticum usque, tomis tribus in fol. item. 2. *De Theologia scholastica, & Morali* tom. 2. pariter in fol. 3. *De sex Mundi ætatibus* tom. 1. in fol. qui sex tomi Latino sermone conscripti, & venustissimis figuris identidem exornati, asservantur in Casin. Bibl. MSS. edidit quoque. 4. *Epitomen Architecturæ* de Ordine Salomonico integro ad Alex. VII. P.M. an. 1663. ex quo libro cognoscimus Joannem Andream *adhuc parvulum* scripsisse *De Immaculata Deiparæ Conceptione* ad Paulum V. P. M. Idem autem Gattola eodem tomo, eademque parte 2. sed aliquantò supra pag. videlicet 760., ubi de *Piis Viris*, asserit Jo. Andream in sua Vallisoletana Congreg. Generalem Concionatorem fuisse, & in lectione Sacræ Scripturæ, Sacræque Theologiæ haud mediocriter versatum. Denique sanctè obiisse an. 1681., ætatis suæ anno pariter 81.

Pag.

I

Pag. 25. lin. 42. In JO: BAPTISTA FOLENGO.

Richardus Simon in Criterio Bibliothecæ Dupinianæ à Paris 1730. Chez Gerhu to.2.l.2.C.XI.p.112.& seqq.asserit, ejus Commentaria in Davidicos Psalmos impressa primò fuisse Basileæ apud Isingrin an. 1549. sed hoc minime verum esse eorundem editio celebrata Patavii an. 1542. Basileæ vero an. 1547. clarè demonstrat: quamobrem editio illa Isingriniana tertia sit oportet.

Cæterum quamvis Richardus Dupinium carpat, non quòd Folengum eximiè laudet, quod jure factum dicit, sed quia testimonium Augusti Thuani in ejus laudem afferat, quod parum ad rem facere, in ea materia, contendit, ipse nihilominus Simon Folengum magnopere commendat, docti, prudentis, & optimo judicio præditi Commentatoris,& ultra communem sui temporis Theologorum cœtum supereminentis, semper titulis eum prosequens, non omittens tamen ejus Authographum, ubi ad Hebraicum textum recurrit, paraphrasim esse Campensis, quo Duce hac in re semper sit usus.

Pag. 29. lin. 36. In JO: BAPTISTA de MIRO.

Sezze.

In libro impresso Romæ an. 1707. cui titulus *Dissertatio Historica* Dominici Georgii, *de Cathedra Episcopali Setinæ Civitatis in Latio* cum Appendice monumentorum eandem Ecclesiam, & Civitatem illustrantium, legitur in hac eadem Appendice Epist. Jo: Baptistæ de Miro tunc Bibliothecæ Vaticanę Custodis, paginarum ferè quinque de Codice Ecclesiæ Setinæ, ad Emum Cardinalem Corradinum, tunc Clem. XI. Prodatarium &c. in quo Codice, nunc in Vaticanâ Biblioth. existente, hęc continentur. 1. Vita S. Lidani. 2. Kalendarium ejusdem Setinæ Ecclesiæ. 3. Quædam carmina in laudem præfati S. Lidani. 4. Tabula Lunationum.

Pag. 31. In eodem JO. BAPTISTA de MIRO.

Novissime ejus peronorificam mentionem facit Mich. Ang. Belfor. in Lyceo Aug. impr. Neapoli 1731. pag. 170. ubi sapientibus ipsis stuporem,eum excitasse scientiarum varietate, plurium linguarum præsertim Græcæ peritiâ affirmat; idque post ejus obitum; quo adulationis suspicio omnis evanescit.

Pag. 36. lin. 5. In Jo: EVANG. FLORENTIA à PANORMO.

Vitus etiam de Amico Sup. Sic. Sac. not. 1. pag. III. Caroli Estensi Archiepis. Panormitano ob virtutem, & scientiam adm. charum eum fuisse dicit. Abbatem S. Martini de Scalis, Cœnobium ære alieno, quo premebatur, liberasse. Humanissimum, & Regularis disciplinæ observantiss. Ecclesiæ ornamentum auxisse, communi mensa,unicâ in dormitorio cellâ, & vulgari lecto contentum, monasticis exercitiis die, noctuque incubuisse, nihil verbis docuisse, quod non firmaret exemplo.

Pag. eadem 36. lin. 27. In JO. EVANGELISTA MORMILIO.

Inter alia, quæ Mormilius scripsit, præterea, quæ in Bibliotheca referuntur, sunt etiam quædam carmina Italica.

In gloriosissimam noctem Nativitatis D. N. J. Christi R. P. D. Hieronymo à Perusio Abbati S. Monasterii Casinensis dicata an. 1590. die 24. Decembris ex S. Maria de Albaneta propè Montem Casinum, quæ Venetiis in Bibliotheca S. Georgii M.Ven. extant. Sunt autem octona Carmina (vulgo stanze) 64. MSS. incipiunt.

Padre del Ciel, che il tripartito impero E con incomprensibil' Magistero
Solo governi col divin consiglio. Mandasti in terra l'unico tuo Figlio.

Sed sciendum, in Indice librorum præfatæ Bibliothecę S. Georgi M. per errorem

rem Scriptoris ejusdem indicis tribui hæc carmina ipsi Hieronymo Ruscellio, cui dicata à Mormilio fuerant, ut supra in correctionibus primæ partis, ubi de eodem Ruscellio, dicitur, & emendatur. Ceterum ejusdem Mormilii in eadem Biblioth.S.Georgii M. reperiuntur MSS. etiam sequentia Opuscula.

I

1 *Epicedium in Assumptione Deiparæ Virginis* Rm̃o P.D. Angelo Sangrino Abbati Casinensi dicatum; est paginarum undecim in 4. 2 *Epicedium in funere Illm̃i Caroli La Noja* Sulmonæ Principis. 3. Plura insuper Epigrammata, & alia.

De eo in Bibl. P. par. L. A. p. 23. & seqq.

Pag. eadem 36. lin. 35. In JO. EVANGELISTA A' NEAPOLI.

De voto Jephtæ Galaaditæ, de quo dissertationem scripsit hic Jo. Evangelista: vide, si placet, ad pleniorem eruditionem Augustinum Calmet Monachum Lotharingum Congreg. SS. Withoni, & Hydulphi in *Thesauro antiquitatis sacræ, & profanæ* Gallicè ad eo edito, & à Dominico Mansio in Latinum, demumque à Lamperto Cajetano Ponsampieri Lucensibus in Italicum sermonem converso, & Lucæ impresso an. 1729. apud Sebastianum Dominicum Capuri in 4. pagg. 538., & seqq.

Pag. 44. lin. 34. Adde

JO. STEPHANI à Genua in Bibl. S. Georgii M. reperiuntur.

1 *Oratio habita in Monasterio D. Justinæ* an. 1645. prò Adventu Rm̃i P. D. Andreæ Arcioni Sac. Casinensis Cœnobii Abbatis, ac totius Congregationis Præsidis impressa typis Sebastiani Sardi in 4. 2 *Elogium ad eundem Rm̃um* impressum Bononiæ typis Tebaldini an. 1645. in fol. 3 *Gratulatio Elogio expressa* Rm̃o P. D. Andreæ Mancuso secundò in Casinensium Præsidem electo: impress. in fol. sed locus, annus, & Impressoris nomen desiderantur. An autem hic Jo: Stephanus à Genua idem sit cum Jo: Stephano Marenco pariter Genuensi, de quo in Bibliotheca eâdem pag. 44. licet nominis, & Patriæ similitudo suadeat credere, nec temporis ratio discrepet, persuadere tamen nisi clarius constet, hactenus minime potest.

Pag. 48. lin. 36. Adde.

JOVITA GIRALDI Patriâ Venetus S. Georgii M. Ven. alumnus an. 1629. die 27. Aprilis scripsit.

L' Astrea Pacifica, Panegyris R.P.D. Andreę Mancuso Congr.Cas. Præsidi nuncupata an. 1648. di 21. Martii, impressa Ven. eodem an. apud Franciscum Milocum pagg. 37. in 4. Item composuit.

2 *Plura Elogia*. 1. In Horatium Barbadicum D. Georgii M. Abbatem, & Cas. Congr. Præsidem, Patavii apud Cribellos fol. 1639. 2. In Jo: Baptistam Rato Abbatem. Ibidem apud eundem 1646. 3. In D. Angelum de Andreis. Ibidem apud eudem eodem anno. f. 4. In Rm̃ D. Hermagoram Basadellum unâ cum Epigrammate Italico breviori. Patavii typis Pauli Frambotti an. 1645. f. 5. In Rm̃ P. D. Andream Mancusum Congr. Cas. secundò Præsidem. Venetiis typis Milochi 1648. in fol. 6. In Rm̃ D. Ambrosium Maggium. Patavii typis Cribelli annis 1646. f. 7. In Rm̃ D. Claudium de Benedictis. Ibidem apud Milochum 1648. f. 8. In Rm̃ D. Desiderium Petronium Fractensem S. Mariæ Miraculorum Andriæ impress. in f. sed sine loci, & Impressoris nomine, & anni notâ. 9. in RRm̃os D. Placidum à Neapoli, & D. Jo. Baptistam à Monteopuli Visitatores. Neapoli typis Secundini Roncalioli 1633. in fol. 10. In Rm̃ D. Maurum de Cambiis in fol. 11. in Rm̃um D. Andream Arcionum Patavii apud Paulum Frambottum 1645. 12. *Orationem* ad RRm̃os D. Aloysium a Patavio, &

Madrigale.

De eo in Bibl. p. 1. L. D. p. 149.

De eo in Bibl. 2. p. L. M. p. 99. sicut etiam de Andrea Arcionio 1. p. L. M. pag. 77.

I

& Marcum Venetum Visitatores an. 1641. est MS. f. pag. 6. 13. *Ob Victoriam ad Phocentia littora de Turcis reportatam* ad Philippum Molinum.

Pag. 49. lin. 24. In JOVITA de RUBEIS.

Etiam ipse invenitur decoratus duplici Epigrammate, & Anagrammate à Petro Clavarino in *Plausu Musarum*, & *Gemmea Coronâ* impress. Perusiæ an. 1643. apud Bartholum: Fuit quoque Abbas S. Placidi de Calonero extra Messanam in Sicilia, teste Vito de Amico in Suppl. Sicil. Sac. pag. 18. n. LXI.

Pag. 53. lin. 18. In ISIDORO CLARIO.

In Criterio Bibl. Authorum Ecclesiasticorum &c. Ludovici Ellies Du Pin, cum elucidationibus, & supplementis Ricchardi Simonis, & cum animadversionibus Anonymi, Gallicè; Parisiis apud Genò 1730. pag. 96. & seqq. idem Simonius haud parum vituperat tum Isidorum Clarium, tamquam non satis Hebraicæ linguę, & Critices sacrę peritum, & opus supra vires aggressum, antiquę scilicet correctionis Latinorum Bibliorum, tum ipsum Dupinium, ac si non rectè, nec jure Isidoro adeo insignes, ac ingentes doctrinæ, & ingenii dotes attribuerit, præcipuè quod idem ejus opus, *ex Sapientioribus, solidioribus, ac utilioribus, quæ umquam in Sacra Biblia elucubrata sint, unum appellet*, additque Simonius, Pamelium minime probare idem Isidori opus, nimis audax ab eo vocatum; sed cum tot alii celeberrimi Authores prętet Dupinium idem Isidori Biblicum Opus summis laudibus efferant, Simonii, & si qui sunt alii, vituperationes, aut detractiones parvi, aut nihili faciendę videntur. Hoc tamen ex eo didicisse non ingratum Lectori fuerit, Isidorum sub Elia Levita Judęo valde docto, Venetiis Hebraicis Litteris operam navasse.

Un des plus Savans, des plus solides, & des plus utiles, qui ayent etè faits sur la Bible.

Pag. 56. lin. pen. In eodem ISIDORO CLARIO.

Idem tradit [eum scilicet scripsisse *Librum de Divinis Officiis*, & *Commentaria* in Opera S. Isidori Hispalensis] Georgius Draudius in Bibliotheca Class. pag. 325. ex quo videtur Cozzandus idem sumpsisse, verum Draudio illud ipsum, quod Cozzando diximus, repetendum est.

In Bibl. S. Georgii M. Venet. extat Isidori Clarii.

De arte amandi [Deum] tomus in 4. libris tribus constans carmine Elegiaco, quorum primus sic incipit.

Quid sit Amor, veræque vias sectabimur artis
Hæc prima est cursus meta petita mei.
Dicite Io Comites, nec Jo bis dicite mecum. Secundus sic
Sit satis & festu cingere fronde caput.
Cingite Palladiis socii mea tempora ramis. Tertius sic
Phębea nondum Virgine digna tegi. Item

In eodem tomo est ejusdem Isidori adhortatio ad eundem Librum, ut se permittat corrigi à doctiss. Poeta Georgio Anselmo, quæ sic incipit.

Incomptus liber es, rudisque, & omni
Sorde Sordidior, lutosus, asper &c. constat similibus versibus 39. Insuper ibidem est aliud Isidori Clarii *Ad Honoratum Condiscipulum Carmen Natalitium* in Regenerationem utriusque, versibus exametris, paginarum 4. incipit —

Natales iterum advenit lux aurea nostros
Alma quibus patrio afflavit nos gratia nutu,
Cęlicolum quoniam est ortu data vita secundo.

No-

I

Nobilior &c. Nam ut ex nostris Regestis apparet, ambo, Isidorus scilicet, & Honoratus eodem die vitam Monasticam incęperunt.

Pag. 58. lin. 1. & 2. Ubi dicit Octavius de Rubeis in Elogiis Hist. Illustrium Brix. pag. 288. Adde.

Multis eum laudat Italicè, ex quibus hæc magis peculiaria excerpsimus. — A Monachis nostris maturè admissum verentibus ne à FF. Conventualibus S. Francisci præoccuparetur - A Paulo III. Episc. creatum, sed ea mentè, ut mox Cardinalem renunciaret, quod ille præsentiens, aulam, urbemque, statim reliquit, quippe qui ipso etiam Episcopatu se ipsum indignum existimabat. Ad ejus funus populos undique confluxisse, præsertim ex Piceno, eum veluti Sanctum omnes religiosiss. venerantes; De eo novissime Hyacinthus Gemma in Hist. Italiæ Literatæ tom. 2. pag. 571., ubi etiam de nonnullis aliis ex nostris.

Pag. eadem 58. lin. 17. & 18. In eodem ISIDORO CLARIO.

Ubi dicit; Ludovicus Jacobilli in Vitis Episcoporum Fulginei ibidem impress. *1626.* pag. 152. & seqq. adde, & iterum de eo agit in Appendice Bibliothecæ Umbriæ impressæ Fulginei an. 1658. apud Augustinum Alterium pag. 314. & seq. ubi præter Opera à nobis ex variis Authoribus enarrata, alia affert, quæ nullibi hactènus legeram, nempe

1. *Commentaria super 2., & 3. de Anima.*
2. *Commentaria super Phisicam, & Posteriora Aristotelis.*
3. *Vitam Constantini Imperatoris* ab Eusebio Cęsariensi editam, e Gręco in Latinum translatam. Meminit etiam idem Jacobillus pręfati ejus Operis, *de Arte Amandi Deum*, quod Nos MS. asservari diximus in Bibl. S. Georgii M. Ven. asseritque scriptum illud fuisse *contra Ovidium*. Pergit autem Jacobillus enunciare ibidem, Isidorum reliquisse pariter
4. *Quinque Volumina Orationum* super Evangelia, super Pater noster, super multas virtutes, & contra nonnulla vitia. 5. *Sex volumina Orationum extraordinariarum* super diversas festivitates anni, super tria præcepta, super Passionem Domini nostri. 6. *Duo volumina Orationum* Synodalium ab eo habitarum in Synodis Fulgineî ann. 1547., & 1554. 7. *Decreta Synodi Fulginei* super vitam S. Feliciani M. Episcopi Fulginei, & Patroni, & alia digna Opera; hæc ille; quorum tamen pleraque ea esse crediderim, quę adhuc extare Fulginei apud nobiles Viros *de Giglis* diximus in Bibliotheca pag. 55., & 56.

Pag. 59. lin. 15. In ISIDORO LANFREDINI.

Transtulit etiam in Italicum sermonem.

Memorie scritte di mano propria di Carlo II. Rè d' Inghilterra, e publicate in Londra in lingua Inglese, e doppo tradotte in Francese, ed inviate à Firenze dall' ottimo, e dottissimo Padre Daniello Papebrocchio della Compag. di Giesù, ed ora tradotte in lingua Italiana dal P. D. J. L. In Firenze per Ant. M. Albini in 4. an. *1686.* Ita Jo. Cinellus Bibl. Vol. Plut. 18. pag. 35. impress. Ferrariæ apud Barberium *1716.*

Pag. 60. lin. 32. In ISIDORO MONTAUTI.

Pauli III. P. M. accessum ad Padolyronense Cęnobium à Placido Puccin. narratum Chr. Abb. Flor. p. 82. & seqq. referunt etiam Benedictus Lucchinus noster, Abbas S. Mariæ Gratiarum in agro Placentino, cap. 9. p. 197. Chronici Comitissæ Mathil. impress. Mantuæ apud Franciscum Osannam an. 1593.

L' anno 1548. 20. Aprile.

„ Il SS. Padre Paolo III. andò per sua devozione al Monastero di S. Benedetto, „ e per esservi stato invitato dal R.P. D. Marco da Pontremoli, Abbate in quei „ tempi del Monastero, & essendo (il medesimo SS. Padre) stato famigliarissimo in minoribus con esso Rev. Abbate, volle favorirlo con la sua Maestà Pontificale personalmente, e fù ben mille volte cosa meravigliosa, che un tanto Pontefice, venisse in tempo di un pieno Capitolo Generale, e che i RRmi PP. Congregati non punto lasciassero gli affari suoi. Il sudetto Rev. P. Abbate D. Marco sapendo, che S. S. stava in abboccamento con l'invittissimo Carlo V. Imperatore in Bussetto:... L'invitò in nome di tutta la Congregazione al Monastero. Venendo già per barca, molti Prelati l'andarono ad incontrare sino al fiume Pò, e tutto il resto del Capitolo, e Convento ordinario s'incaminò processionalmente ad incontrarlo al Portone del Monastero, & essendo il P. Beatiss. arrivato, fù accompagnato da tutti solennemente alla Chiesa, & indi alla Camera dell' Abbate superbissimamente apparata con tutta l' Infermaria di Tapezzarie mandate al Monastero dal Cardinale Hercole Gonzaga, ed accompagnato il S. Pastore alle stanze con ogni riverente maniera il M. R. P. Presidente, & il R. di S. Benedetto gli bagiarono il SS. Piede in nome di tutto il Capitolo, e Convento. Indi tutti prostrati in terra pigliassimo la benedizione, dando luogo agli altri. Visitò dipoi tutto il Monastero per affatto, e con grandissimo piacere di S. S. volle parimente vedere tutti gli atti Capitolari andando nel Diffinitorio, e nella stanza de Giuditii; Il che visto, e considerato del Monastero la grandezza, pieno di ammirazione disse queste parole — *est magnum Cœnobium, & admirabile valde*-Et Hippolytus Donesmondi Minor de Observ.in Hist.Eccles.Mantuæ impressa ibidem an. 1616. apud Aurelium,& Ludovicum Fratres Osannas par.2.lib.7.p.17. „ non devono tacersi in questa occasione le lodi date al Monasterio di S. Benedetto dall' istesso Pontefice Paolo III. mentre ritornando verso Roma da Nizza di Provenza, ove aveva parlato con Carlo V., e col Re Francesco, come si è detto, e passando qui presso volle a parte per parte vederlo con grande sua meraviglia, sicche rivolto a i Prelati, che l'accompagnavano, disse *est magnum Cœnobium, & admirabile valde*, e volle anche per suo gusto trovarsi presente nel Diffinitorio ad alcune azioni Capitolari di quei Padri, che allora celebravano il loro Capitolo Generale, ne il Cardinale Ercole, & essi insieme tralasciarono sorte alcuna di splendidezza per onorarlo finche partì.

Gonzaga.

Pag. 61. lin. 17. In ISIDORO MORATINI Adde.

Hæc Familia Moratini ab an.1423.Forolivii,inter præcipuas numerabatur: *Memorie della famiglia Alidosia*: impressæ Romæ anno 1734. pag. 75.

Pag. 62. lin. 9. & seqq. In ISIDORO de Sù.

Scripsit autem Isidorus de Sù Patriâ Parmensis, Vir quidem optimis litteris egregiè excultus, hanc Vitæ D. Gertrudis brevem Synopsim rogatu Rmi Abbatis D.Benedicti Asinarii nobilis Taurinensis, sed ab Asta Liguriæ oriundi, Viri morum probitate, & omni virtutum genere ornatissimi, an. 1730. die 17. Sept. immaturè, ac omnium bonorum dolore defuncti, qui ut erat magna in eandem D. Gertrudem religione accensus, ita in aliis quoque Christifidelibus eam augendam hoc libello sperabat, quem propterea ut typis traderetur propediem curaturus erat, nisi importuna mors editioni intercessisset. Jamque opusculum à Censoribus D. Tiberio Gentili, nunc Abba-

te,

te, & D. Antonio Capiccio nunc Priore prò impressione approbatum fuerat, sed ob eam causam remanet adhuc ineditum apud Monialem Ord. nostri in Cęnobio S. Anastasii Civitatis Astensis in Liguria sub Duce Sabaudiæ, in præsens Sardiniæ quoque Rege, ubi Benedictus Asinari Abbas cum esset Monasterii nostri D. Petri, cujus etiam erat Alumnus, diem clausit extremum. Cupiebat autem Isidorus modestiæ causa, ut ejus hæc lucubratio Anonyma prodiret, præfixo tantum nomine indefinito, (*cujusdam eidem S. Virgini devoti*) At æquum est, ut veritas palam fiat, & nemo promerita laude fraudetur. Sed & alios ingenii fętus protulit Isidorus, quorum tamen peculiarem notitiam, eadem ipsius obsistente modestiâ, obtinere adhuc non potui.

Pag. eadem 62. lin. 38. Adde.

JULIUS CALINUS Patria Brixiensis Monachus nostræ Congreg. scripsit

Orationes duas recitandas Mediolani in S. Simpliciano, primam an. 1581. die 7. Martii in recensione Corporum Sanctorum ejus Ecclesiæ, alteram an. 1582. in translatione eorundem. Prima sic incipit „ Si unquam Ingenii ubertatem, verborumque copiam, atque facilem dicendi rationem optavi, nunc „ maxime opto, quòd apud vos gravissimos viros de re gravissima sum verba „ facturus, ut rem prò dignitate tractem, & animum cujusque vestrum depa- „ scere, atque vos quadam orationis suavitate perfundere digne valeam „ in fronte dicitur *Oratio habenda*. Secunda sic incipit „ Neminem vestrum „ esse arbitror, qui non ingenti lætitia efferatur propter inspectionem istam „ diu animo conceptam, atque omnibus votis optatam, qua Sanctos istos „ Patronos nostros mirari, venerari, ac colere possumus &c. est imperfecta. In nostris Regestis duo inveniuntur Julii Brixiani. Primus Cęnobii S. Euphemiæ alumnus factus an. 1544. 9. Aprilis alter SS. Faustini, & Jovitæ Professus an. 1572. 24. M. Junii. Quis horum Author istarum orationum, mihi incompertum.

L

PAg. 74. lin. 4. In LEONE MATINA.

In Bibliot. S. Georgii M. Venet. extat ejus.

Elogium in Rmum Silvium Stellam Congr. Casin. Præsidem impressum Papię apud Jo: Andream Magrium in fol. sed deest annus impressionis, qui tamen fuit 1645. ut constat ex *Ungue Elogiorum* ejusdem, in quo idem Elogium inter cętera invenitur; Item. *Elogium in Rmum P. D. Theodorum Schilinum* Brixien. Congr. Casin. Præsidem. Patavii apud Jo: Baptistam Pasquati in fol. Sed notandum in hoc Elogio Leonem scribi cognomine *Grati*, ideo fortasse, quia duplici cognomine fuerit, ut plerę que Hispanæ, & ex eis oriundæ plures tum Neapolitanæ tum Siculæ Familiæ. Dicitur quoque ibidem Academicis *Otiosis* adscriptus.

Pag. 76. lin. 14. In LEONE PAVONIO.

De eo in Bibl. L. P. pag 134.

In ejus laudem scripsit tria Epigrammata Petrus Clavarinus in *Plausu Musarum, & Gemmea Corona &c.* impressâ Perusiæ an. 1643. apud Angelum Bartholum. Hujus Leonis Abbatis tunc S. Petrii Perusii voluntate, translata fuit decentissime ex agro ad Ecclesiam ejusdem S. Petri, Ven. Imago Bea-

L

tifs. Virginis de Lilio nuncupata, ut refert idem Petrus Clavarinus in fine laudatę *Gemmeæ Coronæ*, in cujus Sac. Imaginis laudem plures poeticas lucubrationes à se compositas ipse Clavarinus ibidem adnectit.

Pag. eadem 76. lin. 42. Adde.

LEONARDUM VAIRUM Beneventanum O.S.B. Joannes Hallevvordius in *Bibliotheca curiosa* edita Francofurti, Authorem facit *Librorum trium de Fascino* impress. Ven. apud Aldum 1598. sed cum ibi non indicetur, eum fuisse Monachum Cong. Casin. nostris illum adscribere certò non possumus, donec id evidenter constet.

Pag. 84. lin. 28. In LUDOVICO BARBO.

Ejus Declarationes in Regulam S. Benedicti prò Congreg. Vallisoletana, an. 1733. Cl. ac Doctiss. Viro D. Angelo Calogierà Monacho Camald. S. Michaelis Muriani Venetias missi inter ejus Opuscula Philologica imprimendas.

Pag. 86. lin. 28. In eodem LUDOVICO BARBO.

De eo etiam Antiochus Honuphrius in *Heroum Præconiis* impr. Maceratæ in 4. an. 1683. pag. 113. & Paulus Morigia *de Origine Religion.* cap. 44. Petrus Crescentii *Coron. Nobilit. Ital.* par. 2. pag. 144. Aloysius denique Bourier in *effigebus Fundatorum, & Reformatorum*.

Pag. 88. lin. 30. Adde.

LUDOVICUS MORINI Mutinæ vitæ usuram adeptus, ibidem in Monasterio S. Petri Cęnobiticę Regulę sese addixit an. 1681. die 22. Junii. Sublime à Natura sortitus ingenium, in qualibet scientia, ad quam animum applicuit adeò profecit, ut Cl. Benedictus Bacchinus, qui aliquandiu cum eo vixit, tum de se, tum de illo id ingenuè identidem fateretur, se quidem, prout ingenii vires suppeterent, in re literaria aliquid assequi, Morinum verò tanta præditum mentis claritate, & perspicacia, tanto intellectus acumine, ut nullo negotio, quidquid vellet efficeret; obstrusiora nempe scientiarum solo intuitu penetrans, implicatiora doctrinarum primo ictu dissolvens, remotiora disciplinarum unico gressu attingens. Ostendit id Morinus, vel cum Parmæ in nostro D. Jo. Evan. Cęnobio scolasticas facultates docuit, vel dum Arimini easdem publicè professus est, vel dum sępius variis in suggestis Panegyricas Orationes magno eruditorum plausu, ac fræquentia recitavit, vel denique dum Ragusii (cujus Reipublicæ aliquandiu Theologus, & Consultor extitit) Quadragesimales Conciones haud semel habuit, selectæ ubique, ac multijugis eruditionis, profundæque Sapientię famam promeritus; sed præcipuè eam laudem retulit, cum Arimini coram Emo Episc. Cardinali Devia cum Hæterodoxo Pseudoministro Basileensi publicam de Christiana Religione disputationem instituit eo successu continuatam, ut Catholica veritas magnificè triumpharet, & Hęresis propugnator manum ori imponere cogeretur, & confusus abscedere. Operam etiam suam laudato Bacchino in componendis Ephemeridibus Literatorum contulit; quod opus tanti non solum in Italia, sed extra etiam, potissimum apud eruditos Germanos, semper est habitum. Obiit Morinus Mantuæ in Monasterio S. Benedicti an. 1731. die 29. Sept. ætatis suæ an. 78. singularis doctrinę, & reconditæ eruditionis famam relinquens, sicut etiam.

Philosophiam ad Cartesii placita Mathematicis demonstrationibus refertissimam, quę extat MS. apud D. Petrum Paulum Ginanni Monachum Ravennatem, & Priorem. Continet Logicam, & Metaphisicam digestas pag. 104.

&

L

& Phisicam explicatam pag. 168. incipit -- *Impudentissimæ temeritatis reus esset, qui naturæ arcana penitus examinanda susciperet Logicæ præsidio destitutus &c.* Proposuerat etiam Quadragesimales Conciones Ragusii habitas typis tradere, sed propositum hoc effectu caruit.

Pag. eadem 88. lin. 30. Adde.

LUDOVICUS NAVA Syracusis in Sicilia nobili stemmate ortus die 2. Augusti 1688. Frater Gregorii Nava, de quo in Addit. pr.par. Monasterium Catanense D. Nicolai de Arenis, ubi Deo se manciparet, elegit an. 1704. Philosophica, ac Theologica doctrina excellens, easdem facultates, præsertim quæ ad Fidei Dogmata, & mores spectant, haud paucis annis, aliis tradidit. In nostra Cong. Decanatus, extra vero Consultoris, & Censoris SS. Inquisitionis, itemque Examinatoris Catannen. Diœc. gradus obtinuit; superstes est hoc eodem an. 1735. publici juris fecit.

1. *Tripartitæ Philosophiæ Nucleum*, quo Rationalis, Naturalis, & Moralis doctrina ad mentem D. Anselmi Abbatis Beccensis, & Archiep. Cantuarien. Ord. S. Bened. CXCVI. Thesibus exponitur examinanda; Catanæ Typis Simonis Trenti 1726. in 4. 2. *Theses Theologicas* ad mentem D. Anselmi; Ibidem apud eundem 1728. in 4. Habet insuper MSS. *Responsa Canonico-Moralia* brevi imprimenda. Ex Epist. Cl., ac Doctiss. Viri Antonini Mongitore ad me data Panormo die 18. Nov. 1733., in qua Additiones Bibliothecæ suæ (Siculæ) ad Monachos nostros spectantes propediem cum aliis ab eo in publicam lucem emittendas perhumaniter communicare dignatus est. Et ex Vito de Amico supplem. Sic. Sacr. Catan. 1733. not. 4. pag. 56. n. 12.

M

PAg. 92. lin. 11. In MARCO ANTONIO SCIPIONE.

Ejus inscriptiones duas in Bibl. memoratas, *de Peste Placentiæ grassante* primam, *de Adventu Hispanorum militum in agrum Placentinum* alteram, [una cum septem aliis Elogiis Sacris, quorum unum in S. P. Benedictum est longiusculum, cetera breviora], quia erant anecdota Venetias misi ad Cl. Doctissimumque, ac de tota Republica Litteraria benemerentiss. P. D. Angelum Calogiera Monachum Camald. S. Michaelis de Muriano Venet. inter ejus opuscula Philologica imprimenda.

Pag. 94. lin. 47. Adde.

MARIANUS ARMELLINI natus est Anconæ in Piceno an. 1662. die 10. Decembris. Anno vero Jubilei 1675. Parentibus jam vita functis, Romam perductus fuit, ubi postquam humanis litteris aliquot annis operam dedisset, in Cœnobio D. Pauli Cucullo Monastico donatus fuit an. 1678. die 10. Mensis Martii, exactisque partim Casini, ubi triennio mansit, partim Romæ Philosophiæ, ac Therlogiæ studiis, easdem disciplinas Ticini Regii, ac Florentiæ aliquandiu docuit, ibique celeberrimi Antonii Magliabecchi, qui tunc immensæ propemodum eruditionis famâ florebat, non sine Bibliothecæ Benedictino-Casinensis, quam ex eo jam tempore, imò aliquot annis antea moliebatur, profectu, & augumento, literaria consuetudine frui meruit. Inde Aretium missus Monialium S. Claræ strictioris observantiæ, quas *Muratas* vocant, confessiones aliquandiu excepit, quod munus postea

An. 1689

M

ſtea Ameriæ, ac deinde Romæ apud Moniales noſtras continenter exercuit. Aretio Romam rediit an. 1695. ſtatimque eruditiſſimi Equitis Proſperi Mandoſii nobilis Romani, Romanequæ Bibliothecæ Authoris, hortatu, & impulſu, ad proſequendum, abſolvendumque præfatæ Bibliothecæ ſuæ Opus vehementer incenſus fuit, & ut ingenuè fatetur, pluribus Authorum tum noſtratium, tum exterorum notitiis egregiè adiutus. Nec id tamen obſtitit, quin ſacras etiam Conciones Adventus, & Quadrageſimæ temporibus, pluriumque Sanctorum Panegyres triginta ferè annorum ſpatio in conſpicuis Italiæ Urbibus, aſſiduè haberet, parique annorum ſerie Chriſti fideles rite confeſſos à peccatorum vinculis abſolvit, idque an. Jubilęi 1700. in Baſilica S. Pauli Apoſtolici etiam Pęnitentiarii titulo decoratus præſtitit. Anno 1722. die 27. Aprilis in Comitiis minoribus Neapoli celebratis, Prior extra numernm, & ſequenti anno 1723. die 24. Aprilis in majoribus Mantuæ habitis, accedente Innocentii XIII. cujus Frater Germanus Bernardus M. de Comitibus S. R. E. poſtea Cardinalis in Monaſtico Tyrocinio ejus ſodalis fuerat, diſpenſatione, Abbas renunciatus, Monaſterium Senenſe S. Eugenii annis omnino ſex adminiſtravit, & poſtea Aſſiſienſe S. Petri, annis quinque, nunc verò S. Benedicti, & Feliciani Fulginei Cęnobium ab uno jam anno regit, Scriptorum, aliorumque virorum Illuſtrium Caſinenſium memoriis è latebris eruendis invicto labore, licet ſeptuagenario major ſemper deſudans; edidit-

Ancona Aſſiſii, Foroſempronii, Peruſii, Piſauri Ravennæ, Reate, Regii Lepidi, Romę, Senogalliæ Tuderti, Tiburæ, Urbini, alibique.

1. *Bibliothecam Benedictino-Caſinenſem* tom. duos in fol. primum impreſſum Aſſiſii in præfato S. Petri Monaſterio, Typis Feliciani, & Philippi Campitelli Fratrum an. 1731. ſecundum in eadem Civitate apud Andream Sgariglia Impreſſorem Epiſcopalem, & Publicum an. 1732. Additur.
2. *Appendix de Viris litteris* Illuſt. è Congreg. Caſin. de quibus tamen non conſtat, an aliquem ingenii ſui fętum ſcriptis conſignaverint. Fulginei Typis eorundem Fratrum Campitelli 1732.
3. *Catalogos tres, I. Epiſcoporum, II. Reformatorum, III. Virorum Sanctitate Illuſt.* è Congreg. Caſinen. in fol., quorum primus, & ſecundus impreſſus eſt Aſſiſii per eumdem Sgariglia an. 1733. Ex tertio autem Catologo, qui Romæ fuit impreſſus an. 1734. vitam magnæ Dei famulæ Margaritæ Corradi Monialis Benedictinæ è Latino, quo primo illam compoſuit, in Italicum etiam Idioma convertit, ſeorſim Deo dante imprimendam.
4. *Additiones, & Correctiones* Bibliothecæ Benedictino-Caſinenſis librum ſub pręlo ſudantem, cui acceſſit.
5. *Appendix quorundam* tum Scriptorum, tum Epiſcoporum, tum denique Virorum Sanctitate Illuſtrium aliarum per Italiam Ord. S. Benedicti Congreg.
6. *Analectorum librum*, in quo ea, quæ ad Bibliothecam conſtruendam olim præparata, ac poſtea ut ſuperflua, vel nimia, partim deleta, partim rejecta ſunt, in unum volumen, veluti fragmenta collegit, ubi plura haud ſpernenda reperiuntur &c. MSS.
7. *Quadrageſimalium Concionum* curſum, ut dicunt 8. *Concionum Adventus* duplicem Curſum. 1. ad Populum. 2. ad Moniales. MS. 9. *Panegyricarum orationum in Varios Sanctos* lib. 10. *Parœneticarum Concionum* ferè ex tempore Ameriæ habitarum, ſæviente horribili Terræmotu an. 1702. libellum.

Ejus meminit Angelus M. Quirini (nunc Cardinalis) in Diſſ. de Monaſtica Ital. Hiſt. conſcr. Romæ 1717. notat. ad pag. 55. p. 95. Io Marius Creſcimb. Hiſt. valg. Poeſ. 2. impreſſ. diſſ. 5. claſ. 3. n. 151. pag. 472., & in Hiſt. S. Ma-

riæ

M

riæ in Cofmedin lib. *6.* c. *3.* num. *1.* pag. *256.* Jo: Andreas Aſtezzati in Notis ad Evang. Manelmi Comm. de Geſtis Franciſci Barbaro editis Brix. an. *1728.* Bernardus Pez Melic: ep. X. Apol. pag. *235.* Petrus Paulus Ginanni in Hiſt. Canon:Portuen. Raven: variis in locis. Cl. Eraſmus Gattola in Acceſſionibus Hiſt. ſuæ Caſin. non ſemel, ubi etiam aliquando eum corrigit, quod maximi amoris, ac beneficii loco ab Armellino habitum eſt; pag. autem *924.* loquens de Matthæo Laureto; *de ejus* (inquit) *moribus*, *ac doctrina conſulatur ſecunda pars Bibliothecæ Benedictino-Caſinenſis pag. 97. confectæ ab erudito P. Abbate D. Mariano Armellini*, & pag. *945.* loquens de D. Jo: Evangeliſta à Neapoli, ejuſque libro, *de Voto Jephtæ Galaaditæ*: *notitiam hanc* (*ſubdit*) *acceptam referimus celebri Authori citatæ Bibliothecæ*. Vitus de Amico in ſuppl. Sic. Sacr. Catanæ *1733.* tertio quoque verbo. Ephemerides liter. Venet. Albritianæ an. *1733.* menſis Januarii, quæ ejus Opus diligenter referunt, ſicut etiam ejus Catalogos tres impreſſos an. *1733.*, & *1734.* Cl. Guido Grandi Camald. in reſponſione ad Fidelem Soldani Monachum Vallis Umbr. Plures denique Epiſt. Cll. Virorum poſt Bibl. impreſſ. in ejus Operis commendationem ſcriptas qui volet, legere poterit ad calcem præfatarum Additionum, & Correctionum, quæ jam ad impreſſionis finem properant.

Pag. *96.* lin. *40.* In MATTHÆO LAURETO.

Scripſit præterea Lauretus an. *1618.*

1 *Appendicem ad Tractatus* de exiſtentia S. P. Benedicti Caſini, & de Monachatu S. Gregorii M. in qua explodit ea, quæ Antonius Jepeſius autumat de Translatione Corporis ejuſdem S. P. Benedicti ad Floriacenſe Monaſterium, deque ejus ad Caſinenſe reductione una cum objectionibus Caroli Sauſſaii in Annalibus Eccleſiæ Aurelianen. lib. 4. quæ Appendix aſſervatur MS. in Tabulario Caſinen. eſtque pagg. 23. 2. *Plures etiam ſermones* Latino, atque Italico idiomate Lauretus compoſuit in Evangelia, de feſtivitatibus Domini, Deiparæ, Sanctorum, & in Dominicis Adventus, & Quadrageſimæ, tom. 1. in folio comprehenſos Caſini pariter in Archivo cuſtoditos; Item. 3. *Tractatum* valde prolixum *de Auxiliis*, ſive de Gratia, & libero Arbitrio: extat ibidem, ex Eraſmo Gattola in Hiſtoria Monaſterii Caſin. tom. 1. p. 1. pag. *769.*

Pag. *97.* lin. *30.* In MATTHIA VENUSINO.

Profeſſus eſt Cœnobiticam vitam an. *1571.* non *1572.*

Pag. *102.* lin. *39.* In MAURO MARCHESIO.

Compoſuit etiam *Epigramma Italicum* in laudem Rmi D. Anaſtaſii Galdioli, publici in Gymnaſio Patavino Profeſſoris, cum primum electus fuit Abbas S. Griſogoni Jadræ, dicatum eidem Rmo Abbati à Julio Tortoſa Monacho Caſinenſi, impreſſ. in fol. ſed deeſt locus impreſſionis. Item aliud ſimile *Epigramma* pro navali Victoria de Turcis relata à Jacobo Riva Equite, & ſupremo Quinqueremium Ser. Ven. Reip. Architalaſſo. Impreſſæ extant in Bibl. S. Georg. M. Venet.

Ibidem lin. *46.* in margine, ubi corrigitur *Carth.* & reponitur *Ciſter.* delenda eſt hęc vox *Ciſter.*, & relinquenda *Carth.* nam verè Morotius compoſuit *Theatrum Cronologicum Carthuſien.*

Pag. *107.* lin. *21.* In MAXIMO MASI.

De eo plura dicuntur in lib. MS. Orationum in Concil. Trident. habitarum &c. Stephani Catanei Novarien. Abbatis tunc S. Mariæ Gratiarum

in

M

in Agro Placentino, qui Cęsenę in Tabulario Cęnobii nostri S. Mariæ de Monte extat, pag. 135. an. 1557. ex quibus constat Maximum

1. *Catenam auream in divum Paulum* ab ipso versam edidisse, quæ vel idem Opus est cum Œcumenii Commentariis in omnes Epistolas D. Pauli ab eodem Maximo è Gręco in Latinum conversis, vel eidem Operi adnectitur, qua de re Fulginei nunc existens, librisque ad hanc collationem faciendam omnino carens, nec Lectorem, nec me ipsum certiorem ullo modo reddere valeo. Nam hujusce Operis examem R.D. Isidoro Abbati Patres nostri commiserunt; sed quia ex eodem Cataneo videtur Maximus *Catenam* illam Italica, imò Etrusca Lingua digessisse, dicendum erit, vel eam *Catenam* non idem, sed diversum Opus esse a Commentariis Œcumenii à Maximò translatis, vel illud prius Etrusco sermone exarasse, & postea in Latinum vertisse. Item ex eodem Stephani libro constat Maximum

Notis marginalibus, Præfationibus, & Argumentis apposi-tis.

2. *Novum Testamentum* è Greco transtulisse [sicut etiam alia ex Latino] sed quia citra Præsidis, & Deffinitorum authoritatem Opus hoc impressit, caussam dixit apud Nostros. At quoniam aliqua in hoc idem Opus ex Tigurinis Bibliis derivaverat, delatus fuit liber ad Romanos Inquisitores, quorum acta, simulque Maximi versionem Rm̃i PP. Præses, & Visitatores in Dieta an. 1557. Stephano Cataneo, & Hilarioni Genuensi Viris doctissimis discutiendam, & censorio stigmate inurendam tradiderunt: & Stephanus quidem Maximum sicuti ab Hęresis nota defendit, ita vix crimen effugisse ait, *ambitionis*, *& nimiæ securitatis*, ne dicam *Audaciæ*. Hilarion autem, licet alia via, alioque dicendi genere, in eandem nihilominus sententiam convenit, Maximum *imprudentiæ*, *crassæque vecordiæ reum putans*, *Hæresis verò jure censeri posse reum non putans*. Item apparet Maximum scripsisse.

3. *Apologiam*, *& semina*, sed arbitratu suo, inquit Stephanus. Quæ omnia optimè consonant cum iis, quæ ex Arnoldo in nostra Bibliotheca de eodem Maximo diximus. De Luciano verò Masi ejus vel Fratre, vel Patruo, de quo Nos in Apendice Virorum scientia Illustrium, de quibus tamen nescitur, an aliquid scriptis tradiderint, vide infra in Adjunctis ejusdem Appendicis Lit. L.

Pag. 100. lin. 19. In MICHAELE DE JUDICE.

Edidit quoque suppresso nomine

Il Corteggio degli Angioli, che applaude al merito, e alla gloria di S. Rosalia Vergine Palermitana nella Trionfale solennità del 1725. In Palermo per Francesco Ciche 1725. in 4. Multum etiam desudavit in editione *Bibliothecæ Historicæ* Regni Siciliæ impressæ Panormi an. 1723. in fol. typis ejusdem Francisci Ciche, perperam tamen sub nomine Jo: Baptistæ Carusi, cum revera prodierit studio, & labore Abbatis de Judice in cujus Operis tom. 2. pag. 985. usque ad pag. 1000. habetur. *In Epistolas Joannis Saresberiensis S. Thomæ Cantuariensis*, *& Petri Blesensis* D. Michaelis de Judice Abbatis Casinensis *excursus historicus*. In quo celebriores Normannos è Gallia, aut ex Anglia sæculis XI. & XII. in Siciliam Insulam appulsos adnotavit, Historię Siculę, cujus pars pręcipua illi fuerunt, clariorem lucem se allaturum confisus. Obiit quidem Panormi in S. Carolo 1727. sed ejus corpus ad Monasterium S. Martini tumulandum delatum est, cujus Cęnobii Bibliotheca alias valde conspicua, & insignis, Michaelis ditissimâ Bibliothecâ, quę ad fere quinque millium scutatorum Romanę monetę pretium pertingit, plurimum aucta,

&

M

& locupletata eſt. Funebrem Orationem in ejus laudem habuit in Academia *Boni Guſtus* Abbas Andreas Lucchefius Meſſanenſis, ut Cl. Antoninus Mongitore in *Additionibus* ad ſuam Bibliothecam Siculam MSS. ſed quam primùm publicè edendis, teſtatur.

Pag. eadem 100. lin. 20. In eodem MICHAELE DE JUDICE.

Eum laudatus Antoninus Mongitore in alio Opere, cui titulum fecit, *Palermo divoto di Maria Vergine &c.* tom. 2. lib. 4. impreſſo ibidem an. 1720. apud Bajonam, pag.381. inter eos Panormitanos Scriptores (quorum Centuriam texit) enumerat, qui Opus aliquod in honorem, ac laudem ejuſdem SS. Dei Genetricis concinnarunt; idque ob *Additiones*, & *Notas* ad deſcriptionem Regii Templi, ac Monaſterii Monregalenſis Deiparæ Sacri, à Jo: Aloyſio Lello olim adornatam, de qua Nos etiam in noſtra Bibliotheca fusè diſſeruimus.

Pag. 111. lin. 24. In eodem MICHAELE DE JUDICE.

Vitus de Amico in *Suppl. Sic. Sacr.* Not. 1. S. Martini pag. V. n. LXXXI., & iterum ibidem pag. VIII. n. XXXII., & demum tertio notit. XI. SS. Bened. & Aloyſii Panormi, ubi diem clauſit extremum pag. 165. n. XIIII. ad ann. 1725. nobile ejus ſtemma, eruditionem, ſcientiam pietatem, morum ſuavitatem, prudentiam, liberalitatem, præſertim in locupletanda S.Martini Bibliotheca quinque voluminum millibus, omnium denique virtutum cumulum, multis quidem, ſed vix promerito laudat.

N

PAg. 114. lin. 7. Adde.

NICOLAUS Monachus Abbatiæ Florentinæ compoſuit.

Confeſſione utiliſſima, Italicè; uti totidem verbis legitur in Bibl. volant. Jo: Cinelli Plut. 1. pag. 63. ſed ibi minime exprimitur, an Monachus fuerit Congreg. Caſin. an non: fuiſſe autem crediderim ex nota nomini ejus præfixa D. ideſt Don. vel Dominus, quæ nominibus Monachorum Cong. Caſinen, præponi ſolet; niſi forte is fuerit *Nicolaus de Albicis* nobilis Florentinus, ut valde probabile puto, de quo Nos Bib. p. 2. pag. 112. l. 12. qui alumnus quidem fuit S. Benedicti de Padolyrone factus anno 1443. ſed aliquandiu etiam Monachus *de Familia*, ut dicunt, Abbatiæ Florentinæ extitit: nec apud laudatum Cinellum docetur, an Nicolai lucubratio impreſſa, an verò inedita ſit, nec ubi reperiatur.

Pag. eadem 114. lin. 45. Adde.

NICOLAUS MARIA RICCIOLUS Nicolai Riccioli, & Aſmundo, de quo in Bibl. p. 2. pag. eadem 114. lin. 7. ut exiſtimo, gentilis, Patriam agnoſcit Urbem Catanam, in qua ex præclara ſtirpe, Genitoribus Aſcanio Maria Riccioli Bagnaræ Dynaſta, & Anna Paternione, Vitæ uſuram accepit an.1695. 26. die Aprilis, & an. 1709. jure primogeniti, quo potiebatur, cunctiſque Mundi illecebris abrenunciatis, in Monaſterio S. Nicolai de Arenis ad æternam hæreditatem meliori titulo obtinendam, arctiori vinculo ſe Deo obſtrinxit, ad quod ſubſidium etiam ſcientiæ, præſertim ſacræ, optimum ratus, quæ ipſe longo tempore, ac ſine fictione dicit, aliis quoque ſine invidia communicavit. Philoſophiam, Theologiam ſcolaſticam, & dogmaticam, Eccleſiaſticas inſuper leges ſeptennio diſcipulis tradens. Poſtmodum in Catanenſi Lyceo

Ab an. 1714. uſque ad an. 1721.

N Lyceo Dogmaticæ Theologiæ, & Historiæ Prælector dictus, perhonorificum munus usque in præsens adimplet. Ejus doctrinâ Episcopus Catanensis usurus, Consultorem, & Examinatorem illum constituit. Nostra autem Congregatio, Decani, & Concionatoris ornamentum ei detulit. Musas insuper cupidè coluit. Academicis Jovialibus Catanæ aggregatus an. 1731. eorum Princeps electus fuit, cui plurimos annos precamur, ut eat semper de virtute in virtutem. ejus hactenus habemus

1. *Veritatum Catholicarum Enchyridion*, in quo Polemicæ Dissertationes de Dogmate, de Scriptura sacra, ac de Traditionibus ad Verbi Divini, tàm scripti, quàm traditi Authoritatem, inconcussum Ecclesiæ Romanæ-Catholicæ Judicium, Summorum Pontificum decisiones, sacrorumque Conciliorum decreta, Sanctorumque Patrum doctrinas, collimatę exhibentur; nec non varii Gentilium, Hebræorum, Hæreticorumque errores, & ex Historia Ecclesiastica quamplures decerptę Controversię opportunè attexuntur, ac juxta recentis Critices peritissimorum hominum leges resolutioni consignantur.
2. *Le statue della virtù* d' intorno al sepolcro dell' Illmo, e Rmo Monf. Fr. D. Raimondo Rubi, e Boxados Vescovo di Catania. Oratione funerale recitata per le sue solenni Esequie celebrate nel Duomo della sudetta Città li 20. di Genn. 1729. In Catania nella nuova stamperia di Simone Trento pagg. 61. in 4. 3. Plures etiam *Dialogos Poeticos* edidit Catanæ concinendos, aliaque suppresso nomine. Nunc autem longe majus opus dogmaticum in plures tomos divisum aggressus est. Ita prorsus, aliis licet verbis cl. Antonin. Mongitore in adjunctis MSS. ad suam Bibliot. Siculam [brevi tamen imprimendis] mihi per Epistolam 18. Nov. 1733. de nostris Casinensibus Regni Sicilię Scriptoribus humanissimè communicatis; & Vitus de Amico in supplem. Sic. Sacr. Catanę 1733. notitia 4. S. Nicolai de Arenis, pag. 56. num. XII. de Nicolao verò Riccioli, & Asinundo, de quo Nos in Bibl. par. 2. pag. 114. agit Vitus ibidem pag. 54. n. VIII.

Pag. 116. lin. 27. In NICOLAO MARIA TEDESCHI.

Hoc etiam ejus Encomiis addi jure, ac meritò debet, quod à SS. quoque D. N. Clem. XII., singularem commendationem retulit anno 1732. Pontif. sui an. 2. elargitum scilicet fuisse Nicolaum Mariam *insigni liberalitate* non ita pridem Monasterio S. Specus, ubi S. Pater Benedictus pęnitentię causa triennio delituit, ac prima Ordinis nostri fundamenta jecit, conspicuam quatuordecim millium scutorum summam (auctam deinde usque ad XXV. millia, ut octo omnino Monachi ibidem alantur, pręter alia plura maximi momenti beneficia, & donaria in idem collata) ut ex ejusdem summę fructibus *quatuor alii Monachi, aliusque Conversus* [seu, ut dicimus Fr. Commissus] sustentari deberent, qui Divinam Psalmodiam; & Sinaxim, aliaque Regularia exercitia, quotidie obire tenerentur, & Peregrinorum, aliorumque adventantium Confessiones, amplissima cum facultate, qua nempe Apostolici Pęnitentiarii S. Petri de Urbe, & Sacrę Domus Lauretanę potiuntur, excipere valeant, quo etiam fiet, ut sacratissimo loco pristina veneratio, quæ à tot Sęculis floruit, non maneat solum, sed magis, magisque jugiter augeatur. Igitur prò tam egregio opere Nicolao Marię *gratiam & gloriam dabit Dominus*, SS. utique P. Benedicto, quem ille pręclarè adeo demeruit, interveniente; & apud posteros *usque in Sæculum ejus memoria in benedictione erit*. De qua re, sicuti de aliis ejus virtutibus agit Vitus de Amico in Supplem. Sic.

Sa-

Sacrę Cat. 1733. notitia IV. S. Nicolai de Arenis p. 55. n. IX. Demum Nicolaus Maria dimissis omnibus, hoc eodem an. 1735. quę Romę obtinebat, officiis, ac muneribus, Sublacum sese recepit, unicé Deo vacaturus, res nimirum suas primùm, deinde semetipsum in ejus obsequium ibidem tradens.

O

PAg. 117. lin. 27. In ODERISIO PIERIO.
Composuit etiam Oderisius

1. *Elogia in S. P. Benedicti Miracula* à Luca Jordano celeberrimo Pictore in Casinensi Basilica coloribus expressa, quorum alia inter binas ejusdem SS. Patriarchæ Virtutes, alia in medio Templi Fornice conspiciuntur, quæ Elogia extant in Tabulario Casinensi; item. 2. *Quædam Græcè* elucubravit, quæ Carolus Barberinus Cardinalis Clementi XI. Pont. Max. obtulit, ut idem Emus asserit Epistola ad Oderisium datâ die 15. Jan. an. 1701. 3. *Orationes quasdam* Græcè, Latinèque exaravit in Deiparę laudem, quæ in pręfato Tabulario asservantur.

Ceterum ex Epistola Angeli de Nuce ad ipsum Oderisium die 19. Augusti 1684. constat, eum etiam scripsisse lucubrationem.

4. *De Christianorum Victoria Viennæ in Austria parta* 1683. sicut etiam.
5. *Elogia in Vitam* SS. P. Benedicti. Quæ nihilominus an comprehendantur in ejus libro *Elogiorum Sacror.* in Bibliotheca memorato, vel inter Elogia in miracula ejusdem SS. Patris à Jordano depicta, vel alia sint penitus diversa, mihi est incompertum, neque enim id exprimit Cl. Abbas D. Erasmus Gattola harum rerum Narrator in *Hist. Monast. Casin.* tom. 1. p. 2. pag. 859. Denique Pierius obiit an. 1702. die 12. Oct. non autem an. 1704. ut eadem pag. 117. lin. 21. dicitur; ita enim asserit laudatus Gattola in eadem Hist. Casin. tom. 1. pag. 948., ubi me jurè, ac merito corrigit; sed Typographi potius, sicuti plura alia similia, hic error fuit.

P

PAg. 119. lin. 14. In PAULO AUGUSTINO DE FERRARIIS.
Sic legito, Monasterii S. Hieronymi de Sylvaria extra eandem Urbem Genuam primùm an. 1649. die 22. Oct. & post aliquot annos, obtenta translatione, Casinensi Archisterii Alumnus evasit &c.

Pag. 120. lin. 44. Adde.

PAULUS BELLANTINI Florentiam Patriam habuit, Cęnobium verò SS. Floræ, & Lucillæ Urbis Aretinæ, ubi Sęculo XVI. adolescente, à mundi tempestatibus, periculisque refugium quærens, ad Monachorum nostrorum cętum aggregatus est. Etruscas Musas, haud perfunctoriè, sed arctè admodum dilexit, quibus faventibus composuit

1. *Plura Italica Epigrammata*, quorum aliquot ex Monasterio S. Justinæ Patav. ubi tunc degebat, anno scilicet 1539. die 6. Decembris, alia verò quatuor.
2. *In sepulchrum Redemptoris nostri*, itemque. 3. *Elegiam in Assumptionem B. Mariæ Virginis Deiparæ*, ex Asceterio S. Mariæ de Monte Cæsenę anno

P

1541. die 28. Aprilis una cum. 4. *Duabus Epistolis* misit Petro Aretinò Amico suo, editis postea Venetiis an. 1552. in lib. 2. Epistolarum, quas ad eundem Petrum Aretinum à Variis scriptas, collegit, impressitque ibidem Franciscus Marcolinus Foroliviensis.

De eo Julius Negri Soc. Jesu in Hist. Script. Florent. impress. Ferr. apud Pomatellum an. 1722. ex quo Nos omnia hæc accepimus.

Pag. 121. lin. 5. In PAULO CATANIA.

Ubi dicitur obiisse Panormi in Cœnobio S. Petri de Eremitis, corrige S. Joannis de Eremitis. Antonin. Mongit.

Pag. 124. lin. 47. In PETRO ANTONIO TORNAMIRA.

Ubi dicit relatam in Indicem librorum prohibitorum ejus *Risposta ad' otto domande &c.* animadvertendum, non hunc quidem librum, sed alium recensitum pag. seq. n. 17. lin. 47. interdictum fuisse, nempe *Risposta alla domanda fatta dal Sig. Giuseppe Gentile sopra la chiarezza rischiarata* del P. Fr. Paolo da Termine min. Oss. Riform. Gen. 1679. ut me perhumaniter monuit clariss. Antonin. Mongitore.

Pag. 126. lin. 19. In eodem.

Ubi dicit *Le sacre ceremonie*, corrige: de *sacris ceremonis*, nam Opus hoc Maggii Latinum est. Vitus quoque de Amico Suppl. Sic. Sac. Catanæ 1733. notit. 1. S. Mart. pag. VII. num. XXVIII. ejus meminit cum laude, illius Opera vocans *eruditissima*.

Pag. eadem 126. lin. 30. Adde.

PETRUS COELESTINUS Messanensis Ord. S. Benedicti Congreg. Casin. Concionator, eruditione, & eloquentia clarus, edidit Italicè

1. *Per S. Felice Capuccino* Panegirico Sacro, Panormi, Typis Gaspari Bajone 1712. in 4. Ita prorsus Antoninus Mongitore in Appendice prima ad tom. 2. Bibl. Siculæ pag. 32. iterumque in aliis Additionibus ad eandem suam Bibliothecam MSS., sed quamprimum publici juris per typos faciendis, mihique per Epistolam datam Panormi die 18. Nov. 1733. in iis, quæ ad scriptores nostros Siculos spectant, perhumaniter communicatis, ubi addit, Petrum Cælestinum esse ex familia *Giglio*, nunc Decanum, eruditione, ac pietate conspicuum. Studiose promovisse cultum *Infantis Jesu* in Civitate Militelli, ad cujus gloriam scripsisse etiam

2. *Epitomem*, sive compendiosam narrationem miraculorum, & gratiarum, quæ gloriose operatus est Militelli *Parvulus Jesus*; Messanæ apud Hæredes Amici, & Fernandex 1725. in 12.

3. *Per il 2. Quaresimale*, non men che il primo, recitato con eminenza di talento dal M. R. P. Costanzo da Malta Lettor Giubilato, già Deffinitore, Custode, e di presente Ministro Provinciale del Valle di Noto, de Frati Minori della Regolare osservanza di S. Francesco, Canzone; In Messina, e in Palermo per Gio: Battista Riccardo 1732. in 4.

Ego Petrum Cœlestinum diversis temporibus Romæ vidi, primò circa annum 1708. e Casinensi Monasterio, ubi triennio vixerat, studiis Concionatoriis vacans, in Siciliam reducem, secundò aliquot post annos aliam ob causam Romam reversum, ubi tamen paucis diebus mansit, Siciliam iterum repetens.

Pag. 133. lin. 26. In PETRO PAULO GINANNI.

Ejus Historia Canonicæ Portuensis admodum laudatur à Cl. Julio Mandosio in Epist. primò à puritate, & perspicuitate elocutionis, tum à recondita, & pere-

P

peregrina eruditione, quam thesauro comparat, deinde à modestia in corrigendis aliorum erratis, à soliditate judicii, & totius Operis ęconomia, denique nomine totius Reipublicę Litterariæ illum exorat, ut eam aureo hoc Opusculo ditare non prætermittat; idem ferè habet Doctiss. Cęsar Benvenuti Can. Reg. Later. pariter in Epistolis, vocans eandem ejus Historiam *eruditissimam, & ex probatissimis Authoribus confirmatam*, ideoque à *Criticorum telis immunem &c.* Collegit etiam, ac digessit.

Memorias historicas nobilis, ac antiquę familiæ de Alidosiis, sed Anonymas, in quibus primò ejus gentis vetustas, secundo Imolensis Urbis, & plurium Oppidorum, Castrorum, Pagorumque supremo jure possessio; tum Viri Ecclesiastica dignitate, bellica gloria, militari imperio, aliique virtute Illustres Heroes describuntur: denique ejus stirpis per varias Italiæ Urbes propagatio, & cum præclarissimis hujus Regionis Prosapiis cognatio, & affinitas refertur: impressas anno 1735. in 4. Romæ pagg. 120. Italicè

Pag. 134. lin. 4. In PETRO CLAVARINO.

Ejus reperiuntur in Bibliotheca S. Georgii M. Venet.

Plures Poeticæ Lucubrationes, generatim á nobis in Bibliotheca indicatæ.

Pag. 135. lin. 18. In PETRO DISCORDANO CALZOLARIO.

Ex nominis, & cognominum similitudine putabam Petrum Discordanum Calzolarium, qui res Catanenses, de Viris scilicet Illustribus ejus Urbis, prosequutus est, & ab Antonino Mongitore Monachus Casinensis dicitur, cum Petro Ricordato Calzolario confundi, & istum prò illo accipi, sed monente D. Vito de Amico Epist. ad me data die 23. Aprilis 1734. cognovi Petrum Discordanum Calzolarium alium omnino esse, ac penitus diversum à Petro Ricordato Calzolario, in hoc tamen laudatum Mongitore hallucinatum fuisse (quis enim ab omni errandi periculo immunis? præsertim cum de rebus historicis, seu, ut dicunt, de facto agitur) quod Petrum Discordanum Monachum Casinensem constituat, cum revera numquam Monachis nostris Casinensibus adscriptus fuerit; sed tantum Ecclesiæ Cathedralis S. Agatæ Monachus extiterit, & sane tam Rocchus Pyrrhus, quam Jo: Baptista de Grossis ibi allegati Petrum Discordanum, Monachum tantum Benedictinum, non verò Casinensem appellant.

Pag. eadem 135. lin. 31. In PETRO MUTI.

Sed nec potuit Petrus Muti, seu Gazata Monachus esse alterius Cęnobii nostrę Casinensis Congreg. nam Abbas S. Prosperi, nunc S. Petri Regiensis creatus fuit ab Urbano V. Avenione tunc sedente an. 1363. quo in munere obiit Regii an. 1414. die 27. Febr. ut patet ex nuperis *Memoriis Historicis* S. Prosperi Regiensis à D. Camillo Affarosi editis Patavii an. 1733. pag. 291. & pag. 336. qui Camillus pag. 294. corrigit Pancirolum, & Azzarium contendentes Chronicon Regiense, quod Petrus continuavit, vocatum fuisse *del Gazata* à Sagaccio, seu Sagaccino ejus Patruo, qui illud usque ad an. 1353. composuerat, cum non Sagaccius Gazata, sed Sagaccius Cavalossi præfatus ejus Patruus vocaretur, & laudatum Chronicon consequenter ab eodem Petro, del Gazata vocandum sit.

De eo supra in bis ipsis adjunctis.

Pag. eadem 135. lin. 49. Adde.

PETRUS ORLANDO Panormitanus Patria, scientia celebris, Patavii, Bononiæ, Papiæ publicus Theologiæ moderator.

Plura metro edidit, quæ manibus eruditorum teruntur; sed ea quænam sint, quid-

P quidue contineant, & impressa ne fuerint, an tantum manu exarata, & ubi nam reperiantur, minimè indicat Vitus Maria de Amico Monachus Catanensis, nunc Prior, qui ista narrat in supplemento ad Siciliam Sacram Rocchi Pyrrhi novissime recusam 1733. tom. 2. pag. 1096. in notitia S. Mariæ Gangii, sed non nihil jejune, cum nec ejus Professionis Monasticæ, nec obitus annum, nec aliud quid enunciet, ex quo an Casinensis Monachus fuerit, dignosci possit. Quod verò Patavii, Bononiæ, & Papiæ publicus Theologiæ Moderator fuerit (si de illarum *Universitatum* (ut dicunt) publicis Professoribus intelligit) magna eget indagine. Patavii certe non fuit, nam, quantum memini, nec Philippus Thomasinus, nec Andreas Riccobonus, nec Nicolaus Comnenus Papadopoli, de Atheneo Patavino agentes, à me olim pervolutati ullam de Petro Orlando mentionem faciunt, quibus addendum, PP. Ord. Prædicatorum ab immemorabili tempore in Gymnasio Patavino, publicam Theologię Cathedram obtinere. De aliis verò publicis Lyceis, Bononiensi nimirum, & Ticinensi Ego nunc Fulginei degens, librisque opportunis destitutus, eandem diligentiam adhibere haudquaquam possum, sed nuperimè idem Vitus Epist. ad me data die 2. Aprilis anno 1734. testatur, id se hausisse ex Chronico S. Martini, à Petro Antonio Tornamira manu exarato, qui revera non admodum accuratus, nec satis criticus fuit in rebus quibusdam perpendendis, ideoque facile Petrum Orlando in nostris Monasteriis Papiæ, Bononiæ, Patavii Sac. Theologię Prelectoris munere functum, cum earum Universitatum publicis Professoribus confudit: At Vitus in alia Epist. pariter ad me data eodèm anno, ex regesto Professorum S. Martini de Scalis docet, Petrum Orlando ejusdem Monasterii alumnis adscriptum fuisse an. 1528. die 11. Nov. addita in eodem Regesto hac marginali nota: *Hic fuit valde eruditus in litteris Græcis, Latinis, & Hebraicis...*

Pag. 138. lin. 41. Adde.

Oderzo. Petrus Vandinus Venetus dictus, sed revera ab Opitergio, S.Georgii M. Venet. sodalis factus an. 1615. die 24. Junii, recensetur à nobis in *Appendice Virorum Scientia Illustrium, de quibus tamen nescitur, an aliquid literis consignaverint*, pag. 10. lin. 16. eo quia in nostris Regestis pag. 65. in margine dicatur *Musicus & Poeta*, sed cum in Bibliotheca ejusdem S. Georgii M. ejus reperiantur.

Quatuor Epigrammata Italica. 1. ad Emum Cardinalem Bichium prò Pace Venetiis sancita impress. ibidem apud Missennum an. 1644. 2. ad Rmum P. D. Cornelium Merendellam Abbatem in ejus discessu à Regimine S. Georgii M. impressum, sed absque loco impress. duo denique reliqua ad Rmum Patrem D. Josephum Pisani in ejus adventu ad ejusdem S.Georgii M.Cęnobium administrandum, & credibile cum sit, plures etiam alias ejus poeticas lucubrationes alicubi extare, in aliquo saltem angello hujusce Bibliothecę eum collocari posse crediderim.

Pag. 140. lin. 1. In PETRO VECCHIA; scripsit etiam

Esercizio, ò viaggi spirituali à Monte Casino, impress. Veronæ apud Merlum, sed annus impressionis non indicatur.

Ibidem lin. 16. in eodem VECCHIA.

Ex ejus autem MSS. Casini extant sequentia. 1. *del Orazione, ò degli esercizii spirituali* breve metodo, ò trattato cavato dall' Opere di S.Francesco di Sales, di S. Bernardo, di S. Gio: Crisostomo, e d' altri Santi; Authographum.

2.

2. *Rationale Judicii &c.* 3. *Dell' emissione del Sangue &c.* 4. *Il Sagro Pellicano*. 5. *Il Theologo Economo*. 6. *I Treni Cretensi*. 7. *Idoloetopeja*, aliaque, quibus res a se gestas defendit. Ita Cl. Erasmus Gattola *Hist. Sac. Monast. Casin.* Tom. 1. p. 2. ubi plura de eo. Sed cum dicit, eum Patritium Venetum fuisse, prorsus fallitur, nam Venetis tantùm Civibus fuit adscriptus.

Pag. eadem 140. lin. 39. In eodem PETRO VECCHIA.

Ejus etiam extat in Bibl. S. Georgii M. Venetiarum.

Elegia Emo, ac Rmo Principi S. Rom. Eccles. Cardinali Petro Otthobono (fuit is Alexander VIII.) constat versibus 46. estque impressa, sed sine nomine Impressoris, & loci.

De eo item Angelus M. Arcioni in libello *de traslatione SS. Parmensium* an. 1661. impresso Parmæ eodem anno pag. 31. „ Segnalatamente fu favorito il „ giorno della Domenica (8. Maggio 1661.) che fu la 2. di Maggio, e la pri- „ ma del Capitolo, per l' incomparabil pietà della Serenissima Signora Duchessa „ Padrona *Margherita di Savoja*, che volle prestare la continuata sua assisten- „ za alla Messa cantata Pontificalmente dal P. Presidente, framezzata dalla „ Predica, che à proposito del presente Congresso Capitolare fece sopra il cor- „ rente Evangelio il P. D. Pietro di Venezia, & pag. 55. Godendo anche la „ Serenissima Duchessa Margherita de Medici, colle Seren. Figliuole Princi- „ pesse M. Maddalena, e Catarina, in assistere al Panegirico recitato in lode „ di questi Santi, dal P. D. Pietro Veneto soggetto molto ben conosciuto non „ solo in Parma per la stanza continuata da lui in questo Monastero da che vi „ venne studente, ma per li Quadragesimali ancora fatti nei principali Pulpi- „ ti, celebre per tutta l' Italia.

Pag. 141. lin. 10. In PETRO URSINO.

Obiit Petrus Ursinus in Monasterio S. Michaelis Arcangeli Montis Caveosi in Apulia an. 1732. die 25. Julii, ætatis suæ 63. ex aeris intemperie contracto lethali morbo in itinere, quod e Monasterio Cavensi ad idem Caveosanum Cœnobium ardente Sirio haud ita pridem confecerat.

Pag. 144. lin. 27. In PIO COSTA.

Vitus etiam de Amico in suppl. Sic. Sac. Catanæ 1733. in Not. S. Mart. pag. III. num. LXXIII., ubi testatur, Pium summo Cœnobii Martiniani incremento multa dexteritate usum, rem familiarem administrasse annis 4. & mensibus sex 1697. & iterum Not. X. S. Benedicti de Militello pag. 153. num. XXXVIII.

Pag. 151. lin. 3. Adde.

PLACIDUS ADRIANI Patria Lucensis, Perusiæ in Monasterio S. Petri nostris adscriptus an. 1708. die 24. Febr. & postea Decanus, plures annos Neapol in S. Severino commoratus, idem Cœnobium accurate descripsit, agens primo

De erectione Regii Monasterii S. Severini, & Sosii. 2. *de Veteri Ecclesia*, ejusque picturis, Epitaphiis, & inscriptionibus, quas adducit. 3. *de nova Ecclesia*, & ejus pariter inscriptionibus, Epitaphiis, Tabulis &c. eodem modo relatis. 4. *De Sacrario*, ejusque supellectili. 5. *de Cœnobii officinis*, Claustris, Dormitoriis, Cœnaculis, Valetudinario, Bibliotheca, Rmi Abbatis Domicilio, aliisque scitu, ac notatu dignis. 6. denique *de Viris ejusdem Monasterii*, sanctimonia, dignitate, & doctrina illustribus, ac aliis, qui aliquem ingenii sui fœtum litteris tradiderunt, una cum earundem lucubrationum elencho; omnia Italica lingua exarata in fol. capp. 39. & pagg. integris 188. contenta, MSS. apud ipsum Authorem à me visa Assisii an. 1732. ubi ad

oeco-

P

D. F. M. P.

œconomicam curam exercendam, Perusio., ubi tunc degebat, à me accitus, vel potius admissus fuerat, ab Antecessore œconomo, tamquam vir huic negotio aptus, & idoneus mihi propositus, & commendatus.

Pag. eadem 151. lin. 23. Adde.

PLACIDUS CICONEA Patavinus Patria in Monasterio S. Mariæ de Pratalea, ab eodem Patavio septem circiter millia passuum distante, D. Benedicti institutis nomen dedit an. 1723. die 13. Novembris; Pietatem æque, ac politiores litteras coluit; prioris argumentum est ejus ad Sublacense specum an. 1733. acces us, ut ibi arctiori solitudini, Regulari observantię, & fidelium confessionibus excipiendis vacaret; alterius autem testes omnibus erunt sequentes, & quidem elegantissimę elucubrationes in duo volumina distinctæ:

1. *Epistolarum* Latina lingua libri decem, quæ volumen primum conficiunt.
2. *Menedemus*, sive de Prudentiæ bono Dialogus. 3. *Orationes* Latino idiomate, quæ septem sunt. Prima de *Eloquentia*. 2. *de vera, & germana imitandi ratione, & de laudibus Oratoriæ facultatis*. 3. *de Literarum studiis* 4. 5. & 6. ad Præsules Congreg. Casin. prò Comitiis generalibus. 7. demum in funere Prosperi Zuti Abbatis S. Petri de Perusio. Omnia MSS. apud ipsum, sed propediem in publicam lucem emittenda.

Pag. eadem 151. lin. 46. Adde.

PLACIDUS MENNUS Patria Ragusinus Monachis nostræ Congreg. sociatus, & Monasterii S. Mariæ Lacromensis Professus an. 1473. scripsit

Compendium Decreti compilatum in Sac. Cęnobio S. M. Lacromensis Diœcesis Ragusii an. Dominicæ Incarnationis 1497. tom. 1. in 4. extat Venet. in Bibl. S. Georgii M.

Pag. 152. lin. 20. & seqq. In PLACIDO PETRUCCIO.

Chronicon, sive Hist. Casin. Monasterii ab eo scripta, non unico, sed duobus tomis in fol. parvo concluditur, quorum primus incipit à Monasterii erectione, pervenitque ad an. 1138. quo desinit Hist. Petri Diaconi, secundus ab hoc eodem anno 1138. usque ad ann. 1580. pluribus appositis Annotationibus, & Additionibus veritati historicæ haud satis consonis. Nec Honoratus Medices, ut ibi subditur lin. 22. prosequutus est Placidi Chronicon tomis duobus, sed Annales suos ab an. 484. exorsus, eos ad an. 1670. perducit libris tribus, seu partibus distinctos, ut supra in Correctionibus I. Partis pag. 243. lin. 26. ubi de eodem Honorato, dictum est; ex Epistola Cl. Abbatis Erasmi Gattola Archivi Casinensis Prefecti ad me data 13. Kalendas Augusti 1733. Vide laudatum Gattolam in Accession. Historiæ suæ Casinatis pag. 942.

Pag. 152. lin. 44. Adde

PLACIDUS PAVANELLUS, de quo Nos in Catal. Episcopor. pag. 47. & seqq. & in Catal. Reformatorum pag. 22. & seq. etiam inter scriptores numerandus est, nam exaravit.

Epistolarum volumen, ut refert Fulgentius Nardi in *Memoriis* Congreg. Vallis umbrosæ, cujus Placidus Abbas Generalis ab Eugenio IV. creatus fuit.

Pag. 155. lin. pen. In PLACIDO PUCCINELLO.

Citatur ejus Hist. Com. Hug. à Laurentio Marchiò Lucensi in libro, cui titulus. *Il Forastiere informato delle cose di Lucca* impress. ibidem. an. 1721. in 4. apud Marescandolos pag. 99. & 102. & ejus Chronicon Abb. Floren. pag. 122. & Genealogia ejusdem Com. Hug. pag. 123., & 124. in adjunctis ad memorias

P

morias Piscienses pag. 124., & 125., allegatur etiam Puccinelli, Vita B. Theuzzonis, & Chronicon Abbat. Florent. à Vitale Mazzi *in responsione ad Quæstiones Vallumbrosanas* impress. Favent. an. 1732. pag. 71. N. quoque Langlet dù Fresnoy in *Methodo studendi Historiis* ex Gallico in Italicum idioma conversa, impress. Venet. in 8. apud Sebast. Coleti 1726. tom. 2: pag. 39. meminit ejus Hist. Abbat. Floren. & pag. 267. *Memorie di Milano*, denique pag. 283. *Hist. del Conte Ugo*, Puricellum tamen pro Puccinello eum dicens.

Pag. 156. lin. pen. In PLACIDO TURCHI.

Integrum ejus Epigramma in laudem Antonii Bruni tale est. Trà le proposte, e risposte del Bruni pag. 63.

Qual'or frà tuoi Poetici Tesori,
Spazio, Bruni, per trar l'ore più liete
Langue sempre il mio cor in aurea rete
Prigionier delle Muse, e degli amori.
De Mirti, ove aspirasti, e degli allori
Giunto con penne d' oro a l'alte mete
La dolce eburnea cetra à verde Abete
Appendi omai, che idolatrar fa i cori.
E il tuo carme d' Apollo altero dono
Ch'oltre le vie del Sol chiaro rimbomba
De l'armi apprenda a sostenere il suono
Del Verbo eterno a liberar la Tomba
Fian' le sue voci à sacri Regi un tuono
Spirto à guerrieri Eroi sia la sua Tromba.

Risponde il Bruni col seguente Sonetto *Nobil Ghirlanda di Castalii fiori &c.*

Ubi ergo in Bibliothecâ, eadem pag. 156. lin. antepen. dicitur 1463. legendum est p. 63. Placidum Turchi laudat Petrus Clavarinus dupplici Epigrammate, & Anagrammate in libro Perusiæ impresso 1643. apud Angelum Bartholum, cui titulus *Musarum Plausus*, & *Gemmea Corona*.

Pag. 161. lin. ult. In PROSPERO MAZZI.

Fuit Prosper Mazzi alumnus S. Benedicti de Padolyrone factus an. 1643. die 13. Oct. evasitque egregius Poeta, & excellens Musicus, multaque in concentum redacta, Musicis notis pulcherrimè devinxit, singularem ob id promeritus commendationem. Quæ omnia extant in eodem S. Benedicti Monasterio. Obiit Abbas Titularis circa an. 1699.

R

PAg. 164. lin. 1. Adde:

RACHISIUS GENERO natione Hibernus ex Duno in Ultonia nobili genere ortus, in Flandria primum, deinde in Gallia liberalibus disciplinis operam dedit; Sed exemplum Bernardi Prestoni Angli sequutus, in Italiam, indeque Casinum commigravit, ibique inter Monachos admissus anno 1648. die 2. Febr. ad obitum usque perseveravit: Fecundo, sublimique præditus ingenio in Sac. Theologiæ palestrâ mirè profecit, eamque amænioris etiam litteraturæ ornatu comitabatur; quodque longè præstantius est, moralium quoq; virtutum cultus, & regularis observantię die, noctuque eximium studium jugiter in eo viguit: Decanus creatus, Sacrario Casinensi annis pluribus diligentissimè præfuit. Demum annum septuagesimum ætatis attingens mortalis esse desiit anno 1691. pridie nonas Decemb. Ut autem erat Latini Idiomatis peritissimus, transtulit in elegantiorem, ac puriorem sermonem.

De eo in Catal. Vir. Sanctitate Ill. pag. 18. & seqq.

Annales Casinenses à Placido Petruccio olim compositos ab anno 1138.

L usque

R usque ad 1623. & alia nonnulla Rachisius elacubravit, quæ tamen distinctè non indicat Cl. Erasmus Gattola in Hist. Casin. editâ Ven. an. 1732. apud Coltt. pag. 773. & seq. ubi de eo agit tom. 1. par. 2. afferens quoque verba Angeli de Nuce in Notis ad Cap. 108. lib. 4. Chron. Cas. Leonis Ost. nempe „ Nunc vero ex proxima Hibernia habemus Rachisium quem preter „ virtutum decora, severioris doctrinæ, & ameçnioris litteraturæ ampla supellex „ exornat. Plures etiam Latinas Epist. ab eodem Angelo de Nuce Rachisio scriptas, Casini asservatas Erasmus narrat, quarum unam tantum exhibet, quæ præclaram Angeli de Rachisio opinionem ostendit. denique elogium Cornelii Ceraso in eundem Rachisium Gattola adducit, quo Nos etiam in superiori narratione usi sumus.

Pag. eadem 164. lin. 35. In RAPHAELE CASTRUCCIO.

Cl. Scipio Maffejus Veron. in lib. cui titulus *Traduttori Italiani* Ven. 1720. apud Sebast. Coleti pag. 27. „ *la qual Raccolta* di Sermoni, & Omilie scelte da „ varj Padri, e portati in nostra lingua da Galeazzo Florimonte Vescovo di „ Sessa (Ven. 1556. e 1564. lib. 2. in 4.) fu continuata da Raffaello Castruc- „ ci Monaco della Badia di Firenze con un terzo Volume, e vi annesse il 4. di „ versioni simili fatte da Serafino Monaco dell'istessa Badia; Fiorenza 1572.4. „ quod idem repetendum esset pag. 171. in laudato Seraphino Florentino. Tertius vero tomus, Castruccii labor, sic inscribitur.

Libro terzo di varii Sermoni di S. Agostino, e d'altri Cattolici, ed antichi Dottori utili all' inteligenza spirituale della Sacra Scrittura, raccolti insieme, e fatti volgari da D. Raffaele Castrucci Monaco della Badia di Firenze a imitazione di Monsig. Galeazzo Florimonzio Vescovo di Sessa &c. In Firenze per li Giunti 1571. in 4. Alia etiam ejus lucubratio nempe.

Trattato di S. Cipriano di due sorti di martirio tradotto in lingua Toscana, impress. fuit Florentiæ apud Torrentinum an. 1567. in 8. ut etiam refert Justus Fontaninus in lib. *dell' Eloquenza Italiana* Romæ 1706. per Franciscum Gonzagam Clas. XIV. §. 4. pag. 144. subdens tamen hanc notationem: *di questo Trattato non n' è autore S. Cipriano, perche dentro vi si parla de Turchi.*

Pag. 166. lin. 3. In RAPHAELE PLACENTINO.

Gerero. Nonnulla ejus carmina leguntur in *Deliciis Poetarum Italorum* collectis à Ranutio Ghero, editisque Francofurti 1608. par. 2. pag. 246. usque ad 249.

Pag. eadem 166. lin. 3. Adde.

ROBERTUS GARZIA, & VANNI nobili familia Panormi natus Congreg. nostram ingressus est apud S. Martinum de Scalis an. 1705. die 10. Junii, in qua postea Decani gradum obtinuit. Oratoriam artem egregiè excoluit, quamobrem Concionator Ordinarius Regii Sacelli in Sicilia renunciatus fuit; vulgavit Italica lingua.

La Santità di tre divise, Orazione Panegirica per li gloriosis. Santi Stanislao Kostka, e Luigi Gonzaga della Compagnia di Gesù. In Palermo nella stamparia di Gio. Battista Piccardi 1723. in fol. In vivis agit hoc anno 1735. Ex Addit. MSS. Cl. Antonini Mongit. quamprimum edendis, mihi per Epist. die 18. Nov. an 1733. humanissimè transmissis.

Pag. 167. lin. 7. Adde.

ROMUALDUS M. RIZZARI Calatanixetæ in Sicilia ortum habuit an. 1694. die 1. Augusti; in quam Civitatem Angelus Rizzari, & Anna Notarbartoli ejus Genitores post ingentem, horribilemque terræmotum, quo an. 1693. tota

R

tota fere Catanensis Urbs funditus concidit, se se receperunt. At Romualdus M. restitutis utcumque Catanæ rebus, nostroque D. Nicolai Cęnobio, quod olim *Guglielmus* Siciliæ Rex cognomento *Bonus* magnificentissimè erexerat, reedificato, nam magna ex parte corruerat, ibidem a Sęculi tempestatibus portum arripuit an. 1709. Romæ deinde in nostro D. Anselmi Collegio sacra doctrina affatim imbutus, eam in Siciliam detulit, sexque omninò annos una cum naturali Philosophia, aliis addiscendam exposuit. Nec intra Claustri septa ejus ingenii merces conclusæ: illum enim Catanense Gymnasium publicum Mathesis Professorem an. 1725. [quam Cathedram hactenus moderatur] & Epis. Catanensis Theologum, Examinatorem, & Consultorem in sua Diœcesi constituerunt; nostra verò Congregatio an. 1728. Decanum elegit. Nec Apostolicum zelum prò animarum salute exercere omisit, in quibusdam enim Siciliæ Urbibus Quadragesimali tempore cum laude concionatus est. Usque modo in lucem dedit.

1. *Il Figliol Prodigo* Drama per Musica. In Messina nella Stamperia dell' Amico an. 1716. in 12.
2. *La Chiesa di Roma, e Catania* per il trasporto delle Ceneri dell' Illmo, e Rmo D. Andrea Riggio Vescovo di Catania, e Patriarca di Costantinopoli, morto in Roma Adi 15. Decembre 1711. Discorso Politico - Morale. In Messina presso il Chiaramonte, e Provenzano 1727. in 4. Ex Additionibus Cl. Antonini Mongitore ad suam Bibliothecam Siculam MSS. sed jam prælo paratis, mihi per Epist. quantum ad Monachos Siculos Congreg. nostræ, humanissimé transmissis die 18. Novembris 1733. ubi eum vocat, ingenio, doctrina, & eruditione clarissimum.

Pag. eadem 167. lin. 32. In ROMUALDO SERRA.

Ejus *Catalogum Chronologicum* correxit, ordinavit, perfecit, & à mendis expurgatum absolvit, addita Historia laudati Monasterii S. Mariæ de Monte Cæsenæ, ab ejus exordio, ad hæc usque tempora Anonymus Monachus ejusdem Cęnobii alumnus, & Decanus an. 1732. quæ Hist. adhuc MS. extat apud ipsum Authorem.

S

PAg. 171. lin. 29. In SERAPHINO FLORENTINO.

Verus titulus Sermonum SS. Patrum ab eo ex Latino in Italicum Etruscum Sermonem translatorum talis est:

Il quarto libro de Sermoni di S. Cipriano, di S. Bernardo, di S. Anselmo, e d' altri Santi, e Dottori Cattolici tradotti in Lingua Toscana per Serafino Fiorentino Monaco della Badia di Firenze. In Firenze per li Giunti 1572. in 4. nam primum, & secundum librum sermonum eorundem SS. Patrum similiter transtulerat Galeatius Florimontius Episc. Sessanus, & Venetiis ediderat primum apud Jolitum 1556. & 1557. in 4. secundum ibidem apud Hieronymum Scottum 1564. in 4. Tertium verò librum Raphael Castruccius noster, ut in eodem dictum est, quâ de re disserte loquitur Justus Fontanini in libro *dell' Eloquenza Italiana* classe XIV. §. IV. pag. 144. hanc addens notationem „ nella prima Sessione del Concilio cominciato in Bologna

S.

„ logna, e poi terminato in Trento, fu data la cura al Florimonte della me-
„ desima traduzione a publica utilità come egli scrisse nella lettera al Cardi-
„ nal Cervini, che fù poi Marcello II. preposta al tomo 1. di che non ne
„ hanno hauta notizia gli scrittori delle cose del Concilio di Trento.

Pag. eadem 171. lin. 43. Adde.

SERAPHINUS GONZALES Panormi in Sicilia natus apud S. Martinum de Scalis D. Benedicti vestibus decoratus fuit an. 1632. die 8. Decembris, quibus indutus religiosis virtutibus, non minus quam sacris studiis assiduam operam dedit, doctrinamque haud vulgarem, & eximiam probitatem sublimi gradu acquisivit. Decanus creatus, Tyronibus erudiendis Magister datus est, quo munere triennio functus, in Oppidum Cinisium, quod laudato Monasterio subest, se se recepit, ubi etiam in illius Populi spirituale commodum, & ejusdem Cenobii decus Archipresbyteri dignitatem instituendam curavit, eamque uti par erat, omnium primus plures annos ipse retinuit, ibique an. 1691. mortalis vitę cursum complevit die 13. Februarii scripsit.

Breve dichiarazione dell' arbore Monastico Benedittino intitolato *Il Legno della vita*, cavata dai cinque libri dichiarativi di detto arbore, composti dal R. P. D. Arnoldo Wione Fiammengo. In Palermo presso Nicolò Bua 1655. in 8.

De eo Antoninus Mongitore Bibl. Sic. p. 2. pag. 217. ubi eum virum morum integritate conspicuum, & sacrorum studiorum amantissimum, prudentia quoque, ac eruditione clarum appellat.

Pag. 176. lin. 43. Adde.

SILVESTER MICHAELI à *Vasto* Regni Neapolitani Oppido in Samnio, hodie *Abruzzo*, inclytę familiæ D'Avalos Marchionatus titulo subjecto: scripsit.

Al Serenissimo Signor Cosimo de Medici G. D. di Toscana, Firenze per il Sermatelli in 4.

Composizioni di D. Silvestro del Vasto dell' Ordine di S. Benedetto.

Ita legitur in Bibl. vol. Jo: Cinell. Plut. 2. pag. 91. sed an fuerit Monachus nostræ Congreg. ibi non indicatur. Fuisse autem credibile est ob rationem sup. in hisce ipsis Additionibus allatam; ubi de Nicolao Florentino sermo est.

Pag. 179. lin. 7. In STEPHANO DE AMICO.

In Bibl. S. Georgii M. Venet. extant D. Stephani a Panormo.

Carmina elegiaca in quemlibet ex septem Psalmis Poenitentialibus, sicut etiam in Sanctorum Litanias, in Psal. 69. in Versiculos, Responsoria, & Orationes, quarum quælibet exprimitur stropha una carmine Sapphico cum Adonio.

Primus Psalmus constat versibus 24. incipit.

Fac tuus Omnipotens ne me furor increpet alta
Sede, nec injustum puniat ira nocens

Secundus versibus 28. incipit—

Felices patrata quibus delicta remittit
Omnia, & occultat queis malefacta Deus

Tertius 25. incipit

Ne Deus ultrici me cum verseris in ira
Et furiis, Cæli carpere ab axe velis

Quar-

S

Quartus 40. incipit

Adjutor qui semper ades, misererier alto
Quique hominum Cælo scis, miserere mei

Quintus 60. incipit

Effundo quæ vota Deus, tua sentiat auris
Clamoresque meos percipe ab axe Poli

Sextus 16. incipit

A vitiis tibi vota dedi, scelerumque profundo
Idcirco voces suscipe ab axe meas

Septimus 24. incipit

Me tua clamantem Cæli Rex audiat auris
Justus & ut verus tu miserere mei

Antiphona

Ne recorderis scelerum meorum
Immemor sis & scelerum parentum
Nec Deus magni sceleris sis ultor
sed pius esto.

Supplicationes

Kirie magne Deus nostri miserere precamur
Audiat atque auris nos tua Christe Polo

Psalmus, 14. constans versibus

Porrige magne Deus Cælorum à sede juvamen
Nec mediante mora trade vocatus opem

Versiculi cum Responsoriis

O' Pater alme tuos servos Deus effice salvos
Nam sua tu Deus es, spesque, salusque, meus

Orationes

Qui Deus semper miserescis ultro
Quique dimittis, gemitus precamur
O Pater Cæli fabricator Orbis
Suscipe nostros &c.

Cum autem hæc lucubratio à Stephano Panormitano nuncupata sit D. Constantio à Neapoli, qui inter D. Severini Neapolis Professos reperitur an. 1537. dia 25. Jan. probabile satis videtur, Stephanum hunc horum carminum Authorem esse Stephanum de Amico à Panormo, Professum in S. Martino an. 1590. 30. Octob. idque tum temporis, tum personarum, tum argumenti ratione.

Pag. 180. lin. 39. In STEPHANO CATANEO.

Nuperrimè accepi, librum MS. Stephani Catanei, Orationes in Conc. Trident. habitas continentem, extare quidem Cęsenæ in nostro S. Mariæ Monasterio, sed in Archivo, non verò in Bibliotheca, ex qua, ut opinor, majoris custodiæ, & cautelæ gratiâ in tabularium translatus fuit. Sunt autem Orationes illæ exaratæ sermone plane Ciceroniano, eloquentia, splendore, & gravitate conspicuo, in iisque utitur Cataneus magna loquendi libertate, ut potius unus ex Concilii Legatis videri possit, præsertim cum de Episcoporum residentia, & Regularium privilegiis disserit.

Ibidem in eodem Stephano Cataneo.

Insuper die 3. Maii hujusce anni 1733. ab alio Monacho erudito S. Jo: Evang. Par- *D. Isidoro de Sà Parm.*

S. Parmensis sodali conscius factus sum, exemplar ejusdem libri Stephani Catanei ab authographo Cęsenatensi exscriptum in eodem S. Evang. Monast. etiam num, reperiri, ubi ipsemet aliqua sua manu adnotavit, sed Monachum illum, quem, an ibi existeret, olim requisivi, vel nescisse invenire, vel noluisse necessariam ad inveniendum diligentiam adhibere; continere autem eum librum res valde memorabiles, & publica luce dignissimas. Cęterum ejus admirabile plane, & praeclarissimum opus in fornice Bibliothecae laudati Monasterii picturâ expressum, non equidem esse opus aliquod tanquam fortuitu casu, & per transennam effictum, sed unionem pulcherrimam; summoque studio, & acerrimo judicio compactam, & elaboratam, & unum plane corpus doctrinarum, & documentorum constituentem, quibus Hominem à nativitate, ad obitum usque manu quasi ducit; erudiens eum quam infelix sit humana conditio studio, ac probitate destituta, quid facto opus sit ad eam ritè, ac rectè excolendam, eripiendam à vitiis, virtutibus exornandam, & veluti per gradus ad Heroicae perfectionis culmen perducendam, demumque ad beatam immortalitatem evehendam. Cl. Benedictus Bacchinus maximi eam picturam faciebat, dicebatque, eum qui illam explicandam, ut decet, vellet suscipere, magnâ doctrinâ instructum, animique dotibus haud vulgaribus praeditum esse oportere, quamvis ibi omnia egregie adeo disposita, & distributa sint, ut ad assequendam Authoris mentem (magnam quidem illam, ac vastissimae eruditionis) plurimum conferant, & eorum explanationem á Viro non tamen mediocriter docto, sed verè Philologo faciendam haud parum facilem reddant; subdebat etiam Bacchinus, Pictorem aliquot sphalmata, licet parvi momenti in aliquibus dictionibus Graecis, Hebraicis, atque Siriacis patrasse, quae levi negotio ab aliquo eorum idiomatum perito emendari possunt. Sane opus hoc praecipuum est, ac melioris, imò optimae notae à Cataneo tanquam pretiosissimus Thesaurus Posteris relictus, nec Monasterium illud alioquin admodum insigne, ac celeberrimis picturis, generosis marmoribus, magnificentissimis aedificiis, ac fulgentibus metallis ornatissimum, praeclarius aliquid, magisque aestimabile hac Stephani Catanei Pictura possidet, quod eruditis, solidaeque sapientię amatoribus velut humani ingenii prodigium possit ostendi, ęri propterea, imò cedro, & auro ad perennitatem incidendum.

Ibidem in eodem STEPHANO CATANEO.

Sed quia dies diei eructat verbum, novissime ab alio Amico pariter erudito Monacho Cęsenate D. Benedicto Bondilio, recepi synopsim laudati Codicis MS. Stephani Catanei, quam me non piget adhuc brevius, & strictius hic referre, ratum Lectoribus satis futurum, si tantum praecipua, & scitu digniora summatim hic indicentur. Est igitur liber in fol. capp. 35. paginarum integrarum 160. incipit — *Cum ad XI. Kal. Augusti, qui dies Bmae Mariae Magdalenae solemnis est &c.* Pag. 8. Rmo D. Antonio Fachinetto Episcopo Neocastri, cui mittit *Commentarium in illa Apostoli verba — Dei enim Adiutores sumus* usque ad illa verba: *Templum enim Sanctum est, quod estis vos* ad pagg. 12. Pag. 14. Oratio *de S. Paschate* usque ad pag. 17. Pag. 17. Ejus sententia *de librorum prohibitorum Indice corrigendo*: Articuli 9. de eodem Indice Patribus oblato, ubi hęc verba notanda. *Cum mihi post Episcopos loquendum esset, pauca haec dixi &c.* Pag. 22. 1562. die 17. Apr. Ejus Sententia *de Residentia Episcoporum*. Pag. 26. die 24. Apr. Ejus sententia *de Visitatione.*

Pag.

S

Pag. 27. 1563. 30. Julii. Ejus sententia *super Canonibus de Matrimonio*, & præsertim clandestino, de quo etiam Stephanus Decretum digessit, ex quo postea quædam fuerunt translata in Decretum à Rmis *Conceptoribus* compositum, & à S. Synodo approbatum, ut infra pag. 34. à tergo. Pag. 31. 1563. die prima August. *De Sententia excomunicationis parcè ferenda*. Pag. 36. Oratio de *Reformatione*, quæ ita terminatur: *Ne sic unius Ordinis authoritatem constituamus, ut ceteros Ordines pene omnes, juribus suis, & antiqua possessione, re incognita, spoliemus*. Pag. 43. die 27. Oct. ubi cum jam quarto ageretur de Matrimonii Canonibus; Stephanus rem narrare sic incipit: *Ego ordine meo post Episcopos primus dixi &c.* Pag. 47. Oratio *prò privilegiis Regularium*. Pag. 65. Orationes duę 1. *in Blasphemos* 2. *in Concubinarios*. Pag. 68. de *Præcedentia Congreg. Casin.* contra Canonicos Regulares; incipit; *Nemo de facto perturbandus est à possessione sua &c.* Pag. 79. *de modo visitandi*, & infra Pag. 89. usque ad Pag. 92. *Beneficiorum Visitationes*. Pag. 93. Discorso *per qual cagione siano obligati i sudditi obedire à superiori*. Pag. 121. *de translatione S. Justinæ*, cui interfuerunt XV. Abbates & CCC. circiter Monachi, & de XXV. miraculis tunc patratis, narratio elegantissima. Pag. 147. *de carnis resurrectione*. Pag. 155. *de Vita æterna*. Supra autem pag. 101. sunt plures Epistolę amplis. S. R. E. Cardinalibus *Antonio Carafa, Carolo Grasso, Stanislao Hosio, Gulielmo Sirleto, Hieronymo Steberi, Carolo à Lotharingia, Jo: Morono*, Excellmo *Senatui Mediolanensi &c.*, & alia plura sane pulcherrima, & publica luce dignissima. De eo etiam Vitus de Amico in suppl. Sic. Sac. pag. 22. n. XIII. in not. IV. S. Nicolai de Arenis, cujus Cœnobii *fuit Abbas anno uno* (inquit Vitus), *& optimè gubernavit*.

Pag. 182. lin. 36. In STEPHANO PEROZZI.

Fuit Stephanus Perozzi Camers Patria, ut apparet, ex sequenti lucubratione ab eo pariter concinnata.

De Admirandis Gestis, quibus Seren. Archiducissa Austriæ M. Etruriæ Ducissa Maria Magdalena peregrinationem suam Lauretanam clariorem reddidit. Oratio Stephani Perotii Camertis Monachi Casin. Camerini 1614. in 4. Ita in Bibliotheca Volan. Jo. Cinell. Plut. 18. pag. 147. impressa Ferrar. 1716. apud Barberinum.

Pag. 183. lin. 1. Adde.

SYLVIUS CONTI S. Georgii M. Ven. Alumnus an. 1619. die prima Januarii scripsit lucubrationes Poeticas hujusce tituli.

1. *Ode Italica pro expugnatione Clissæ* in Dalmatia ab Excellmo Leonardo Fuscolo Veneti exercitus in eadem Provincia supremo Duce, Patavii an. 1648.

2. *La Fama inanzi à Giove* per la Vittoria di Candia &c. Alla Ser. Rep. di Venezia; con un sonetto alla medesima per la Vittoria dell' Arcipelago, ottenuta dall' Eccmo Leonardo Mocenigo Procur. di S. Marco, e General dell' Armata. In Venezià an. 1651. in 4. reperiuntur in Bibl. ejusdem S. Georgii M. Venet.

Pag. eadem 183. lin. eadem. In SYLVIO STELLA.

Narratur ibi à me ex Leonello Crocecalle in Historia Abbatum S. Justinę, sed sub aliqua dubitatione de memoriæ meæ felicitate, D. Dominicum Perozzi Coloniensem ter Abbatem S. Justinæ, terque Congreg. nostræ Præsidem, Uirum alioquin egregium, authorem fuisse tentatæ separationis Venetæ Provinciæ à reliqua Congregatione: ob quam causam à Præsulatu in perpe-

tuum

tuum depositus fuit. At an. 1733. mense Oct. ego Romam reversus, Crocecalli Historiam MS., unde id me hausisse exstimabam, denuò lustravi, in eaque libro VIII. circa finem id ipsum ab eo luculenter descriptum, sicuti à me refertur, inveni. Ceterum Sylvium Stellam laudat duplici Epigramate & Anagrammate Petrus Clavarinus in *Plausu Musarum, & Gemmeà Corona* impressa Perusiæ in 4. apud Angelum Bartholum an. 1643.

De eo in Bibl. L. P. pag. 133. 2. par.

T

PAg. 184. lin. prima Adde.

THADDÆUS GRASSI Monachus nostræ Congreg. scripsit.

Panegyrim Italica lingua in laudem Antonii M. Terzi ex Comitibus Sissæ, & Belvederii Adolescentis Parmensis decem, & octo annorum, Philosophicas Theses defendentis, impressam Parmæ typis Seth, & Erasmi de Viothis an. 1639. in 4. cum titulo — *Diverse composizioni Latine, e volgari* nelle eroiche difese di Filosofia dell' Illmo Sig. Conte Antonio M. Terzi &c. pag. 31.

Pag. eadem 184. lin 33. In THEOPHILO BONA.

Vocatur etiam Philotheus, quod idem nomen est inversis litteris. Extant autem ejus in Bibl. S. Georgii M. Venetiarum alia duo Opuscula MSS.

1. *In Sacrosancto Resurrectionis die sequentia* impressa Venetiis apud Lucam Antonium Junctam an. 1515. pag. 299. Missalis parvi Monastici Casinensis Congreg. ut narrat Constantinus Cajet. incipit — *Laudent Cęli Conditorem, laudet terra Redemptorem, mirans ejus gloriam &c.* 2. Aliud *de Vita solitaria*, ac Civili ad invictiss. Principem Guidonem Ubaldum Urbini Ducem Dialogus versibus exametris constans; si tamen aliud est à primo ejus opusculo in Bibliotheca relato sub hoc titulo — *La ritiratezza del viver solitario*: carmine elegiaco: esto aliud opus esse carminum diversitas, [nisi error alicubi obrepserit, vel denique nisi id emisit alio metro concinnatum] satis demonstret. Incipit autem iste de Vita solitaria Dialogus sic.

Pyrrhe sub ardenti quis te jubet impetus æstu
Ire per abruptos silices? utque invia lustres?
Siste gradum, & mecum molli requiesce sub umbra.

Fuerunt autem duo Guidones Ubaldi Urbini duces, primus frater Julii II. Pont. qui regnavit ab an. 1513. alter temporibus Leonis X. qui regnavit ab an. 1513. usq; ad 1521. Pyrrhus Eques unus ex interloquutoribus, alter verò Marius Eremita.

Hæc duo Opuscula in Bibl. pag. 190. lin. 1. & 2. ascribuntur Theophilo Folengo, sed perperam, cum Theophili Brixiani genuinum sit opus: sed error inde emanavit, quia scriptor Indicis librorum Bibliothecæ S. Georgii M. putavit, Theophilum hunc Brixianum, esse Theophilum Folengum, minimè animadvertens, Theophilum Folengum esse Patria Mantuanum, non verò Brixianum. Sed felix faustumque fuerit errorem hunc, aliosque deprehendi tandem, ac emendari potuisse.

Pag. 186. lin. 22. In THEOPHILO FOLENGO.

N. Le Monnoge in notis ad Adrianum Baillet *Jugemens des Savans*, Paris 1722. art. 1276. in Poetis recentioribus, asserit, non solum Merlini *Maccaronicon* impressum fuisse an. 1520., sed etiam se vidisse ejusdem Operis editionem aliam celebratam Venetiis an. 1517. die 1. Januarii in 8. apud Alexandrum Paganinum, quæ tamen editio cantus XVII. duntaxat complectitur, cum reliquæ editiones posteriores multo plures cantus contineant, ex quo adhuc nervosius explodit, & confutat assertionem eorum, qui apud eundem Bail-

lettum

lectum contendunt, primum Maccaronicorum authorem fuisse Guarinum Capellam Sarsinatem; cum hujus opus non ante annum 1526. apparuerit, novem scilicet post Merlinum annis.

Pag. 189. lin. pen. In Eodem.

Quod non satis attendens Adrianus Baillet supramemoratus in eodem Opere, & articulo, existimat nihilominus Sanazarium præcipua de suo *Partu Virginis* à Folengo desumpsisse, quem propterea laudatus *Le Monnoye* redarguit, n. 1. & una cum eo Jac. Philip. Thomasinum, qui idem prius asseruerat.

Pag. 190. In Eodem.

Idem *Le Monnoye*, ubi sup. putat, *Promontorium*, *Romam designatam*, & *Satyras*, seu le Graticcie, esse opera suppositia à Thomasino conficta, quod non ita facile crediderim, cum ipse Thomasinus scribat, se id ex litteris, & alloquiis Constantini Cajetani accepisse.

Pag. 191. lin. 1. In eodem THEOFILO FOLENGO.

Vigasus Coccai in Præfatione laudatæ editionis Venetæ 1561. præter superius allegata; hæc insuper habet, scitu quidem dignissima, si tamen omnia vera sint, & non potius aliqua de ejus vitę casibus poetico more adinuenta, non enim cum rebus superius a me, verisque allatis hæc omnia concordant.

„ Girolamo Folengo Mantovano, & a me discepolo nella professione „ Grammaticale, fu da suo Padre mandato a Bologna in studio per udire il „ grand' Aristotelico Pereto Pomponazio, ma volse, che io parimente andassi „ con esso lui, solamente per guardarlo, che non perdesse il tempo, & i de- „ nari; ma essendo già cresciuto, e fatto tale, che più non mi avesse a temere, „ come vivace molto, faceto, e compagnone, si diede in preda alla sviata „ giovinezza, e posponendo li termini logicali, tutto si congiunse alle Muse „ Latine, Volgari, e Maccaroniche. Io assai feci per ogni modo ridurcelo al- „ la volontà del Padre, ma sempre in darno mi affaticai. Compose egli dun- „ que sotto il nome di un forfante detto *Limerno* in ottava rima la fanciullezza „ di *Orlando Paladino*, Opera ingegnosa, & assai mordace. Poi sotto il nome „ di *Merlino Coccajo* diede principio ai gran fatti di Baldo in verso heroico, e „ Maccaronesco, e fecene un volume di 25. libri. Quattro libri poscia della „ *Moschea*, pur sotto il medesimo nome gli uscirono dalle mani in verso Pen- „ tametro, e Maccaronico; successe a lei la *Zanitonella* con altre cosette fa- „ cete. Sul fine come bizzarro, e fantastico, che era, mandò fuori sotto il no- „ me di *Triperuno il Chaos* in stile ora Latino, ora volgare, ora de Maccaro- „ ni; fatto tutto questo, per un gran disordine, e pericolo della vita, fum- „ mo costretti a ritornarsene alla Patria con la Zucca piena più di Lasagne, che „ di Filosofia, laonde hebbe egli dal Padre tal rimbrotto, e riprensione, che „ in guisa di disperato andò errando per lo mondo, fatto prima Cortigiano, „ poi Soldato, poi Romito: al fine con suo fratello più di lui dotto si chiuse „ in una solitudine a darsi totalmente ai sacri libri, ove sotto nome di Teofilo „ Folengo compose in ottava rima *L' Umanità di Cristo* Figliolo di Dio, ove „ nel principio si duole assai di aver perduto gli anni sotto il titolo di Merlino, „ quando dice. "

Merlino. Orlandino.

Ver è che un dolor grave &c. Ipse Merlinus Baldi l. 22. pag. 247. a tergo. "

Traditur inde Viro Savio, doctoque Pedanti "
Merlinus puer; & versu, prosaque peritus "
Cum sociis multis ivit studiare Bolognam, "

T

Et Philosophastri bajas sentire Peretti
Unde comenzavit super illas torcere nasum
Inque Petri Hispani chartis Salzizia coxit
Ad Macaroneas potius se tradidit artes.
In quibus à teneris unguis fuit ille Cocajo
Praeceptore datus, pinguisque Poeta dicatus
Dum Pomponazzus legit ergo Perettus, & omnes
Voltat Aristotelis magnos sotosora librazzos
Carmina Merlinus secum Macaronica pensat,
Et giurat nihil hac festivius arte trovari

Pag. 197. lin. pen. In THEOPHILO BRIXIANO.

Ejus lucubrationes, quę manuscriptæ extant in Bibl. S. Georgii M. Ven. sic inscribuntur.

Venerabilis Viri Dei Theophili Brixiani opuscula, & Epistolæ. Quæ opuscula hisce titulis distinguntur:

1 *De Nobilitate liberi Arbitrii.* 2. *De duplici imitatione Dei.* 3. *De duobus praeceptis, & de puro amore erga Deum.* 4. *Quid petendum à Deo sine intermissione.* 5. *Quare multoties non exaudimur?* [Hi omnes sunt sermones] 6. *De onere Pastorali* Epistola ad N. 7. *Quid sit vera, & essentialis Beatitudo*, Epistola ad N. Sequuntur alii sermones nempe 8. *de humilitate*, in vigilia Corporis Christi. 9. *ad universos Christifideles* in veritate citissimè, ac facillimè proficere cupientibus. 10. *De triplici solitudine.* 11. *Altercatio amatoria inter Deum, & Animam* 12. *De plaga* qua Dominus percussit Sacrum Cęnobium Casinense per manus impiorum, quod principialiter fuit propter bonitatem Monachorum, quorum merita exigebant, ut digni fierent contumelias pati prò nomine Jesu. Sequuntur alia opuscula Italica lingua, videlicet 13. *Il servo di Dio Pazzo in tutto*, senza intelletto, e senza volontà coram Domino, & amatore dell' Amore senza causa. 14. *Esortazione amorosa del divino amore.* 15. *In che consiste la vera Perfezzione*, e della via, e modo di pervenire a quella in breve, e facilmente. 16. *Esortazione al Nivizio*, acciochè facci la professioe, e perseveri in quella.

In nostris autem antiquis Regestis inveniuntur quatuor Theophili Brixiani; Primus est Theophilus Bona S. Euphemiæ professus an. 1492. de quo Nos in Bibliotheca pag. 184. & in his ipsis Additionibus paulo supra. Secundus professus Mantuæ 1516. 4. Septemb. Tertius SS. Faustini, & Jovitæ 1531. 5. Augusti. Quartus denique SS. Petri, & Pauli in Glassiate. Mediolani 1569. 7. Decembris. Quis horum laudata Opuscula, & Epistolas scripserit, mihi hactenus incompertum.

Pag. 198. lin. 23. In THOMA AB EBULO.

Ebolum, olim in Picentinis, nunc in Principatu citeriori, Regni Neapolitani Provincia: de eo Constantinus Cajet. *de Religiosa S. Ignat. Instit.* in Præfat. pag. 24. & seq. his verbis „ At enim verò S. Philippum Nerium Congreg.
„ Oratorii Satorem, nemo homo negabit a Benedictinis in sublimem virtutis
„ apicem erectum. Hic enim sublimioris perfectionis fundamenta jecit in S.
„ Germano, & Casino Monte; In quibus locis, per tres continuos menses,
„ ductore præsertim, & Doctore Eusebio ab Ebolo nobili Neapolitano, Sacri
„ Casinensis ipsius Cęnobii Monacho religiosissimo, sanctarum virtutum æquè,

„ ac

T

ac religionis ſpiritum hauſit; & noviſſimè Eraſmus Gattola in Hiſt. Caſin. edita Venet. 1737. pag. 692.

Pag. 200. lin. 13. In THOMA PRESTONO.

Illi Monachus quidam ſenior Congreg. Anglicanæ, animadvertens, eandem Congregationem, ſe ſolo jam ſuperſtite, brevi ad nihillum redactum iri, facultatem, ac jus conceſſit, ut pręfatam Congregationem inſtaurare, ac innovare poſſet, quod Thomas egregiè quidem pręſtitit, pluribus Anglis juvenibus optimæ ſpei Monaſtico ejus Congregationis habitu indutis, ex quo tempore Congregatio ipſa denuò Viris Doctrina, Zelo, Religione præditis admodum floruit, qui Catholicam fidem, voce, calamo, ſanguine propugnarunt.

Pag. 201. lin. 14. Adde.

TRANQUILLUS ZACHINI S. Georgii M. profeſſus an. 1635. & noſtræ Congreg. Decanus, ſcripſit Orationem, ſeu Panegyrim pagg. 30. cum hoc titulo.

Le Rose di Gloria nel glorioſo Governo dell' Illmo Sig. Franceſco Brenner Libero Barone di Lueg, Signore di Gravempeſch Woldeff. &c. di S. M. Ceſarea Conſigliere, e Capitano di Trieſte. In Verona 1653. appreſſo Gio: Battiſta, e Fratelli Merli in 4. reperitur in Biblioth. S. Georgii M. Venet.

V

PAg. 3. Lit. V. lin. 16. In VALERIANO CASTIGLIONI.
Ubi dicit Incofero neſcio cui. Adde.

Fuit Melchior Incofer Soc. Jeſu, qui communiter creditur Author celebris *Monarchiæ Solipſorum*, quæ ſub nomine Lucii Europæi ad Leonem Allatium, paſſim vagatur, impreſs. Venetiis 1643. & alibi ſæpius. De Valeriano Caſtiglioni noviſſ. Hyacinthus Gemma in Hiſt. Ital. Literæ tom. 2. p. 585.

Pag. 8. Lit. V. In VALERIANO DE FRANCHIS.

Scripſit etiam Valerianus de Franchis hortatu Vincentii Cutelli Catan. Epiſ.

1. *Geſta Catanenſium Epiſcoporum*, quæ tom. 2. Catanenſis Hiſtoriæ inſervit.
2. *Scenographiam* antiqui Cęnobii (S. Nicolai) ad Architectonices leges elaboratam. Ejus opera, ac liberalitate formatum eſt marmoreum Simulacrum S. Agathę V. & M. eique marmoreum item altare poſitum in centro Carceris ejuſdem Sanctæ, cum hac inſcriptione à fronte, *Fratres de Franchis obtulerunt ex voto* 1600.

Ita Vitus de Amico ſuppl. Sic. Sacr. in Not. S. Nicolai pag. 53. in IV.

Pag. eadem 8. lit. V. lin. 21. In eodem VALERIANO DE FRANCHIS.

Nuperrime idem Cl. Vitus M. de Amico Epiſtola ad me data Catanæ die 6. Febr. 1734. aſſerit, Valerianum de Franchis Sac. Theologię Doctorem publicè creatum fuiſſe, & quidem magna cum laude, in Gymnaſio Parmenſi, cujus rei teſtimonium, ac Privilegium authographum datum Parmæ an. 1571. Indict. 5. Greg. 13. Pontifice Max. Octavio, & Alexandro Farneſiis Parmę Ducibus, Simone Caſſola Epiſcopi Parmenſis Vicario Generali, Univerſitatis Vice Cancellario, hodieque aſſervari in Tabulario Monaſterii S. Nicolai de Arenis, idem Vitus aſſirmat.

Pag. 11. Lit. V. lin. 4. In VICTORINO MANSO.

Ejus *Inſtitutio modi procedendi in cauſis Regularium* fuit iterum impreſſa Venetiis an. 1505. in 8. apud Antonium & Jacobum de Franciſcis ex Georgio Draudio Bibl. Claſs. p. 173.

V

Pag. 13. lin. 33. ejusdem lit. V. Adde.

VICTORINUS PATERNO' scientiarum studiis devinctus præstanti Religione in Deum, ac beneficentia in pauperes eximius, Monasterii S. Martini aliquandiu Prior ad Abbatiam S. Mariæ Gangii evectus est, ibique demortuus, scripsit *In Domenicam Passionem meditationes piissimas*. Ita D. Vitus de Amico Monachus, & Prior Catanensis in supplem. ad Sicil. Sacr. Rocchi Pyrrhi 2. edit. 1733. tom. 2. pag. 1096. in Notitia Sancti Martini de Scalis. Natus est autem Victorinus Paternò an. 1506. Mense Decemb. Patre Angelo Francisco Paternò Aragoniæ Dynasta (Barones vocant) Matre Lucretia Barresi ex Baronibus, mox Principibus Militelli, Primogenitus suæ familiæ cum esset, pinguem satis hæreditatem dimisit, ut per vota Monastica in nostra Congregatione Deo nuncupata, Dominus esset pars hereditatis ejus.

Pag. 15. lin. 16. In VICTORIO SIRI.

In Epistolis memorabilibus Michaelis Justiniani parte 2. pag. 569. reperitur sequens Epistola Victorii Siri ad Franciscum ex Comitibus Berardis Capociis.

Illmo Signore Patrone mio Colmo

Più prezioso regalo pervenir non potea alle mie mani dell'*Agrippina* di V.S. Illma, onde è le grazie, è lo obbligazioni, che le ne professo non possono esser maggiori, ne più svisceratè. Prima che per le mani del Boba io ricevessi il dono di V. S. Illma avevo letto, marginato, e smidollato il suo libro con tanto mio gusto, e sodisfazione, che ingenuamente le giuro, frà tutte le moderne questa lettura dell' *Agrippina*, aver porto all' animo mio, cibò soavissimo, e sostanzievole ugualmente. La singolarità d' un nuovo, è sublime stile adattato con tanto giudizio alla gravità della materia; l' evidenza del medesimo, con la quale mette sotto gli occhi gli avvenimenti, e communica in tutte le parti gli affetti; la copia delle sentenze così bene aggiustate, che nascono dal suo fonte, e vi pajono incastrate, la varia erudizione, con cui rappresenta le cose de Romani; la vaghezza mirabilissima, con la quale spiega di maniera i concetti stessi, non che gli accidenti descritti da migliori Autori, che per la nuova forma, che prendono, convien chiamarli suoi proprj, e non gli antichi; l' arte del Principato, e della Corte [ma principalmente le belle Lezioni, circa le Privanze, tanti sodissimi ammaestramenti portati con maniere di Uomo di stato, e non di Pedante] la sarebbero passare appresso di me per Tacito, se Cornelio non l' avesse prevenuto in occuparle il luogo. Se il soggetto, che V. S. Illusma ha preso per le mani non fosse stato tanto noto, io per me credo, che come ella porta la palma delle migliori penne d' Italia, così sarebbe avanzata da una eminenza di grado, e riputazione uguale a quella di Tacito. Questo é il mio parere altretanto libero, e sincero, quanto più conforme al comun dei Letterati di questo Cielo. Prego Iddio, che la feliciti, & ispiri ad impiegare i talenti del suo maravigliosissimo ingegno in altri soggetti di sua invenzione, o men comuni, e le bagio nel mentre di cuore le mani.

Venezia il 2. del 1648.

Di V. S. Illma: *Devotiss., & Obbligatiss. Servitore*

D. Vittorio Siri.

Pag. 19. lin. 45. In VINCENTIO BORGHINI.

Ejus etiam meminit N. Langlet Du Fresnoy in *Methodo* studendi Hist. ex Gall. in Ital. Sermonem conversa, & impress. Venetiis apud Sebast. Colet. tom. 2. cap. 46. pag. 281.

Pag.

V.

Pag. 23. lin. 43. In eodem VINCENTIO BORGHINI.

Ubi allegatur Philippus Spannagel dulciter Borghinum carpens, tanquam Florentinæ libertatis immodicum propugnatorem, quem nihilominus ibidem, ut doctissimum, & perquam egregium laudat, adde -- Idem Scriptor in alio libro Latine exarato, cui nomen dedit *Palignesi monita* Genealogica Authori Vindiciarum Arboris Genealogicæ Augustæ gentis Carolino-Boicæ &c. Alestadii ex officina Agheleni 1732. 4. monit XXXI. pag. 309. eundem Borghinum, quem pro sè citat, his verbis iterum commendat. „ Tandem Borghinus Vir sua ætate inter Florentinos non obesæ naris, de traditionis falsitate (quod scilicet Rodulphus I. Imperator, libertatem aliquot Italiæ Urbibus pretio vendiderit, ut Flavius Blondus, & B. Platina autumant] commentationem conscripsit affecto jam XVI. sæculo, qua præsertim ex argumento inficiante ejus vitium, palam facit &c. qua propter reprehensione dignum judicat Platinam, quod ignominiosam Rodulphi Cęsaris nomini apposuerit venditionem. Inter Illustriores Criticos, & Antiquarios, eum recenset Justus Fontanini, in libro de Italica Eloquentia. Romæ 1706. apud Gonzagam pag. 111. & 112. & etiam supra p. 92. inter Prosaicos Authores.

Pag. 24. lin. 41. Adde.

VINCENTIUS A NEAPOLI S. Severini ibidem Professis adscriptus est an. 1479. die 28. Nov. composuit, habuitque sermones, seu Orationes quasdam, in Bibliotheca S. Georgii M. Ven. asservatas, quarum hi sunt tituli.

1. *In Evangelium secundum Lucam* cap. 10. *Intravit Jesus in quoddam Castellum, & Mulier quædam &c.* incipit „ In Evangelio Sacratissimæ Assumptionis admirantur nonnulli, hujusmodi Evangelium a SS. Patribus, Gregorio, Ambrosio, ceterisque appositum fuisse. Sed hi incauta consideratione falluntur &c. est pagg. 24. in 4.
2. *In Possessione S. Laurentii* de Aversa incipit. „ tametsi Reverendi in Christo PP. magnifici Domini, Cives optimi, officium Monachi, attestante Hieronymo, non docentis, sed plorantis existat, tamen tantorum Religiosorum, ac Civium præsentia sermonem aliquem expostulat &c. est p. 5.
3. *In Possessione S. Simpliciani* incipit - *Obsecro Domine*, mitte quem missurus es; ab heri, & nudius tertius impeditioris linguæ ego sum &c. est pagg. 5.
4. *In Nativitate Domini*: incipit: Erectus in acie mentis, video cęlestia omnia ingenti tripudiare lętitia &c. In margine post titulum hę litteræ marginales leguntur, D. V. de N. A. S. B. idest D. Vincentius de Neapoli Abbas S. Benedicti.

Unitum fuit illud Cęnobium Congreg. nostrę per Leonem X. an. 1514. Unitum fuit per eundem Leonem ann. 1517.

Pag. eadem lin. 41. In VINCENTIO de TUCCIIS.

In eadem D. Georgii M. Ven. Bibliotheca ejus extat.

Elogium gaudio, & dolore permixtum in morte Rmi D. Hieronymi Bendandi impress. in fol. sed annus, locus, & nomen Impressoris desiderantur. Fuit autem Vincentius Prior titularis.

Pag. 27. lit. V. lin. ult. In VINCENTIO SQUALDI.

Laudatur dupplici Epigrammate, & Anagrammate à Petro Clavarino in *Musarum Plausu, & Gemmea Corona* impressa Perusii an. 1643. apud Angelum Bartholum.

Pag. 30. lin. 31. In VIRGINIO VALSECHI.

Ubi dicit, composuit vitam B. Catharinæ de Riccis Florentinæ; adde. Quam vitam evulgavit Florentiæ an. 1733. apud Bernardum Paperinum in 4. cum hoc titulo.

Com-

V *Compendio della Vita* della B. Caterina de Ricci Monaca del Venerabil Convento di S. Vincenzo di Prato del terzo Ordine di S. Domenico, estratto da Processi fatti per la sua Beatificazione &c. Seconda edizione [primam non vidi]; edidit etiam Valsechius.

Delle Indulgenze, e delle disposizioni per conseguirle. Alla nobile, e pia Città di Livorno in Firenze 1734. nella Stamperia di Bernardo Paperini in 8. cui operi interserit eruditissimas Notas; est pagg. 383. hunc librum referunt cum magnâ Authoris laude, Ephemerides Albrizianæ an. 1734. mense Feb. num. 5. pag. 36. his verbis „ l' Autore di questa lodevole fatica è il P. D. „ Virginio Valsechi Casinense: della sua dottrina, e pietà non vi ha chi non „ sia consapevole. onde è superfluo il farne parola. I motivi, che egli ha „ havuto di fare così bell' opera sono stati...... il Zelo del Sig. Sebastiano M. „ Cellesi Preposto di quella Chiesa [di Livorno] e la derisione, che dell' In„ dulgenze. e del modo, con cui le prendono alcuni Christiani, che ne fan„ no gl' Infedeli dimoranti in Livorno. Dotta molto, ed' erudita riesce „ quest' Opera; dalla quale si può sperare grand' acquisto de fedeli, e non „ minor confusione agl' Infedeli.

Pag. 32. lin. 3. In VITALI MATTARELLO.

Fuit Vitalis Mattarellus nobili familia. Obtinuit Prioris gradum, quo abdicato, Abbas Titularis effectus est.

Pag. 34. lin. 38. In VITO DE AMICO.

Vitus Maria Amicus, Catanę in Sicilia lucem aspexit an. 1697. ex Vito Amico, & Anna Statella Conjugibus Patritii Ordinis, quos tamen an. 1710. piè reliquit, ut Divum Benedictum Patrem, nostramque Congregationem Matrem deinceps agnosceret; utque talibus Parentibus dignum se filium ostenderet, Vitæ probitatem, & doctrinæ præstantiam sibi acquirendam proposuit. Itaque an. 1728. Doctoris lauream, & an. 1731. Comprocuratoris [ut dicimus] titulum promeruit, quem postea Prioris gradus de more consequutus est. Philosophiam aliquandiù tradidit, & Tyronibus, nostris Legibus instituendis, incubuit. Severiores scientias humaniorum literarum cultu exornavit, *Jovialium* propterea Academię in Patria ascriptus. Cl. Antonini Mongitore suasione, & impulsu, collegit, digessit, ediditque.

Abbatiarum, quæ in Roccho Pyrrho desiderantur, notitias; Impressæ sunt primò cum *Sicilia Sacra* ejusdem Pyrrhi, Panormi apud hæredes Petri Coppulæ 1733. in fol. ut præfert frons operis, sed revera Venetiis apud Sebastianum Coletum. At quia ob Auctoris absentiam mendis refertum opus prodiit, nunc ab eisdem espurgatum, & adauctum, Catanæ recuditur. Ex laudati Mongitore novis additionibus ad Bibl. Sicul. mihi transmissis, in quibus Vitum eruditione, doctrina, & morum integritate insignem appellat.

Pag. 34. lin. 39. Adde.

URBANUS CARRARA Patria Sulmonensis Cavæ in Cœnobio SSmæ Trinitatis Monasticum Institutum professus an. 1624. die 6. Oct. Prior deinde, & Abbas Titularis nostrę Congregationis, floruit humanioribus litteris circa an. 1674. Ei Prioris munere Genuæ fungenti Jo: Canale nuncupavit Odem in laudem Academiæ Occultorum à Josepho Lomellino Abbate in Monasterio Cavensi institutæ, ut constat ex libro Poematum ejusdem Jo: Canale impresso Neapoli an. 1694. pag. 309., & pag. 413., ei dicavit aliam Odem in laudrm Antonii de Gatta, & Urbis Genuensis, pag. autem

tem 705. legitur Urbani Italicum Epigramma, quo eundem Jo. Canale ſic celebrat.

V

Luminoſa dal Ciel credo diſceſa
Del tuo Canal l' inſegna, hor che fra Cigni
Tu nuovo Appollo ad avvivar t' accigni
De Sagri faſti la ſepolta impreſa
Quindi all' oblio recando ingiuria, e offeſa
Vinci, e opprimi la morte, onde dipigni
Con la penna immortal gli eroi benigni
Che han vinto il Ciel; l' eternità conteſa
Fia pur men grave al tuo valor gentile
Che ei ſteſſo in campo azzuro in ogni lido
Beva ro gigli d' or perpetuo Aprile
Or di raccorre al tuo corteſe nido
Informi parti del mio dire humile
Bear gli accenti, ed eternare il grido

Cui idem Canale inter cœtera hæc reſpondit.

URBANO il dolce Umor che dal tuo ſtile
Sgorga del mio Canal nel baſſo nido
Reca à ſuoi gigli un ſempiterno Aprile &c.
Alzar per te di nuovo al Ciel mi affido
Con la tua penna alla mia penna humile
E acquiſtar col tuo nome, e nome, e grido

Nec plura de eo haſtenus.

Pag. eadem 34. lin. 38. Adde.

URBANUS MARCHESIUS Monachus noſtræ Congregationis ſcripſit.

Orationem publicè in Sacro Monaſt. Caſin. recitatam prò funere R. P. D. Severini Fuſci, e Caſtroforti, S. Laurentii de Averſa Abbatis impreſſam Romę in 4. Typis Andreæ Phei an. 1646.

Pag. 35. Lit. V. lin. 25. In ZACHARIA DE ALOYSIIS.

Laudatur duplici Epigrammate, & Anagrammate à Petro Clavarino in *Muſarum Plauſu, & Gemmea Corona* impreſſa Peruſii an. 1643. apud Angelum Bartholum in 4.

Pag. 46. lin. 3. Adde

ZACHARIAS SERENUS Patria Romanus in Archiſterio Caſinenſi Monachis noſtris adſcribi voluit an. 1575. die 24. Junii, fuitquè ſatis peritus Latinæ linguæ, ſtudiiſque Hiſtoricis, tam ſacris, quam profanis omnino deditus. Dum in Sæculo verſaretur, ubi Bartholomæus vocabatur, Equitis titulo inſignitus, compoſuit duo volumina in 4., & tertium in folio in Caſinenſi Tabulario aſſervata MSS. quorum titulus eſt.

1. *Commentarii* del Cavalier Bartolomeo Sereno, della Guerra di Cipro, e Cagione di eſſa. 2. *Della Lega* de Prencipi Criſtiani, e vittoria con l' Armata loro contro il Turco. 3. *Dei Progreſſi della Lega* fino alla diſunione per la pace, e dell' impreſa di Tuniſi con l' Armata del Re di Spagna, in cinque libri ſcritti dall' Autore, nel tempo, che perſonalmente v'intervenne. Tomus primus ſic incipit: *Non dubito punto*,, che di vaghezza, e di ornamen-
,, to molte ſcritture in ogni tempo ſi potran leggere, le quali di gran lunga
,, avanzano la mia forſi nell'iſteſſa materia, che io propoſta mi ſono - & infra-

haven-

V

„ havendo militato trà i Soldati Ecclesiastici, & appresso alla Persona di Ho-
„ norato Gaetano Generale della Fanteria del Papa, l' ufficio del quale io mi-
„ nistrava &c. Jam verò Monachus scripsit

Compendio Istorico delle cose del Sagro Monasterio di Monte Casino, dove si legge la Vita, e molti miracoli del SSmo Padre Benedetto, la Regola scritta da lui, come giace testualmente, & oltre à quello, che la Cronica di Leone Cardinale Ostiense contiene, si conservano le Vite, e miracoli di molti Santi Monaci, & altre cose segnalate d' esso Monasterio — Volume primo ibidem asservatum MS. incipit „ Se mai nella famosa riva del Tevere grato.
„ Portorio alle naviganti Merci, ha osservato animo curioso, e diligente, che
„ da poiche di generosi vini l' alma Città di Roma è faziata &c. In calce primi voluminis hæc verba manu D. Antonii à Neapoli Casinensis Archivi præfecti exarata leguntur „ hic morte preventus ob diuturnam etatem, ac cani-
„ tiem longevam, Opusculum complere non potuit &c. „ & infra Ora pro ipsius
„ Zachariæ Anima, qui hoc opus tibi legendum proposuit, ejusque labores
„ non solum in hoc Opere, verum & in aliis, quæ edidit [ab eo tamen non
„ recensitis] mirifice lauda. De eo Cl. Erasmus Gattola Hist. Casin. edita Ven. 1733. tom. II. Sæculo XII. pag. 693. & seqq. ubi plura variorum Carmina in ejus laudem adducit. Nos unum tantum Hieronymi Catenæ delibamus.

Sribere Threiicio resperfum sanguinem Pontum
Tantaque victrici parta Trophea manu
Insignes celebrare Viros Heroas, & arma
Condere veridico gesta Serene modo
Nec minus adversum ferro te currere in hostem,
Hæc referunt magni Cæsaris acta Ducis.

F I N I S.

ADDITIONES, ET CORRECTIONES APPENDICIS BIBLIOTHECÆ BENEDICTINO-CASINENSIS

DE VIRIS SCIENTIA ILLUSTRIBUS, DE QUIBUS NON CONSTAT AN ALIQUID LITTERIS CONSIGNAVERINT.

PAg. 5. lin. 5. Adde.

AUGUSTINUS à PATAVIO professus ibidem institutum nostrum in Cęnobio S. Justinæ, an. 1496. die 2. Julii. Fuit Abbas ejusdem S. Justinæ, ubi etiam defunctus est; de quo in veteri Regesto dicitur - *Fuit Vir eloquens*, *& eruditissimus*. De eo Jacobus Cavaccius Hist. S. Just. lib. 6. pag. 269. primę edit. Ven. an. 1606., & Bernardin. Scardeon, *Felicità* di Padova l. 2. classe 6.

Pag. eadem 5. lin. 13. Adde

BERNARDUS GENUENSIS Casini Monachus evasit anno 1547. die 1. Apr. qui à Placido Petruccio in supplem. ad Petrum Diac. *de Viris Illustribus Casin.* & ex eo à cl. D.Erasmo Gattola in *Hist. Casin.* sęcul. XI. pag. 692. dicitur *Vir eruditus in Philosophia, & divinis Scripturis*, & floruisse temporibus Maximiliani Imperatoris, Casini obiisse, ubi & sepultus est.

Pag. eadem 5. lin. 40. Adde

CYPRIANUS RINALDINI ab Areste Professus S. Benedicti de Mantua an. 1439., 5.Octobris invenitur in antiquis Regestis cum hac notâ „ Hic fuit Abbas perpetuus Prataleæ, & postea tradidit Monasterium illud Congregationi „ nostrę, & obiit Abbas S. Georgii, fuitque Vir maximi ingenii „ nec exprimitur, an in scientiis, & artibus liberalibus, vel mechanicis, ingenio fuerit adeo præstanti. Cęterum fuit etiam Abbas S. Justinæ, ut Cavac. Hist. ejusd. S. Just. lib.4. pag. 228. & bis quoque Monast. S. Georgii M. an. scilicet 1448. usque ad 1456., iterumque an. 1467. usque 1470., quo Patavii obiit die 22. Jan. de quo etiam Fortunatus Ulmus in Hist. MS. S. Georg. M. pagg. 217. 268. & 269. & ex eo cognoscimus, Cyprianum fuisse quidem primum Monachum S. Benedicti de Mantua, ab Eugenio IV. Romam accersitum, & magni momenti negotiis admotum; sed Romani aeris impatientem ex Medicorum consilio ad Patavina Balnea recessisse: ubi dum consisteret, ab eodem Eugenio Prataleensem Abbatiam accepisse; quam postea Nicolai V. successoris consensu Congreg. nostræ uniendam curasse: Abbas cum esset S. Georg. M., Authorem extitisse mirabilis ædificii Dormitorii illius Cęnobii, ad Archetypon ejus nobilissimi ingenii constructi: eo quoque Abbate; Turris Campanariæ conspicuam molem, valde porrectam, & chorales codices in magnificam, venustissimamque formam, ingenti sumptu renovatos. Cęterum laudatus

Este in Agro Patavino.

Cavaccius citat etiam Bernardinum Scardeonium *Felicità di Padova* lib. 2. pag. de Cypriano agentem. Denique in alia Hist. MS. Abbatum D. Justinæ recens compositâ lib. 1. pag. 43. habetur, Cyprianum quinquies Congr. nostræ fuisse Præsidem an. scilicet 1449. 1455. 1458. 1460. & 1467. eo enim tempore Congregationis Præsides singulis annis eligebantur in Comitiis Generalibus quolibet pariter anno celebratis.

A Leonel. Creescel. de quo in Biblioth. part. 2. pag. 76.

Pag. *6*. lin. 5. Adde

DONATUS A ROVEREDO professus nostram Regulam in Monast. S. Justinæ Patavinæ an. 1412. die 26. Decembris in Reg. MS. nostrorum Monachorum dicitur *Abbas*, *& insignis Astronomus*.

Pag. eadem *6*. lin. 21. Adde

GREGORIUS VITERBIENSIS in Casinensi Cœnobio nostris adscriptus an. 1520. die 24. Nov. Vir insignis probitatis, & rerum spiritualium peritissimus, ut eum vocat Constantinus Cajet. *de Religiosâ S. Ignatii institutione*. A Placido verò Petruccio in supplem. ad Petr. Diac. de Viris Ill. Cas. cap. 10. J. Utr. doctissimus appellatus, ex eoque cl. Erasmus Gattola in Hist. Cas. sec. XI. pag. *692*. Nos etiam in Bibliotheca pr. parte pag. 29.

Pag. *9*. lin. 21. Adde.

LUCAS A BRIXIA alumnus S. Justinæ Patav. factus an. 1495. die 15. Augusti in Reg. dicitur linguæ Græcæ peritissimus.

Pag. eadem *9*. lin. 23. Adde.

LUCAS A FRACTIS in Campania Felici, Sacri Casini Monachus evasit anno 1534. die 1. Octob. de quo Placidus Petruccius in laudato supplem. ad Petr. Diac. cap. 15. sic loquitur „ Lucas Fractensis, Monachus in Casino sub Chry-
„ sostomo Abbate factus est. Vir acer ingenio, & in divinis Scripturis, & in
„ Philosophia doctissimus. Claruit temporibus Maximiliani Imperatoris, & se-
„ pultus est in Monasterio S. Benedicti Mantuani, in quo Philosophiam publi-
„ cè docuit „ Erasmus item Gattola in Hist. Cas. seculi XI. pag. *692*. ex eodem Petruccio.

Pag. eadem post lin. 23. Adde.

LUCAS ANTONIUS FIRMANUS an. 1550. Casinensis Asceta scriptus est die 12. Aprilis sub Hieronymo Placentino Abbate, obiitque Cajetæ in Monast. S. Angeli, temporibus Placidi Petrucii, ubi etiam sepultus fuit.

Pag. eadem *9*. lin. *36*. In LUCIANO MASI.

Sed quia in Bibliotheca nostra part. 2, pag. 107. retulimus, Maximum Masi item Florentinum, Alumnum pariter ejusdem Florent. Abbatiæ an. 1527. die 28. Octob. mortuum ipsum quoque Placentiæ in S. Sixto anno 1587., ubi plures annos jussu SS. Pii V. ab intimis consiliis Ducis Parmensis vixerat, dicendum nunc videtur, Maximum, vel Fratrem ætate multo majorem, vel Patruum fuisse Luciani Masi, Professione item Florentini anno 1552. die 29. Junii, itemque Placentiæ in eodem S. Sixto defuncti an. 1572. dum [ut Puccinellus in Chron. Abb. Flor. pag. *136*. narrat] gravibus negotiis pro Seren. Domo Farnesia occuparetur, & Farnesios quidem Principes Virorum ejus Familiæ [Masi] tam Monachorum, quàm Secularium operâ à longo jam tempore uti consuevisse.

Pag. eadem lin. *39*. Adde.

MATTHIAS BERGOMENSIS anno 1545. die 2. Febr. D. Benedicto nomen dedit Casini, quem idem Petruccius describit, Virum fuisse in Divinis litte-

ris

ris versatum, & memoriæ adeo præstantis, ut plures novi, ac veteris Testamenti libros memoriter recitaret; ibidem obiisse, & in Cœmet. S. Annæ sepultum. Erasmus quoque Gattola ex eodem in Opere toties allegato.

Pag. 10. lin. 18. Adde.

PLACIDUS FRASCHATI Patriâ Patavinus D. Justinæ ibidem Alumnis adscriptus an. 1653. die 21. Martii in Regest. MS. dicitur *Publicus Sacrorum Canonum in Lyceo Patavino Professor*, cujus tamen rei veritas, diligenter, & accuratè quærenda est in Philippo Thomasino, Andrea Riccobono, & Nicolao Comneno Papad: qui de Gymnasii Patavini Professoribus ex instituto agunt, quorum librorum nunc Fulginei degens cum sim expers, eos scrutari mihi non datur, sed gratis id in eo Regesto dici vehementer interim suspicor, ex eo præsertim quòd audierim cl. Cyprianum Benagli Monachum nostrum, qui modo insigni adeò cum laude eâ Provincia defungitur, primum omnium non solum Monachorum, sed etiam Regularium fuisse, qui ob supereminentem doctrinam, ac virtutem Sacrorum Canonum in eo Gymnasio Cathedram obtinuerit, cum antea vel Laicis, vel Sæcularibus Presbyteris tantum concederetur.

Pag. 10. lin. 1. Adde.

PAULUS AB ALTAVILLA an. 1540. die 7. Junii sæculares vestes atro D. Benedicti cucullo permutavit Casini sub Hieronymo de Placentia Abbate. Eum testatur Petruccius cap. 11., Virum fuisse in *Græcis*, *Hebraicis*, & *Latinis literis doctissimum*, *memoria tenaci*, *vivacique ingenio*, floruisse suis temporibus, Casini mortuum, & in Cœmeterio S. Annæ sepultum. Erasmus item Gattola ex eodem, ubi supradiximus.

Pag. 11. lin. 6. Adde.

SEVERINUS NATIONE CALABER S. Justinæ apud Patavium Alumnus factus an. 1509. die 28. Octob. in veteri Regesto dicitur *Maximus*, & *Philosophus*, & *Theologus*. Obiit Prior Sacri Monasterii Cavensis.

Pag. 11. lin. 7.

SEVERUS AB AVERSA an. 1530. inter Monachos Casinates admissus est sub Chrysostomo Abbate die 8. Septemb., quem ex eodem Petruccio cap. 14. scimus in Philosophia fuisse versatissimum, & in Divinis scripturis studiosissimum, ibidem obiisse, & in eodem Cœmeterio sepultum.

Pag. 12. lin. ultima Adde.

VITALIS A VERONA in Cœnobio S. Vitalis Ravennæ Monachum professus an. 1555. die 15. Augusti floruit circa annum 1592. Fuit Abbas ejusdem S. Vitalis ab anno 1611. usque ad 1613., quo obiit. Laudatur à Thoma Thomai in Hist. Ravenn. parte prima pag. 25. tanquam Vir humaniori, variâque litteratura præditus, ac veterum non minus, quam recentiorum Historiarum admodum peritus.

A Leonel. Crescal. de quo in Biblioth. part. 2. pag. 76.

Cavaccius citat etiam Bernardinum Scardeonium *Felicità di Padova* lib. 2. pag. de Cypriano agentem. Denique in alia Hist. MS. Abbatum D. Justinæ recens compositâ lib. 1. pag. 43. habetur, Cyprianum quinquies Congr. nostræ fuisse Præsidem an. scilicet 1449. 1455. 1458. 1460. & 1467. eo enim tempore Congregationis Præsides singulis annis eligebantur in Comitiis Generalibus quolibet pariter anno celebratis.

Pag. 6. lin. 5. Adde

DONATUS A ROVEREDO professus nostram Regulam in Monast. S. Justinæ Patavinæ an. 1412. die 26. Decembris in Reg. MS. nostrorum Monachorum dicitur *Abbas*, & *insignis Astronomus*.

Pag. eadem 6. lin. 21. Adde

GREGORIUS VITERBIENSIS in Casinensi Cœnobio nostris adscriptus an. 1520. die 24. Nov. Vir insignis probitatis, & rerum spiritualium peritissimus, ut eum vocat Constantinus Cajet. *de Religiosâ S. Ignatii institutione*. A Placido verò Petruccio in supplem. ad Petr. Diac. de Viris Ill. Cas. cap. 10. J. Utr. doctissimus appellatus, ex eoque cl. Erasmus Gattola in Hist. Cas. sęc. XI. pag. 692. Nos etiam in Bibliotheca pr. parte pag. 29.

Pag. 9. lin. 21. Adde.

LUCAS A BRIXIA alumnus S. Justinæ Patav. factus an. 1495. die 15. Augusti in Reg. dicitur linguæ Græcæ peritissimus.

Pag. eadem 9. lin. 23. Adde.

LUCAS A FRACTIS in Campania Felici, Sacri Casini Monachus evasit anno 1534. die 1. Octob. de quo Placidus Petruccius in laudato supplem. ad Petr. Diac. cap. 15. sic loquitur „ Lucas Fractensis, Monachus in Casino sub Chrysostomo Abbate factus est. Vir acer ingenio, & in divinis Scripturis, & in Philosophia doctissimus. Claruit temporibus Maximiliani Imperatoris, & sepultus est in Monasterio S. Benedicti Mantuani, in quo Philosophiam publicè docuit „ Erasmus item Gattola in Hist. Cas. sęculi XI. pag. 692. ex eodem Petruccio.

Pag. eadem post lin. 23. Adde.

LUCAS ANTONIUS FIRMANUS an. 1550. Casinensis Asceta scriptus est die 12. Aprilis sub Hieronymo Placentino Abbate, obiitque Cajetæ in Monast. S. Angeli, temporibus Placidi Petrucii, ubi etiam sepultus fuit.

Pag. eadem 9. lin. 36. In LUCIANO MASI.

Sed quia in Bibliotheca nostra part. 2, pag. 107. retulimus, Maximum Masi item Florentinum, Alumnum pariter ejusdem Florent. Abbatiæ an. 1527. die 28. Octob. mortuum ipsum quoque Placentiæ in S. Sixto anno 1587., ubi plures annos jussu SS. Pii V. ab intimis consiliis Ducis Parmensis vixerat, dicendum nunc videtur, Maximum, vel Fratrem ætate multo majorem, vel Patruum fuisse Luciani Masi, Professione item Florentini anno 1552. die 29. Junii, itemque Placentiæ in eodem S. Sixto defuncti an. 1572. dum [ut Puccinellus in Chron. Abb. Flor. pag. 136. narrat] gravibus negotiis pro Seren. Domo Farnesia occuparetur, & Farnesios quidem Principes Virorum ejus Familiæ [Masi] tam Monachorum, quàm Sęcularium operâ à longo jam tempore uti consuevisse.

Pag. eadem lin. 39. Adde.

MATTHIAS BERGOMENSIS anno 1545. die 2. Febr. D. Benedicto nomen dedit Casini, quem idem Petruccius describit, Virum fuisse in Divinis litte-

ris

ris versatum, & memoriæ adeo præstantis, ut plures novi, ac veteris Testamenti libros memoriter recitaret; ibidem obiisse, & in Cœmet. S. Annæ sepultum. Erasmus quoque Gattola ex eodem in Opere toties allegato.

Pag. 10. lin. 18. Adde.

PLACIDUS FRASCHATI Patriâ Patavinus D. Justinæ ibidem Alumnis adscriptus an. 1653. die 21. Martii in Regest. MS. dicitur *Publicus Sacrorum Canonum in Lyceo Patavino Professor*, cujus tamen rei veritas, diligenter, & accuratè quærenda est in Philippo Thomasino, Andrea Riccobono, & Nicolao Comneno Papad: qui de Gymnasii Patavini Professoribus ex instituto agunt, quorum librorum nunc Fulginei degens cum sim expers, eos scrutari mihi non datur, sed gratis id in eo Regesto dici vehementer interim suspicor, ex eo præsertim quòd audierim cl. Cyprianum Benagli Monachum nostrum, qui modo insigni adeò cum laude eâ Provincia defungitur, primum omnium non solum Monachorum, sed etiam Regularium fuisse, qui ob supereminentem doctrinam, ac virtutem Sacrorum Canonum in eo Gymnasio Cathedram obtinuerit, cum antea vel Laicis, vel Secularibus Presbyteris tantum concederetur.

Pag. 10. lin. 1. Adde.

PAULUS AB ALTAVILLA an. 1540. die 7. Junii seculares vestes atro D. Benedicti cucullo permutavit Casini sub Hieronymo de Placentia Abbate. Eum testatur Petruccius cap. 11., Virum fuisse in *Græcis, Hebraicis, & Latinis literis doctissimum, memoria tenaci, vivacique ingenio*, floruisse suis temporibus, Casini mortuum, & in Cœmeterio S. Annæ sepultum. Erasmus item Gattola ex eodem, ubi supradiximus.

Pag. 11. lin. 6. Adde.

SEVERINUS NATIONE CALABER S. Justinæ apud Patavium Alumnus factus an. 1509. die 28. Octob. in veteri Regesto dicitur *Maximus, & Philosophus, & Theologus*. Obiit Prior Sacri Monasterii Cavensis.

Pag. 11. lin. 7.

SEVERUS AB AVERSA an. 1530. inter Monachos Casinates admissus est sub Chrysostomo Abbate die 8. Septemb., quem ex eodem Petruccio cap. 14. scimus in Philosophia fuisse versatissimum, & in Divinis scripturis studiosissimum, ibidem obiisse, & in eodem Cœmeterio sepultum.

Pag. 12. lin. ultima Adde.

VITALIS A VERONA in Cœnobio S. Vitalis Ravennæ Monachum professus an. 1555. die 15. Augusti floruit circa annum 1592. Fuit Abbas ejusdem S. Vitalis ab anno 1611. usque ad 1613., quo obiit. Laudatur à Thoma Thomai in Hist. Ravenn. parte prima pag. 25. tanquam Vir humaniori, variâque litteratura præditus, ac veterum non minus, quam recentiorum Historiarum admodum peritus.

ADDITIONES, ET CORRECTIONES CATALOGI EPISCOPORUM.

PAg. 4. lin. 24. Adde.
ALPHONSUS NASELLI Panormitanus prænobili stirpe genitus, ex principibus Aragoniæ, in S. Martino de Scalis Monasticæ militię adscriptus an. 1709. 2. Januarii, à Benedicto XIII. Pont. Max. renunciatus fuit Episcopus Nullatenensis in Numidia an. 1724. & Panormi ex concessione ejusdem Pontificis ab Archiepiscopo Panormitano Josepho Baschì consecratus.

Pag. 13. lin. 34. In CAROLO CAMILLO MOLZA.

CAROLUS CAMILLUS MOLZA Mutinensis Patriâ, & Episcopatu, erat Abbas S. Vitalis Ravennæ an. 1675. quo Achilles Racchi Nobilis Ravennas, & celebris Astronomus Pauli Racchi Monachi nostri, insignis pariter Mathematici, Fratris Filius, illi dicavit *Mercurium Arcanorum Cęlestium*, ubi in nuncupatoriâ, Męcenatem Reipublicę Casinensis, Pręlatum egregium, omnium virtutum coronâ redimitum, Principibus apprimè charum eum appellat.

Pag. 18. lin. 12. In GREGORIO COPPINO.

Eum laudat duplici Epigrammate, & Anagrammate, ut illorum temporum ferebat ingenium, Petrus Clavarinus in *Musarum Plausu*, & *Gemmea Corona* impressâ Perusii an. 1643. apud Angelum Bartholum in 4.

Pag: 30. lin. 18. In JO. de PRIMIS CARDIN.

At Catanensès nullâ habitâ ratione sepulchralis elogii, quod Neapoli apud Ecclesiam nostram S. Severini in ejus tumulo legitur (*Messanæ męnibus ortum*) nec Jacobi Cavaccii Hist. S. Just. l. 5. nec Alphonsi Ciacconii in Vita Eugenii IV. aliorumque, Messanensem eum asserentium, constanter autumant, Catanensem Patriâ fuisse, Ducibus Jo. Bapt. de Grossis in *Catana Sacra* pag. 204. & in *Decachor. Catt.* pag. 202. & Roccho Pyrrho de *Epis. Catan.* idque probant ex Epist. Senatus Catanen. asservatâ in ejusdem Archivo datâ an. 1492. die 19. Febr. ad Jo. Paternò Archiep. Panormitanum, ubi Jo. de Primis *conspicuum Civem suum* esse dicunt, & ex diplomate Alphonsi Sicilię Regis, ubi *oriundus Civitatis Catanæ* idem Jo. de Primis vocatur; nisi forte ad conciliandas sententias, affirmari possit, eum Messanę quidem in lucem editum, sed Catanâ fuisse oriundum, & inter Catanenses Cives adnumeratum.

Pag. 32. lin. 34. In JOSEPHO LOMELLINO.

Eum Petrus Clavarinus suę *Gemmeæ Coronæ* inserit duplici Epigrammate, & Anagrammate Perusię editę an. 1643. apud Bartholum.

Pag. 39. lin. 4. In LEANDRO PORTIA, sive Purililiensi.

Ei, dum adhuc esset Abbas S. Pauli, Golmarius Marsiglianus Vitam S. Firmani Piceni Abbatis ex Ordine S. Benedicti, Italicam, & Latinam dicavit impressam Tarvisii 1726. in 8, absque nomine Typographi, ubi in Epist. nuncupatoria Italica [nam Latinam etiam aliam subiecit] sic eum laudat „ A voi sog-

Idest Hieronymus Lagomarsinus S. I.

„ soggetto in esso (Ordine Benedettino) si principale, e dilettante oltre mo-
„ do, e intendentissimo non solo delle memorie Sacre della Chiesa Universale,
„ per la perizia portentosa dei Concilj, dei Padri, e di ogni più preggiata eru-
„ dizione, per cui Roma vi ammira, e vi stima degno di aver luogo come Giu-
„ dice in quelle cause gravissime, nelle quali, se bene anche ciò con raro esem-
„ pio, l' avete sol tanto in qualità di Consultore &c. [idest in Sac. Universalis SSmæ Inquisitionis Congregatione.

Pag. 41. lin. 22. In MARCO PEDOCCA.

MARCUS PEDOCCA Mirandulanus, & Episc. Laquedonensis, & antea ter Abbas S. Vitalis Ravennę primò quidem anno 1575. secundo ab anno 1575. usque ad 1578. tertiò demum ab an. 1583. usque 1584. vocatur a Thoma Thomai in lib. cui titulum dedit -- *Il Giardino del Mondo* cap. 30. Vir prę-clarus, tum ob sanguinis nobilitatem, tum ob immensam virtutem.

Pag. eadem 41. lin. 41. In MAURO PROMONTORIO.

Julianus Lamorati in Hist. Lunensi Italicè, Massę an. 1685. apud Hieronymum Marinum pag. 97. sic -- Mauro Promontorio Monaco Benedettino, à cui
„ vedo aperta la casa nella Spezie, come nel più ameno posto di questi contor-
„ ni, ma per altro famiglia annoverata dall'Interiano fra l'antica Genovese No-
„ biltà, datosi all' acquisto delle scienze, unica delizia di animi nobili, tanto
„ nella Filosofia, quanto nella Teologia fra suoi coevi strinse la palma, queste
„ poi accoppiate con pietà, affabilità, e magnificenza con gran splendore cam-
„ peggiarono del 1654. sù la Catedra di Ventimiglia, dove pur oggi s' ammi-
„ ra vero modello di buoni Prelati -- de eo etiam Angelicus Aprosius in Bibl. Aprosiana non semel.

Pag. 42. lin. ult. In NICOLAO MARIA TEDESCHI.

Ejus beneficentia in Sacrum Specum Sublacensem usque modo ad 25. millia scutorum Romanæ monetę extenditur. Crescat in millia millium.

Pag. 43. lin. 1. In PETRO MARIA JUSTINIANO.

Natus est Chii in Mari Ægęo, sed puer adhuc Genuam allatus una cum Genitoribus, ubi avitę nobilitatis juribus, ut olim, gaudent.

Pag. 52. lin. 44. Adde.

STEPHANUS ab HUNGARIA in Monasterio S. Justinę Patavinæ Congreg. nostram ingressus est an. 1538. die 21. Martii de quo in veteri Regesto ita reperitur scriptum -- hic ab Illustriss. Rege Ferdinando Zagabrię electus Epis-
„ copus, Paulique tertii Pont. Max. authoritate confirmatus, consecratur in
„ Præsulem, verum paucis transactis mensibus veneno moritur, trigesimum
„ ferè ętatis suæ attingens annum „ odio, & invidia ut credibile est, Hęreticorum.

S. G. M. Ven. I. Caroli V. Fratre qui an. 1527. renunciatus fuit Hungarię Rex an. verò 1556 Imperator Romanorum electus.

ADDITIONES, ET CORRECTIONES CATALOGI REFORMATORUM.

IN Præfatione Catalogi Reformatorum, ubi dicit, *nulla prorsus Virtus, aut Scientia apud Græcos remansit*, Adde. Ex Augustino Calmet, Prologom. in libros novi Testam. a Jo: Dominico Mansi Latine redditis. Lucæ 1729. pag. 152. lin. 5. & seqq. 2. Column. in fine dissertationis de obitu S. Jo. Evangelistæ „ Græcos, post admissum schisma, altis adeo ignorantię, errorum, & superstitionis tenebris offusos constat, ut ne linea quidem veteris scientię, & pietatis in illis agnoscatur.

Pag. 1. lin. 1. Adde.

ADRIANUS MIRANDA natione Siculus à S. Angelo, D. Martini de Scalis Alumnus factus an. 1546. 22. Martii, vir tum doctrinâ, tum probitate insignis, jussù Gregorii XIII. Pont. Max. reformavit Moniales totius Diœcesis Mazariensis una cum Zaccharia Caccamici ejus Socio; vide Additiones primæ partis Bibliothecæ pag. 2. lit. A.

Pag. 13. lin. 23. Adde.

JOANNES MARIA SARZANA Siculus Monasterii S. Martini de Scalis Alumnis adscriptus an. 1690. die 18. Septembris, cum probitatis, ac doctrinæ præsertim Scholasticæ Theologię, & Ecclesiasticę Hist. laude floreret, à Bartholomæo Castelli Episcopo Mazzariensi electus fuit, ut Monialium Cęnobium, quod in eâdem Mazzariensi Diœcesi instituebatur, ad rectam SSmi P. Nostri Benedicti observantiam componeret. Hic ab NN. Abbate suo Archipresbyter Oppidi Cirissi renunciatus, eo munere magno animarum zelo, & optimis vitæ exemplis aliquot annis perfunctus, ibidem an. 1732. Mense Aprilis piissimè diem clausit extremum, cujus Parentationi maxima Populi frequentia interfuit, quæ ejus vestes ferè totas devotionis gratiâ, ob ejus Sanctimoniæ opinionem in frusta recisas secum abstulit, de quo ejus Confessarius testatus est, virginitatem illibatam illum servasse. Ex relatione Cl. Viri D. Viti M. de Amico, Catanâ mihi transmissâ an. 1734. mense Martio.

Pag. 26. lin. 1. Adde.

ZACCHARIAS CACCAMICI Siculus in Cęnobio S. Martini de Scalis Professus an. 1548. 25. Januarii fuit Socius D. Adriani Miranda in reformatione Monialium totius Diœcesis Mazzariensis in Sicilià à Gregorio XIII. Pont. Max. illis demandata. Vide addit. Bibliothecæ primæ partis pag. 2.

De quo supra.

AD-

ADDENDA IN CATALOGO VIRORUM SANCT. ILLUSTRIUM.

PAg. 14. lin. ult. In AURELIA FRANCHI.
De ea Gabr. Bucel. in Ben. Rediu. ad ann. 1673.
Pag. 18. lin. 44. In BERNARDO PRESTONO.
Ubi dicit, Taleacotio, adde: olim Cassioli.

F

Pag. 2. Continuationis hujus Catalogi lin. 23.
In FRANCISCO MAURO A MILITELLO.

De eo agit etiam Vitus de Amico in suppl. Sicil.Sac. Catanæ impress. 1733. Not. x. S. Benedicti de Militello pag. 157. in fine, quem Vitæ Sanctitate celebrem, & virtutibus omnibus eminentem vocat, & ssmo fine defunctum dicit an. 1711. die 8. Junii.

Ubi vero eadem pag. lin. 23. *pluries* scribitur, sic corrige *sæpius*, quia hæc vox pluries apud probatos Latinos Authores non invenitur.

H

Pag. 10. lin. 20. In HIERONYMO ARMINIO.

Vitus de Amico in Suplem. Sic. Sacr. in notit. prima S. Martini, pag. VI. num. XVIII. vocat Hieronymum Arminium, Vitæ austeritate, ferventi in Deum amore, eximiâ charitate in proximum, miris etiam in vita, & post mortem operibus clarum, citatque de eo cum laude agentem Rocc. Pyrr. ad an. 1593. fol. 191. lib. 4.

N

PAg. 80. lin. 35. In B. NICOLAO de PRUSSIA.
Primò corrigendus est error Typographi, quo ejus obitum signat accidisse an. 1436. pro an. 1456. uti verè contigit: deinde addendum est; etiam Augustinum Schiaffinum, Aurelium Genuensem Capuccinum, & Henricum Spondanum de illo agere, quamvis Spondanus erret ejus mortem in Monast. S. Justinæ evenisse affirmans, pro Monast. S. Nicolai de Buschetto, ubi etiam nunc quiescit.

T

PAg. 85. lin. ultima. In THOMA PRESTONO.
Ubi dicit, annis quadraginta, vel eò amplius, corrigenda est hęc Chronologia,& dicendum 24. annis circiter;nam si Urbani VIII. jussu, qui regnare cæpit an. 1623. Prestonus in Angliam rediit, & mortuus dicitur ibidem an. 1647. constat Thomam ad summum annis non amplius XXIV. carceribus Anglicanis detineri potuisse, quamobrem in nostra Bibliotheca Par. 2. pag. 200. ubi de eodem Prestono, lin. 30. diserte dicimus, vel errorem esse in nostris Regestis, ubi 40. annis ille carcere inclusus dicitur, vel non amplius 24. annis id evenisse asserendum, ex quo emendandus est etiam Julius Ambrosius Lucenti ibi allegatus, qui narrat Thomam 30. annor. spatio carceri fuisse mancipatum.

IN

IN PRÆFATIUNCULA AD INDICEM ERRATORUM SECUNDÆ PARTIS ADDE.

QUa de re lepidum satis Epigramma Josephi Mariæ Suaresii Episcopi quondam Vasionensis legitur ad calcem Opusculorum S. Nili Abbatis, quæ ipse Grçcè primum edidit, Latinè vertit, & Notis illustravit, Romæ Typis Barberinis 1673. In fronte quamplurium erratorum, quæ in eà impressione emerserunt. Illud sin minus aliàs, hic primum, si aliàs hic iterum lege: nec enim est præter rem.

Humanum est errare, manus quoque lubrica fallit
Sunt fragiles calami, difficilesque typi.
Ingenii est eadem non semper vena, remittit
Arcus tensus; hebent ancipites gladii.
Corrige sic ergo errores per Opuscula Nili,
Sancta tot illius qui documenta legis.

JUDICIA CLARISS. VIRORUM

In ore duorum, vel trium Testium stabit omne verbum

AD LECTOREM.

CAusę quæ me impulerunt ad subsequentes Clariss. Virorum Epistolas in mei licet exilis Operis commendationem excribendas, typisque consignandas, ut ab omnibus legi possent, plures quidem sunt, & [ni fallor] ęquę, & rationabiles: Nulla sanè philautia (Deus testis est, cui soli honor, & gloria) id faciendi occasionem dedit, nam Mundi hujus vana illa gloriola, quę ab hominum ore petitur, aura quædam levis est, imò fumus, & umbra, quę nihil planè proderit, sed oberit plurimum in die ultionis, tantum abest, ut ad veram, immortalemque gloriam, vel minimum conferat: sed prima causa ea fuit, ut doctorum, ac celebrium hominum propitia hęc testimonia adversus detractores, qui nunquam desunt, nec deerunt, & immoderatos, ac intemperantes Criticos, qui nodum in scirpo quęrunt, Operi pro scuto sint, ubi eorum jacula, ac dentes confringantur; secunda ut Monachi nostri avidiùs opus hoc legant, studiosius excolant, operosius corrigant, & emendent, augeant, minuant, ubi opus fuerit, ut si quando denuò imprimendum sit, quod fieri potest, castigatissimum prodire possit, cum de totius Congregationis nostræ re, ac decore agatur. tertia denique, ut idem Monachi nostri tum pręsentes, tum etiam futuri, quibus bonarum literarum amor aliquis, & publicæ utilitatis zelus inest, ad colligendas, scriptisque mandandas, posterisque transmittendas sodalium suorum lucubrationes, quod tanti est emolumenti, operam navent, *ut semen eorum, & gloria eorum non derelinquatur, sed sapientiam ipsorum narrent populi, & laudem eorum nunciet omnis Ecclesia.*

Ecclef. c. 44. 2. 1. 44. 2. 1.

Al-

A

ALBRIZIANE Novelle Letterarie. Venezia 17. Gennaro 1733. Affifi.

Bibliotheca Benedictino Cafinenfis, five fcriptorum Cafinenfis Congreg. alias S. Juftinæ Patavinæ qui in ea &c. in fol. Part. 1. pagg. 238. Part. 2. pagg. 242. e l' Appendice, è di pagg. 15.

In quefta Biblioteca procede il chiariffimo Autore per ordine di Alfabeto, e la prima parte arriva fino alla lettera H. inclufivamente, e la feconda fino al fine. Di ciafcun Autore in primo luogo con buon ordine fi riferifcono le Azioni, indi il Catalogo delle loro Opere ftampate, fe ve ne fono, e delle Manofcritte, e quando non ve ne fono ftampate fi fa menzione delle Manofcritte. Si dice in qual libraria effe fi confervino, ò pure quali fiano gli Autori, da quali fono riferite. Doppo di quefto fi portano le teftimonianze, che vi fono degli Autori in lode dello Scrittore, del quale fi parla. V' è fovente fparfo qualche Anedoto, che diletta, e folleva i Leggitori. Tutto in oltre procede con buon' ordine, chiarezza, e metodo, e fiamo debitori al Rño Armellini di molte notizie, e della cognizione di molti dotti Scrittori, che fenza le fue erudite diligenze, e ricerche, farebbero rimafte fepolte nella dimenticanza. Queft' opera ci fa defiderare le altre, che l' Autore hà per le mani, e delle quali molte volte parla in quefta fua, mentre che fperiamo, che effe fiano per non effere di minor gloria all' Ordine Monaftico, e di non inferior giovamento alla letteraria Republica. Vi fono al prefente aggiunti due altri Indici, uno dei Monafterii di Profeffione, e l' altro delle Patrie de medefimi Scrittori.

ALBRIZIANE Novelle Litterarie Venezia 16. Aprile 1734. Affifi.

Il P. D. MARIANO ARMELLINI Abbate di S. Pietro di quefta Città, di cui s' è parlato con lode l' anno fcorfo nelle noftre Novelle num. 1. pag. 3. riportando l' eruditiffima fua fatica fopra gli Scrittori della Congregazione Cafinenfe ftampata in foglio, ora ftà imprimendo preffo *Andrea Sgariglia* un' altr' opera in foglio con quefto titolo. *Catalogi tres Epifcoporum, Reformatorum, & Virorum Sanctitate Illuftrium è Congregatione Cafinenfi, aliàs S. Juftinæ Patavinæ*. Di quefti Catalogi ne fono ufciti già due, cioè quello de Vefcovi, e quello dei Riformatori; il primo comprende pagg. 54. fenza gl' Indici, la Prefazione, e la Dedicatoria; il fecondo pagg. 26. parimenti fenze gl' Indici, e la Prefazione. I Caratteri, dei quali fi fervì lo Stampatore in queft' opera, fono nuovi, e la Carta buona, onde la ftampa riufcirà molto migliore di quella della Biblioteca. L' Autore poi procede nella fua opera con ordine Alfabetico, conforme egli hà fatto nella Biblioteca. In compendio egli ci da la Vita de Vefcovi, e Riformatori, e difcorre delle loro principali, e più illuftri azioni. Merita il P. Abbate ARMELLINI ogni lode, per aver tanto faticato in pro della fua nobiliffima Congregazione, che ha dato alla Chiefa, e alla Republica delle lettere tanti illuftri foggetti, e viverà il fuo nome immortale per haver dato mano ad Opere, che folo chi ne hà cognizione può fapere, quanto coftino di ftudio, e di fatica.

Anche il 3. è ufcito in Roma per il Zempel 1734.

ANGELI CALOGERA' Monachi Camaldulenfis.

Venti giorni fono il Padre Sandi Bibliotecario di S. Giuftina, mio Amico, mi fcriffe, che fe volevo la Biblioteca Cafinenfe di V. P. R. fatta ftampare in Affifi, potevo provedermene in S. Giorgio, dove ve ne erano alcuni efemplari da efitarfi. Subito io ricorfi dal P. Prior Mufitelli, e ne prefi un efemplare, e tanto è ftato il piacere trovato nella lettura di quefto eruditiffimo libro

A bro, che già l' ho letto tutto intiero. Confesso il vero, che l'ordine, la maniera, e in somma ogni cosa tendono à far vedere, che l' Opera è uscita da una mano maestra. Nella sudetta Biblioteca ho letto con mio sommo piacere, che V. P. R. travagli in altre Opere non meno utili, e profittevoli, trà le altre mi piacque il vedere, che habbia per le mani un Catalogo degli Uomini illustri per Santità, che sono stati nella sua Congregazione, e questo perchè travagliando presentemente io a mettere insieme le Vite degli Uomini, che si sono distinti con le loro sante opere nell' ordine Beneditino dall' anno 1400. fino al presente, questa sua Opera può essermi di un grand' ajuto, e soccorso, alla prefezzione della mia, e forse ancora spero che V. P. R. possa somministrarmi quelle notizie, che nella ristrettezza di un Catalogo non potranno essere inserite. Perdoni l' ardire di uno, il di cui nome forse non gli sarà incognito, vedendo due volte citata nella sua Opera la mia *Raccolta di Opuscoli Scientifici, e Filologici &c.* S. Michele di Murano adi 26. Decembre 1732.

EJUSDEM.

E una cosa da Persona, che non sia bene informata il desiderare una Biblioteca scelta di qualche Religione, ò Congregazione. O' quanti maggiori lamenti si sentirebbero! Chi si dorrebbe di essere stato ommesso qualch' uno, chi qualch' altro, e nessuno vorrebbe dar quartiere all' Autore di una tal Biblioteca, che si tacciarebbe di parziale, e qualche volta di poco intendente nelle Biblioteche in somma si devono mettere tutti gli Autori; e tutte le loro Opere per miserabili, e minute che siano &c. Venezia 1. Agosto 1732.

Cl. ANTONINI MONGITORE. Palermo 29. Aprile 1734.

E stato estremo il piacere, che ho tratto dalla lettura della Biblioteca di V. P. R. per l' erudizione, rare notizie, tessitura, e per ogni sua parte ammirabile. Così Ella ha eternato il suo chiarissimo nome, ed ha illustrata la sua nobilissima Congregazione, che le ne deve confessare una perpetua obligazione. Le rendo poi grazie senza fine per essersi degnata citare in tanti luoghi le mie Opere, &c.

B

R*Everendissimo, ac Amplissimo Domino* D. MARIANO ARMELLINO *Monasterii S. Petri Assisiensis Abbati vigilantissimo.*

BERNARDUS PEZIUS.

Utramque Epistolam tuam una cum luculenti Operis tui conspectu rectè accepi Rme Pater, ac Domine. Ego in nulla mora fui, quin notitiam omnem illicò cum celeberrimo Germaniæ Bibliopola communicarem, doceremque omnia, quæ operis tui venditionem celerem, facilemque efficerent. Nec dubito, quin ista consilia nostra optatum exitum sortitura sint, præsertim cùm Operis tui ideam, & pretium publicis Novis tam politicis, quam litterariis inseri curaverim; nunc tantisper expectandum tibi erit, dum Bibliopolæ nostri per Venetos Amicos, & Mercatores rem transigant. Cl. Pater Josephus M. Sandius mihi dono misit tuam Bibliothecam, ubi prò solo portorio Venetiis Viennam, quatuor nostrates Florenos expendere debui; id quod tamen nihil duxi ad ingentes profectus illos, quos ex hoc Opere mihi spoponderam. Nec spes me fefellit, dum enim id evolverem, infinita reperi

B

peri præclara, accurata, singularia, & eruditissimè observata, quæ nullibi reperiantur. Gratulor tibi ex animo, Rmē Pater, tantam Operis perfectionem, quæ nomen tuum apud omnes solidè eruditos Viros, immortale, ac perenne reddet. O' si & ego generalem Bibliothecam tanta eruditione, & judicio elaboratam in lucem possem emittere; Ast conabor saltem tua vestigia, licet imparibus passibus premere, & insequi a longe. Vale nobilissimum totius Ordinis nostri Decus, & me porrò tuis favoribus bea. Mellicii vulgo Mölk in Austria 16. Aprilis 1733.

BENEDICTI BONDILII Lectoris, & Concionatoris Casinensis.

Giunsi in Cesena il dì primo Maggio, e nel passare per Rimini, e qui ho fatta giustizia alla sua Opera, secondo il di lei merito, e l' obligo, che corre à tutta la nostra Congregazione verso di lei.. Io hò per così dire, divorata la sua Opera, non dirò *successivis horis*, ma *nocturnis somno subractis*, e me ne consolo, e me ne congratulo vivamente, e spero, che V. P. Rmā sia per vedere in fatti coll' impegno di quel poco, che vaglio, e che sono, la sincerità del mio sentimento &c.

EJUSDEM.

Godo sommamente, che V. P. Rmā sia favorita dal P. Pez, il quale certamente è un soggetto da dover dare tanta Autorità alla sua Biblioteca, quanto mai la stitichezza di alcuni indiscreti Critici (che mai non mancano, non sono mancati, ne mancaranno a qualunque anche ottimo Autore) potesse tentare di toglergli di pregio. Io per me la reputo un capo di Opera, e ne parlo come debbo, e la faccio leggere a Persone di qualche buon gusto, che con mia consolazione concepiscono di essa, e ne dimostrano una stima assai favorevole.... Ond' io sempre più mi rallegro del corso dell' Opera, e della riputazione, che acquista all' Autore ben meritamente &c. Cesena li 6. Giugno 1733.

BENEDICTI CUSSINET Ord. Minimorum S. Francisci de Paula in Conventu Sanctissimæ Trinitatis Montis Pincii in Urbe Roma Bibliothecarii.

Et si loca varia eximii tui libri, quasi percurrendo legerim, non possum tamen diffiteri eum esse stylo quidem concinnato, accuratum, & elaboratum. In eo elucet puritas, ac in enarrandis mirabilis simplicitas, necnon veritas nævo omni, ac fuco defęcata. Sic etiam sensit Religiosus quidam hujusce nostri Monasterii eximiæ doctrinæ, qui mihi quædam hujus libri miranda detexit, utilia valde cuicumque ex professo diversis scientiarum speciebus, ac præsertim Historię Ecclesiasticæ sese applicanti &c. Romæ die 26. Dec. an. 1733.

Rmi P. D. BONAVENTURÆ FINARDI Sac. Canonum in Collegio Anselmo Benedictino Lectoris, & postea Thesaurarii, mox Abbatis, ac Præsidis Congregationis Casinensis.

Hò letto con tutta attenzione la prima parte della di lei Biblioteca Benedittino-Casinense, che mi consegnò poco prima di partire da Roma per la Predica d' Urbino con rigorosa commissione di aggiungere, e levare tutto ciò, che à proposito giudicato havessi; ed alla riserva degli errori fatti dal Copista, già da me emendati, e di alcune cose, che gli palesarò, quando sarà di ritorno, altro scrupolo non mi rimane, per quanto appartiene alla sostanza della medesima, che intorno alla relazione di certe Operette di tenue, ò niun uso di alcuni nostri Scrittori, la quale potrebbe esser censurata almeno da Critici stranieri. A tale ostacolo, quando ella fosse per opporre, che suo

 pen-

B

pensiere non è stato di raccorre in uno i soli, e più scelti eruditi, forse per dar piacere agli esteri, ma d'impiegare i suoi virtuosi sudori unicamente per sodisfare all' onesta curiosità di tutti i Monaci della nostra Congregazione; & in ciò parimente di aver seguito l'esempio del P. Alegambe nella sua Biblioteca de Scrittori Gesuiti, e del P. Calvi nella Scena letteraria degli Scrittori Bergamaschi, e del Mongitore, del *Vossio de Hist. Lat.* del Cotta, Museo Novarien., del Franchini Bibliot. Convent. e di altri Scrittori consimili; allora replicarei, che non voglio entrare per tale facenda con esso lei in ulteriore contesa. Bensì con tutta sincerità le protesto di aver provato un compiacimento straordinario nella lettura della Biblioteca sudetta, ne cesserò in alcun tempo di lodare le saggie riflessioni, la molta erudizione, la grande fatica, e somma industria, con cui ha ella compilata Opera tale. Mi persuado anche fermamente, che la publicazione di essa, sarà per portare molta utilità, e godimento sì al nostro Publico, il quale in tal guisa si vederà illustrato dalla memoria perpetua de suoi più cari allievi, con certezza di mai più non perderla; o che da altri venga usurpata, come tal volta è solito, sì ancora a tutti i nostri privati, mentre e verranno questi in cognizione di tanti Scrittori degnissimi, i quali del tutto forse erano loro incogniti per esser troppo dispersi, e sepolti i loro monumenti, & apprendendo nel medesimo tempo le virtù singolari di quelli, si accenderanno di eroica emulazione per imitarlo. Io oramai ne hò ritratto il vantaggio per la scoperta di alcuni letterati, veramente di qualche fama, de quali n'era di tutto al bujo; & in oltre perche mi sono spogliato del pregiudizio di molti fatti di altri Autori, che aveva appresi diversamente da quello, che sono. Perciò dal canto mio rendo i dovuti ringraziamenti alla di lei ingegnosa diligenza, con cui ha saputo tanto bene ammaestrarmi &c. S. Paolo Roma 7. Marzo 1722.

Rmi ac Doctiss. P. D. DOMINICI TATIS Abbatis Olivetani.

Rendo le più distinte grazie a V. P. Rma per l'onore compartitomi di farmi leggere l'erudisissima sua Opera; la qual lettura, confesso il vero, mi è riuscita di sommo diletto, ed ho havuta la piena consolazione di vedere restituite alla luce tante Opere di molti, non men dotti, che pii Monaci, il nome de quali se ne giaceva, insieme con le loro fatiche, sepolto con non poco pregiudizio dell' abito nostro Monastico; devo per tanto ingenuamente confermarle, che l'Opera é piena di erudite, e singolari notizie, e vi si scorge per entro il di lei scelto talento impiegato così nobilmente con una considerabile fatica, e non men esatta diligenza a prò del Mondo letterato, e gloria della Monastica Gerarchia, onde ben vede V. P. Rma, che l'Opera non hà prezzo &c. Sassovivo li 6. Luglio 1732.

Rmi, ac eruditiss. Viri D. ERASMI GATTOLA Abbatis Casinensis, & Casinensis Tabularii Præfecti celeberrimi.

Per li continui impedimenti, che mi apporta l'officio di Archivista, non hò possuto ancora leggere tutta la sua dignissima Opera della Biblioteca Casinense: E benche io non possa dar giudizio dell' Opere di Persone erudite, e dotte, con tutto ciò mi è piaciuto assai quello, che hò letto, e vi trovo delle belle scoverte: e giacche V. P. Rma mi comanda, che io li dica il mio sentimento, se deve stampare li tre consaputi Catalogi, io per ubidirla li dico, che onninamente li deve stampare, senza perdervi tempo per l'età sua avanzata, perche saranno senza dubio di utile alla Republica letteraria.

onore

onore alla nostra Congregazione, e di esempio alli nostri Religiosi di imitare le azioni buone dei nostri Maggiori: non vada più sofisticando, se gli deve stampare, ò nò, ne si faccia sedurre da Persone, che vorrebbero, che l'Opere, che uno fa, fossero le migliori, che mai si potessero fare. Si è veduto, che molte Opere, che si sono date alle stampe, specialmente in simili materie, nel principio non hanno havuto gran voga, ma il tempo poi gli ha fatto acquistare grande stima, e sono state conosciute assai necessarie, specialmente quando sono state composte con la dovuta, e moderata critica; Non ce le racconto, perche le sà meglio di me. E noto molto bene a V. P. Rma, che le Istorie particolari sono sempre più stimate, e di maggior utile che le universali; perche da quelle si cavano queste. Concludo, che subito devé stampare li sudetti tre Catalogi &c. Monte Casino 30. Sett. 1732.

Cl. FRANCISCI DYNI Lucinianensis, Auditoris, & Advocati, pluribus Poeticis, Historicis, ac Juridicis &c. Operibus celeberrimi.

Sono stato ammiratore della Latinità grave, e propria dell' Istoria, con la quale io leggo fornita, e adorna la di lei Biblioteca Benedittino Casinense, quale ho letta con molta mia sodisfazione, e profitto &c. Assisi 19. Novembre 1734.

EJUSDEM.

Hò mandato allo stampatore Sgariglia in Assisi un' Epigramma in lode della stimatissima Opera di V. P. Rma, concludendo, che presto otterrà la sua gran virtù i primi titoli con plauso di tutti, e Dio voglia secondare le mie speranze &c. Luciniano 25. Genn. 1735.

Rmus Abbas D. Marianus Armellinus culto, Styloque gravi, Historico celeberrimo, monimenta rerum, ac Heroum Casinensium edidit ad perennitatem. In obsequium tanti viri, & doctissimi Scriptoris. Epigramma Francisci Dyni Advocati Senensis.

Abbatum honos Romano prodit ab Axe
Doctiloquus Scriptor, candidiorque nive
Tu veri custos, Libros pandisque perennes
Nomine, qui pretium jam meruere tuo.
Artificis mirata decus, stupet æmula virtus:
Gaudebit titulis, te radiare novis

Rmi P. D. GABRIELIS BELLO Congregationis Monachorum Montisserrati, sive Vallis-Oletanæ in alma Urbe Procuratoris Generalis.

Il Rmo P. D. MARIANO ARMELLINI vien riverito da D. Gabriel Bello Procuratore Generale di S. Benedetto di Spagna, che va leggendo con gran diletto, e gusto la sua Biblioteca, e il suo libro de tre Catalogi, vedendo quanto ha faticato, e composto in servizio della Religione, e della sua Ven. Congregazione, facendo vedere al Publico, quanto ha servito alla gloria di Dio con li suoi figli, e Monaci la Congregazione Casinense &c. Roma 21. Mag. 1734.

HIPPOLITI PUGNETTI Decani Casinensis.

Coll' arrivo de nostri Reverendissimi PP. Visitatori, hò riceuto l' umanissimo foglio di V. P. Reverendissima, che molto mi ha consolato, leggendovi la grata nuova della bella stampa già perfezionata de 3. Catalogi a me ben noti, e desiderati, ne con minor brama attendo l' edizione degli Anallétti, onde si come hò presa l'eruditissima, laboriosiss. utiliss. e saggiamente composta Bi-

B

Biblioteca, quale hò letta, e rileggo con mio sommo piacere; così la supplico a favorirmi quanto prima dell' accennato libro de 3. importanti, e preziosi Cataloghi. Si rammenterà V. P. Rma, che gionta Ella al governo del Monasterio di Assisi afflitta allora da dolori atrocissimi di Pietra, che poi, grazie a Dio furono felicemente cavato, io fui quello, che l'animai, insinuai, e sollecitai a ristampare subito la lodata Biblioteca, e l'assicurai, che averebbe avuto il meritato applauso, e gradimento dai dotti, & amanti delle buone lettere, che sanno il profitto, che si ricava da tali volumi, e massime dagli Esteri, i quali nei studii serii, e utili fanno a gara per superarci .... e non hò dubbio, che la sua Opera sempre più riceverà, e maggiore approvazione, ed avvisi di spedirne altre copie; e questo è uno di quei Libri, che sempre crescono; e di stima, e di mole &c. Farfa S: Maria 16. Aprile 1734.

HYACINTI VINCIOLI nobilis Perusini, Doctoris, & Advocati, & in Patrio Athenæo Juris Cæsarei publici Professoris, variisque eruditiss. Libris editis percelebris.

Hò già scorso con piacere l'Opera di V. P. Reverendissima, vedendovi degne commemorazioni anche de nostri Perugini .... è certo, che grande studio, buona Latinità, & ordine, quanto a me, vi ritrovo: Me ne rallegro seco, e colla sua Religione &c. Perugia 24. Mag. 1732.

Clariss. JULII MANDOSII Prosperi Filii.

Con grande compiacimento, e con maggior profitto hò letto la prima, e seconda parte della Biblioteca Benedittino-Casinense degno parto del sublime Ingegno di V. P. R. .... Le confesso il vero ingenuamente d'aver appreso dalla lettura di essa infinite cose da me fin'ora ignorate, essendo in vero assai doviziosa di belle, e rare notizie, ricercate con indefessa fatica di più, e più anni nell' Opere di moltissimi Autori, sì stampate, che inedite, non avendo Ella risparmiato di perlustrare tutte le librarie, e tutti gli Archivi, ove ha potuto aver adito, e di richiederle in voce, e in scritto a diverse Persone, colle quali ha tenuto a tale effetto un letterario commercio. Le ha poi distese con buon' ordine, elegantemente, e con pura Latinità, dilettando non poco i leggitori le differenti frasi, e gl' ingegnosi modi di dire, che ha usati nel dover replicare quasi sempre lo stesso in ciascheduno scrittore, cioè la nascita, l' ingresso nella Religione, le cariche in quella havute, la morte, la publicazione delle Opere, e la menzione fattane dagli altri Autori. Non sò a bastanza ridire l'esattezza adoperata in riferire tutte l' edizioni, la forma, la grandezza, o picciolezza del libro, con darne sovente un sensato giudizio, e riportarne un sugoso ristretto, l'accortezza, che si scorge in certe scabrosità, la discretezza in correggere gli altrui falli; le fondate congetture in alcune dubiezze, le giudiziose riflessioni sopra diversi fatti, e tant' altre cose, che ammiransi per tutta l' Opera, le quali ben si ripromette di rinvenire nel decorso di essa, chi non trascura di leggere l'eruditissima Prefazione posta sul principio, nella quale doppo aver Ella compendiosamente narrato l' origine, e progresso dell' inclita sua Congregazione, passa ad esporre l' idea, e l' economia dell' istess' Opera, rendendo ragione nella susseguente Premonizione al Lettore del Metodo in essa tenuto sù la scorta de migliori Autori .... Me ne rallegro con esso lei, e con là Congregazione Casinense di quel lustro, e splendore, che è per risultarle da questa

sua

B

sua Biblioteca, la quale togliendo dalle tenebre dell' oblio, e ridonando alla luce l' estinta memoria di tanti Illustri soggetti fioriti in essa, eccitarà ne viventi suoi Alunni possenti stimoli a seguire le vestigia de loro maggiori: e finalmente mi rallegro con tutta la Republica letteraria per l'acquisto fatto di una nuova Opera sì utile, e di comun beneficio &c. Roma 28. Giug. 1732.

Clariss., ac Doctiss. Viri JOANNIS ANDREÆ ASTEZZATI.
Casinen. Prioris S. Simpliciani Mediolani.

De eo in Bibl. par. 2. pag.

Hò ricevuta da qualche giorno l'Opera di V. P. R., quale hò tutta divorata con sommo contento, ed ammirazione singolare di tanta sì nobile, e recondita in tal proposito, adattissima erudizione, per la qual cosa ne io, ne alcun altro [lasci pur dir chi vuole) potrà mai bastevolmente lodarla &c. Milano 1. Ottobre 1733.

EJUSDEM.

Continui pure V. P. R. coll' istesso metodo le sue gloriose fatiche, e lasci dire chi vuole, che parlaranno come abbajano i Cani alla Luna ... In tanto le auguro pienezza di salute &c. di Milano S. Simpliciano 21. Ott. 1733.

Viri Cl. ac eruditiss. JUSTINIANI PAGLIARINI.

Le mie somme obligazioni, che professo a V. P. R. si accrescono infinitamente col prezioso dono dell' intero esemplare della sua insigne Opera della Biblioteca Benedittino Casinense. Questa sono andato leggendola, per quanto mi hanno permesso le mie occupazioni, con infinito piacere, e la trovo per tutto eguale a se stessa, cioè quale col mio corto intendimento la giudicai nell' altra mia lettera, che con molta mia confusione vedo impressa fra quelle di tanti chiarissimi soggetti, nel principio della seconda parte, onde sempre più fò animo a V. P. R. a divolgarla a gloria di Dio, sua, e della sua celebratiss. Congregazione &c. Foligno 3. Ottobre 1732.

EJUSDEM.

Non posso a bastanza spiegare con quanto godimento ho veduta la lettera del celebre Padre Pez, in cui fa giustizia alla sua degnissima Opera, ed essendo egli meritevolissimo di ogni lode, dà tutto il credito alle ben rilevate espressioni, colle quali loda il valore, e l'erudizione di V. P. R. Me ne rallegro sinceramente seco, e spero, che quanto più si dilatarà il libro in mano di persone veramente dotte, e di fino giudizio, tanto più crescerà la gloria di V. P. R. .... E confermandole il mio obligatissimo ossequio, mi ratifico con divotiss. riverenza. Foligno 11. Maggio 1733.

EJUSDEM.

Giosafat.

Mons. Vescovo di Foligno [Battistelli] stima molto il libro di V. P. R. sì per le recondite, e scelte erudizioni, che per l' elocuzione di una purissima Latinità, e me ne ha fatto in due volte, che ne hò parlato seco, sincerissime espressioni con piena lode del dignissimo Autore. Io me ne raliegro con V. P. R., che deve far buon conto del giudizio di questo erudito Prelato &c. Foligno 19. Giugno 1733.

ISIDORI de Sù Parmensis.
Monachi, & Decani Casin. Viri admodum eruditi.

Un Uomo niente affatto noto a V. P. R., ma che pure fin dall' anno 1709. le consagrò la sua servitù, se le presenta in questo foglio .... Il motivo, che ho di darle l' incommodo della presente, è la brama di significarle il gran piacere da me provato in leggere la degnissima sua Opera

della

B

della *Biblioteca Benedittino Casinense* favoritami da questo Rmo Gattola che mette veramente in pieno giorno il di lei sommo affetto verso la nostra Congregazione, e fa soggetto d' altissima ammirazione la diligenza, e lo studio posto in disotterrare cose profondamente nascoste, e in togliere all' oblivione molte altre degne di eterna memoria; L' une, e l' altre, e tutte poi esposte si nobilmente, che non credo bramar si possa di più. Il libro MS. del P. Abbate Stefano Cataneo esistente in Cesena, e in copia avutasi da colà anche in Parma, benche non l' abbiano saputo trovare, quando V.P. Rma ne fece istanza, contiene cose bellissime, delle quali ella Rma ne averebbe non poche fatte publiche, come di tante altre ha fatto, obligando molto gli huomini di buon gusto .... Io le prego dall' Altissimo una lunga serie di anni tutti felici, accioche possa proseguire a giovare si bene colle sue fatiche alla Republica Letteraria, & al decoro della nostra Congregazione, di cui ella è un raggio di tanta Maestà, e luce, e finalmente rendendole umilissime grazie della buona intenzione, che ha avuta di onorarmi colla sua penna, profondamente inchinandomi, indelebilmente mi rassegno &c. M. C. 3. Maggio 1733.

Eruditissimi P. MARIANI RUELE ROBORETANI Carmelitæ.

Tanta fuit voluptas, quam ex eruditissimæ Bibliothecę Benedictino -- Casinensis voluminis lectione percepi, ut vix satis dicere queam, & magni criminis reum me censerem, ni eam testarer. Nam cum primum ad idem, ut sum harum rerum studiosus, legendum accessissem, mox ex eo Heroum Casinensium imagines tanquam in depicta tabella noscere, abditæque eruditionis segetem colligere posse unico intuitu intellexi, nec è manibus illud dimisi quin prius totum ne dum evolverim, sed etiam voraverim avidissime. In illo siquidem sedulam diligentiam, diuturnum studium, incredibilem laborem, & eruditionem penitissimam suspexi, & admiratus sum. Mihi gaudeo, tibi gratulor vehementer V. C. quod cum optimam, & amplissimam nactus sis provinciam, eam luculenter, eleganterque administraveris. Imo testimonio doctorum Virorum Rēpublicā literariā totā plurimum tibi debere arbitror, quod tot monimenta, tot viros doctrina claros in novam lucem protraxeris, & vivere diutissime tua industria, & maximo labore feceris. Quod verò inter eos illos etiam collocaveris, qui brevi aliquo commentariolo, aut paucis aliquot Epigrammatibus, aut parvis monumentis operam dederunt, id jure ac meritò à te factum censeo, nam Paulus Jovius, Ubertus Folietta, Sanmartanus, & plerique alii, qui de excellentioribus tantum viris delectum conati sunt habere, multos aut odio, aut ingenio omittentes, minus æqui æstimatores postea sunt visi; at contra Græcia ipsa litterarum, scientiarumque parens, & altrix, nihil sine nomine reliquisse fassa est, neque enim tot Philosophi à Laertio recensiti summi omnes fuere, ut Socrates Plato, Aristoteles, Epicurus, aliique: neque omnes illi Oratores in Bruto à Cicerone comprehensi eadem pollebant in dicendo eloquentia, & elegantia, vel perspicuitate, lepore, & copia; Fannium quidem Caii filium ob unam orationem inter claros Oratores enumerare Tullius minimè est veritus his verbis: „ Horum ætatibus adjuncti duo Caii Fannii Caii Marci Filii fuerunt, quorum Caii Filius, qui Consul cum Domitio fuit, unam Orationem „ de Sociis & nomine Latino contra Gracchum reliquit sane bonam, & nobi„ lem; recenset quoque Galbam Servilii filium ob Orationis perorationem quan-

In Bruto, seu de claris Orator pag. 182. Flor. apud Torrentin. 1552. fol. cum comm. Sebast. Corradi

quandam, quam de sese ipse dixerat. *extat*, inquit, *ejus peroratio*, *qui Epilogus dicitur*, *qui tanto in honore pueris nobis erat*, *ut eam etiam ediscere-mus*; Quinimo & Cajum Cęsidenum hominem alioquin indoctum, ob id solum quia suspiciosius, criminosiusque ceteris peroraret „ Atque eodem tem- pag. 231.
„ pore Accusator de Plebe L. Cęsidenus fuit, quem ego audivi jam senem, cum
„ ab Lucio Sabelllo multum lege Aquilia de justitia petivisset; non fecissem ho-
„ minis pene infimi mentionem, nisi judicarem, qui suspiciosius, aut crimino-
„ sius diceret, audivisse me neminem. Hæc Cicero. Nostra vero, Patrum, Avo- pag. 235.
rumque ætate post Gesnerum, Possevinum, Allatium, Allegambium, secuti sunt Michael Justinianus, Nicolaus Antonius, Toppius, Cotta, Arisius, Mongitorius, & plures alii, qui in suis Bibliothecis condendis hanc servaverunt methodum, ut nullum quantumvis minimum, cujusque generis scriptorem præterirent. Quid ineptius Itinerario, quod sub Antonini nomine circumfertur? sed quid aptius ad plura Oppidorum, Viarumque labentis Imperii Romani nomina ediscenda, quæ sine eo nobis essent ignota? Sequioris item ævi scriptorum barbaries, & libri male consarcinati, rudique sermone conscripti, quot Majorum nostrorum fortia facta, quot insignes historias, quot rerum præclarissimarum notitias nobis hactenus tradiderunt, quæ ipsis sublatis tanta Reip. Litterariæ jactura omnes laterent? Constat igitur, qualemcumque ingenii fętum, dummodo monstrosus ob errores, ac falsitates, aut perniciosus ob malesanam doctrinam non sit, fovendum, & in similibus Bibl. servandum, & ad Posteros transmittendum esse, cum libris omnibus quamvis mediocribus, quamvis levioris notæ, aliqua insit utilitas; quanto magis ex tot insignibus, summis, omnibusque numeris absolutis Authoribus, quibus tua nobilissima Bibl. passim abundat? Hęc sunt, Vir Cl. quę in pręsentiarum ad Te scribere operę pretium duxi, ut erecto, fortique animo ea, que adhuc sub lima pręmis, ad majorem tuæ præclarissimæ Casinensis Congregationis splendorem, omniumque eruditorum commodum, ac profectum in lucem emittenda quantocyus cures. Vale Vir Clar. & amare me pergas; Romę ex ædibus Transpontinianis Kal. Decembris MDCCXXXIII.

PETRI PAULI GINANNI Prioris Casinensis, & in Collegio ANSELMO-BENEDICTINO Sac. Theol. Lectoris

Era molto tempo, da che io bramava poter con tutto commodo leggere la Biblioteca Benedittino-Casinense, che V. P. Rma aveva da qualche anno con grande fatica, e diligenza composta, conciosiache da lei medesima, mentre stavo in Firenze, appreso aveva l' Idea di quest' Opera, e conosciuto come recar dovesse molta luce a tanti huomini letterati, onde più Illustri apparissero. Ed ecco che son rimasto consolato, imperciocche doppo averla letta con diligente attenzione, ho ritrovato in essa molte cose, che richiedono, il degno Autore non doversi privare delle lodi dovute, e sono la lunga fatica fatta da V. P. Rma nello spogliare tante Biblioteche, ed Autori, che parlano dei scrittori Casinensi, tanti Autori di novo scoperti, ed il grande numero di Opere d' altri fatte, che rimaste sarebbero nella loro oscurità, e forse perduta se ne sarebbe col tempo anche la memoria. Ne le di lei ricerche si sono ristrette alle sole opere stampate, ma ancora alle manoscritte, indicando pure il luogo, dove si trovano, accioche se alcuno bramasse vederle, possa riccorere a chi le custodisce. Per questi, ed altri motivi mi consolo con V. P. Rma, che abbia fatto rinascere alcuni nostri Scrittori, e gli altri posti

B

in migliore prospetto, acciochè possa di ciascheduno vedersi il merito, ed il giudizio, che di questi hanno fatto altri huomini celebratissimi. La mia Patria ancora gli è in parte obligata per le lodi date ad alcuni suoi figli, che abbracciarono il nostro sagro instituto, e si distinsero col loro sapere; solamente potea V. P. Rma tralasciare di pormi nel numero di huomini così distinti, non avendo altro merito, che quello di essere, quale col bagio delle sacre mani mi dichiaro. D. V. P. Rma Roma S. Calisto 15. Luglio 1732. Umiliss. Devotiss. Obligmo Servitore D. Pietro Paolo Ginanni.

D. MARIANO ARMELLINO D. Petri de Assisio Præsuli sapientissimo PLACIDUS CICONEA Patavinus Monachus Casinensis S. P. D.

Habet hoc virtus Mariane Præsul amplissime, ut hominum animos etiam alienissimorum conciliet. Quis est, inquit Tullius, qui non admiretur splendorem, pulchritudinemque virtutis? Hinc fit, ut cum in manus meas pervenerit Opus tuum inscriptum -- *Bibliotheca Benedictino Casinensis*, tantam ex ejus lectione voluptatem perceperim, ut non modo lucubrationes illas tuas summis laudibus exornandas judicarim, sed etiam licet Te de facie nunquam noverim, & judicio, auctoritate, & doctrinâ parùm, aut nihil valeam, ab observantia erga Te mea, qua virtutum tuarum famâ impulsus Te summopere colo, & ab æquitate ipsa non alienum esse duxerim, si hisce meis litteris Tibi gratulandi munus aggrederer; Nam operę pretium fuit curare, ut tanta, eademque præclara Scriptorum Casinensium monumenta in lucem edantur, quæ partim nostrâ, ut ita dixerim negligentiâ, partim temporum injuriâ Posteris omnino, quasi essent erepta. Quibus sane vigiliis tuis ad Casinensem familiam nostram non exiguum splendoris posthac accesserit, & gloriæ. Tibi igitur gratulor, eoque magis, quod Opus hoc tuum nobis calcar ad gloriam facilè esse possit. Interim id sic habeto, fore ut celeberrimum nomen tuum nulla unquam ex hominum memoria deleat, vel obscuret oblivio. Hæc ad te sapientissime Præsul scribere mihi sumpsi, cum ut intelligas, me plurimum de pulcherrimo Opere tuo gratulari, tum verò, ut scias in magna tui observantissimorum hominum copia, me tamen eorum nemini concedere. Vale; Ex Sacro Sublacensi Specu XIII. Kal. Februarii. MDCCXXXIV.

EJUSDEM.

D. MARIANO ARMELLINO D. Petri de Assisio Præsuli Sapientissimo Placidus Ciconea Patavinus Mon. Cas. S. P. D.

Cum ex litteris humanissimis tuis intellexerim, Te Bibliothecam illam tuam denuo velle prælo eo consilio subiicere, ut emendatior in lucem prodeat, noli querere, quam mihi arriserit tua isthæc diligentia. Præclarum illud Opus id sane postulare quodammodo videtur. Menda quędam deprehendi, eaque multa, cujus incommodi causam tu optimè scis. Nam ubi imprimitur, ibi necesse est emendationi homo diligenter præsit, qui non mercenarius, sed qui sit benè litteris instructus. Novi præterea ex iisdem literis tuis, Te nunc in ea cura hęrere, ut etiam Catalogi illi tui exeant. Neque satis laudare queo istud consilium tuum, qui caves, ne tantorum Monachorum memoria pereat, qui ex hac Casinensi familia nostrâ profecti sunt, qui eam litteris, pietate, ac rebus præclarè gestis, tam mirificè honestarunt. Tu verò Mariane Præsul amplissime in eam spem adduci pręcipue potes, ut quemadmodum Tu scriptis tuis sodalitatem nostram ornas, ita ipsa aliquando Te suæ dignitatis non modo fauto-

B

fautorem, sed etiam amplificatorem agnoscat. Oh (inquis) non omnibus placuit hoc opus meum. Esto. Quibus autem viris placuit? Prospero Mandosio Equiti ornatissimo, atque sapientissimo, Julio item ejus Filio, Francisco Valesio, Bernardino Perfecto equiti, & Poetæ clarissimo, Uberto Benuoglienti, Bonaventuræ Finardo, Bernardo Pezio, Io: Andreæ Astezzato doctissimis, & eruditissimis viris, hosce igitur, & hujusmodi alios vigiliarum tuarum laudatores cum habeas, quid est cur non contemnas voculas, si quæ sunt, vacuæ, ut ita dicam plebeculæ? De me verò, quem in eorum numero collocandum censes, qui opus tuum probarunt, & suspexerunt, quid dicam? Nam si hoc me honore dignum agnosco, quo me afficere vis, timeo, ne impudens, sin repudiem, atque stultè reiiciam, vereor, ne ingratus adversus Te sim, cum de excellenti judicio tuo ipse detraham, eo ipso unde me putas ornandum. Maximas igitur tibi gratias ago, atque habeo. Spero item, si mihi vitæ contigerit usura diuturnior, fore ut *Epistolas Latinas* meas familiares, *Orationes etiam nonnullas*, & *Menedemum* meum, sive Dialogum *de Prudentiæ bono* aliquando emittam. Tu interim scias me & tui observantissimum esse, & verè spectatorem laudum tuarum. Vale.

Ex Sacro Sublacensi specu IV. 10. Febr. MDCCXXXIV.

Cl. VITI MARIÆ DE AMICO nunc Prioris Casin. Supplem. Siciliæ Sacræ celebris, ac doctissimi Authoris.

Mi comanda V. P. Rma, che io ingenuamente gli manifesti li miei sentimenti sopra la sua Biblioteca; io come talpa non so giudicare di tanta luce; resto però così appagato della elocuzione, con cui si è V. P. Rma servita di spiegare le notitie tanto disparate, e per altro tanto necessarie a replicarsi, e della chiarezza, del metodo, e sopra tutto dell' esatta, e minuta distinzione di tutte le più rare notitie, siche veggio non essere stato un solo *il nostro Mongitore* sù questa prerogativa di esattezza, che si abbia singolarizzato, avendolo V. P. Rma di molto avanzato, potendo assicurarla, che di molte notizie attenenti a' Monaci, e professi di questo mio Monasterio io restava digiuno, contuttoche abbia ricercato ogni angolo, ed ogni libro per tutto rintracciare, e particolarmente sul secondo D. Paolo Gravina, che io confusi col primo, facendo questo e non quello autore della *Somma di S. Tomasso* in 3. Rima, non potendo sapere di più, per mancare affatto le notizie del 2. in questa Libraria, e Regesto ....&c. Catania 5. Febr. 1734.

Sunt quidem apud Authorem plurimæ aliæ Epistolæ a Cl. & Doctissimis viris, tum Italiæ, tum extra, in commendationem hujusce Operis jam typis evulgati, receptæ. Sed has tantum publicè exhibere sufficiat, ad Dei Opt.Max.Glor. & ad Posterorum, præsertim Monastici Ord., ut Sacris, ac similibus studiis, in primisque erroribus meis corrigendis, operam navent, incitamentum.

Pridie Kal. Augusti Ann. MDCCXXXIV.

F I N I S.

SOLI DEO HONOR, ET GLORIA.

ERRATA	*SIC*	*CORRIGE*
IN FRONTE OPERIS		
Lin. 17.	aliorum	aliarum
IN IPSO OPERE		
Pag. 3. lin. 30.	exta-	extat
Ibidem lin. 31.	incitpit	incipit
Pag. 8. lin. 4.	uno	uni
Ibidem lin. 41.	1634.	1734.
Pag. 13. lin. 20.	divisum	divisus
Pag. 14. lin. 42.	Abbatuum	Abbatum
Pag. 15. lin. 14.	eum	cum
Pag. 16. lin. ult.	Controversias	controversię
Pag. 18. lin. 9.	ad eum	ad eam
Pag. 19. lin. 17.	Monasterio	in Monasterio
Pag. 21. lin. 41.	an. 1724.	an. 1728.
Pag. 26. lin. 2.	impresso	edito
Ibidem in m. lin. 2.	Potento	Potenza
Pag. 27. lin. 10.	Mujono	Muojono
Ibidem	mujano	Muojono
Ibidem lin. 36.	adiiciamus	adiicimus
Pag. 29. lin. 34.	diversitatum	diversitate
Pag. 33. lin. 5.	Al.	Cl.

ERRATA	*SIC*	*CORRIGE*
Pag. 45. lin. 14.	Rocci	Rocchi
Pag. 47. lin. 44.	Premata	Poemata
Pag. 48. lin. 32.	debuere	debere
Ibidem lin. 37.	Portianam	Porciaram
Pag. 48. lin. 8.	Buscelli	Ruscelli
Ibidem lin. 9.	vocat,	vocant
Pag. 53. lin. 43.	esserit	asserit
Ibidem lin. 45.	uum	num
Pag. 55. lin. 10.	Monasterio	Monasteria
Pag. 60. lin. 3.	Junionis	Junioris
Pag. 62. lin. 31.	Caroli	Carolo
Pag. 69. lin. 12.	Catannen.	Catanen.
Pag. 74. lin. 1.	Historię	Historię Eccl.
Pag. 75. lin. 32.	Casinensi	Casinensis
Pag. 84. lin. ult.	exe	axe
Pag. 86. lin. 19.	opportere	oportere
Pag. 91. lin. 23.	Literę	Litteratę
IN JUDICIIS CLARISS. VIRORUM IN PREFATIONE AD LECTOREM		
Pag. 8. lin. 35.	idem	iidem
Pag. 10. lin. 39.	dabito	dubito
Pag. 12. lin. 9.	Benti	Bensl
Pag. 15. lin. 10.	adattissima	adattatissima

IN ADDITIONIBUS, ET CORRECTIONIBUS APPENDICIS BIBLIOTHECÆ BENEDICTINO-CASINENSIS, *De Viris Scientia Illustribus*, de quibus tamen nescitur, an Opus aliquod scriptis tradiderint.

Pag. 2. lin. 30. IN LUCA ANTONIO FIRMANO. Videndus est Placidus Petruccius in supplem. Petri Diaconi de *Viris Illustribus Casin.* ut intelligatur, in qua scientia Firmanus fuerit conspicuus, quod per incuriam, vel oblivionem, vel nostram, vel Amanuensis à Nobis non indicatur.

ADDITIONES AD ADDITIONEM

Pag. 44. lin. 26 Adde.

GREGORIUS DE MONTI Monachus D. Benedicti Poeta insignis, composuit *Plura Poetica* admodum commendata ab hujus liberalis artis Professoribus; vivit hactenus, optimis studiis semper intentus. Ita, Sermone Italico, F. Jacobus Alberici in Opuscolo in 4. cui titulus. *Catalogo breve* degl' Illustri, e famosi Scrittori Veneziani &c. In Bologna presso gli Eredi di Giovanni Rossi, pag. 42. Quamvis autem Gregorium Author iste Monachum D. Benedicti affirmet, cum tamen Casinensem eum fuisse minime exprimat, nostris certò illum adscribere ex hoc solummodo non audemus.

Ibidem: Ubi in Bibliotecha Part. 1. Pag. 188. & seq; agitur de *Gregorio Morello* addendum.

De eo etiam Jo. Marius Crescimb. tom. 4. Commentar. suæ Vulgaris Poeseos pag. 109. edition. Venet. quem tamem pro *Gregorio*, Hieronymum per incuriam, vel suam, vel Typographi appellat.